

DVD

7 tam sürüm yazılım

Yazılımları otomatik güncelleyin!

Bu araçlar en güncel sürümleri sizin yerinize takip ediyor 154

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:13 • SAYI:2008/09 • 6.25 YTL

CHIP

09/2008

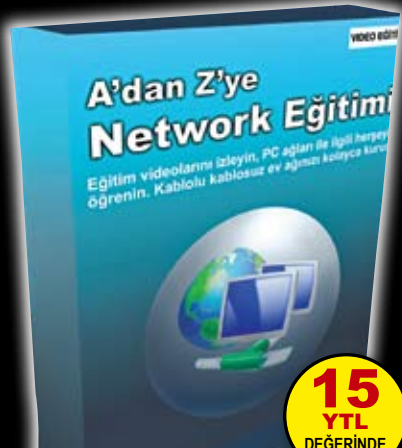
www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

PC, konsollara boyun eğecek mi?

TEST Xbox 360, PS3 ve Wii

15
YTL
DEĞERİNDE

Tam sürüm: PC ağları ile ilgili bilmek istediğiniz herşey

50
YTL
DEĞERİNDE

Tam sürüm: En çok satan Fransızca dil eğitim seti

MSN hack, kablosuz ağlara sızma, şifreleri kırma vs.

HACKER yöntemleri & araçları

PC korsanları gibi düşünün, PC'nizi korurken bir adım öne geçin! 52

Microsoft'un en yeni görevi WINDOWS 7

Yeni sistemin tüm detayları şimdiden karşınızda 188

2 TEST Herkese dizüstü

Dizüstü PC almak isteyenler için 80
1.000 \$ altı seçenekleri test ettik!

+ Çift sim kart destekli cep telefonları

PC'niz sizi ispiyonluyor!

Bu **ARAÇLAR** ile gizli ajan protokollerini temizleyin, özel bilgileriniz dışarı sızmasın 158

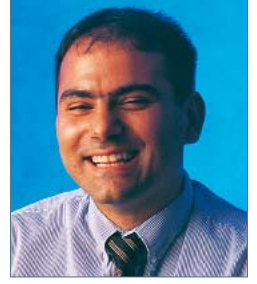

Diğer tam sürümler
Ashampoo WinOptimizer,
Caligari TrueSpace 7.6,
Rising Antivirus&Firewall,
Zemana AntiLogger

Bilgisayarınıza **vitamini!**

CHIP'in güvenlik paketi ile güvenlik duvarı kullanmadan da PC'nizi güvenli ve hızlı bir hale getirebilirsiniz 150

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL'DAN TAM SÜRÜM OYUN

Oyun dünyası Ağustos ayında tam bir durgunluk dönemine girdi ama neyse ki Games Convention 08 vardı. E3'ün sönük atmosferinden sonra oyunculara ilaç gibi gelen bu

organizasyon ile ilgili detaylara LEVEL sayfalarından ulaşabilirsiniz.

Bu ay LEVEL Dergisi'nde ön plana çıkan konular arasında **Killzone 2, Rock Band 2, Empire: Total War ve Ghostbusters** ilk bakışları; **Space Siege, Flatout:**

Ultimate Carnage, **Too Human** ve **Soulcalibur IV** incelemeleri ve özel **Brothers in Arms: Hell's Highway** demo incelemesi yer alıyor. Eylül sayısının bombası ise özel **Pro Evolution Soccer 2009 (PC)** incelemesi.

LEVEL'in tam sürüm oyun furiasının bu ayki basamağı ise strateji türündeki **Etherlords II**. 2003 yılının sonbahar aylarında piyasaya çıkan oyun beğeniyle karşılanmış ve strateji hayranlarını uzun süre oyalamıştı.

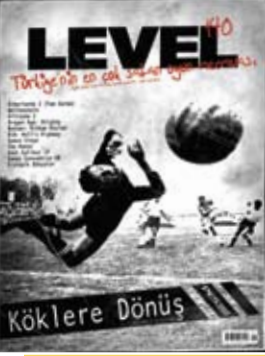
Bilgisayar alırken gözlerinizi kapayın

Çıktığından bu yana dizüstü bilgisayarlara soğuk bakan biri olarak, bugüne kadar hiç dizüstü PC sahibi olmadım. Ortalık dizüstü PC'lerden geçilmez olunca ve kardeşim de ısrarla bir dizüstü PC sahibi olmak isteyince, araştırmaya koyuldum. Üreticilerin web sayfalarında kendi isteklerime göre konfigürasyonlar oluşturdum, bilgisayar dergilerindeki testleri okudum, bir karar verdim, tekrar değiştirdim, vazgeçtim, test merkezindeki editör arkadaşlarımla konuştum, teste gelen cihazları ve onların kendi dizüstü PC'lerini kullandım. Sonra hepsini bir kenara attım. İyi ki de öyle yapmışım. Zira tam kendim için mükemmel bir modelde karar kılmışken, Intel ve AMD'nin daha birkaç gün önce bir sonraki mobil yongalarını duyurduklarını ve birkaç hafta içinde aynı paraya daha hızlı ve pili daha uzun süre dayanan bir cihaz satın alabileceğimi öğrendim. Bir karar vermek için gereğinden fazla şey biliyordum.

Arada bir büyük elektromarketlerde dolaşmayı severim. Küçük, zavallı dizüstü PC'ler burada kurbanlık koyun gibi yan yana sıralanmış, zincirlenmiş, pilleri çalınmış veya çıkarılmış, herkes tarafından ellenmiş ve kurcalanmış bir halde, soğuk neon ışıklar altında sergilenir. Birkaç hafta önce yine böyle bir ziyaret sırasında yeni çıkan ve peynir-ekmek gibi satılan, minik, kırılmış dizüstü PC'lerden satın aldım. Ürünü satın alırken pek düşündüğüm ve tavsiye aldığım söylenemez. Sadece kardeşimin sesini dinledim: "Ufuk abi, bu çok tatlı, hadi bunu alalım!".

Dergilerde bu ürünle ilgili çıkan testi iş işten geçtikten sonra okuduğum iyi oldu. Zira testlerde bilgisayarın tüm sorunları ve kusurları acımasızca sıralanmıştı: "klavyesi kalitesiz, ekranı fazla karanlık, pil süresi çok kısa". Ayrıca daha iyi bir yonga setine sahip takipçi modellerin de birkaç hafta sonra piyasada olacağını öğrendim. Bunu daha önce bilseydim, dizüstü PC'yi satın almazdım. Hatta belki de biraz daha bekler, yeni duyurulan ve bir inç daha büyük ekrana sahip modeli tercih ederdim. Ya da ondan daha sonra çıkacak ve kesinlikle daha iyi ve ucuz olacak bir sonraki nesli beklerdim. Kısaca: Moore kanunu bitene kadar dizüstü PC satın almayı ertelerdim.

Ürün testleri ve fiyat gelişimleri beni artık ilgilendirmiyor, zira artık bir dizüstü bilgisayarım var ve onunla mutluym. Aslında bu dizüstüne bilgisayar demek pek doğru değil. Dokuz inçlik ekranı onu ciddiye almak için fazla küçük. Gerçek bir bilgisayar kesinlikle "benim bir fikrim var" dediğim her yerde, mesela kahvaltı masasında, balkonda veya yolda yanımda olmazdı. 1.024 x 600 piksellik ekran çözünürlüğü ilkel olsa da, 900 MHz gücündeki işlemcisi yarı güçte çalışsa da hiç önemli değil. Bu minik aletle resim düzenlemek, video montajlamak, tasarım yapmak veya yazılım geliştirmek gibi profesyonel işler yapmak hiç aklınıza gelmiyor. Tüm bunlara rağmen internette sörf ve e-posta göndermenin dışında bu aletle yapabildiğiniz her şey sizi mutlu ediyor.

CHIP Temmuz 2008
satışı:

31.430

Bu rakama aylık
3,595 abone
dâhildir.

Kaynak: DPP A.Ş.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

KAPAK KONUSU

52 KORSAN YÖNTEMLERİ

Korsanların hain yöntemlerini öğrenin, güvende olun

GÜNCEL

10 İNTERNET YASAKLARI

Sansüre karşı tepkiler

12 GÜNCEL HABERLER

24 TEKNİK SÖZLÜK

Intel Atom işlemcili yeni PC'ler bütüçte altında

38 IFA 2008

Dünyanın en büyük tüketici elektroniği fuarı

44 SANAL ÇİN SEDDİ

İnternet erişimini sınırlandıran yasakçı ülkeler

46 GÜVENLİK RAPORU

Güncel güvenlik açıkları ve tehditler

48 COOL TECH

Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri

50 CHIP FİYAT BAROMETRESİ

Fiyat gelişimleri, PC ve dizüstü satın alma rehberi

52 KAPAK KONUSU TÜM HACKER YÖNTEMLERİ

Sanal dünyanın karanlık yüzünü keşfederek kendi güvenliğinizi en üst düzeye çıkarın.

70 TEST + TEKNOLOJİ 1.000 EURO'YA EV SİNEMASI

Jilet keskinliğinde görüntüler, zengin renkler, müthiş alan derinliği. HD tüm vaatlerini yerine getiriyor. Evinizde sinema şöleni artık çok ucuzladı.

80 TEST + TEKNOLOJİ HERKESE DİZÜSTÜ

Dizüstü PC'lerin fiyatlarındaki düşüşler satışları patlatıyor. Artık çoğu kullanıcı masaüstü PC yerine 15,4 inç ekranlı bir dizüstü PC'yi tercih ediyor.

TEST + TEKNOLOJİ

104 YENİ ÜRÜNLER

Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte

120 DONANIM GÜNLÜĞÜ

122 CHIP TOP10 TESTLERİ

En iyi donanımlar

PRATİK

126 VISTA'DA OYUN

Windows Vista'da eski ve yeni oyunları çalıştırmak için yöntemler

130 MYSPACE ŞABLONLARI

Hazır şablonlarla profilinize renk katın

134 SPAM KABUSUNA SON

İstenmeyen elektronik postaları filtreleyin

138 E-KART FENOMENİ

Elektronik tebrik kartları sunan web siteleri

144 WINDOWS TEMİZLİĞİ

Sisteminizi gereksiz yüklerden arındırın ve hızlandırın

150 FIREWALL'SUZ GÜVENLİK

CHIP'in araçlarıyla PC'niz artık daha güvenli ve hızlı

154 GÜNCELLEME ARAÇLARI

Programlarınızı her zaman güncel tutan ve tehlikeli güvenlik açıklarını kapatan araçlar

158 CASUS WINDOWS

Gizli protokoller neler yaptığınızı ispiyonluyor

164 EN İYİ FREWARE'LER

Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar

168 İPUÇLARI

Windows, uygulamalar, iletişim ve internet

174 AYIN WEB SİTELERİ

176 EYLÜL 2008 DVD İÇERİĞİ

DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar

178 TAM SÜRÜMLER

eCHIP'teki tam sürüm programların pratik kullanımı

DİĞERLERİ

4 SEYİR DEFTERİ

8 OKUR YORUMLARI

182 ABONE FORMU

188 RAPOR: WINDOWS 7

193 KÜNYE

194 GELECEK SAYIDA CHIP

144

WINDOWS'UNUZA BAHAR TEMİZLİĞİ

Kayıt Defteri çöplüğünden ve sisteminizi yavaşlatan tüm ayak bağlarından kurtulun. Windows'unuz ilk günkü hızına ve kararlılığına kavuşsun.

92 PC - KONSOL DÜELLOSU

PC mi daha iyi yoksa konsol mu tartışması bitiyor. PC, PS3, Xbox 360 ve Wii'yi test ettik. Hangisinin daha iyi olduğuna karar veriyoruz.

Maksimum Download

Alternatif dosya kaynaklarına yer verdiğiniz dosya konunuzu büyük bir ilgiyle okudum. Önerdiğiniz güvenli araçlar, siteler ve pratik ipuçları sayesinde artık ulaşmak istediğim içeriğe çok daha hızlı ve güvenli bir şekilde ulaşabiliyorum. Teşekkürler CHIP...

KAPAK KONUSU, CHIP 08/2008 - SAYFA 46, ÜMİT YAMAN

En iyi sanal PC yazılımı

Yazınızda VirtualBox aracının nasıl kurulacağını anlatmışsınız. Ancak günümüzde bir sürü sanal PC yazılımı var. Benim sormak istediğim, bunların arasında hangisinin en iyisi olduğu. Ben mesela MokaFive yazılımını kullanıyorum.

AKİF YILMAZ

ğumuz dergiyi yapan insanların bize görsel (W.A.S.D belgeseli kast ediyorum) olarak da bir şeyler vermeye çalışması CHIP'i diğer rakiplerinden ayıran farklardan sadece bir tanesi. Eğer bu satırları okuyorsanız zaten bunu siz de fark etmişsiniz demektir. **Sonsuz TEŞEKKÜRLER.**

MUSTAFA ALTUN

CHIP: Bu soruya kesin bir cevap vermek zor. Yazıda VirtualBox'ta karar kıldık, zira program ücretsiz ve kullanımı da oldukça basit. Yazılım ayrıca oldukça hızlı çalışıyor. Ancak sizin tercihinizi hangi programdan yana kullanacağınızı kişisel talepleriniz ve zevkleriniz belirliyor. Elbette sadece belli bir programın sunduğu işlevlere ihtiyaç duyup duymadığınız da önemli. Kullandığınız yazılımdan memnunsanız, değiştirmek için bir neden yok demektir.

CHIP

Visual Basic

Merhaba! Ben 14 yaşında bir CHIP okuruyum. Yaklaşık bir yıldır CHIP dergisini okuyorum. DVD hakkında size bir önerim var. DVD'nizde Microsoft Visual Basic'i tam sürüm olarak verebilir misiniz? Şimdiden teşekkürler.

CENGİZHAN KURT

CHIP: Visual Basic'i tam sürüm olarak verme imkânımız maalesef yok.

CHIP

Kalite farkı

Öncelikle tüm CHIP çalışanlarına selamlar. Severek ve güvenerek okudu-

Uydu alıcı

Merhaba, Bir konu hakkımda önerim olacaktı. Acaba dergide HD Receiver araştırması, performans araştırması yapabilir misiniz? İlginiz için şimdiden teşekkürler. İyi günler

AYKUT KOLTUK

Vista mı, XP mi?

Her iki işletim sistemini de paralel olarak kullanan birisi olarak, Vista'dan genel olarak daha memnun olduğumu söyleyebilirim. Vista'nın kullanıcı arayüzü çok daha modern ve Vista'da kendimi çok daha güvende hissediyorum. Yaptığınız testler de bu görüşümü doğruluyor. Performans olarak test sonuçlarının aksine Vista'nın, XP'den daha yavaş olduğu izlenimine kapılmadım. Arada gözle görülür bir hız farkı olduğunu düşünmüyorum. Özetle, Service Pack 1 yüklü bir Vista'nın XP'den çok daha iyi olduğunu söyleyebilirim. CHIP'e bu tip profesyonel testlerle farkını ortaya koyduğu için teşekkür ediyor, başarılarınızın devamını diliyorum.

BÜLENT ÇETİN

Blu-ray raporu

Blu-ray savaşını kazanmışken ve gündeme oturmuşken piyasada-

ki yazıcıları ve yazılımsal oynatıcıları test etmeniz çok yerinde oldu. Blu-ray geleceğin standardı olma yolunda hızla ilerlese de, medya fiyatlarının çok yüksek olması düşündürücü. Bir Blu-ray diske kaç kişi 20 YTL ödeyebilir ki? Sabit disk fiyatları da bu kadar ucuzlaşmışken, Blu-ray için henüz erken diyorum ve bu teknolojinin nimetlerinden yararlanmak için birkaç yıl daha geçmesi gerektiğini düşünüyorum.

GÜNGÖR TÜRK

PC toplarken

Eski emektar bilgisayarımı yaklaşık beş yıl kullandım. Geçen ay bozulması üzerine bilgisayarıcıya götürdüm ve anakartta sorun olduğunu söylediler. Ben de değiştirmişken hepsini değiştireyim dedim ve aldım elime CHIP dergisini. Derginizin kaliteli içeriği, donanımları detaylı incelemeniz ve tavsiyeleriniz gerçekten bana çok yardımcı oldu. Başarılarınızın devamını diliyorum.

SPECIAL FORCES

PC dergisi

Selam, Teknoloji dünyası hızla yol alırken biz de bu yolda geri kalmamak için bir takım yayınları takip ediyoruz. Bu yayınların birden çok sektörden veya alandan yarım yarım bahsetmesi yerine tek bir sektörden veya alandan bahsetmesinin daha verimli olacağını tahmin ediyorum. Yani CHIP dergisinin her telden değil de, sadece bilgisayar ve bilgisayarla etkileşim halindeki unsurlardan yararlanılarak yayınlanması taraftarıyım. Zaten fotoğraf işiyle uğraşanlar photoshop, dijital fotoğraf gibi teknoloji ile ilgilenenler başka

yayımlarla bu ihtiyaçlarını gideriyorlar. Dergiden takip ettiğim kadarıyla CHIP müdavimleri bu konudan sıkça dem vuruyorlar. Bilgisayar dünyasının olmazsa olmazlarından programlama ile ilgili makalelerin sayısının artmasını istiyorum. Özellikle MS Visual Studio. Teşekkür ederim...

FATİH ŞAHİN

CHIP: Dijital fotoğraf makinesi, video kameralar gibi dijital çağın ürünlerinden tam anlamıyla yararlanabilmek için konuya hâkim olmak gerekiyor. CHIP olarak sunduğumuz CHIP Özel: Dijital Fotoğraf gibi sayılarla okurlarımıza yardımcı olmaya çalışıyoruz. Özel sayılarımız, spesifik konularda bilgilenmek için mutlaka edinilmesi gereken yayınlardır.

CHIP

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI CHIP YAZI İŞLERİ

Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR yardim@chip.com.tr

DERGİ VE CD/DVD İLE İLGİLİ SORULAR

okurhizmetleri@doganburda.com

ABONELİK, ESKİ SAYI SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri
Künye'de bulabilirsiniz.
(► S. 193)

O yasak, bu yasak, şu yasak! Yasakçı zihniyeti kim yasaklayacak?

YASAKLAR ÜLKESİ haline gelen Türkiye’de sadece YouTube değil, biraz popüler olan ve insanların ilgi gösterdiği neredeyse her web sitesi yasaklanmaya başladı. Hatta sadece web siteleri değil artık **OYUNLAR** da yasaklı.

CEM ŞANCI

You Tube ilk kez yasaklanıp, iki yıl önce erişimi engellediğinde sayfalarca yazıp çizmiştik. O yasak kaldırılıp, birkaç ay sonra yenisi geldiğinde yine yazdık çizdik. Sonra onu da kaldırıp ertesinde yine yasakladıklarında yine yasaklamanın doğru bir çözüm olmadığını anlatmaya çalıştık ki, bu nokta artık YouTube ile ilgili fermuar takma esprilerinin de başladığı andı. Lakin YouTube’un kapalı kalmasını siyasi çıkarları için yararlı bulanlar artık onun yeniden erişime açılması için, üst üste davalar açarak, üst üste yasak kararları çıkartmayı da akıl ettikleri için, o günden bu güne YouTube aylardır kapalı. Arada bir yerde bir bakanımızın televizyonlara çıkarak, “Eğer YouTube da Türkiye’den vergi numarası alır, efendi efendi vergisini öderse, erişime açarız,” anlamına gelen bir beyan vermesi olayın arka planında neler döndüğünü herkese anlatmış oldu.

Söylesen duymaz, vursan anlamaz bu sansürcü tavıra sayfalarca sayıp dökmemize rağmen, anlayışın değişmediğini gördüğümüz için bir süredir yasak kararlarını izleyip, yasa koyucuların bizleri dünyanın diğer internet yasakçısı ülkeleri olan

İran, Kuzey Kore, Çin ve Cezayir arasında nereye oturtacaklarını beklemeye başlamıştık ki, Ağustos ayı yasaklar ve tepkileri açısından ilginç bir tarih oldu

Yetişin yavrum kötü yola düştü

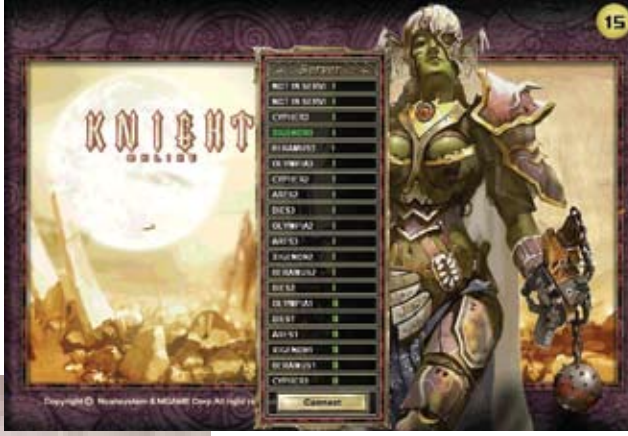
Yasakçı zihniyet önce, pornografik içeriğe sahip olduğu gerekçesiyle kapadığı ve haliyle kimsenin “porno-cu” sıfatını yemek istemeyeceği için itiraz etmeye cesaret edemeyeceğini bildiği erotik sitelerle Türk internet kullanıcılarının namusunu kurtarıırken, gazını alamayıp, Youtube’a benzeyen diğer video paylaşım sitelerini, insanların özgürce düşüncelerini kaleme alıp başka kullanıcılarla tartıştığı blog sitelerini de yasaklayıverdi. Ayrıca bu da yetmedi, Türkiye’de en çok oynanan devasa online rol yapma oyunlarından olan Knight Online’in da internet kafelerde oynanmasını yasakladı. Gerekçe ise çok manidar, oğlunun internet kafeden çıkmadığını ve bütün gün Knight Online oynadığını belirten bir annenin şikâyet mektubu...

Gelişme üzerine Knight Online’in Amerika’daki yapımcısı ve şirketin kurucusu atlayıp Türkiye’ye geldi zira burada başlayan hukuki süreci takip

Knigh Online

Türkiye'de milyonlarca oyuncusu olan ve bir dönem herkesin tutkusu haline gelen Ogame'in benzeri sayılabilecek devasa online oyun, gençler tarafından çok sevildiği için annelerin şikayetiyle yasaklandı.

EVE Online İzlandalı CCP şirketinin geliştirdiği oyunun dünya çapındaki satışları İzlanda ihracatının yarısı.

edip, Knight Online'ın kaderine karar vermek üzere özel olarak kurulan resmi komisyonların (Sağlık komisyonu, şu komisyonu, bu komisyonu) toplantılarına katılıp oyununu savunmak istiyordu. Bu sırada aldığımız duyumlara göre, onu da yasaklayalım, bunu da yasaklayalım, elimiz değmişken şunu da yasaklayalım heyecanı ile canlarını dişlerine takarak insanlarımızı yoz, çirkin, ahlaksız, namussuz içeriklerden temizlemeye çalışan yasakçı bürokratlarımızın neredeyse video oyunlarının tamamına düşman olduğunu ve ellerinde fırsat olsa hepsini yasaklatacak kadar "gazlı" olduklarını öğrendik.

Tokat gibi gelişme: EVE ONLINE

Tam bu sırada ODTÜ'den bir profesörün çıkıp, bilgisayar oyunlarının bugün sinema endüstrisinden bile büyük bir sektör olduğunu ve bu sektörde ilerlemenin Türkiye'ye çok büyük gelir ve kültürel avantajlar katacağını açıklaması, yasakseverlerin önüne balyoz gibi düştü. Hocamızın araştırmalarına göre, bir grup bilgisayar uzmanı gencin, bir ofise kapanıp ürettiği bir oyunun ülkeye kazandıracığı gelirin, bir köy dolusu insanın bir yıl boyunca patates ekerek kazandıracığından kat kat fazlaydı. Üstelik, bu açıklamadan çok kısa bir süre sonra ekonomi dünyası İzlanda'dan bir haberle sarıldı. Buzulların arasındaki bu küçük ülkenin 2008 yılındaki ihracat gelirinin yarısını, İzlandalı bir oyun yapımcısı olan CCP şirketinin ürettiği devasa online rol yapma oyunu EVE ONLINE'nın dünya çapındaki satışlarının sağlayacak olması, bilgisayar

oyunlarının ne kadar büyük bir ekonomik güç haline geldiğini gösterdi.

Bizim, matbaayı da, televizyonu da zamanında mikroplu bir şeytan icadı olarak tanımlayan örümcek kafalı zihniyetimizin hor görüp yok etmek istediği video oyunları, bir ülkenin toplam ihracatının yarısını sağlayacak kadar büyük bir gelir kaynağı idi. EVE Online sayesinde tanınan İzlanda'nın dünya gençleri arasında kazandığı sempatiyi ve ülkesinin insanına sağladığı kültürel avantajları saymıyoruz bile...

Hangi siteyi açsanız aynı: Yasak

Sonuç olarak, biz CHIP olarak, yasakçı zihniyete laf anlatmaktan yorulduk. Zamanında bu zihniyete ciddi ciddi yaptıklarının zararlarını anlatmaya çalıştık olmadı, kızdık, olmadı alay ettik, dalga geçtik ancak ülkeyi İran, Kuzey Kore, Çin ve Cezayir dörtgeni arasında bir yere sürüklemek meraklısı yasakçı zihniyet, sinsin sinde elde ettiği haklarla kimseyi sormadan, kimseden çekinmeden dediğim dedik anlayışla interneti toptan yasaklatmaya doğru emin adımlarla ilerlerken Ağustos ayında, nihayet cılız da olsa bir tepki hareketi doğdu. Sansüre Sansür isimli bu hareket web siteleri arasında destek bulup sesini duyurmaya başlamışken, cılız bir deneme olarak kalmasını, Türk insanının özgürlüklerine siyasi keyfiyet ile zincir vurmamak isteyenlerin yüzünde patlayacak bir sivil toplum hareketine dönüşmesini umuyoruz. **www.sansuresansur.com** adresini ziyaret edip, harekete destek verebilirsiniz.

cemsanci@chip.com.tr

SANSÜRE **SANSÜR**
SANSÜR
.org

OPERA MOBILE 9.5 BETA

Cep tarayıcısı güncellendi

Opera Mobile 9.5'in ilk beta sürümü çıktı. Web siteleri artık tam ekran görüntülenebiliyor, yenilenmiş kullanıcı arabirimi yakınlaştırma ve gezintiyi kolaylaştırıyor; yeni motor sayesinde sayfalar daha hızlı görüntüleniyor.

Beta sürümü şu an sadece Windows Mobile uyumlu cep telefonları için indirilebiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.opera.com

MICROSOFT Xbox 360'ın arabirimine makyaj

Microsoft, 2008 sonbaharından itibaren Xbox 360'ın kullanıcı menüsünü baştan aşağı değiştiriyor. Ücretsiz güncelleme ardından kullanıcılar kendi avatarlarını kullanıp arkadaşlarıyla parti düzenleyebilecek ve her bir sohbet odasında sekiz parti misafiri bulabilecek. Microsoft'un sanal formları, akla Nintendo'nun Miis uygulamasını getiriyor. Endemol'le işbirliği içindeki Microsoft, katılımcıların gerçek para uğruna yarıştığı "Primetime" adında bir de bilgi yarışması hazırlıyor. Ayrıca oyun konsolunun 20 GB olan sabit diskini 60 GB'a yükseltildi. Bu yeni modelin Avrupa'da piyasaya çıkış tarihini Microsoft henüz açıklamadı.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

NOKIA 3610 FOLD

Nokia'dan dört bantlı ucuz telefon

Nokia 180 dolar fiyatında dört bantlı bir cep telefonu tanıttı. Kapaklı telefon 3610 fold 99,6 x 44,3 x 19,6 mm ebatlarında ve 97 gram ağırlığında. Kapak açıldığında, 5 cm büyüklüğünde ve 240 x 320 piksellik bir ekran ortaya çıkıyor. Giriş seviyesi model EDGE, 1,3 megapiksel kamera, Bluetooth ve analog saatin gösterildiği bir dış ekran (3,4 cm) sunuyor. Nokia 3610 fold 2008'in üçüncü çeyreğinde yaklaşık 180 dolara (yurtdışı fiyatı) satışa sunulacak.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com.tr

ASUS EEE PC'YE SABİT DİSK 80 GB'lık mini bilgisayar

ASUS, piyasaya çıktığı ilk günden beri yoğun ilgiyle karşılanan Eee PC ailesine, sabit diskli üç yeni model daha ekliyor. Yeni Eee PC 904HD, Eee PC 1000HD ve Eee PC 1000H modelleri, kullanıcılara maksimum taşınabilirlik sunarken, 80 GB kapasiteli SATA sabit disk sayesinde daha fazla depolama kapasitesini beraberinde getiriyor.

Eee PC 904HD ve Eee PC 1000HD modelleri 802.11b/g; Eee PC 1000H ise 802.11n kablosuz ağ bağlantı desteği sağlıyor. Böylece kullanıcılar kablosuz internet hizmeti veren herhangi bir yerde, hatta yolculuk sırasında bile internette dolaşıp, e-posta gönderebiliyor. Bu yeni modellerin her biri, iletişim yeteneklerini üst düzeye çıkaran bazı uygulamalara sahip.

Bunların arasında özellikle dikkati çeken Eee Connect yazılımı, diğer kullanıcıların Eee PC'lerine uzaktan, kolayca bağlanabilmesini sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

PHOENIX

BIOS'ta virüs taraması

Phoenix'in HyperSpace teknolojisi ilk olarak NEC dizüstülerde kullanılmaya başlandı. HyperSpace, BIOS düzeyinde bir Linux ortamının çalıştırılmasına izin veriyor ve böylelikle işletim sistemi yüklenmeden virüs taraması yapılabiliyor. Böylelikle, Windows'un açılışından kapanışına kadar geçen sürede PC herhangi bir saldırıya karşı korunuyor. Üreticinin açıklamasına bakılırsa virüsler güvenlik yazılımını devre dışı bırakamıyor ve sisteme erişim hakkı elde edemiyor. Firma, kullanıcıların ulaşabileceği uygulamaların kapsamını genişleterek e-posta ya da VoIP gibi temel işlevler için tüm sistemin açılmasını beklemeye zorunluluğunu kaldırıyor.

BİLGİ İÇİN: www.phoenix.com

OPENOFFICE 3.0

Yeni özelliklerle dolu yeni Office

Yepyeni OpenOffice 3.0'in 2008 Eylül ayında çıkacağı söylentileri yayılmıştı ama ikinci beta sürümü daha şimdiden indirilmeye hazır.

Gözden geçirilmiş grafik programı ve Microsoft Office 2007 ile geliştirilmiş uyumluluğun yanı sıra, grafiksel arabirim de yenilenmiş. İleride kelime işlemci Writer ile aynı anda birkaç sayfayı görüntülemek mümkün olacak.

Calc daha çok sütunu destekleyecek ve PDF çıkış özelliği geliştirilecek.

BİLGİ İÇİN: www.openoffice.org

PATENTİ ALINDI

Microsoft taşınabilir aygıtlara göz dikti

Cep telefonları sinemalarda zır zır çalıyor, bazı durumlarda uçuş güvenliğini riske atıyor ve hiç kimsenin tuvalette bir cep telefonu kamerasına kurban gitmek istemediğinden eminiz. Eğer Microsoft'un planları gerçekleşirse bu senaryoların hepsi tarihe gömülecek. Redmondlu yazılım devi, cep telefonları ve fotoğraf makineleri gibi taşınabilir aygıtların elini kolunu bağlayan yeni bir teknolojinin patentini almak için kolları sıvadı.

Bu teknolojiye Device Manners Policy (DMP, Aygıt Davranış Politikası) adı veriliyor ve gelecekte bir dizi dijital aygıtta kullanım alanı bulması bekleniyor. DMP'nin işleyişi basit. Sinemalarda, müzelerde ve havaalanlarında sunucular kurulacak. Bu sunucular hangi taşınabilir aygıtların

hangi işlevlerinin kullanılabilmesine karar verecek.

Yapılandırılmış bir sunucunun onay ve yasaklama bilgilerini aygıtlara ulaştırabilmesi için radyo dalgaları kullanılacak. Örneğin, sinema salonuna girişte tüm cep telefonları kendiliğinden sessiz kipe geçecek. Dijital fotoğraf makineleri müzelerde çalışmayacak ve cep telefonları uçakta tamamen kapanacak.

Donanım üreticilerinin desteğine ihtiyacı var

Kulağa kullanışlı gibi gelse de DMP'yi gerçeğe dönüştürmek kolay iş değil.

Bunun için Microsoft'un donanım üreticilerinin desteğine ihtiyacı var. Çünkü sistem sadece donanımla yazılımın eşgüdümü çalışması durumunda işe yarıyor.

Anlaşılan o ki bunun için de daha çok yol alınması lazım. CHIP'in görüştüğü bir Nokia yetkilisi, "Bu sistemi biz de işittik," dedi ve "Ama henüz DMP'yi aygıtlarımıza eklemek için herhangi bir somut planımız yok. Böyle bir teknolojinin hizmete girmesi en aşağı iki yılı bulur." diye ekledi.

Microsoft bile konunun henüz patent aşamasında olmasını gerekçe göstererek açıklama yapmaktan kaçındı. Bu sessizlik, internet forumlarında böyle bir uy-

gulamanın artıları ve eksileri üzerine dönen tartışmaları körük-lüyor.

Kötü amaçlı kullanımın engellenmesi ile mahremiyetin sonuna ilişkin tartışmalar birbirini izliyor. Zira üzerinde oynanmış DMP sunucuları güvenlik kameralarını devre dışı bırakmak için de kullanılabilir. Bazı kullanıcılar ikide bir cep telefonlarının çalmadığı bir sinema keyfinden yana.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

BABYLON MOBILE

Yolda çeviri

Cep telefonları artık sözlüğe dönüşüyor. Yazılım üreticisi Babylon, çeviri aracı Babylon 7'nin Pocket PC ve telefonları için yeni bir sürümünü çıkarıyor. Program 20'den fazla dili (İngilizce ve Fransızcanın yanı sıra Farsça gibi dilleri de) destekliyor. Çeviriye ek olarak, Wikipedia'ya ve diğer sözlük girişlerini de görüntüleyebiliyor. Yazılım kısa metinleri ya da cümleleri çevirmekte kullanılabilir ama elbette sanatsal bir başarı beklenmemeli. Şu anda sözlük işlevi sadece Windows Mobile tabanlı akıllı telefonlarda çalışıyor. Wikipedia bağlantıları içinse etkin bir internet bağlantısı lazım. Yazılımın fiyatı akıllı telefonlar için yaklaşık 24, Pocket PC'ler içinse 42 Euro.

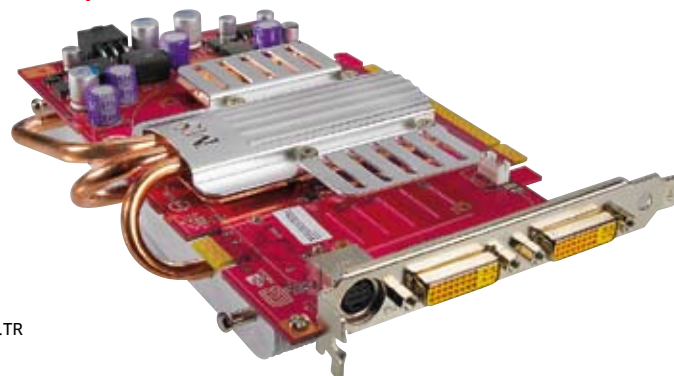
BİLGİ İÇİN: www.babylon.com

nVIDIA

Aşırı ısı: Grafik yongalarında kılcal çatlaklar

nVidia kısa süre önce güçlü ısı değişimlerinin bazı serilerdeki grafik kartlarında, özellikle de dizüstü bilgisayarlarda kullanılanlarda arızaya yol açabileceğini duyurdu. Sorun, çatlayan düşük kaliteli malzeme kullanımından kaynaklanıyor. G84-G86 serisi GPU'lar bu sorunun bariz kurbanları. Firma 200 milyon doları bulan bir masrafı göze almış bile. Ama hata o kadar da ciddi olmayabilir. CHIP Test Merkezi'nde yaptığımız 48 saatlik bir dayanıklılık testinde, ekran kartları her durumda sağlam olduklarını ispatladılar. Dizüstü bilgisayarlarda da herhangi bir olumsuzluğa rastlanmadı. Sorunlu olduğu açıklanan yongalara sahip bilgisayarlarda BIOS ve sürücü güncellemeleri çalıştırılmalı. Eğer dizüstünün BIOS'u izin veriyorsa, fan dönüş hızını artırmak da yongaların ömrünü uzatıyor.

BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

ARAŞTIRMA

Flash bellek için yeni teknoloji

AIST araştırma enstitüsünden Japon bilim adamları, Flash belleklerin ömrünü artıran yeni bir teknoloji icat ettiler. Ferroelektronik depolama birimi olan Fe-Nand neredeyse 100 milyon yazma döngüsünü destekliyor ve ömrü birkaç yüzyıla çıkartıyor. Geleneksel Nand bellekler en fazla 10.000 kez yazılabiliyordu. Araştırmacılar voltaj sorunu üzerinde de çalışıyorlar. Eski bellekler 20 volt gerektirirken yenilerine 6 volt yetiyor. Ayrıca bellek unsurunun fiziksel boyutu konusunda da aşama kaydedilmiş. Fe-Nand 10 nanometreye kadar küçültülebiliyor. Ancak bu belleğin kullanıma girmesi için daha zaman gerekiyor.

BİLGİ İÇİN: www.aistgo.jp

RADEON HD 4870 X2

Dünyanın en hızlı ekran kartı

Bir süredir CHIP ekran kartı listelerinin zirvesini nVidia işgal ediyor ve rakibi AMD, Radeon HD 4870 modeliyle ancak beşinci sırayı elinde tutuyor. Anlaşılan o ki, durum tersine dönecek. Eylül'de AMD'nin çıkaracağı çift GPU'lu ekran kartı Radeon HD 4870 X2 tahta gözünü dikmiş. CHIP'in ön testi, kartın neler yapabileceğini ortaya koyuyor. X2 takısından da anlaşılacağı üzere, grafik kartına iki adet RV770 yongası lehimlenmiş. Az önce bahsettiğimiz HD 4870 modelinde kullanılanla aynı işlemci. AMD literatüründe sadece R700 olarak anılan grafik işlemcileri yine AMD teknolojilerinden Crossfire ile birbirine bağlanmış. Performans testimizde bu kart bizleri etkilemeyi başardı.

HD 4870, DirectX10 aksiyon

oyunu Crysis'te GeForce GTX 280'in 26,8 fps'lik rekorunu kırarak 30,7 fps elde etti. AMD'nin amiral gemisi, 3DMark Vantage'da da nVidia'nın 10.830 puanını geçerek 11.255 puan topladı. Yine bir DirectX10 oyunu olan Call of Juarez'de 59,7 fps görüntüleyen AMD, 33,6 fps alan nVidia'ya neredeyse iki kat fark atıyor. Ancak ön üretimdeki kartın sürücülerinin iyileştirilmesi gerekiyor. Teste gelen kart gerek Crysis'te gerekse 3D Mark Vantage testinde birtakım grafik hataları görüntüledi.

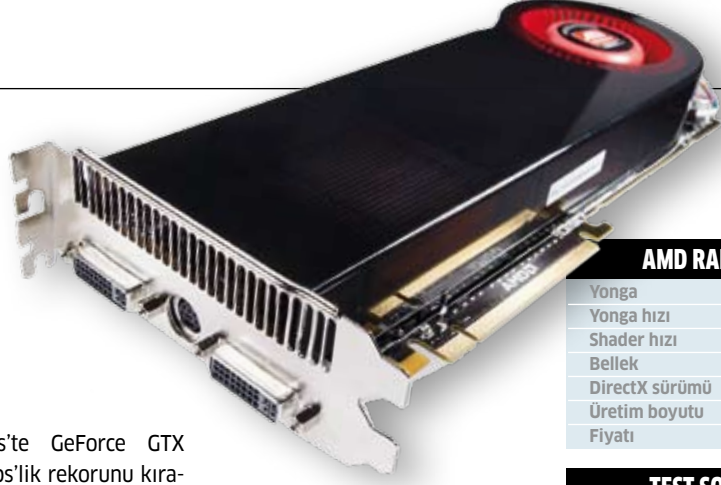
Müsrif: Aşırı güç harcıyor

Yazılım sorunları bir yana, kartın en büyük derdi aşırı ısı üretmesi ve yüksek enerji tüketimi. Radeon HD 4870 X2 tam yük altındayken neredeyse 300 Watt harcıyor. Rakibi GeForce GTX 280 ise "sa-

dece" 236 Watt harcıyor. Vista masaüstü açıkken bile 100 Watt'tan fazla güç tüketen ATI, bizi şoke etti. Nihai ürün piyasaya çıkana kadar ATI'nın bu konuda çok değişiklik yapabileceği şüpheli. Belki de bu kart astronomik elektrik faturalarını garantileyecek.

Sonuç: CHIP Test Merkezi'nin şimdiye dek ölçtüğü en yüksek 3B performansını ortaya koyan Radeon hepimizi etkiledi ama aradaki fark oyunlarda çok bariz değildi. Ancak aşırı güç tüketimi bu tabloya gölge düşürüyor. AMD'nin azından atıl durumdaki güç tüketimini düşüreceğini umuyoruz.

BİLGİ İÇİN: www.amd.com

AMD RADEON HD 4870 X2

Yonga	R700 (yani iki adet RV770)
Yonga hızı	750 MHz
Shader hızı	750 MHz
Bellek	2 x 1.024 MB GDDR5
DirectX sürümü	10,1
Üretim boyutu	55 nanometre
Fiyatı	Yaklaşık 500 dolar

TEST SONUÇLARI

Crysis (DX10, 1.600 x 1.200, çok yüksek detay)

30,7 fps

26,8 fps

Ne kadar uzun o kadar iyi

Call of Juarez (DX10, 1.920 x 1.200, 4xAntiAlias, yüksek detay)

59,7 fps

33,6 fps

Ne kadar uzun o kadar iyi

3DMark Vantage (GPU puanı)

11.255 puan

10.830 puan

Ne kadar uzun o kadar iyi

Enerji tüketimi

300 Watt

236 Watt

Ne kadar kısa o kadar iyi

Kazanan AMD'nin yeni Radeon HD 4870 X2'sinin prototip modeli tüm grafik kartlarına toz yutturuyor.

RADEON HD 4870 X2
GEFORCE GTX 280

GOOGLE STREET VIEW

Sokağınız internette

Kullanıcıların internet üzerinden sokak sokak izleme yapabilmesine izin veren Google Street View hizmeti ABD'den sonra artık Avrupa'da. Şu anda Almanya'da Berlin, Frankfurt ve Münih sokaklarında gezinen özel kameralarla donatılmış araçlar sayesinde Google şehirlerin çevrimiçi erişilebilen 3B panoramalarını oluşturuyor.

Fotoğraflarda sadece sokaklar değil, araba plakaları ve insan suratları da görülebiliyor ama bunları anlaşılmasız hale getirmek için otomatik bir süreç uygulanıyor. Sorun şu ki sistem kusursuz çalışmıyor.

Eğer Google Street View'da kendinizi görürseniz Google'a başvurup suratınızın sansürlenmesini isteyebilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

YENİ WEB TEKNOLOJİSİ

Hız rekoru: Saniyede 640 Gigabit

Gelecekte interneti hızlandıran şey çizik cam olacak. Avustralyalı bir araştırma ekibi bu şaşırtıcı sonuca ulaştı ve adına "çizik" (scratch) denilen bir teknoloji üretti. İddialar doğruysa bu yöntem fiberlas optik ağlardaki elektronik bileşenlerin yerini alıyor.

Fotonik yarıiletkenler fiberlas ağın düğüm noktalarında sinyal işleme gücünü artırıyor. Bilgi anahtarı yerine camda açılmış çizikler kullanılıyor. Bu, trenlerdeki sinyal anahtarlarına benziyor. Bilgi paketleri doğru "ray" üzerinden alıcıya ulaşıyor ve anahtar saniyede bir milyon kez sıfırlanabiliyor. Bu da mevcut ağ yapılarında elde edilenin 100 katı olan 640 Gbit değerini mümkün kılıyor. Yongaların önümüzdeki beş yıl içinde seri üretime geçeceği düşünülüyor.

BİLGİ İÇİN: www.cudos.org.au

Optik yongalar Araştırmacılar yeni keşifleri "Çizik"i tanıtlıyor.

CPU VİRÜSLERİ

Intel yongaları korsanların kurbanı

Doğrudan merkezi işlemciye yönelik korsan saldırıları yamalarla engellenemiyor. Rus güvenlik uzmanı Kris Kaspersky, Intel Core 2 işlemcilerindeki hatalardan faydalanarak bilgisayarlarda zararlı kodları çalıştırabildiğini açıkladı. Gelecekte korsanların tüm güvenlik yamalarını saf dışı bırakacak kodlar yazması mümkün olacak. Bunu engellemenin tek yolu, işlemciye doğrudan erişen BIOS Microcode'un güncellenmesi ya da işlemcinin değiştirilmesi, zira hatalı komutlar donanımın derinliklerinde yer alıyor. Kaspersky işlemciye erişim noktalarını Ekim ayında duyuracağı için, Intel şimdilik yorum yapmamayı tercih etti.

BİLGİ İÇİN: www.kaspersky.com

KISA KISA

ISO PDF 1.7'Yİ STANDART OLARAK KABUL ETTİ

Taşınabilir dosya biçimi PDF, 1.7 sürümüyle artık Uluslararası Standart Örgütü (ISO) tarafından bir standart olarak kabul edildi. Standart tüm gerekli bilgileri tanımladığı için artık tüm yazılımlar PDF okuyup yazabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.iso.org

WINDOWS GÜNCELLEMELERİ ARTIK DAHA HIZLI

Windows'un dahili güncelleme işlevinin de güncellenmesi gerekiyor. Microsoft bu hizmetin performansını artırmak istiyor. Yazılım üreticisi, yamalarını dağıttığı sunucuları da hızlandırarak güncelleme sürecini kısaltıyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

PIONEER'DAN 400 GB KAPASİTELİ BLU-RAY

Pioneer Blu-ray'e benzeyen, 400 GB kapasiteli bir medya duyurdu. Disk, her biri 25 GB kapasiteli 16 katman içeriyor. Teknoloji geriye doğru uyumlu ve lensi Blu-ray spesifikasyonlarına göre yapılmış. Pioneer 400 GB'lık diskin ne zaman çıkacağı konusundaki soruları yanıtsız bıraktı.

BİLGİ İÇİN: www.pioneer.com

XBOX LİSANSLARINI YENİ KONSOLA AKTARIRKEN

Düşük sürümden daha yükseğine geçmek isteyen Xbox 360 oyun konsolu kullanıcıları satın aldıkları içeriği yeni makinelerine aktaramıyorlardı. Microsoft, lisans aktarma aracıyla bu durumu değiştiriyor. Yazılım bir kullanıcı hesabına bağlı tüm lisansları yeni cihaza aktarıyor. Tek eksisi, oyunlar gibi içeriklerin yeni baştan indirilmesi gerekiyor.

BİLGİ İÇİN: www.xbox360.com

REKLAM SAVAŞINDA İKİNCİ PERDE

Microsoft'un Vista'ya yapılan eleştirilerin yanlış olduğunu ispatlamak ve Apple ile savaşta elini güçlendirmek için başlattığı reklam kampanyasının üçüncü perdesi açılıyor. Bu kez Microsoft, reklam kampanyasında komedyen Jerry Seinfeld'i konuk edecek. Ayrıntılar açıklanmasa da, reklam filminde Seinfeld, Bill Gates ile birlikte kameraların karşısına geçecek.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

SONY

LCD'nin rakibi de tüplü

Sony neredeyse on yıldan beridir LCD teknolojisiyle tüplü TV teknolojisinin en iyi yanlarını bir araya getirmeye çalışıyor ve bu uğraş ilk meyvelerini verdi. Field Emission Display (FED) teknolojisi dıştan LCD'yi andırsa da, flüoresan ekrana düşen elektron demetleri yüzünden aslında tüplü bir aygıt gibi çalışıyor. Avantajı, tüplü sistem sayesinde LCD'lerin ya da plazma'ların erişemediği renk canlılığına, parlaklığa, siyah düzeyine ve tepki hızına ulaşabilmesi. Dahası, FED'li aygıtlar daha az elektrik harcıyor. Japon başına göre, Sony'nin yan kuruluşu olan "Field Emission Technologies", TV stüdyoları için tasarlanmış ilk 29 inçlik FED TV'yi 2009'un sonuna kadar piyasaya sürecek. Ev sineması için 60 inçlik modellerse bunun hemen ardından gelecek.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com

Sony'nin FED TV'lerinde nano tüpler üzeri kırmızı, yeşil ve mavi fosforla kaplı ekran yüzüne elektron fırlatıyor. Parlayan alt pikseller ise hareketli görüntüyü oluşturuyor.

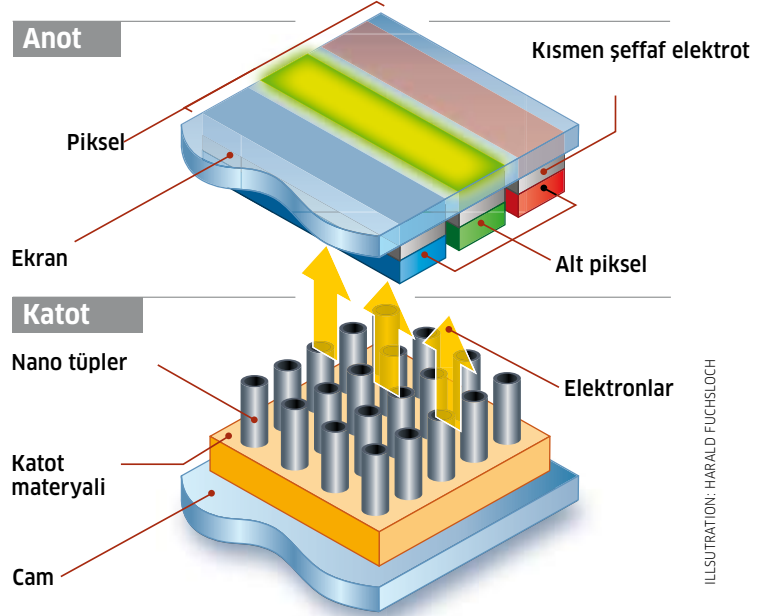

ILLUSTRATION: HARALD FUCHSLOCH

TARAMA MOTORU

Google Lively: Çevrimiçi 3B sohbet

Google, "Lively" ile Second Life'a kafa tutuyor. Internet Explorer ya da Firefox tarayıcısıyla girilebilen 3B dünya, şu anda sadece Windows tabanlı istemcilerde çalışıyor. Web sitesi yöneticileri için başka sitelerdeki sohbet pencerelerine bağlanmayı sağlayan bir arabirim mevcut. Arama motoru firması, sahibi olduğu YouTube video portalını da bu sanal aleme taşımış. Böylelikle, müzik kliplerini "Lively" diyarında izlemek mümkün. Kullanıcılar kendi sohbet odalarını yaratıp, çeşitli avatarlar arasından sanal görünümlemlerini seçebiliyor. Google bu amaçla bir de katalog sunuyor. Kullanıcılar bu katalog sayesinde kendi küçük dünyalarını yaratabiliyorlar. Her bir sohbet odasında 20 üye bir araya gelip yazılabiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.lively.com

SYMBIAN

Nokia: Google'ın Android'ine saldırı

Nokia, Google'ın hazırlık aşamasındaki açık kaynak kodlu mobil işletim sistemi Android'e rakip çıkarıyor. Bunun için Nokia kendi akıllı telefon işletim sistemi Symbian'ı bir açık platforma dönüştürmesi gerekiyor ki, bu işi de ileride Symbian Vakfı üstlenecek. Symbian'ı halihazırda kullanan firmaların ortak bilgi birikimi de bu vakfa aktarılacak. Sony Ericsson ve Motorola Symbian'ın arabirimi olan UIQ'ya katkıda bulunacaklar. Nokia S60 platformunu kontrol edecek ve Japon firması NTT Do-Como, MOAP sistemine yardım edecek. Amaç, üreticiler için ortak bir yazılım platformu. Şu anda Nokia, Symbian'ın sahiplerinden son hisseleri geri almaya çalışıyor. Yeni açık sistemin vakıf üreticilerine önümüzdeki iki sene içinde açılması bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.symbianfoundation.com

BLACKBERRY BOLD GELDİ

Multimedya merkezi gibi hizmet

Seçkin malzemelerle üretilen, zarif ve çarpıcı görüntüsüyle dikkat çeken BlackBerry Bold; profesyoneller ve iş dünyasında gücü elinde tutanlara, eşsiz işlevsellik ve performansı tek bir akıllı telefonda sunmak için tasarlandı. Dünya genelindeki yüksek hızda triband HSDPA şebekelerini destekleyen ilk akıllı telefon olan BlackBerry Bold; dâhili GPS, Wi-Fi ve zengin multimedya özellikleri içeriyor. BlackBerry Bold akıllı telefon; parlak siyah dış kaplamasından saten krom çerçevesine, şık derimsi arka kapağından etkileyici ekranına, teferruatlı kullanıcı arayüzünden yeni tam QWERTY klavyesine kadar incelikle tasarlanmış bir cihaz.

Research In Motion Başkanı ve Co-CEO'su Mike Lazaridis, yeni BlackBerry Bold'un iş dünyasına yönelik akıllı telefonlar için büyük bir atılım olduğunu ve ismine yakışır şekilde inanılmaz bir hız, güç ve işlevsellik sunduğunu ifade etti.

BlackBerry Bold akıllı telefonun triband HSDPA ve kurumsal seviyede Wi-Fi (802.11 a/b/g) şebekeleri desteği ve gelecek nesil 624 MHz mobil işlemciyi; e-posta eklerini, videoları veya web sitelerini yüklemeyi çok kolaylaştırıyor. BlackBerry Bold aynı zamanda 128 MB'lık Flash Memory, 1 GB'lık dâhili depolama belleği ve ayrıca kullanılabilen microSD/SDHC bellek kartı yuvası içeriyor. BlackBerry Bold; telefon, e-posta, mesaj, takvim ve internet tarayıcısı gibi BlackBerry'nin bilinen verimlilik sağlayan uygulamalarını içeriyor ve bağlı kalmayı, verimli olmayı, eğlenmeyi sağlayan yüzlerce mobil iş ve yaşam uygulamalarıyla çalışıyor. Yeni güçlü akıllı telefon sayesinde kullanıcılar; telefonla konuşurken aynı anda e-posta yollayabilir ve alabilir ya da internete erişebilirler. Önceden yüklemiş oldukları DataViz Documents to Go'yu kullanarak indirdikleri Word, Excel

veya PowerPoint dosyalarını doğrudan düzeltebilirler.

Etkileyici ekran

BlackBerry Bold akıllı telefon, bugüne kadar varolan BlackBerry akıllı telefonlar arasında en berrak ve çarpıcı ekranı sunuyor. Lenslerin altına yerleştirilen yarım VGA (480 x 320 çözünürlük) renkli LCD, görüntüye etkileyici çözünürlük ve parlaklık kazandırıyor. Resimler canlı ve net, videolar akıcı, internet siteleri, dosyalar, sunumlar ve mesajlar mükemmel bir kalitede ve kontrastla görüntüleniyor.

İnternet sayfaları masaüstündeki gibi

BlackBerry Bold akıllı telefon, yeni geliştirilmiş yüksek perfor-

manslı internet tarayıcısı ve yüksek çözünürlükteki ultra parlak ekranıyla kullanıcılarına hareket halindeyken masaüstünükine benzer bir internet tarayıcısı deneyimi sunuyor. Fareye benzer iztopu, "Sayfa Görüntüleme" ya da "Sütun Görüntüleme" ile sitelerde gezinmeyi veya bir web sayfasının belirli bir kısmına zoom yapmayı (optik yaklaştırma) kolaylaştırıyor. Çeşitli emülasyon ayarları kullanıcıların masaüstünükine benzer HTML içerik ve düzen ile mobil sürümü arasında seçim yapma olanağı sunuyor. Ekler, tarayıcının içerisinden indirilebiliyor ve internet üzerinden video izlenmesi için destek sağlıyor. (RTSP-real-time

streaming protocol)

Profesyonellerin gün içindeki gereksinimlerini karşılamak üzere tasarlanan BlackBerry Bold akıllı telefon, iş adamlarının günlük yaşamına da hitap ediyor.

BİLGİ İÇİN: www.blackberrybold.com

HIP SİZİN İÇİN BLACKBERRY'NİN YARATICISINA SORDU

"Dokunmatik ekran belki gelecekte"

Blackberry sisteminin yaratıcı Kanadalı Research In Motion (RIM) Başkan Yrd. Paul Lucier ve Türkiye Direktörü Erkut Alkaya ile Blackberry'nin yeni modelini ve dünyadaki konumunu konuştuk.

CHIP: RIM kimdir, dünyadaki pozisyonu nedir?

ERKUT ALKAYA: RIM 1984 yılında kurulan Kanadalı bir şirket. 1999 yılında Blackberry çözümünü Amerika'da ilk defa lanse ettik ve o günden beri 16 milyon aktif kullanıcımız var. Şu anda dünya genelinde 375 operatörle çalışıyoruz. Son bir yılda 5,4 milyon cihaz sattık. RIM Türkiye olarak 2007 yılında şirketleştik ve üç operatörlerle de çalışıyoruz. Ekibimizle beraber misyonumuz operatörlerle ilişkiyi düzenlemek.

CHIP: Türkiye'deki operatörlerle iş modelinizi nasıl kuruyorsunuz.

PAUL LUCIER: Biz operatörlerle yaptığımız anlaşmalar gereği, operatörleri pazarlama, reklâm ve teknik açıdan destekliyoruz.

Fiyatlandırma ve uygulamalar ise tamamen operatörlerin inisiyatifinde.

CHIP: Bold'un dünyadan aldığı tepkiler nedir?

PAUL LUCIER: Tasarım olarak çok güçlü bir cihaz. Ekranı çok güçlü, hafızasını iki katına çıkardık, 1 GB onboard hafıza ekledik. SD kartla 8 GB'a kadar çıkabiliyor. Kablosuz teknolojiler açısından pek çok yeniliği var. 3G destekli olan Bold, yıl sonunda 3G servisleri Türkiye'de açıldığında kullanıcılara büyük kolaylık sağlayacak. Daha önceki ürünlerimizde kamera, Wi-fi ve GPS özelliğini ayrı ürünlerde yer alıyordu ve kullanıcılar teçihlerine göre cihaz alıyordu. BOLD ile ilk defa üç özellik de aynı cihaz üzerinde toplanıyor. Kullanıcılarımız ekranını çok beğeniyorlar, ses ve

multimedya özellikleri de onu tek başına bir eğlence aleti haline getiriyor.

CHIP: RIM'in Blackberry cihazlarında, rakiplerindeki gibi dokunmatik ekran kullanma planı var mı?

PAUL LUCIER: RIM olarak ürünlerimizi yoğun araştırmalarla ve ihtiyaçlara uygun olarak tasarlıyoruz. Gelecek için şu anda bir yorum yapmak doğru olmaz ama kullanıcılardan bu yönde yoğun bir istek gelmesi halinde dokunmatik ekran mümkün olabilir. Ancak şu andaki haliyle Blackberry cihazları hızlıca e-posta yazıp, ofis uygulamaları çalıştırıp, multimedya içeriklere ulaşmak, web'de gezinmek için ideal çözümünü sunuyor.

KISA KISA

MICROSOFT'UN WINDOWS İÇİN UZUN VADELİ PLANI

Windows 7 henüz alfa safhasına ulaşmadan Microsoft Windows 8 için planlarını hazırladı bile. Microsoft çalışanı Stephen Chapman, yazılım devinin Windows 8 projesinde çalışacak elemanlar için computer-jobs.com'a ilan verdiğini açıkladı.

BİLGİ İÇİN: www.computerjobs.com

NİNTENDO'NUN WII KONSOLU İÇİN KABLOSUZ KLAVYE

Logitech yakında Nintendo Wii için bir kablosuz klavye seti çıkaracak. Klavyede klasik tuş dizilimine ek olarak "yaklaştır / uzaklaş" gibi sistem tuşları bulunuyor. Ürün Ağustos ayından itibaren yaklaşık 30 Euro'ya satılacak.

BİLGİ İÇİN: www.logitech.com

AVRUPA AÇIK KAYNAK'TA BAŞI ÇEKİYOR

Avrupa ekonomisi açık kaynak kullanımında dünya lideri. Forrester Research'ün yakın tarihli bir araştırması bu sonucu ortaya koydu. Açık Kaynak kullanımında Avrupa ile ABD arasında da büyük bir fark göze çarpıyor.

BİLGİ İÇİN: www.forrester.com

8 GB KAPASİTELİ MEMORY STICK MICRO

Sony'nin Memory Stick Micro'ları büyük bir kapasite artışıyla 8 GB'a ulaştı. Bu bellek kartı neredeyse tüm Sony Ericsson modellerinde kullanılıyor. Fiyatı: yaklaşık 80 Euro.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com

AMAZON FİMLERİ İNTERNETTEN İZLETTİRECEK

ABD basınındaki haberlere bakılırsa, Amazon filmler ve TV dizileri için video akışını 2008'de başlatmayı düşünüyor. Beklemeye gerek kalmadan 40.000 ürün hazır olacak. Fiyat henüz belirli değil.

BİLGİ İÇİN: www.amazon.com

YENİ İŞLEMCİNİN DETAYLARI

Intel Centrino 3'ün ilk ipuçlarını vermeye başladı.yeni platform dizüstü bilgisayarlar özelikle güç tasarrufu ve verimlilik alanında yenilikler getirmesi şaşırtıcı olmayacak.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

MICROSOFT EQUIPT

Abonelikle çalışan MS Office

Microsoft Temmuz'dan itibaren Office paketini ABD'de Equipt sistemiyle piyasaya sürecek. Temel bir yazılımın kurulumundan sonra, Word, Excel ve Powerpoint gibi programlar yıllık 70 dolara kullanılabilir. Ofis paketi mağazalarda 200 dolardan pahalıya satılıyor. "Hizmet amaçlı yazılım" düsturu böylece gerçeğe dönüşecek ve yıllık ücretlere çıkması beklenen Office 14 gibi ürün güncellemeleri de dahil olacak. Dahası, Equipt hizmeti Windows Live OneCare gibi güvenlik paketleri ve Live Mail ya da Live Messenger gibi uygulamaları da barındırıyor. Temel yazılım üç farklı bilgisayara kurulum kullanılabilir ve ürün etkinleştirilmesi için bir Windows Live ID gerekiyor. Microsoft, Equipt'i her ülkede hizmete sokmayı planlamıyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

AB ÖNERİSİ

Müzikte telif hakkının uzatılması

Avrupa Komisyonunun bir önerisi, sanatçılar ve yapımcılar için şu anda 50 yıl olan telif hakkının 95 yıla çıkarılmasını öngörüyor. Bu sürenin bitiminde kayıtlar plak firmasına ya da müzisyenlere telif hakkı ödenmeksizin kullanılabilir. Bu uzatma teklifi müzisyenlerin yararına, çünkü kendilerinin ve mirasçıların telif gelirlerinden daha çok yararlanmaları mümkün olacak. Bu sayede müzik endüstrisinin geliri artacak ve gerçekleşmekte olan yapısal değişikliklere daha rahat ayak uydurabilecek. Bununla birlikte, eleştirmenler telif süresinin uzatılmasının Avrupa müzik mirasının önünde bir engel teşkil ettiği görüşünde.

BİLGİ İÇİN: www.europa.eu

PANDA INTERNET SECURITY 2009

Virüslere karşı yeni koruma

Güvenlik paketi üreticileri kaba virüs seline karşı her yıl yeni çözümler üretiyor. Panda Internet Security 2009 ile yazılımları zarardan kurtaran bu çözümlerden bir tanesi görücüye çıkacak. Ağustos sonunda piyasaya sürülecek olan güvenlik paketi, virüslere, casus yazılımlara, veri hırsızlığına ve zararlı yazılımlara karşı koruma sağlayacak.

Yazılım kredi kartı numaraları gibi hassas verileri ve internet bankacılığı erişim bilgilerini de koruyacak. Panda'nın asıl özelliği "Kolektif Zeka" (Collective Intelligence) adlı teknoloji sayesinde saldırganları daha hızlı tanıyıp karşı koyabilmesi. Eğer PC bilinmeyen bir virüs saldırısına maruz kalırsa yazılım virüsü analiz ediyor ve bulguları müşterinin bilgisayarına kurulmuş özel bir sunucuya aktarıyor. Bu herkes için avantajlı, zira virüsler gerçek zamanlı olarak saptanıyor ve özel güncellemeleri beklemek gerekmiyor. Paketin beta sürümü ücretsiz. Nihai sürüm çıktıktan sonra yıllık lisans 80 Euro olacak ve Beta testçileri %50 indirimden yararlanabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.panda-software.com

Veri hırsız Panda'nın yeni sürümü özellikle veri hırsızlarına göz açtırmayacak.

VİDEO PORTALI

YouTube'da reklam artıyor

YouTube video portalı artık doğrudan bağlantılar sayesinde daha çok kâr edecek. Alışıldık reklam banner'larının yanı sıra, Google, 2006'da satın aldığı video portalına doğrudan bağlantılar da yerleştirmek istiyor.

Amazon ve iTunes böylelikle doğrudan YouTube'a bağlanacak. Örneğin, YouTube'da izlediğiniz müzik klibinin yer aldığı albümü doğrudan satın alabileceksiniz. Ürün yerleşimi için de bir yenilik planlanıyor. Böylece videolarda görüntülenen ürünlere tıklayıp satın almak mümkün olacak.

BİLGİ İÇİN: www.youtube.com

Atom işlemcili PC'ler: Ufalma yarışı

Ucuz bilgisayar çağı başladı. Intel'in yeni **ATOM İŞLEMCSİNİ** kullanan EeePC benzeri mini dizüstüler piyasaya dört koldan saldırıyor. Mobil mini bilgisayarların fiyatı yakında 300 dolar civarına inecek, masaüstü PC'ler ise daha da ucuz olacak.

BARIŞ EMRE ALKIM / DW

Asus'un Eee-PC'lerine rakip çıktı. Intel mini netbook'lar için ilk atom işlemcisini Tayvan'daki CompuTex fuarında duyurur duyurmaz (model N270, 1,6 GHz hızında, maksimum 2,5 Watt güç tüketimi, 44 dolar) Acer, Dell, MSI ve Gigabyte gibi Netbook üreticileri daha şık ve daha ucuz (199 Euro'dan başlayan) ürünlerini birbiri ardına duyurdular.

Bu mini aygıtlara genel olarak "Netbook" adı veriliyor. En azından Intel'in kararı bu yönde. Bu aygıtlar internete bağlanıp sörf yapmak, e-posta göndermek ya da sohbet etmek için kullanılabilir. HD videolar ve 3B uygulamalar

ise "asıl" (yani pahalı) dizüstülerin işi olmaya devam ediyor.

Aynısı, yavaş mı yavaş Windows Vista için de geçerli. Bu yüzden, normal kullanıcılar için B sınıfı, bilgisayar tutkunları içinse C sınıfı bilgisayarlar ve Çin ya da Hindistan gibi gelişen ülkelerde milyarları bilgisayarla tanıştıracabilecek tek fırsat.

Mini dizüstüler: N270, sadece 2,5 watt ile 800 MHz sunuyor

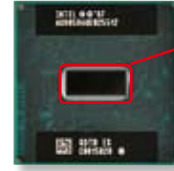
İçine baktığımızda tüm Netbook'lar aynı görünüyor. Hepsisi de resmini yukarıda gördüğünüz Atom işlemcisini kullanıyor. Atom, komutları aynı anda değil de birbiri ardına işleyebilen "Sıralı" (In-order) bir işlemci.

İşte bu yüzden, saat hızı 1,6 GHz görünse de N270 modelinin ancak 800 MHz bir Pentium M'e kafa tutabilmesine şaşmamalı. Diğer tüm modern işlemciler Megahertz başına daha çok performans sunuyorlar çünkü eğer işlemler hızlanacaksa, komutları tersine de (sırasız, yani Out of Order) de işleyebiliyorlar. Atom bu yüzden güç tasarrufunda rakip tanımıyor. Maksimum 2,5 Watt tüketen N270, Netbook'ların şimdiye dek kullanılan ULV Celeron'lardan (31 Watt) çok daha uzun çalışmasına olanak tanıyor.

N270 söz konusu olduğunda, Intel artık modası tümüyle geçmiş olan, ama çok da ucuza mal edilen i945 yonga setinden faydalanmış.

Yonga setinin gayet müteva-

zı olan grafik becerisi, güç konusunda tutumluluk sağlıyor. Sistemler 512 ya da 1024 MB DDR2-RAM'le ve 4 ya da 8 GB kapasiteli katı hal diskleriyle (SSD) ve 7 ila 10 inçlik TFT ekranlarla donatılıyor.

Atom işlemcisinin birebir boyutu (22 x 22 mm)

KARAR

Intel'in Atom işlemcisini eline geçiren her üretici Asus EeePC'yle rekabet etmeye çalışıyor ve yakında piyasa 300 dolar'lık Netbook'larla dolacak. Teknik bakımdan hepsi birbirinin aynı olduğundan, bu sefer tasarım ve renk gibi özellikler seçimlerde rol oynayacak. Diğer yandan, şaşırtıcı fiyatlarına rağmen Atom'lu Nettop'lar çok etkileyici değil çünkü işlemci standart bir aygıt için fazlaıyla zayıf.

NETBOOK'LAR: HANGİ AYGITLAR NE ZAMAN GELECEK

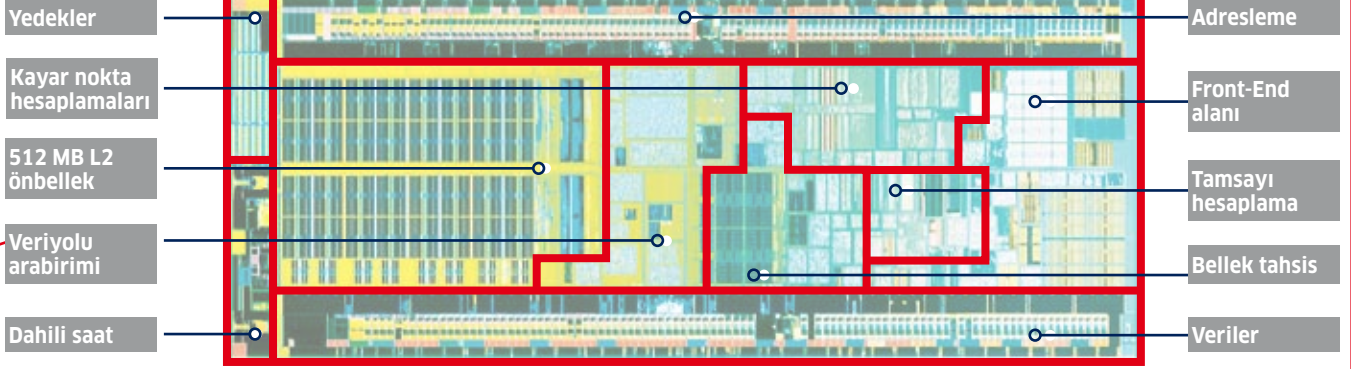
İlk Netbook'u çıkaran Asus da Atom gücünü tercih edenlerden. Intel'in tutumlu işlemcileri **Asus EeePC 1000**'in de kalbinde yatıyor ve 10 inçlik ekranla donatılmış. Çıkış tarihi ve fiyat ise henüz belirsiz.

Firmanın kurucusu Michael Dell elinde bu çekici dizüstüyle görüntüledi bile (tahminen adı **Dell Inspiron Mini**). Daha fazla bilgi sonbahar aylarında belirlenecek.

MSI Wind U100'ün 8 GB'lık bir SSD yerine 80 GB'lık geniş bir sabit disk var. (Fiyatı yaklaşık 500 dolar). Cihaz Ağustos ayında piyasaya çıktı.

Atom işlemcisi mercek altında: Doğuştan tutumlu

Güç tasarrufunda bir numara: Masaüstü Atom işlemcisi en fazla 4 Watt tüketiyor. Bu da Core 2 Duo gibi normal bir masaüstü işlemcisinin güç tüketiminin (65 W) yanında çok düşük kalıyor. Büyük bir işlemcinin sıfırdan tasarlanması gerekirdi, oysa Atom "sadece" işlemci kodu içeriyor ama Pentium 4 gibi "Hyper-Threading"e sahip.

Özellikler benzer olunca tasarım belirleyici bir faktör olarak öne çıkıyor. Asya'dan gelen ilk tasarımların hepsi de birbirinden albenili (aşağıdaki resimlere bakınız).

Mini masaüstü bilgisayarlar: Atom 230'un hesaplama gücü çok daha düşük

Intel aynı Atom işlemcileri masaüstü için de "230" koduyla sunuyor (1,6 GHz, 29 dolar). Atom 230 sadece 4 Watt'la yetiniyor ve Intel i945 ya da daha ucuz bir Sis yonga setiyle bir anakarta yerleştiriliyor. Dolayısıyla, Nintendo Wii ya da Mac mini benzeri bir sistemi, 120 Euro'dan başlayan fiyatlarla elde etmek mümkün oluyor. Bu bilgisayarlara ULPC (Ultra Low Cost PC) ya da Intel'in tanımıyla "Nettop" deniyor.

Ancak bu bilgisayarlar daha

çok gelişmiş ülkeler için tasarlanmış. Eğer bütçeniz elveriyorsa daha çok performans sunan standart aygıtları yeğlemelisiniz.

Via Technologies firması da aynı kesime hitap eden, düşük güç tüketimiyle çok daha fazla performans sunan Nano adlı bir ucuz işlemci duyurdu. Intel'in bu hamleye Temmuz'da çift çekirdekli Atom'la karşılık vereceği düşünülürse, bu harika bir haber.

Netbook'lara yönelik talep ve etraflarındaki ilgi o kadar büyük ki, Intel yarım ağızla da olsa arz açığını daha ilk Atom'lu Netbook'lar raflardaki yerini almadan önce kabullenmek zorunda kaldı. **BİLGİ İÇİN: www.intel.com/atom** Atom işlemcisiyle ilgili teknik bilgiler. balkim@chip.com.tr

TEKNİK VERİLER

Netbook'lar ucuz dizüstülere karşı

	Netbook	Dizüstü
Fiyat	Yaklaşık 300 dolar'dan itibaren	Yaklaşık 600 dolar'dan itibaren
İşlemci	Intel Atom N270	Intel Celeron / AMD Turion
Saat hızı	1,6 GHz	2 GHz'den yüksek
Maksimum işlemci güç tüketimi	2,5 Watt	31 Watt
L2 önbellek	512 KB	1 MB
Yonga seti	Intel 945 GSE	Intel, Sis, AMD (çeşitli)
Veriyolu hızı	533 MHz	667 MHz
RAM	512 MB DDR2 tek kanal	1 GB DDR2 çift kanal
Ekran	7 ila 10 inç	14 ya da 15,4 inç
Sabit disk	4/8 GB SSD	80 GB sabit disk
Optik sürücü	-	DVD yazıcı
Klavye	Mini	Standart
Soğutma	Pasif (sessiz)	Aktif (fan)
İşletim sistemi	Windows XP ya da Linux	Windows Vista

SADECE "ARADA BİR" İNTERNETE GİRENLER İÇİN: Atom N270 işlemcili ilk Netbook'lar 800 MHz'lik bir Pentium M ULV'ye eşdeğer performans sunuyor. Bu aletler yolda çalışmak isteyenlere uygun. Gerçek bir dizüstü almak daha iyi olabilir.

İlk "Net Tablet" **Gigabyte**'in **M912**'si: 1.280 x 768 piksellik 8,9 inç ekran döndürülebilir. (Atom N270 ve 4 GB SSD'yle fiyat yaklaşık 420 Euro)

Acer Aspire One (Güzel bir LED ekranı ve Katı Hal Diskinin genişletilmesi için ikinci bir SD kart yuvası var. Temmuz'da çıkan Aspire One'in fiyatı 330 Euro civarı.

HP 2133 Mini Note PC: Bu modelin Netbook'lar arasındaki yeri ayrı. İçinde VIA C7 işlemci barındırıyor ve yakında yine Via Technologies'in ürettiği yeni "Nano" işlemcisini taşıyan bir modeli de çıkacak (Fiyatı yaklaşık 320 Euro).

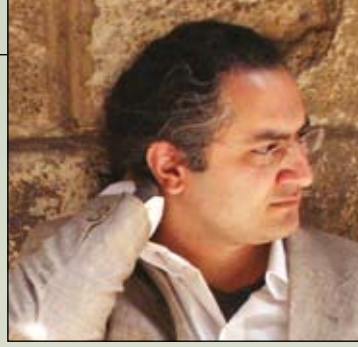
NETTOP

Nintendo Wii kasasında masaüstü PC'ler. **Asus'un Eee Box** adlı modeli ilk Nettop'lardan biri. Cihaz Tayvan'da tanıtıldı. Intel Atom 230 işlemcili aygıt harika görünüyor (Fiyatı yaklaşık 190 Euro).

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Numara taşınabilirliği geldi

■ 2007 içinde ihalesi açılan ve Turkcell'in tek başına katılıp bir de rica üzerine ihale bedelini 10 milyon dolar arttırdığı üçüncü nesil servisleri, Turkcell'in rakip operatörlerle numara taşınabilirliği konusunda uzlaşmaması nedeniyle, rakip operatörlerin ihaleyi protesto etmesi sonucunu doğurmuştu. Ancak yeni duruma göre 10 Kasım 2008'de cep telefonu numaranız size ait olacak ve hangi operatöre geçersiniz geçin, o numarayı da beraberinizde götürebileceksiniz.

Bu konuda ilk duyuru yapan ve testlerini başarıyla gerçekleştirdiğini bildiren operatör de Vodafone oldu.

Vodafone, numara taşınabilirliği çerçevesinde gerçekleştirilen şebeke testleri kapsamında Türkiye'de ilk defa başka operatöre ait bir test numarasını, Vodafone abonesi olarak şebekesi üzerinden konuştu.

Numarasını taşıyan abonenin çağrı yapabilmesi ve diğer servislerden yararlanabilmesi için şebeke tarafındaki tüm geliştirmeleri tamamlayan Vodafone, numara taşınabilirliği şebeke testleri kapsamında ilk görüşmeyi böylece başarıyla gerçekleştirmiş oldu. Operatörler arası test çalışmalarını sürdüren Vodafone, test için belirlenen 531 alan kodlu numarayı kendi şebekesi üzerinde konuşturarak ilk denemeleri tamamladı.

Elbette bu gelişme sadece, daha ucuz telefon tarifelerine geçiş yapabilmek ve iki dakika görüşme yapılıp, cebinizden iki satır e-posta okuduğunuz için ödemeyen beysbol sopasıyla parmaklarının kırıldığı mafya haracı gibi ücretlere mahkûm olduğu-

muz dönemin sona ereceği anlamına gelmiyor. Aynı zamanda üçüncü nesil hizmetlerin önündeki engelin kalktığını da müjdeliyor. Nitekim, Ulaştırma Bakanlığı'nın 2008 sonunda bir 3G ihalesi düzenleyeceği duyumu da kulağımıza geldi ki, bu da üçüncü nesil hizmetlerin, üstelik de numara taşınabilirliğinin sağladığı müşteri avantajlı rekabet ortamında hayata geçeceğini gösteriyor. Yani, artık cep telefonunuz veya dizüstü bilgisayarınıza taktığınız minicik bir USB modemle, cep telefonu şebekesinin ulaşabildiği her yerde, 7,5 Mbps hızla internete bağlanıp canlı canlı internet

„Numara taşınabilirliği yıllardır beklediğimiz 3G'nin habercisi.“

televizyonu seyredebilecek, web sitelerinde ışık hızıyla dolaşabilecek, e-posta okuyup gönderebilecek, sohbet edebilecek, internete dilediğiniz kadar bağlı kalabilecek ve teorik olarak, bunun karşılığında, bugünkü ADSL ücretleri seviyesinde aylık sabit bir ücret ödememiz yeterli olacak. Ama tabii, bir lüks değil, devletin dünya ile entegre olmaya ihtiyaç duyan vatandaşına sağlaması gereken temel bir hizmet olarak gördüğümüz üçüncü nesil iletişim hizmetlerine yine fahiş bir vergi konurulu, insanların temel ihtiyaçlarından rant sağlamaya kalkışanların cebine akıtmak için vatandaşın kesesinden zotirilyar dolaresler hortumlanmaya çalışılmazsa...

NAVKING ROUTE 66 TÜRKİYE'DE

Navigasyonel gelişmeler var

1992 yılında kurulan ve geniş araştırma geliştirme kadrosu ile teknoloji üstünlüğünü kısa sürede elde eden Route 66, insanların gitmek istedikleri yere en kısa veya en hızlı yollardan zahmetsizce ulaşmasını sağlayan navigasyon cihazları ve yazılımları konusunda dünyanın lider

firmalarından biri. Son üç yılın dünyada en çok satılan navigasyon ürünü olan Route 66 hava durumu raporları, trafik yol bilgisi, Lonely planet seyahat rehberleri gibi ek dijital içerik ve işlevsel özelliklerle genişletilmiş, yenilikçi, SD kartı tak ve çalıştır mantığı ile kullanıma hazır navigasyon çözümü sunuyor. Avrupa'da önemli gelişmelere ve teknoloji ilerlemelerine sahne olan Navigasyon sektörü Türkiye'de hazırlanan sayısal haritaların dünya standartlarına çıkması ile ülkemizde de atılım göstermeye başladı. Pazarda açığa çıkan yüksek kaliteli ürün ihtiyacına NAVKING Route 66 markası ile cevap veren Koyuncu Elektronik ilk etapta 3,5 inç Mini modeli, 4,3 inç Maxi modelini ve Navking modellerini Türk tüketicisinin beğenisine sunacak. Navigasyon donanımının yanında Windows Mobile ve Symbian tabanlı cihazları da navigasyon cihazına dönüştürebilen yazılımlar yine Koyuncu Elektronik tarafından piyasaya sunulacak.

BİLGİ İÇİN: www.koyuncu.com.tr

WINDOWS LIVE MESSENGER 9

Messenger penceresinden oyun mu oynanacak?

Live Messenger'ın bu yeni sürümünün kullanıcılara ne gibi özellikleri sunacağı ilk beta'da tam anlamıyla anlaşılıyordu. Kısacası beta testçileri bile ilk aşamada Microsoft'un ne gibi yenilikler peşinde olduğunu anlamakta zorlanmıştı. Beta testçileri şu anda halen ilk beta'yı kullanabiliyor, ancak bu sürümü internetten indirmek mümkün değil. İlk beta programı sonunda 1.000 kadar açık bulunduktan ve öneriler sıralandıktan sonra, test aşamasında katılan kişilere üç farklı araştırma gönderildi ve gelen geri bildirim cevaplarından yaklaşık 5.000 tanesi gözden geçirildi.

Microsoft yeni Messenger'ı ile ilgili ser verip sır vermese de, sizin bazı haberlere göre Windows Live Messenger'ı hazırlayan ekibin kullanıcılarına güzel sürprizleri olacak. Olası en büyük yenilik ise Windows Presentation Foundation (WPF). WPF, Windows Vista'nın yüklenmesiyle sistemlere otomatik olarak kurulan, Windows XP'ye de entegre edilebilen .NET Framework'te bir grafiksel alt sistem olarak düşünülebilir. Aslında Messenger ekibinin WPF işlevinin yeni sürüme eklemelerinin ardında, Yahoo'nun çoktan başlamış olduğu kendi yeni jenerasyon Messenger araçlarına cevap verme arzusu yatıyor. Bu sayede Messenger penceresinde sadece yazı yazmak değil karşılıklı oyunlar oynamak gibi multimedya etkileşimler mümkün olacak.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

YENİ ÜST DÜZEY ALAN ADLARI

Web adreslerinde devrim

Kendine bir web sitesi edinmek isteyen biri mevcut üst düzey alan adlarından (top level domain, yani TLD) birini seçmek zorundadır. Bunların da .com, .gov ya da .net gibi yaklaşık 200 çeşidi var. İnternet Atanmış Adlar ve Numaralar Kuruluşu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, ICANN) tarafından son derece zorlu ve karmaşık bir süreç sonunda belirleniyor. 2009'dan itibaren ICANN "özelleştirilmiş TLD'ler" dediği bir hizmeti, yani herkesin istediği adresi alabilmesini mümkün kılacak. ICANN'ın sözcüsü, Haziran sonunda Paris'te yaptığı açıklamada "Kendi bütçesi ve gerekli

teknik performansı olan herkes kendi TLD'sini kayıt ettirebilecek" dedi. Almanya'nın en büyük barındırma şirketi 1&1'in sözcüsü Andreas Maurer, bunun gecikmiş bir hamle olduğunu söylüyor ve "Bugüne kadar TLD tahsisi şeffaf olmayan ve karmaşık bir süreçti," diyor.

Örneğin bu yüzden, pornocular çok istedikleri .xxx üst düzey alan adını kullanamıyorlardı. Artık hepsi geçmişte kalıyor. Ama www.siteadi.kendi gibi bir adres almak isteyenlerde patlama yaşanmayacağına da bilmek gerekiyor. Zira kişisel web günlükleri ya da amatör fotoğraf sergileri için

böyle bir ad almak çok pahalıya geliyor. ICANN'ın teknik ölçütten kastının milyonlarca Euro'luk yatırım olduğu tahmin ediliyor.

1&1'in sözcüsü Maurer lisans ücretlerinin altı ila sekiz basamaklı olacağına da işaret ediyor. Özelleştirilmiş TLD'ler sadece .msn, .mac ve .google gibi firmaların karşılayabileceği bir çözüm olacak. TLD tahsisi sırasında anlaşmazlıkları engellemek için açık artırma yoluna gidilecek. Bu yüzden, örneğin .apple üst düzey alan adı için Apple ile Apple Records firmasının çekişmesi gerekecek.

BİLGİ İÇİN: www.icann.org

ADOBE

Aranabilir Flash dosyaları

Artık Flash'lı web sitelerinin içeriği Google ve Yahoo tarafından aranabilecek. İki arama motoru da şu ana kadar SWF dosyalarından sadece durağan metinleri ve bağlantıları okuyabiliyordu. Adobe, Google ve Yahoo arasında yapılan işbirliği özellikle de site içeriğini Adobe Flash'la hazırlayan yöneticilerin işine yarayacak. Gelecekte bu tür içeriklerin arama motorlarına dizinlenmesi daha kolay olacak. Google, Flash dosyalarındaki bilgileri arama sonuçlarında sunmaya başladı bile. Yahoo da bu hizmeti yakında yürürlüğe koyacak.

BİLGİ İÇİN: www.adobe.com

DE GRISOGONO
İlk mekanik dijital saat

Cenovalı mücevher ve saat üreticisi de Grisogono benzersiz bir tasarım duyurdu: Meccanico dG

dünyanın ilk tümüyle mekanik dijital saati. Saatin kronometresi, dijital ekran taklidi yapıyor. Saat ve dakika bilgileri toplam 23 adet yatay ve dikey mikro segment sayesinde görüntüleniyor. Her segmentin bir renkli bir de renksiz yüzeyi var ve bunların 90 derece döndürülmesiyle rakamlar oluşturuluyor. Ne yazık ki Meccanico dG'yi kolunuza takmanız o kadar kolay değil. Saatin fiyatı yaklaşık 220.000 Euro

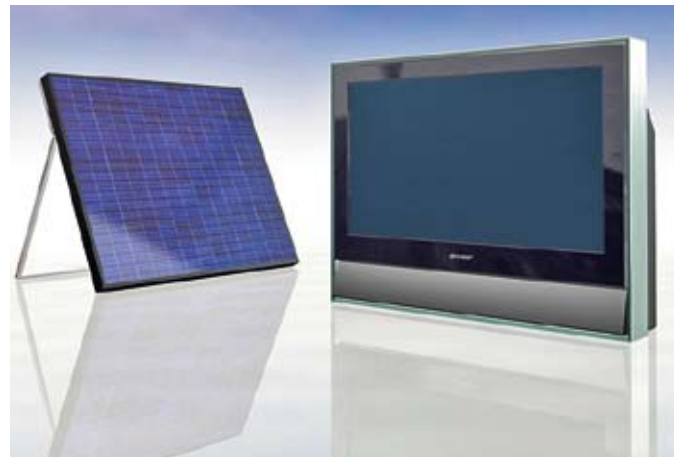
BİLGİ İÇİN: www.degrisogono.com

GÜNEŞ ENERJİSİ

Sharp'tan güneş enerjili ekonomik TV

Elektronik üreticisi Sharp, gelecekte enerjisini güneş pilinden alacak özel bir TV ürettiğini açıkladı. 26 inçlik prototip, sıradan bir LCD TV'nin üçte biri kadar enerji tüketiyor ve dahili bir akümülatöre bağlandığında, şebeke elektriğine ihtiyaç duymuyor. TV özellikle kampa gidenler ya da evinin terasında TV keyfinden vazgeçemeyenler için ideal. Nihai ürünün fiyatı ve çıkış tarihi henüz belirsiz.

BİLGİ İÇİN: www.sharp.com

ANTENLİ TV

DVB-T'nin sefeli şimdiden hazır

DVB projesi nihayet DVB-T'nin devamı niteliğindeki DVB-T2'nin spesifikasyonlarını son haline kavuşturdu ve Avrupa Telekomünikasyon Enstitüsü ETSI'ye iletti. DVB-T2'de geliştirilmiş olan noktalar arasında HDTV desteği ve aktarım frekansı kullanımının iyileştirilmesi var. Böylece artık her program demetinde dört yerine yedi kanal iletilebilecek. Ayrıca yeni standart DVB-T'de kullanılan ve artık eskien MPEG2 codec yerine H.264 kodlamasından faydalanacak. İlk DVB-T2 alıcı prototiplerinin bu sene çıkması bekleniyor. Standardın her ülkede geçerli olup olmayacağı belirli değil ve televizyon kanallarının bu habere çok ilgi göstermediği biliniyor.

BİLGİ İÇİN: www.dvb.org

FUJITSU Cep boyutunda sabit disk

Küçük depolama alanları üretmek mobil cihazlar üretebilenin en önemli şartlarından biridir. Mini sabit diskler de yeni bir buluş değil. Ama haberimiz boyutun, kapasitenin ve performansın muhteşem bir bileşimi hakkında. Fujitsu'nun ürettiği HandyDrive-IV 500, 14 x 8 cm boyutunda ve 2 cm kalınlığında olmasına rağmen 500 GB kapasiteye sahip. Her cebe kolayca sığan mini sabit disk, USB bağlantısından güç alıyor. Enerji tasarruf kipinde ise sıradan disklerle kıyasla beklemede %35 daha az elektrik harcıyor. Fiyatı ise yaklaşık 230 Euro.

BİLGİ İÇİN: www.fujitsu.com

TURKCELL DE IPHONE GETİRİYOR iPhone'un ateşi parlayacak

Ulaştırma Bakanlığının 3G için 2008 sonunda ihale açacağı haberleri piyasaya yayılmışken ve 3G'nin önündeki en büyük engel olarak kabul edilen numara taşınabilirliği problemi ortadan kalkmışken, operatörlerin 3G konusundaki yarışı da başladı. 3G servislerini pazarlamak için cazip ürünler arayışına giren operatörler için en leziz lokma Apple'ın 3G telefonu iPhone3G. Vodafone'dan sonra, şimdi Turkcell de iPhone 3G'yi Türkiye'ye getirmek için Apple'la el sıkıştı. Turkcell'in web sitesini ziyaret edenler, artık karşılarında iPhone 3G'nin resmini ve "çok yakında" ibaresini görüyor. Bu resme tıkladığında ise, Vodafone'un sayfasında olduğu gibi bir başvuru formu ekrana geliyor. Formu doldurarak ön başvuru yapabilirsiniz. Ancak telefonun ne zaman Türkiye'de olacağı ya da nasıl bir satış stratejisi izleneceği henüz tam anlamıyla açıklığa kavuşmuş değil.

BİLGİ İÇİN: www.turkcell.com.tr

PHILIPS'TEN DVD OYNATICI

Şık ve kullanışlı

Philips'in gelişmiş teknolojisiyle ürettiği yüksek çözünürlüklü DVP3980 DVD oynatıcısı ile film ve müzik keyfiniz katlanarak artacak. DivX, MP3, WMA ve JPEG biçimlerini destekleyen Philips DVP3980 DVD oynatıcısının HDMI (High Definition Multimedia Interface) özelliği ile gerçeğe yakın görüntü kalitesi vaat ediliyor.

Philips DVP3980 DVD oynatıcısı, Progressive Scan özelliğiyle resmin dikey çözünürlüğünü iki katına çıkararak daha net ve kaliteli bir görüntü sağlıyor. DivX videolarının gelişmiş oynatımı için DivX Ultra Sertifikası bulunan Philips DVP3980, DVD oynatıcısı, çoklu altyazı ve dil seçenekleri ile sinema keyfini evinize getiriyor. Tek bir kabloyla kolay bağlantı için HDMI dijital çıkışı bulunan Philips DVP3980 DVD oynatıcısı HDMI ile bağlanan cihazların kolay kontrolü için EasyLink özelliğini sunuyor. Ses ve görüntü kalitesinin yanı sıra dekorasyona da önem verenler için tasarlanan Philips DVP3980 DVD oynatıcısı ultra ince tasarımıyla her mekana ve yaşam tarzına uyum sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.philips.com.tr

MEDION'DAN KÜÇÜK DEV

499 dolara 1 kiloluk dizüstü

Medion Akoya Mini, sahip olduğu özellikleri ve 499 dolarlık fiyatı ile mini dizüstü piyasasında normal dizüstü özellikleri taşıyan tek ürün olma özelliğine sahip. Asus'un Eee'si ve MSI'nın Wind modelinden sonra, Alman elektronik devi Medionda çok iddialı bir ürünle pazara giriyor. Kompakt yapısı ve sahip olduğu teknik özellikleriyle dikkat çeken Medion Akoya Mini serisinin, 160 GB HDD, 1 GB bellek, Bluetooth, parlak 10 inç geniş ekran ve Microsoft Windows XP Home Edition işletim sistemi ve en önemlisi 499 dolardan başlayacak bir fiyata sahip olması, mini dizüstü piyasasının en kuvvetli seçeneği olacağı anlamına geliyor.

Siyah veya beyaz olmak üzere iki farklı renk seçeneğiyle tüketiciye sunulacak olan Medion Akoya Mini serisi, sadece 1 kg. ağırlığı (pil dâhil), kablosuz hızlı internet bağlantısı ve ofis uygulamalarıyla evde veya işyerinizde yanınızdan ayıramayacağınız en büyük yardımcınız olacak.

BİLGİ İÇİN: www.medion.com.tr

G8'DEN TEKLİF

Havaalanında dosya taraması

Havaalanlarında ve gümrük noktalarında kaçak, kopya, korsan ürünler yolcuların başına bela olabilir. Gelecekte gümrük memurları havaalanlarında dizüstü bilgisayarlara, MP3 çalarlara ve cep telefonlarına yasadışı dosya içeriklerini tarayabilecek mi? 2009'da İtalya'da düzenlenecek olan G8 Zirvesi'nde bu konu karara bağlanacak. Bu öneri, Sahteciliği Önlemeye Yönelik Ticaret Anlaşması'nın, yani fikir eserlerinin korunması amaçlı bir kanunun parçası. Ancak her ülkenin gümrük mevzuatı farklı şekilde işliyor.

BİLGİ İÇİN: www.ustr.gov

SIHIRLİKELİME.COM

Konuştukça kazandıran site

Aylardır yayına girmesi merakla beklenen ve kullanıcılarına anında hediyeler kazandıracak olmasıyla adını duyuran www.sihirlikelime.com, nihayet yayına girdi. Çok kolay bir şekilde, herhangi bir bedel ödemeksizin üye olun site, sohbet ederek sihirli kelimeyi bulan talihlilerine şık armağanlar kazandırıyor. www.sihirlikelime.com seçkin markaların sponsor olması ve bu markaların seçtiği ödüllerin anahtar sözcüğü sitede konuşurken yazan üyelere dağıtılması sistemine dayanıyor. Sitenin basit ve şık tasarımı, sponsor markanın logo ve banner'ının etkileyici bir şekilde binlerce site kullanıcısının gözleri önünde olmasını ve sitenin güçlü bir iletişim aracı haline gelmesini sağlıyor. Sürekli yeni kampanyalar düzenleyen ve RSS teknolojisiyle bu kampanyalardan üyelerini haberdar eden www.sihirlikelime.com, sürekli hediye kazandırdığı gibi, yanlış yazılan sözcükleri kabul etmeyerek Türkçe'nin doğru kullanımına katkıda bulunuyor.

BİLGİ: www.sihirlikelime.com

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Korkularımız bile sanal oldu!

Artık karanlıktan çok PC'mizin hack'lenmesinden korkuyoruz.

■ Hayatta en çok neden korkarsınız? Yüksekten, vahşi hayvanlardan, yalnız kalmaktan ya da belki de karanlıktan. Aslında hepsinin temelinde tek bir şey var. Ortada akıl erdirilemeyen ya da çözüm üretilmeyen bir durum söz konusu ise emin olun o bir numaralı korku sebebi oluyor.

İnsanlar çok fazla şeyden korkuyorlar. Ateşten korkan ilk insanlardan bu yana gelişen teknolojinin ortaya çıkardığı her şeyin, ilk etapta anlaşılana kadar korku kaynağı olarak kaldığını söylesek herhalde yanlış olmaz. Korkulan şeylerin insanlığın yararı uğruna geliştirilen teknolojilerle bağdaşması ise gerçekten ilginç bir konu. İsterseniz korku filmleri tarihine şöyle kısaca bir göz atın, bana hak vereceksiniz. İlk korku/gerilim filmlerindeki Dracula, Frankenstein ya da benzeri canavarlar yakın geçmişte yerini insanlığı yok etmeye çalışan robot ya da uzaylı yaratıklara bırakmıştı.

Ancak artık mekanik ya da elektronik cihaz tehdidi insanları pek fazla korkutmuyor. Ceplerindeki telefonlar, kulaklarındaki mp3 çalarlar sayesinde samimiyet bayağı ilerledi. İnsanlar artık paralarını bile korkmadan bankamatiklere emanet edebiliyorlar. Şimdilerde ise korku filmleri ağırlıklı olarak temelde küresel ısınmayı konu alan doğal afet konularını işliyor. Çünkü halen kesin bir çözüm yok ve geleceğimiz karanlık. Dolayısıyla daha epey bir süre filmlerde bu konuyla gerileceğimiz kesin.

Bununla birlikte özellikle son zamanlarda gerilmeye başladığımız bir başka konu daha var. Üstelik bu öyle elle tutulabilecek bir şey de değil. Yeni korkumuz internet'e bağlı bilgisayarımızın korsanlar tarafından hack'lenmesi. Sanal dünyada da olsa kişisel kimliğinizin çalınması artık en büyük kâbuslarımızdan biri. Çünkü bu, kimlik hırsızının sanal olarak siz gibi davranabileceği anlamına geliyor ve banka hesabınızın boşaltılmasından, tanıdığınız kişilerin kandırılmasına kadar türlü türlü kötü

sonuçlara neden olabiliyor. İnsanlar bu modern korkularında haksız da değiller.

IBM'in 2008'in ilk yarısı için yayınladığı internet güvenlik sistemleri (X-Force) raporu, sanal dünyada suç işleyen kişilerin, güvenlik açıklarından yararlanmayı sağlayan yeni teknikleri ve stratejileri, bugüne kadar hiç olmadığı kadar hızlı bir biçimde kullanmaya başladıklarını ortaya koyuyor. Rapor, internet tarayıcıları ile ilgili saldırıların %94'ünün, güvenlik açıklarının açıklanmasından sonraki gün içinde ortaya çıktığını vurguluyor. Sıfırinci gün (zero-day) saldırıları olarak bilinen bu saldırılar kullanicıları, henüz daha açığın bile farkına varmadan vuruyor.

Geçtiğimiz yılların karmaşık, istenmeyen e-postaları da neredeyse tamamen bitti gibi. Çünkü bunun için artık sağlam önlemler mevcut. Dolayısıyla artık istenmeyen URL e-postaları kullanılıyor. Bunlar da anti-spam yazılımları tarafından algılanmayı zorlaştıran birkaç basit sözcük ve URL içeriyor. Çevrimiçi oyun oynayanlar da hedefler arasında. X-Force raporu, şifre çalmak için kullanılan en popüler dört truva atı yazılımının çevrimiçi

oyun oynayan kişiler için özel olarak hazırlandığını belirtiyor. Amaç ise çevrimiçi oyun oynayan kişinin sanal varlıklarını çevrimiçi pazarlarda gerçek para karşılığında satmak.

Raporun devamı Dracula'nın sizi ısırmasından ya da Terminatör'ün eline düşmekten çok daha fazla korkulacak şeyiniz olduğunu ortaya koyuyor. İnternet'te güvenliğinizi sağlamak şu anda en önemli konu ve bu konuda sadece güvenilir kaynaklardan alacağınız yardım sizi koruyabilir. Dolayısıyla CHIP dergisi olarak artık hem tam sürüm yazılımlarda hem de dergi içindeki makalelerde güvenlik konularına daha fazla yer vermeye çalışacağız. Diğer korkularınız için belki bir şey yapamayız ama umarız bu korkunuzu yenmekte size yardımcı olabiliriz.

IBM'DEN YENİ SÜPER BİLGİSAYAR

Galaksilere bir adım daha

Anadolu Ajansı'nın haberine göre, IBM, dünyadaki en hızlı ve kapasitesi en yüksek bilgisayarlardan birini daha kuruyor. IBM Kanada ve Toronto Üniversitesi'nin birlikte oluşturdukları konsorsiyumla kurulacak süper bilgisayar, online olarak 500 milyon DVD kapasiteli olacak ve saniyede 360 trilyon işlem yapabilecek. IBM Kanada Sözcüsü Chris Pratt, kurulacak özelliklere sahip süper bilgisayardan dünyada sadece 20 tane bulunduğunu belirterek, "Sistemin tamamı 50 milyon Kanada Doları'na mal olacak. Sistem, halen Kanada Meteoroloji İşleri'nin kullandığı ve ülkedeki en hızlı ve büyük bilgisayardan 30 kat daha hızlı ve kapasiteli olacak. Süper sistem, önümüzdeki yıl yazında tam olarak devreye girecek" diyor. Süper bilgisayar, araştırma projelerini yürütenlerine bilgi sağlamada, iklim değişikliklerini izleme ve ihtimal hesaplamalarında, uzay çalışmalarında, sağlık, astrofizik, kimyasal fizik, toprak ve tapu kayıtları ile uluslararası alanda yürütülen bilimsel çalışmaların veri ihtiyaçlarını karşılamada kullanılacak. Yeni bilgisayar, IBM iData Plex sistemi kullanacak ve kendisine 4.000 sunucu bağlı olacak.

BİLGİ İÇİN: www.ibm.com

TÜRKÇE SES TANIMA YAZILIMI

Konuşmalar yazıya çevriliyor

Intel Türkiye ve yazılım şirketi CTD, Türkçe konuşmayı bilgisayarlara aktarabilecek bir teknik geliştirdi. Bu proje kapsamında, konuştuğularınızı bir kaç farklı dile çevirerek yazacak yazılımların üzerinde de çalışılıyor. Yani siz Türkçe konuşacaksınız, bilgisayarınız İngilizceye çevirerek yazacak. Şu an sadece İngilizce üzerinde çalışılsa da, diğer dillerde buna ilave edilecek ve Türkiye'den, Intel bünyesinde dünyaya yayılacak.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

Hacker korkunuzu yenmek için elimizden geleni yapacağız!

INTEL Mini dizüstüler için Centrino 2

Avuç büyüklüğündeki mini dizüstü bilgisayarlar yeni trend olarak kullanıcıların gündeminde. Donanım üreticileri art arda minik ve ekonomik modellerini tanıtırken bu yeni bilgisayar çeşidine uygun parçalar da üretiliyor. İşlemci üreticisi Intel yeni dizüstü platformuyla birlikte Centrino 2 ürününün hafifletilmiş bir sürümünün çıkacağını duyurdu. Dizüstü bilgisayarlarda Intel Core Duo kullanılırken, firma daha kompakt sistemler kullanılabilecek. Centrino 2'nin yeni sürümünde ana işlemcinin yanı sıra yonga setinin de değişmesi bekleniyor. Bu "hafif" yongalar ultra ince dizüstülerde kullanılabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com

HEM SU HEM HAVA SOĞUTMA

Gigabyte EP45 Extreme serisi geldi

Gigabyte anakart piyasasının en üst seviye hız aşırma kısmını hedef alan, uzun süredir beklenen EP45-Extreme serisi anakartlarını Türkiye'de piyasaya sundu. Seri şu anda DDR3 kullanıcıları için GA-EP45T-EXTREME ve halen DDR2 bellek kullanmayı tercih edenler için GA-EP45-EXTREME modellerinden oluşuyor; her iki anakart da Intel'in en yeni P45 Express yonga setini destekliyor.

En üst seviye hız aşırma performansı için tasarlanan EP45-EXTREME serisi anakartlar, yeni Intel 45 nm işlemcileri dâhil FSB 1.600 MHz'e kadar tüm Intel çok çekirdekli işlemcileri destekliyor. Diğer yüksek bant genişliği özellikleri, 2 PCI Express 2.0 x 8 arabirimleri ile ATI CrossFireX Teknolojisi sağlayan destek ve oyun sunucuları için ultra yüksek bant genişliği amacıyla teaming işlevine sahip çift LAN çıkışı içeriyor.

"Hybrid Silent Pipe"

Gigabyte'ın Hybrid Silent Pipe yuva soğutma sistemi, Kuzey Köprüsü, Güney Köprüsü ve işlemci MOSFET'lerini önemli ölçüde ve sessiz bir şekilde, fan kullanmadan soğutmak için kasa içindeki ve dışındaki doğal hava akımından yararlanıyor. GIGABYTE Hybrid Silent Pipe'i aynı zamanda arttırılmış ek termal performans için blok su soğutma sistemleri ile kullanılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.gigabyte.com.tr

CASPER MINIBOOK PİYASADA

Boyu küçük, pili güçlü, fiyatı ucuz

Casper, dizüstü bilgisayarda hafiflik, kolay kullanım ve uzun pil ömrünü bir arada arayanlar için Intel Atom İşlemcili 10 inçlik Casper Minibook'u piyasaya çıkardı. Hafifliği ve kullanım kolaylığının yanı sıra 10 inç LCD ekran ve ergonomik klavye özelliklerine sahip olan cihaz uygun fiyatıyla da dikkat çekiyor.

Casper'ın yeni ürünü olan Intel Atom İşlemcili Casper Minibook, kablosuz internet ağının her yerde kullanılmaya başlandığı günümüzde yaklaşık 1 kilogram ağırlığı ile dizüstü bilgisayarını yanından

ayırarak istemeyenlerin yükünü hafifletiyor. 10 inçlik LCD ekranı olan cihaz, uzun pil ömrü ve ergonomik klavye özellikleriyle gerçek bir kullanıcı dostu.

(1,024 X 600) piksel çözünürlüğü ile yüksek görüntü kalitesi sunan Casper Minibook, teknolojinin her an kolaylıkla kullanılmasını sağlıyor. Casper Minibook bilgisayar işlevinin yanı sıra kablosuz internet bağlantısı sayesinde kullanıcının hayatını kolaylaştırırken, çoklu ortam uygulama ara yüzü özellikleri ile oyun oynamanın keyfini yaşıyor ve bu keyfi iki adet dâhili hoparlörü ile iki katına çıkarıyor. Casper Minibook, dâhili 1,3 MP webcam ve mikrofonu, üç adet USB girişi ve kart okuyucu özellikleri ile de kullanıcıları hiçbir uygulamadan mahrum bırakmıyor.

160 GB büyüklüğündeki sabit disk kapasitesi ile kullanıcıyı dosya silme derdinden kurtararak depolama özgürlüğü getiren Casper Minibook, Windows XP işletim sistemini destekliyor.

Hem taşıma hem kullanım kolaylığına önem verenlerin en çok tercih edeceği modellerden biri olacak olan Casper Minibook 499 \$ + KDV fiyatla ve Casper güvencesiyle satışa sunuluyor ve şık bir taşıma kılıfıyla birlikte geliyor.

BİLGİ İÇİN: www.casper.com.tr

com.tr

EKRAN KARTLARI CEPHESİNDEN

nVidia OpenGL 3.0'ı destekliyor

Ekran kartları pazarında yeni teknolojileri destekleyen ürünler daima talep görüyor. Ancak OpenGL 3.0 için henüz bir donanım desteği bulunmuyordu. Beklentiyeye nVidia cevap verdi. İki grafik yongası devide OpenGL 3.0 destekleyeceklerini söylemişti fakat vaadini yerine getiren ilk firma nVidia oldu. Firma beta sürücüsünü de çıkardı.

Güncelleme sadece Windows Bilgisayarları için sunuluyor fakat tüm GeForce 8, 9 ve GTX serisi kartların 32 bit kayar nokta renk ve kaplamaları gibi OpenGL 3'ün yeni özelliklerini desteklemesini sağlıyor. Ayrıca geometri ve tepe noktası (vertex) hesaplamalarında ilerleme kaydedilmiş. AMD'nin de kısa bir süre içerisinde yazılımı güncellemesi ile OpenGL'i hem Windows hem de alternatif işletim sistemlerine entegre etmesi bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

NOKIA 8800 CARBON ARTE

Nokia'dan karbon fiber telefon

8800 Arte ve 8800 Sapphire Arte modellerinin başarısından sonra Arte serisine devam etmek isteyen Nokia, yeni Carbon Arte ile yine lüks düşünlerinin gözlerini kamaştıracağı benziyor. Karbon fiber'dan imâl edilmiş olan Nokia'nın bu modeli, aynı zamanda paslanmaz çelik kaplı. Arte serisinin bu son halkası olan Nokia 8800 Carbon Arte, aynı zamanda Nokia'nın bugüne kadar imal ettiği en dayanıklı telefon modeli olarak da öne çıkıyor.

Bunun yanında telefonu ilk elinize aldığınızda cep telefonuna kurulu birçok arka plan resmi ve şarkıya da ulaşabileceğiniz gibi, GSM ve 3G gibi bağlantı teknolojilerini de destekleyen cihazın diğer özellikleri ise şöyle: 4 GB dâhili hafıza, 3,2 megapiksel otofokuslu dijital fotoğraf makinesi, microUSB bağlantısı ve OLED ekran.

Nokia'nın Arte serisine eklediği yeni telefonu 8800 Carbon Arte'nin yaklaşık 1.100 Euro olması beklenirken, ürünün önümüzdeki aylardaki yerini alması bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com.tr

DÜNYANIN EN İYİ TELEFONLARI

2008 ve 2009'da yıldızı parlayacak modeller

Henüz dünya genelinde yaygınlaşma fırsatı bulamayan başta Sony Ericsson W980 olmak üzere Samsung G810 ve HTC Touch Diamond model cep telefonları, en iyi mobil telefon kategorisinde European Imaging and Sound Association (EISA) tarafından ödüle layık görüldü. Müzik telefonu alanında Sony Ericsson W980, akıllı telefon alanında HTC Touch Diamond, ve fotoğraf telefonu baz alındığındaysa Samsung G810, kategorilerinin lideri oldular. Temmuz ayından bu yana Avrupa pazarında olan Sony Ericsson W980, İsveç-Japon ortaklığı tarafından geliş-

tirilmiş en iyi Walkman telefonu olarak öne çıkıyor. EISA'dan yapılan açıklamada 8 GB dâhili hafızası bulunan ve 3,2 megapiksel kameraya sahip Sony Ericsson W980 FM radyo, Bluetooth ve 2,2 inçlik ekran özellikleriyle bu ödüle layık görüldü. HTC Touch Diamond ise 2,8 inç VGA dokunmatik ekranı, 3D TouchFlo arayüzü, 3,2 megapiksel kamerası, GPS navigasyon sistemi, FM radyosu, 4 GB dâhili hafızası ve Bluetooth başta olmak üzere; HSDPA, Wi-Fi ve USB bağlantılarını desteklemesiyle kategorisinin en iyisi olmayı başarıp ödüle layık görülen diğer bir telefon oldu. Geçtiğimiz Nisan ayında satışa sunulan Samsung G810 ise fotoğraf alanında en iyi olmayı başardı. 3x optik zumlu G810'un 5 megapiksel kamerası yüz denetleme sistemine de sahip.

BİLGİ İÇİN: www.eisa-awards.eu

RADEON HD 4800 SERİSİ

Gigabyte'dan HD gücü

Gigabyte, GV-R4800 serisi ekran kartlarını tanıtmaya devam ediyor. GV-R487-512H-B ve GV-R485-512H-B, ikinci nesil 55 nm üretim işleminden ve GDDR 5 video belleği mimarisinden yararlanan, ATI Radeon HD 4800 serisi grafik işlemcisine sahip. Gelecekte talep görecekt uygulamalar için yeni clock (çalışma) hızı ve yüksek verimli güç yönetimi sayesinde, sınıfının en iyi performansını veriyor. Ayrıca GIGABYTE GV-R487-512H-B ve GV-R485-512H-B, oyun tutkunlarını bant genişliği gerektiren oyunlara HD desteği, 3B uygulamalara hazırlamak için TeraScale grafik motoru, CrossFireX, UVD-2 ve PowerPlay başta olmak üzere çeşitli yeni grafik teknolojileri sunuyor.

Gigabyte, GV-R487-512H-B ve GV-R485-512H-B, daha dinamik ve daha gerçekçi deneyim için fiziksel oyun etkileşimini arttırmak amacıyla, ATI'nın 1 Teraflop grafik işlemcisi, 800 akış işlemcisi ve yeni nesil GDDR5 belleği birleştiren TeraScale grafik motoru ile donatılmış olarak geliyor. Ayrıca, gelişmiş örtüşme önleme (AA) ve yön bağımlı filtreleme sayesinde GV-R475-512H-B ve GV-R485-512H-B, benzersiz gerçekçilikte, çarpıcı grafikler sunuyor. Böylece en zorlu yeni nesil oyunların ayarlarını en üst sınıra çıkartabilirsiniz veya sık kullandığınız profilleri yeniden canlandırabilirsiniz. GIGABYTE GV-R4800 serisi aynı zamanda gerçekçi 3B oyun efektleri için Shader Model 4.1'i desteklemek üzere DirectX 10.1 grafik kapasiteleri ile geliyor.

BİLGİ İÇİN: gigabyte.com.tr

APPLE ABİ BİZLERİ GÖZETİYOR VE KORUYOR

iPhone'da resmi "arka kapı"

Apple CEO'su Steve Jobs, iPhone kullanıcılarının telefonlarındaki uygulamalara erişebildiklerini itiraf etti. Firma tehlikeli olarak derecelendirilen programları devre dışı bırakabiliyor veya kaldırabiliyor. Bu da Apple'ın dilediği iPhone'a girip içindeki her türlü özel bilgiye de ulaşabildiği şeklinde yorumlandı.

Steve Jobs, Wall Street Journal'a, "Umuyoruz ki, böyle bir hamle yapmak zorunda kalmayız, fakat bu tip bir koz elimizde bulundurmamak sorumsuzluk olurdu." Açıklamasını yaptı. Ayrıca bu arka kapının iPhone kullanıcılarını korumak için inşa edildiğini ekli-

yor. Örneğin gizlice kişisel bilgileri gözetleyen ve bunları başkasına yollayan bir uygulamayı AppStore'dan kaldırmak gibi Böyle bir şeyin olmasına karşın bu erişim hakkında sahip olmak gerekiyor.

iPhone uygulamalarına erişim, cihaz çevrimiçi olduğu anda otomatik olarak seçilen bir web sitesi üzerinden gerçekleşiyor. Bu sayfada Apple tehlikeli veya istenmeyen olarak derecelendirilmiş programların listesini sunuyor. Özel bir uygulama telefonda yüklü programları bu liste ile karşılaştırıyor ve gerektiğinde kaldırma işlemini gerçekleştiriyor.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com

IFA 2008'in getirdikleri

Dünyanın en büyük eğlence elektroniği fuarı 29 Ağustos ile 3 Eylül arasında Berlin'de gerçekleşiyor. 1.300 üretici firma yeniliklerini görücüye çıkartıyor. CHIP, fuarı ayağınıza getiriyor.

BARIŞ EMRE ALKIM

Philips 9.1 System HTS 9810 Sesi açın

Philips'in 1.600 Watt gücündeki 5.1 sistemi, akıllı algoritmalar sayesinde kulağa bir 9.1 sistemi gibi geliyor. En azından üreticinin iddiası bu yönde. Aygıt Dolby Digital, DTS ve DivX 6 ses standartlarını destekliyor. Arka hoparlörlerse kablosuz çalışıyor.

FİYAT: YAKLAŞIK 1.900 EURO
ÇIKIŞ TARİHİ: EKİM 2008

Toshiba 56ZF575D Televizyon keyfi çığır atıyor

Full HD, 100 Hz teknolojisi ve yer tasarrufu sağlayan çerçeve tasarımı Toshiba'nın ZF serisinin ikinci neslinde göze çarpan ilk özellikler. 40 ve 46 inçlik yeni LCD'ler standart çözünürlükteki PAL görüntüleri, Toshiba'nın yepyeni Resolution+ teknolojisi sayesinde HD ekranlara uyarlıyor.

FİYAT: BELİRSİZ
ÇIKIŞ TARİHİ: EKİM 2008

Ev sineması

Arka plan

Ne kadar az, o kadar iyi: Güç tüketimi azalıyor

Full HD ve 100 Hz gibi teknolojiler daha şimdiden yaygınlaşmaya başladı. Ama bu tür TV'lerin güç tüketimi hala çok yüksek. Üreticiler de bu durumu telafi etmek için bekleme sırasında güç tüketimini azaltıyorlar. Örneğin yeni TV'ler uyku kipinde 1 Watt'tan az tüketiyor. Babadan kalma açma / kapama düğmesi de yeniden ortaya çıkıyor. Örneğin Toshiba'da durum böyle. Televizyonlar böylelikle 2010'dan sonra geçerli olacak AB spesifikasyonlarına şimdiden uyuyor. AB kararına göre, işlev kapsamına göre, elektronik aygıtlar bekleme kipinde 1 ila 2 watt tüketebilecek ve bu rakam 2013 civarında 0,5 ila 1 Watt olacak.

Pioneer BDP-LX91

Mükemmelliğe erişen Blu-ray

Blu-ray oynatıcılar gün be gün geliştikçe, elektronik üreticileri DVD'lere sırt çeviriyor. Pioneer yeni üst model ürünü olan BDP-LX01'i mükemmel siyahlar için özel bir yonga setiyle, HDMI 1.3 bağlantısıyla ve saniyede 24 kare gösterme özelliğiyle donatmış. Kayıpsız DTS HD ve Dolby True HD özelliklerinden söz etmiyoruz bile. Web bağlantılı Blu-ray'ler de destekleniyor ve Pioneer'in en iyi müzik CD'si deneyimi için Precision Quartz Lock sistemi de unutulmamış.

FİYAT: BELİRSİZ

ÇIKIŞ TARİHİ: ARALIK 2008

Mobil eğlence

Fujitsu Siemens Amilo Mini

Atom çağı

Amilo Mini, ortaklığın ilk dizüstüsü. Büyük kardeşleri gibi, Amilo 3000 de Intel Atom işlemci taşıyor ve ekranı 8,9 inç. Aygıtın üst modellerdeki kardeşleri gibi sıvı geçirmez bir klavyeyle mi geleceği henüz bilinmiyor.

FİYAT: YAKLAŞIK 400 EURO

ÇIKIŞ TARİHİ: ARALIK 2008

Navigon 7210

3B Navigasyon

Navigon'un ses denetimli yön bulma sistemi, tüm Avrupa'nın üç boyutlu görüntüsünü sunuyor. Yeni acil durum yardımı" o an bulunduğunuz konumu ve yakınındaki önemli tesisleri, örneğin hastaneleri gösteriyor.

FİYAT: YAKLAŞIK 400 EURO

ÇIKIŞ TARİHİ: EYLÜL 2008

İnternet ve web

Arka plan

Artık ağ erişimi olmazsa olmaz

İFA'nın sihirli sözcüğü DLNA (Digital Living Network Alliance). Neredeyse tüm aygıtlar bu standardı destekleyen bir LAN istemcisiyle ya da sunucusuyla donatılıyor. Bunun avantajı, farklı üreticilerin aygıtlarının bile birbiriyle haberleşebilmesi. Örneğin PC ile TV haberleşebilir ve ofisinizdeki fotoğraflar doğrudan evinizin salonuna gönderilebilir. DLNA evde müziğin kablosuz olarak dağıtılmasını da sağlıyor. Elektronik aygıtlarda internet özelliği giderek ağır basıyor. Web widget'larıyla donatılmış ilk televizyonlar satışa çıktı bile. Bunlar özel bilgileri düz ekranda tıpkı videotekst gibi, ama çok daha iyi şekilde görüntülüyor.

Pioneer KRP-500A

Network plazma

50 inçlik plazma ekran KRP-500A, tümleşik ağ istemcisi sayesinde yerel ağdaki müzik dosyalarına, filmlere ve fotoğraflara erişebiliyor. En üst teknolojiye rağmen aletin inceliği yalnızca 64 mm. Bu da tuner'ın harici olması ve kabloyla bağlanması yüzünden.

FİYAT: BELİRSİZ

ÇIKIŞ TARİHİ: EKİM 2008

Samsung LCD Model 750

İnternet hizmeti beraberinde

Samsung'un yeni Full HD LCD'si led arka aydınlatma ve 100 Hz teknolojileriyle sadece görüntü kalitesi bakımından etkileyici olmakla kalmıyor, IntoLife adlı web hizmetiyle de haberlere, hava durumuna ya da borsa bilgilerine erişmenize izin veriyor. İçerik kütüphanesinde her kesime göre, oyunlardan egzersiz bilgilerine, yemek tariflerine kadar geniş bir seçenek var.

FİYAT: BELİRSİZ

ÇIKIŞ TARİHİ: EYLÜL 2008

Loewe Individual Mediacenter Ev müzisyeni

Individual Mediacenter ile Loewe tüm ev için kullanılacak bir ses sunucusu sunuyor. Mediacenter CD çalabiliyor, FM ve web radyolarına ulaşabiliyor, ağdaki bir sabit diskte ya da bağlanan iPod'daki müzik dosyalarına erişebiliyor ve DVD'leri Full HD biçiminde WLAN ya da Powerline ile bitişik odalardaki alıcılara bağlantıyı sağlıyor.

FİYAT: BELİRSİZ

ÇIKIŞ TARİHİ: 2009'UN İLK ÇEYREĞİ

Sony PS3 ağ

Çevrimiçi film satışı başladı

Microsoft (Xbox 360) ve Apple (AppleTV) derken Sony de kendi konsolu PlayStation 3 için film satışı ve indirme hizmetini devreye soktu. Örümcek Adam ve Rocky gibi filmler ya da diziler hem HD hem de standart çözünürlükte sunuluyor. Warner, MGM ve Disney dahil tüm önemli stüdyoları Sony'ye destek veriyor.

FİYATI: YAKLAŞIK 3-6 \$ (KİRALAMA), 10-15 \$ (SATIN ALMA)

ÇIKIŞ TARİHİ: ŞU AN MEVCUT (AVRUPA'DA DAHA SONRA HİZMETE GİRECEK)

Foto, video ve MP3

Creative Xen X-Fi WLAN MP3 çalar

WLAN arabirimi sayesinde, 16 ya da 32 GB kapasiteli Zen X-Fi, veri taşıma amaçlı kullanılabilir. Aynı zamanda Yahoo ve Windows Live için istemcilere de sahip. Creative'in X-Fi teknolojisi de sıkıştırılmış müzik dosyalarının kalitesini artırıyor.

FİYAT: BELİRSİZ
ÇIKIŞ TARİHİ: EYLÜL 2008

Panasonic HDC-SD100 Küçük büyük kamera

Bir kola kutusundan azıcık büyük ve 380 gramlık ağırlığıyla birazcık da ağır olan HDC-SD100 yeni bir 3 CCD yongasına sahip. Alet artık düşük ışık durumlarında daha fazla ayrıntı yakalıyor. Ayrıca zum lensinin elle odaklama özelliğine sahip olması profesyonellere yararlı bir özellik.

FİYAT: YAKLAŞIK 1.000 EURO
ÇIKIŞ TARİHİ: EYLÜL 2008

Kodak EasyShare Z1015 IS HD çözünürlük, mega zum

15x zum özelliği sayesinde bu fotoğraf makinesi en uzaktaki nesnelere bile yakınınıza getiriyor ve mekanik sabitleyici ile titreşimi en aza indiriyor. 1.280 x 720 piksellik bir HD video çekim kipi de ihmal edilmemiş.

FİYAT: YAKLAŞIK 300 EURO
ÇIKIŞ TARİHİ: EKİM 2008

Samsung NV100 HD Ultra HD çekim

14,7 megapiksellek çözünürlüğüyle Samsung NV100D, DSLR'larla boy ölçüşüyor. Ne yazık ki algılayıcısının yüzeyi bir DSLR'inkine kıyasla çok ufak olduğundan görüntülerde kirlilik kaçınılmaz. Dijital fotoğraf makinesi 3 inçlik dokunmatik ekran üzerinden kontrol ediliyor ve kazara silinen fotoğraflar için de bir geri dönüşüm kutusu var.

FİYAT: 300 EURO
ÇIKIŞ TARİHİ: PİYASADA

Arka plan

High Definition filmler hiç olmadığı kadar ucuz

İlk HD kameralar pahalı ve hantal kutulardı. Şimdilerdeyse elinizi sallarsanız HD video kamerasına çarpıyor. Kabul gören video çözünürlüğü kameralarda 720p (1.280 x 720 piksel) olsa da, kamera üreticileri piyasaya tam HD (1.920 x 1.080) çözünürlüklü ürünler sürmeye hazır değil. Titreşim azaltma özelliği, özellikle kayıt sırasında vazgeçilmez. Amatör filmciler içinse elle odaklama gibi özellikler bulunuyor.

Sony HDR-CX11 HD Yüz güldüren video kamera

Video kameraların otomatik özellikleri insanı şaşırtıyor. Dijital fotoğraf makinelerinden alıştığımız „smile shutter” kipi bu Full HD cihaza da uyarlanmış. Film çekiminde veya bekleme kipinde, odaklanılan şahıs gülümser gülümsemez HDR-CX11 10 mega piksellik bir fotoğraf çekiyor.

FİYAT: YAKLAŞIK 800 EURO
ÇIKIŞ TARİHİ: PİYASADA

İnternet sansürü Sanal Çin Seddi

Olimpiyatlar boyunca Çin yönetimi vatandaşlarının tüm web etkinliklerini denetliyor. Kurduğu "altın duvarla" Çinli'lerin **HABER ALMA ÖZGÜRLÜKLERİ** kısıtlanıyor.

GARO ANTİKACIOĞLU

Fikir basit olduğu kadar etkili de: Gerçeklikte işe yarayan uygulamalar, internette de başarılı olabilir. Çin Seddi, 2.200 yıl önce inşa edilmeye başlanmıştı. Şimdilerde ise Çin'in, bilgileri ülkenin dışında tutmak için başka bir duvara ihtiyacı var. Üstelik de tehdit Türkler değil! Bu yüzden Çin yönetimi büyük bir güvenlik duvarı ile yeni bir inşaata başladı: "Altın Koruma Kalkanı". Altın kalkan Çin internetini tüm gün kontrol edip "gerekli" sansür hizmetini vererek dünyanın en zeki tasarımlarından biri olarak gösteriliyor. Örneğin Çinli kullanıcılar Tibet veya Taiwan gibi istenmeyen kelimeleri arattığında monitörlerinde "Bağlantınız kesildi" hata mesajını görüyor. Sistemin ardında yaklaşık 30.000 internet polisinin çalıştığı devasa ve kullanıcı için şeffaf olmayan özel bir casusluk aygıtı yatıyor. Teknik olarak sistemin temelinde yönlendiricilerin (router) ve filtre yazılımların, serbest bilgi akışını engellemesi yatıyor.

Teknik: Yönlendiriciler ve akıllı filtre yazılımları sayfa içeriklerini denetliyor

Batılı firmalar, güvenlik duvarının inşasında birlikte çalışmışlar. Örneğin Amerikan ağ uzmanı Cisco Systems, Çinlilerin gözetleme sistemine destek veren isimlerden. Teslim edilen yönlendiriciler istenmeyen IP adreslerini filtreliyor. Böylelikle web sayfalarının tümü engellenebiliyor. Cisco Almanya'nın basın sözcüsü Sabine Lobmeier bu konuda şu açıklamayı yapıyor: "Araç-

larımız internete erişimi sınırlandırmak için kullanılabilir." Cisco aygıtları, içinde internet erişiminin en kısıtlı olduğu kütüphanelerde kullanılıyor. Çin için özel yönlendiriciler geliştirilmiş değil.

Bunlara ek olarak etki alanları (domain) ve sorgulanan web sayfaları da filtreleniyor. Çinli sansür bilgisayarları kullanıcı arayış sorgusunda bir yansıma elde ediyor ve talep edilen IP adreslerini kontrol ediyor. İstenmeyen sorgular reddediliyor ya da başka bir sayfaya yönlendiriliyor. Etki alanlarından bağımsız olarak yetkililer, talep edilen URL'ler ve yasak sözcüklere yönelik sayfa içerikleri-

JingJing ve ChaCha Ağ gözetleyen Çinli internet polislerinin adları. Jingcha "polis" anlamına geliyor.

Olimpiyat oyunları 2008 Pekin'deki Olimpiyatların resmi sayfası, Çinli yönetim tarafından gözletiliyor.

ni denetliyor. İstenmeyen kelimelerin geçmesi halinde bağlantı kesiliyor. Böylece bir sayfaya erişim ilk denemede işleyebiliyor ancak on dakika sonra gözletme yetkilisi tarafından engellenebiliyor.

Yardımcılar: Google, Yahoo ve Microsoft Çin'deki interneti filtreliyor

Web sayfalarının içeriklerinin sansüründe Google, Yahoo ve Microsoft Çinli makamlarla birlikte çalışıyor. Yazılım devleri "İnternetin kendini yükümlülük altına alması" denilen bir belgeyi imzalamış. Bu onların Çinli sansür kurallarına

bağlı kaldığını ve arzularını sınırlandırdıkları anlamına geliyor. Aksi takdirde Çin'de boy göstermeleri mümkün olmayacaktı. Google Almanya'nın basın sözcüsü Stefan Keuchel kararı şöyle savunuyor: "Biz Çin yasalarına bağlı kalmak zorundayız." Nihayet Google, yönetim tarafından engellenmiş arama sonuçlarını sorgunun yerel kurallarını ihlal ettiğine işaret ediyor. Dahası engelleme işinde ustalaşan Çin Hükümeti'nin engelleme tekniklerini, şimdiden başka ülkelere satmış olduğu tahmin ediliyor.

garo@chip.com.tr

SAYILARLA SANSÜR

- ▶ **30.000** internet polisi Çin'deki ağı gözletiyor
- ▶ **48** sanal muhalif 2008'in ilk aylarında tutuklandı
- ▶ **10** Çin, sansür kurallarını ihlalde hapis cezası veriyor
- ▶ **4** sanal muhalif, Yahoo'nun Çinli mercilerle işbirliği yoluyla tutuklanmıştır
- ▶ **400 ila 500** sansüre uğramış sözcük yalnızca Pekin'deki Tiananmen Meydanı'ndaki katliam için mevcut
- ▶ **8** Çinli internet servis sağlayıcı www ile bağlantılı
- ▶ **64 ila 100** arama kelimesi Tibet'in üstünlüğe göre listelenmiş sonuçları nedeniyle Google'da engellenmiştir
- ▶ **200.000** sayfayı incelemek üzere Çin'de çağırılan ABD'li araştırmacılar bundan **50.000**'inin engellendiğini gördü
- ▶ **210 milyon** Çinli resmi verilere göre internete erişim sahibi

İNTERNETİN DÜŞMANLARI

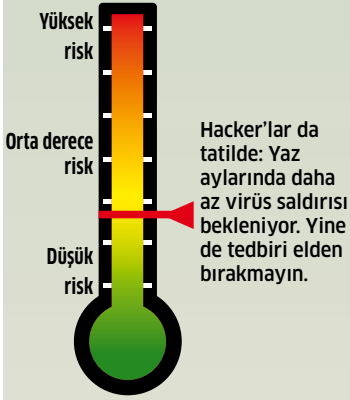

KAYNAK: WWW.RSF.ORG

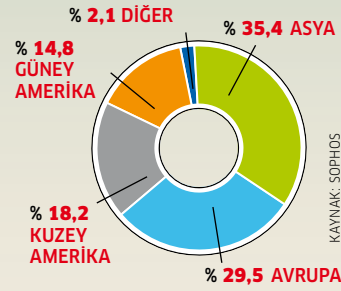
GERÇEKLER

Tehlike barometresi

Ağustos ayında:

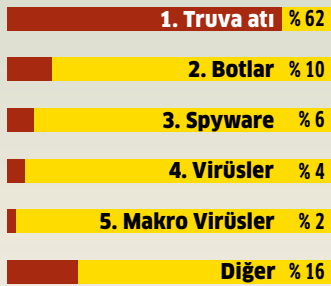

Yığın posta liderleri

Dünya çapında tüm yığın posta (spam) saldırılarının yüzde 35'ten fazlası Asya ülkelerinden geliyor.

Hacker yardımcıları

Zararlı kodların iyi saklanma olanaklarından dolayı saldırıların esas olarak Truva atlarına bel bağlıyor.

Online güvenlik

www.chip.com.tr/guvenlik

En güncel virüs haberleri ve güvenlik konularında makaleler için CHIP Online'i ziyaret edebilirsiniz.

Çaresi olmayan DNS sunucusu saldırıları

DNS SUNUCUSU SALDIRILARI yoluyla saldırganlar tüm internet trafiğini kendi sunucularına yönlendirebiliyor ve gizli verilerin casusluğunu yapabiliyorlar.

GARO ANTİKACIOĞLU / FVK

DNS sunucuları (Domain name system, etki alanı ad sistemi) www'nin adeta telefon rehberi gibidir. Bu sunucular olmadan hiçbir web sayfasını çağıramazdınız, çünkü PC'niz URL'i nasıl atayacağını bilemezdi. Örneğin chip.com.tr'yi çağırmanız ancak önce bilgisayarınıza chip.com.tr arkasında 212.154.32.115 IP adresinin yer aldığını bildiren bir sonraki DNS'e bağlanırsınız. Akabinde PC bir bağlantı inşa eder. Şimdilerde saldırganlar DNS sunucuları hack'leyerek veri trafiğini kendi bilgisayarlarına yönlendirmeyi başardılar. Hedefte şifreler ve online bankacılık

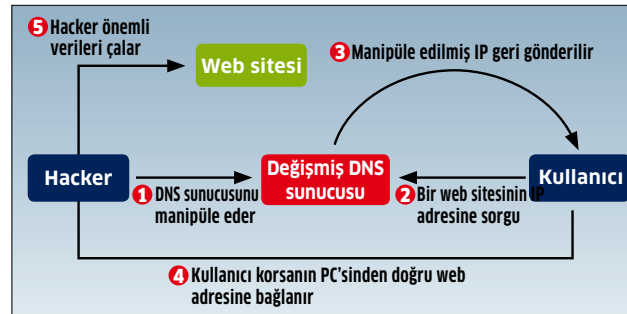
için PIN/TAN'ler gibi duyarlı veriler bulunuyor. Kurbanlar ise genellikle durumdan habersiz. Veriler casus sunucu üzerinden dolambaçlı bir yol izleyerek hedefine ulaşıyor. Bu o kadar hızlı gerçekleşiyor ki, gecikme yalnızca saniyenin onda birinde yaşanıyor.

Yararsız koruma: DNS şifreleme de kırıldı

Basit bir açık, hacker'lara bu tarz saldırıları gerçekleştirme olanağı sağlıyor: İnternetteki veri trafiğini asgariye çekmek için, tüm DNS sunucu verileri bir bellekte depolanıyor. Güvenlik uzmanı Dan Kaminsky, sahte IP adreslerini bilgisayara göndermek için bu belleğin

manipüle edildiğini fark etti. Aslında eyleme karşı kapsamlı bir koruma mevcut ama bu durumda işe yaramıyor. Çünkü hiç kimse için her bir DNS sorgusundan 16 bit uzunluğunda ID alışı verisi sağlanıyor. Akabinde DNS'in yanıtı, aynı ID'yi içermek zorunda. Bu anahtarın tahmin edilme şansı neredeyse sıfır; tabii bir hile sayesinde bu mümkün oluyor. Kaminsky, DNS sorgularında aynı anda birden çok sorgu kullanıyor. Örneğin DNS sunucuya binlerce eş zamanlı bağlantı inşa ediyor ve böylece geçerli ID'ler eşleşiyor. Böylelikle tüm ID'lerin yüzde 50'si sınırlandırılıyor. Başka bir açık da saldırganın kullandıkları arasında Potansiyel kurban genellikle web sorgulamasında hep aynı port'u kullanıyor. Kaminsky, belleği değiştirmek için ek olarak hangi hileyi kullandığını, DNS sunucu yazılımı üreticileri bir yama yayınladıklarında açıklayacağını belirtiyor. Gerçi şimdiye kadar bu tip bir DNS açığının kullanıldığına dair hiçbir belirti yok.

BİLGİ İÇİN: www.doxpara.com

Hacker'lar DNS sunucuları manipüle ediyor PC kullanıcıları farkına varmadan saldırganlar veri akışını kendi PC'sine geçirebiliyor.

HACKERLAR HESAPLARI ELE GEÇİRMEK İÇİN ÇALIŞIYOR

Çinliler Facebook'a sardı

Facebook gibi sosyal ağların günden güne kullanıcı kitlesinin genişlemesiyle beraber hacker'ların da bu sitelere ilgisi hızla artmaya devam ediyor. Bunun son örneği ise bu sefer Çin'den gelen yoğun phishing saldırıları oldu.

Facebook, bir süredir Çin kaynaklı phishing saldırılarının hedefi oluyor. Ancak işin daha da korkulacak yanı, bu saldırıların her birinin sofistike, ya-

ni karmaşık bir yapıya sahip olması.

Phishing saldırıları nasıl meydana geliyor?

Bir arkadaşınızdan geliyormuş gibi görünen bir mesaj ya da mail sizi bir linkle Facebook'a benzeyen bir sayfaya yönlendiriyor. Facebook gibi görünen sayfa burada sizden 'şifrenizi ve kullanıcı isminizi' istiyor; akabinde siz de bilgilerinizi gir-

diğinizde, hackerlar şifrelerinizi ele geçirmiş oluyor. Belki facebook hesabınızı kaybetmek çok büyük bir yıkım olmayabilir ama kullanıcıların pek çoğunun Facebook hesabında kullandığı şifrelerin diğer hesaplarıyla (Paypal gibi) aynı olması bir problem teşkil ediyor. Bu nedenle bu saldırılar Facebook'un da ötesine taşınıyor ve büyük bir tehdit ortaya çıkıyor.

BİLGİ: www.facebook.com

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

VIDEOLANCLIENT

Manipüle edilmiş videolarla, yönetici haklarına sahip olmadan PC'de her türlü kod çalıştırılabilir. Saldırganlar bunun için WAV modülünün tamsayı taşmasını (integer overflow) kullanıyorlar.

► **Çözüm:** Üreticinin web sitesinden en güncel sürüm olan 0.8.6'i kurun.

BİLGİ İÇİN: www.videolan.org

SUN JAVA

Sun'ın Java yazılımında çok sayıda program hatası var, mesela saldırganların bilgisayara zararlı kodlar bulaştırabildikleri DoS zayıf noktaları ve tampon taşmaları (buffer overflow).

► **Çözüm:** JRE Update 7 sürümünü hemen kurun.

BİLGİ İÇİN: www.sun.com

OPERA 9.5

Opera 9.5 tarayıcısındaki ilk güvenlik açığı tespit edildi. Bununla ilgili ayrıntılar henüz bilinmiyor. Güvenlik hizmeti Secunia bulunan açığı kritik olarak değerlendirdi.

► **Çözüm:** Güvenlik açığı 9.52 sürümüyle giderildi, bu sürümü Opera web sitesinden indirebilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.opera.com

MS OFFICE

Word'den hacker saldırısı

Manipüle edilmiş bir Word belgesinin başlatılmasıyla hacker'ların bilgisayarın kontrolünü ele geçirmeleri bir oluyor. Yazı işleri kapanana kadar Microsoft bu açığın giderilmesiyle ilgili bir çözüm yayınlamadı. Saldırı, Service Pack 3'lü Word 2002'lerde gerçekleştiriliyor. Saldırganlar açığı şimdilik tek tek kullanıcılara yöneltilmiş. Ancak hacker'ların bu tip programlama hatalarını kitlesel saldırılar için de kullanması yalnızca an meselesi. Ancak Word'ü saldırganlar için açık tutan tek giriş kapısı bu değil. Microsoft'un başkaca iki hatayı daha kaldırması gerekiyor, yani Office'in ActiveXControl'ündeki ve etki alanı kontrolündeki açıkları. Sorunlar için şimdikiye kadar herhangi bir yama yayınlanmış değil. Ancak Redmond'lular açıklar üzerine yoğun biçimde çalışıyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

FIREFOX

Tam 12 açık

Popüler internet tarayıcısı ve Microsoft'un rakibi Firefox 2'nin kullanıcıları şu sıralar güvensiz sörf yapıyor: PC'lere sızmak için hacker'lar tam 12 açıktan yararlanıyor. Firefox'un 3'üncü sürümü ise bundan etkilenmiyor. Açıkların yalnızca sekizini Mozilla "kritik" veya "yüksek" olarak nitelendiriyor. E-posta programı Thunderbird'ün kullanıcıları da tehlike altında çünkü uygulama Firefox motoruyla çalışıyor.

Ayrıca bir açık da e-postalarında JavaScript'i etkinleştirmiş olan kullanıcıları ilgilendiriyor. Burada hacker'lar bir bellek taşması üzerinden zararlı kod çalıştırabiliyor. Bu saldırı örneğin aşırı büyüklükte resimlerin posta kutularında saklanması durumunda gerçekleşiyor. Güncel 3. sürüme geçmek istemeyenler, Firefox'un 2.0.0.15 sürümünü kurmalı. Thunderbird kullanıcıları ise posta programının 2.0.0.14 sürümünü kullanıyor.

BİLGİ İÇİN: www.mozilla.org

MESSENGER

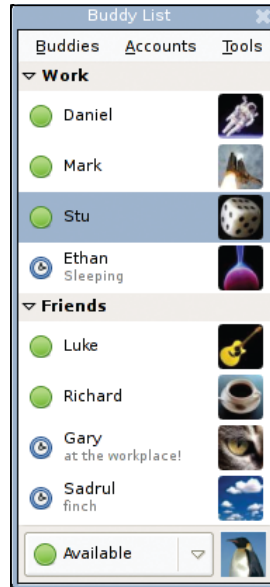
Chat başa bela

Instant Messenger Pidgin'deki bir güvenlik açığı üzerinden hacker'lar programı çökertip bilgisayarda yerel uygulayıcı haklarıyla program kodu yürütebiliyor. Açığın işleme için kullanıcının MSN ağı üzerinden bir dosya aktarımını kabul etmesi gerekiyor. Pidgin'in program kütüphanesindeki açıklardan, hacker'ların özel bir göndermesiyle yararlanılıyor. İşin kötüsü Pidgin, AIM veya ICQ gibi birden fazla sohbet protokolünü destekliyor. Dolayısıyla sadece MSN kullanıcıları tehdit altında olmayabilir.

Güvenlik hizmeti Secunia da Pidgin'i incelemiş ve 2.4.1, 2.4.2 sürümlerinde güvenlik açığını onaylamış. Üretici aradan geçen süre zarfında web sayfasında güncelleştirilmiş bir Pidgin sürümünü (2.4.3) kullanıma sunmuş. Bu açıktan çıkan ders ise güvenmediğiniz kimseden dosya alışverişinde bulunmamanız gerektiği.

BİLGİ İÇİN:

www.pidgin.im

Hedef kitle böyle yakalanmaz!

CHIP okurunu tanımiyorsanız işiniz Zor tabii...

CHIP okuru sadece "CHIP Okuru" değildir. O, aynı zamanda bir girişimci ruh, bir trendsetter, bir moda takipçisi, bir maceracı, bir teknoloji avcısı, bir sporsever, bir stil sahibi, bir iletişim kurdu ya da bir vizyonerdir... Yani CHIP okuru, Türkiye'ye ulaşır. CHIP kaliteli anlayışı ve özel yayıncılığı ile okurları için tam bir referans kaynağıdır. O yüzden CHIP'te çıkan ilanlar Türkiye'ye vurur, yüksek etkilime gücüne sahiptir.

www.chip.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Yeni HP iPAQ 914

Üçüncü nesil avuç içinde

Word, Excel, PowerPoint ve Outlook gibi yaygın kullanılan kurumsal uygulamaları kolayca çalıştırarak mobil verimlilik sağlayan HP iPAQ 914, GPS navigasyonlu ve 3G uyumlu bir cep telefonunun tüm özelliklerini bünyesinde barındırıyor. HP iPAQ 914, Başarsoft firmasının geliştirdiği Yolbil Yazılımı ile satılıyor. Ürün paketinde yer alan harici bir SD kart ile gelen bu yazılım, HP iPAQ 914 kullanıcılarına Türkiye'deki 81 ilin yol bilgilerine kolayca ulaşma imkânı sağlıyor. Karayollarının yanı sıra, sokak sokak yol bilgilerini de gerçek zamanlı olarak gözler önüne seren bu cihaz, hızlı internet aramaları ve güçlü tarayıcı seçenekleri de sunuyor. Bu gelişmiş cep bilgisayarın entegre kablosuz ağ özellikleri ise, tüm Wi-Fi bağlantı noktaları üzerinden rahat ve sorunsuz bir şekilde internete girilmesini sağlıyor.

Fiyat: 749 dolar + KDV

Bilgi için: www.hp.com.tr

Logitech, V450 nano kablosuz

Tak ve unut fare

V450 nano mouse, Logitech'in özel Tak ve Unut nano alıcısına sahip. Farenin USB alıcısı çok küçük olduğundan bir kez taktığınızda çıkarmanıza gerek kalmayacak. Gerekliğinde alıcıyı fareden bulan bölme de yerleştirebilirsiniz. V450 Nano, hemen her yüzeyde yumuşak izleme ve daha keskin kullanım, 12 ay pil ömrü ve gelişmiş 2.4 GHz kablosuz teknoloji özellikleriyle fare kullanımını daha etkin hale getiriyor. V450 Nano'nun pil göstergesi ışığı da farenin durumunu izlemeye yardımcı oluyor.

Fiyat: 44 \$ + KDV

Bilgi için: www.logitech.com.tr

LivingColors renkleri

Güneşi beklemeyin

16 milyon farklı renk seçeneği bulunan Philips LivingColors, ruh halinize göre evinizin ışığının rengini değiştirebilme olanağı sunuyor. Geleneksel aydınlatma sistemlerine göre daha uzun ömürlü olan ve daha az enerji harcayan Philips LivingColors, evinizde birbirinden değişik ve renkli konseptler yaratabilmenizi sağlıyor. Philips LivingColors, dokunmaya duyarlı uzaktan kumandası ile ışığın rengini, parlaklığını ve seviyesini kolayca ayarlayabilmenize yarıyor. LivingColors'ın uzaktan kumandasında bulunan ışık değiştirme modu otomatik olarak odanızı kırmızıdan maviye, pembeden sarıya birbirinden farklı renklerle aydınlatabilmenizi sağlıyor.

Fiyat: 199 YTL - 319 YTL

Bilgi için: www.philips.com.tr

Çok telefon tek kulaklık

Plantronics Voyager 520

Plantronics Voyager 520'nin Multipoint özelliği ile Bluetooth cihazlar arasında geçiş yapabilmek artık mümkün. Bu sayede birden fazla cep telefonu olan kullanıcılar, her iki telefonlarından gelen çağrıları yanıtlayabiliyor. QuickPair teknolojisi sayesinde, tüm Bluetooth destekli ürünlerle çabuk ve kolay eşleşme sağlanıyor. Gürültü engelleme özelliği ise arka sesleri filtreliyor. Sekiz saat konuşma ve 180 saat bekleme süresine sahip ürünün masaüstü şarj cihazı da bulunuyor.

Fiyat: 79 YTL
Bilgi için: www.multimedya.com

Dünyanın ilk 8 MP telefonu

Samsung Innov8

Samsung Electronics yeni eğlence telefonunu tanıttı. Cihazın gelişmiş kamera teknolojisi, çevresel sesli sinematik videosu, mobil internet ve mobil oyun özellikleri ile fotoğraf çekmeleri ve multimedya uygulamalar bambaşka bir boyuta taşınmış. Telefonda bulunan yüz tanıma mod'u etkinleştirildiğinde, sadece gülümsendiği an fotoğraf çekiliyor. Ayrıca gözlerin açık olduğu anı yakalayan göz kırpması mod'u gibi en son teknoloji görüntüleme uygulamaları kullanılarak en değerli anlar yakalanıyor.

Fiyat: Belli değil
Bilgi için: www.samsung.com.tr

Bir bütünün vazgeçilmez parçasıyız...

Cooler Master
THE ULTIMATE THERMAL SOLUTION

microlab® II
MULTIMEDIA ACQUISITION SYSTEM

EVEREST®
LAPTOP MONITORING TOOL

SNOPY

MIKADO

DELUX WORLD

CLIO s-link

addison

*artık
seçkin
markalarımız
arasında...*

Segment®

BİLGİSAYAR

www.segment.com.tr

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi mi almalı yoksa en iyisini mi beklemeli? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz

GİRİŞ SEVİYESİ

800 dolar

Adı	HP Compaq 6715s Business
İşlemci	Turion 64 X2 TL-60 (2 x 2,0 GHz)
RAM	1 GB (max. 4 GB)
Grafik yongası	ATI Radeon Xpress 1250
Ekran	15,4 inç, 1.280 x 800 piksel
İşletim sistemi	Vista Business
Sabit disk	160 GB
Pil süresi*	1:13/3:05 saat

GENEL ÇÖZÜM

1000 dolar

Adı	Fujitsu Siemens Amilo Pi 2550
İşlemci	Core 2 Duo T8100 (2 x 2,1 GHz)
RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	ATI Mobility Radeon HD2400
Ekran	15,4 inç, 1.280 x 800 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	320 GB
Pil süresi*	0:58/2:23 saat

MULTİMEDYA

2000 dolar

Adı	Acer Aspire AS6920G
İşlemci	Core 2 Duo T8300 (2 x 2,4 GHz)
RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 9500M GS
Ekran	16,0 inç, 1.920 x 1080 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	320 GB
Pil süresi*	0:40/2:18 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

DATRON PL3 CORE 2 DUO T5450 1.66GHz 1GB 120GB	499 USD + KDV
HP 530 CORE DUO T2600 2.17GHz 15.4" 1024MB 120GB	639 USD + KDV
DELL INSPIRON 1520 CORE 2 DUO T8300 2.4GHz 3048MB 250GB	1.199 USD + KDV
LENOVO (IBM) 3000 V200 CORE 2 DUO T7500 2.2GHz 2048MB 160GB 12.1"	849 USD + KDV
MSI S430x-025TR AMD SEMPRON 3600+ 2GHz 14.1" 1024MB 80GB	429 USD + KDV
ACER ASPIRE AS5520G-604G25MI AMD X2 DUAL CORE TL-64 2.2GHz 4GB 250GB	999 USD + KDV
TOSHIBA SATELLITE A300-1EC CORE 2 DUO T5750 2GHz 2GB 160GB	999 USD + KDV

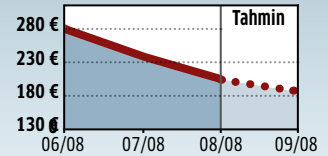
Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminlerimiz satın alma kararınızda yardımcı olacak

Navigasyon sistemi

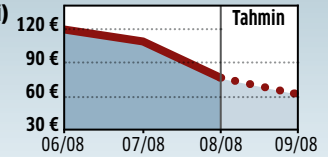
TomTom XL Europe

Harici sabit disk (2,5 inç harici)

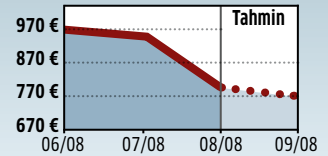
Freecom Mobile Drive Pro (250 GB)

Dijital fotoğraf makinesi (SLR)

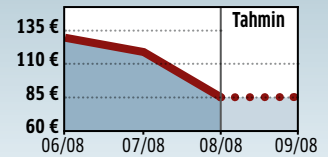
Fujifilm FinePix S5 Pro

Çok işlevli yazıcı (mürekkep)

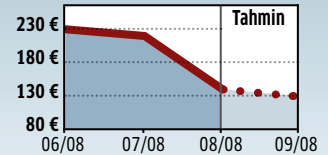
Lexmark X4850

Yazıcı (renkli lazer)

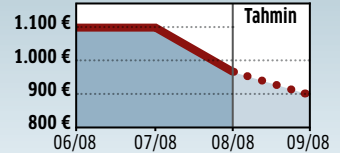
Xerox Phaser 6110 V/N

TV (LCD, 42 inç)

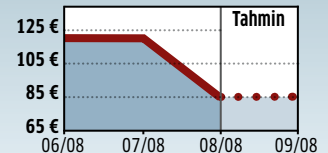
Toshiba 42XV505D

İşlemci

AMD Athlon 64 X2 6000+

OFİS PC

**Yaklaşık
350 \$**

Kasa	250 Watt ATX
Anakart	nVidia MCP68S (GeForce 7025 / Nforce 630A)
İşlemci	AMD ATHLON 64 X2 3800+
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	250 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Home Basic

EKONOMİK OYUN

**Yaklaşık
900 \$**

Kasa	450 Watt ATX
Anakart	Intel P35 Express
İşlemci	Intel E7200
Bellek	2 x 2 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4850
Sabit disk	500 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

GENEL AMAÇLI PC

**Yaklaşık
800 \$**

Kasa	450 Watt ATX
Anakart	Intel P35 Express
İşlemci	Intel E2200
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	GeForce 9600 GT 512 MB
Sabit disk	500 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV Kartı	Analog + Dijital Hybrid TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

ÜST SEVİYE OYUN

**Yaklaşık
1.500 \$**

Kasa	600 Watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E8500
Bellek	2 x 2 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4870
Sabit disk	750 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

EV SİNEMASI PC'Sİ

**Yaklaşık
700 \$**

Kasa	250 Watt Micro ATX
Anakart	AMD 780G
İşlemci	AMD ATHLON 64 X2 5200+
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	500 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Analog + Dijital Hybrid TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

PROFESYONEL PC

**Yaklaşık
3.500 \$**

Kasa	750 Watt ATX
Anakart	Intel X48
İşlemci	Intel QX9650
Bellek	4 x 1 GB DDR3-1333
Ekran kartı	Radeon HD 4870 CrossFire
Sabit disk	1 TB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı-Blu-ray kombo sürücü
TV kartı	Analog + Dijital Hybrid TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Ultimate

HEPSİBURADA.COM ÇOK SATILAN BİLGİSAYAR MASAÜSTÜ LİSTESİ

TECHNOPC WOM 2005 AMD ATHLON 64 X2 4200+ 2.2GHz 1GB 160GB DVD-RW MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR	279,00 USD + KDV	% 8
DENTE DM3030 AMD SEMPRON LE1150 2.0GHz 1GB 160GB (16" WIDE LCD) MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR	399,00 USD + KDV	% 23
TECHNOPC WOM 1920 CORE 2 DUO E4600 2.4GHz 2GB 250GB (512MB VGA) DVD-RW MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR	419,00 USD + KDV	% 11
TECHNOPC GAMER (4500-11) CORE 2 DUO E4600 2.4GHz 2GB 250GB 19" WIDE LCD MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR + 4 ADET HEDİYE	662,00 USD + KDV	% 10
DENTE DM2012 AMD SEMPRON LE1200 2.1GHz 1GB 160GB DVD-RW MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR	259,00 USD + KDV	% 10
QUEEN ATHLON LE-1600 AMD ATHLON LE-1600 2.2GHz 1GB 160GB 17" LCD MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR	399,00 USD + KDV	% 7
PRO2000 PROB3A2 AMD ATHLON 64 4000+ 2.6GHz 1GB 160GB MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR	319,80 USD + KDV	% 4

Hacker yöntemlerini öğrenin PC'nizi koruyun

Sanal dünyanın karanlık yüzünü keşfederek **KENDİ GÜVENLİĞİNİZİ** en üst düzeye çıkarın.

NEDİM ŞAHİN

Her zamanki gibi bilgisayarın karşısına geçtiniz. Live Messenger simgesine tıkladınız ve bilgilerinizi girdikten sonra »Oturum Aç« dediniz. O da ne! Bir hata penceresi açıldı ve Live ID'niz / şifreniz yanlış! Maalesef korktuğunuz başınıza geldi...

Bilgisayar dünyasında kimse tam olarak güvende değil. E-postalarımızın, banka hesaplarımızın çalınması, kişisel bilgilerimizin ele geçirilmesi deyim yerindeyse an meselesi! Ancak bir hacker gibi düşünerek, bir hacker'ın hangi yöntemleri kullandığını bilerek, güvenlik risklerini en aza indirebilirsiniz.

Kullanılan yöntemler çeşitlenmiş olsa da, yine de her saldırıya karşı bir savunmamız var. Saldırı yöntemleri geliştikçe güvenlik uzmanları ve şirketleri de boş durmayıp bir dizi önlemler sahneye çıkarıyor. Kesin olan bir şey varsa o da bu iki taraf arasındaki mücadelenin hiç bitmeyecek olması. O yüzden daha önceden aldığımız önlemler bugün geçerliliğini yitirmiş olabilir. Güncel tehditleri ve yöntemleri sürekli takip etmeli ve önlem almalıyız.

Yazımızda neler bulacaksınız?

Günümüzde Office belgelerinin şifrelerinin kırılmasından web sitelerinin çökertilmesine, kablosuz ağlara izinsiz erişimden bilgisayarın kontrolünü ele geçirmeye kadar her alanda gelişip yaygınlaşmış yöntemlerden bahsedebiliriz. Yazımızda tüm bu yöntemleri yedi ana başlık altında bir araya getirdik. Ayrıca anlattığımız yöntemlerde kullanılan programları, güvenlik taramasından geçirip DVD'mize ekledik.

Bundan on yıl önce kendisinden "hacker" olarak bahsedilen kişiler, bugünkülerden çok farklıydı. Onlar bir sistemdeki açığı bulup bu açığı kullanan programları geliştiren, belirli bir amaçla hareket eden bilgisayar gurusu profesyonellerdi. Ancak şimdilerde bilinen bir açığı ya da programı kullanıp bilinçsizce ve çocukça bir heyecanla saldırıda bulunanlara da "hacker" deniyor. Bu gruptaki kişileri "lamer" kelimesi daha doğru tanımlıyor. Bu kelime kibar tanımlamayla "eksik, zayıf" anlamına geliyor. Yazımızdaki yöntemleri kullanan pek çok kişi de bu kelimeyle tanımlanabiliyor.

Tüm şifreleri kırın

İyi veya kötü amaçlarla olsun hemen herkesin bir takım şifrelerin kırılmasına ihtiyacı olmuştur. Peki ama iyi amaçlı olarak şifre neden kırılır? Bir süredir kullanmadığınız e-postanızın şifresini unuttuysanız, gizli soru ve diğer bilgileri de hatırlamıyorsanız kalan tek seçenek bu şifreyi kırmaktır. Ya da sizin hesabınızı çalan kişiden bu hesabı geri almak için şifreyi kırmanız gerekir. Kötü amaçlara örnek vermeye bile gerek duymuyoruz.

Bu bölümde şifrelerin kırılmasını gerektiren beş durum için beş adet program tanıtacağız. Bu durumlar sırasıyla; yıldızlı (*) alanların barındırdığı şifreleri bulmak, sıkıştırılmış dosyaların, Office belgelerinin, PDF dosyalarının ve Windows kullanıcılarının şifrelerini bulmak.

Şifre kırmak için en genel yöntem "brute force" olarak adlandırılan kaba kuvvet kullanma yöntemi. Bu yöntemi doğru şifreyi bulmak için tüm kombinasyonları denemek olarak tanımlayabiliriz. Dolayısıyla yöntem, doğası gereği çok fazla zaman gerektiriyor.

Yıldızların arkasındaki sır

Sık ziyaret ettiğiniz sitelerdeki kullanıcı adınızı ve şifrenizi her defasında tekrar girmemek için tarayıcınızın hatırlamasını sağlayabilirsiniz. Bu durumda şifreler yıldız (*) ya da noktalar şeklinde gösterilir.

Tarayıcı tarafından saklanmış bu şifreleri bulmak aslında son derece kolay. Bu konuda incelediğimiz programlardan en iyilerinden biri olan Password Spectator ile yıldızların sakladığı şifreyi saniyeler içinde görebilirsiniz.

Şifreyi görmek için [CTRL] tuşuna basılı tutun ve şifreyi saklayan alanın üzerine tek tıklayın. Açılacak bir kutucukta şifre gösterilecektir.

Password Spectator ile Windows programlarındaki şifreleri de bulabilirsiniz.

Web sitelerinde yaptığınız gibi, [CTRL] tuşu basılıyken bir Windows programındaki şifre alanına tıklarsanız, şifre açık bir şekilde gösterilecektir.

Şifre alanlarını çözen bu tür programlar genellikle Firefox'ta işe yaramaz. Ancak Unhide Password isimli bir Firefox eklentisiyle bu sorunu çözebilirsiniz. Eklentiye kurup etkinleştirdikten sonra şifresi kaydedilmiş siteye girin. Şifre otomatik olarak yıldızlardan arınmış olacaktır.

Sıkıştırılmış dosyalar

Sıkıştırılmış bir dosyayı açmak için şifre isteniyorsa ve siz bu şifreyi bilmiyorsanız yapacak çok fazla bir şey yok. Eğer bu dosyayı internetten indirmişseniz öncelikle o dosya ismiyle bir arama yapabilirsiniz. Bir sitede bu dosya varsa muhtemelen şifresi de vardır. Eğer aramalar sonuç vermiyorsa veya bu dosya kendi dosyanızsa tek çare şifresini kırmaktır.

Sıkıştırılmış dosyalarının şifrelerini kırmak için Advanced Archive Password Recovery programını kullanabilirsiniz. Program ZIP, RAR, ACE, ARJ ve AXR biçimindeki dosyaların şifresini kırabilir.

Programın kullanımı oldukça basit. »Open« butonuna tıkladıktan sonra şifresi kırılacak dosyayı seçin. Denemeler otomatik olarak başlayacaktır. Bazı gelişmiş özellikleri kullanarak şifrenin kırılması için gereken zamanı azaltabilirsiniz. Örneğin şifrenin uzunluğunu biliyorsanız yalnızca o sayıdaki karaktere sahip şifrelerin denemesini sağlayabilirsiniz. Ya da şifrede büyük harf yoksa büyük harfli kombinasyonları devre dışı bırakabilirsiniz.

Office belgeleri

Accent Office Password Recovery isimli küçük bir programla Microsoft Office belgelerinin şifrelerini kırabilirsiniz. Word, Excel, Powerpoint ve Access biçimlerini destekle-

yen programın tek eksiği, Office 2007 sürümlerinin şifrelerini kıramaması.

Program onlarca farklı dilde çalışabiliyor. Bu sayede Türkçe bir şifre için İngilizce ya da Almanca karakterlerle deneme yapmasını engelleyerek zamandan kazanıyorsunuz. Ayrıca programın kendi sözlüğü yerine kendi oluşturduğunuz bir sözlükteki kelimeleri kullanarak da deneme yapmasını sağlayabilirsiniz. Eğer kırmak istediğiniz şifrede belirli harflerin ya da belirli bir kelimenin olduğundan eminseniz bu özellik çok işinize yarayacaktır.

PDF dosyalarına özgürlük

Artık pek çok belge hem kolay dağıtılması hem de kolay korunması amacıyla PDF biçimine çevriliyor. Bunun üzerine bir de şifre ile korunduğunda bu dosyaları açmak için tek çare PDF şifre kırıcılar oluyor.

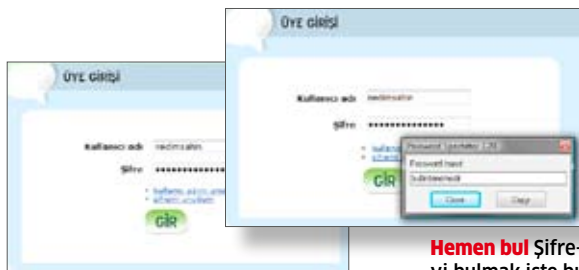
Advanced PDF Password Recovery programı klasik şifre kırma algoritmalarını PDF dosyalarına uyguluyor.

Advanced Archive Password Recovery programının üreticisi tarafından geliştirilen bu program arayüz ve özellikler yönünden de çok benzerlik içeriyor. Program PDF ve AFR biçimlerindeki dosyaların şifresini kırabiliyor.

Windows şifreleri

Microsoft, Windows 2000'den sonra işletim sistemlerinin şifreleme algoritmaları güçlendirdi ve yeni özellikler kazandırdı. Ancak bu şifreler hala tam olarak güvenli değil. Özellikle de oturum açılmış durumda yabancı birisi bilgisayarınızın karşısına geçmişse Windows şifrenizi bulması çok da zor olmayacaktır.

Windows Password Cracker programı ile Windows NT, 2000, XP, 2003 Server, Vista sistemlerinin kullanıcı şifrelerini kırabilirsiniz. Ancak tekrar hatırlatalım programın şifreyi kırması için işletim sistemine hali hazırda oturum açılmış olması ve anti virüs programının kapatılmış olması gerekiyor. →

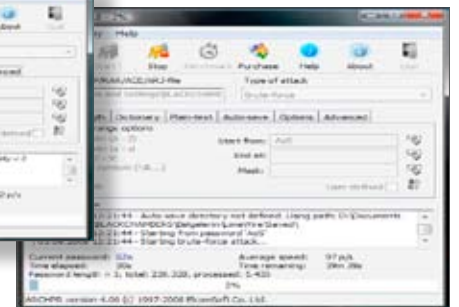

Üye girişi Tarayıcının kullanıcı adı ve şifresini otomatik olarak tanıması aslında büyük bir güvenlik riski oluşturuyor.

Hemen bul Şifreyi bulmak işte bu kadar kolay!

Uzun süre Şifre ne kadar uzun ve karmaşıksa gereken süre de o kadar fazla oluyor.

Arşivler Sıkıştırılmış dosyaların şifrelerinin kırılması biraz sabır gerektiriyor.

Gizlice takip edin

Bilgisayarınızın sizden habersiz kullanıldığını seziyorsanız ya da kullanmasına izin verdiğiniz kişilerin bilgisayarınızda neler yaptığını merak ediyorsanız takip yazılımlarına ihtiyacınız var demektir. Bu bölümde bilgisayar etkinliklerini (girilen web siteleri, çalıştırılan programlar, klavyede yazılanlar...) gizlice takip etmenin, MSN görüşmelerini ve kablosuz ağ haberleşmesini dinlemenin yollarını açıklayacağız.

Takip başlıyor

Bilgisayarımıza bir monitör (izleme) yazılımı kurarak işe başlayacağız. DVD'mizde bulabileceğiniz Office Cyber Alert programı, bize pek çok bilgiyi sağlayacak olan takip yazılımımız. Sağladığı bilgiler arasında ziyaret edilen web sayfaları, kullanılan programlar, klavyede basılan tuşlar, kullanılan belgeler, anlık mesajlaşma iletileri ve tüm bu etkinliklerin belirli zaman aralıklarıyla alınmış ekran görüntüleri bulunuyor.

Kurulumda otomatik olarak 123456 şifresi belirleniyor. Bu şifre programı açıp kaydedilen verilere ulaşmak için gerekiyor. Bu şifreyi değiştirmenizde fayda var.

Kurulum bittikten sonra program arka planda çalışmaya başlıyor. Şu anda yukarıda saydığımız tüm verileri kaydediyor. Kayıtlı verileri görmek istediğinizde [Shift + A + S] tuşlarına birlikte basın. Açılan ekranda şifre girildikten sonra programın ana penceresi gelecektir.

İsterseniz belirli programlar çalıştırıldığında veya belirli tuşlara basıldığında size e-posta atılmasını sağlayabilirsiniz. Bu ayarı »Tools / Real-time Watch« bağlantısını kullanarak yapabilirsiniz.

Ekran görüntüleri varsayılan ayarlarda üç dakikada bir alınıyor. »Tools / Options / Screen Shots« penceresinden bu süreyi değiştirebilirsiniz. Yine aynı pencereden alınan ekran görüntülerinin kalitesini de belirleyebilirsiniz. Çok kaliteli olduğunda çok fazla sabit disk alanına ihtiyaç duyulacağı unutmayın.

Programın dikkat çeken bir özelliği de ekran görüntülerini videoya dönüştürebiliyor olması. Bu sayede siz bilgisayarınızda yokken neler yapıldığını film izler gibi izleyebilirsiniz. Videoyu »Tools / Exports to Avi« penceresinden hazırlayabilirsiniz.

Ağınızdaki kişiler MSN'de ne konuşuyor?

Şirketin yöneticisiniz ve çalışanlarınızın MSN görüşmelerini takip etmek istiyorsu-

nuz. Ancak karmaşık yazılımlar kullanıp büyük çapta bir projeye girişmek istemiyorsunuz çünkü çıkan tantanadan çalışanlar huylanabilir. Size gereken küçük ama MSN trafiğini takip edebileceğiniz etkili bir program. Bu noktada MSN Sniffer yardımınıza koşuyor!

Sol üstteki »Capture« butonuna basmanızla birlikte ağ trafiğindeki MSN paketleri izlenmeye başlıyor. Birisi bir konuşma başlattığında program bunu otomatik olarak algılıyor ve hemen soldaki alana konuşulan kişinin takma adıyla bir satır oluşturuyor. Bunun üzerine tıkladığınızda da neler konuşulduğunu görebiliyorsunuz. Program yaklaşık bir saniyelik gecikmeye sahip. Yani ağdaki birisi mesaj gönderdiğinde bir saniye sonra programda görünüyor. Bu da bizim için kabul edilebilir bir gecikme.

MSN Sniffer'ın dikkat çekici özelliklerinden biri de konuşmaların kaydını tutması. Bu sayede siz programı başlatıp simge durumuna getirdiğinizde o arka planda tüm trafiği takip ediyor ve daha sonra bu kayıtları rapor haline getirebiliyor. Diğer bir özelliği de ağdaki belirli kullanıcıların takip edilmesini engelleyebilirsiniz. Böylece diğer yönetici arkadaşlarınızın konuşmalarının yakalanmamasını sağlayabilirsiniz!

Kablosuz ağınızda neler oluyor?

Eğer kablosuz ağınızı başkalarının da kullandığından şüpheleniyorsanız neler olup bittiğini anlamak en doğal hakkınız. Ağınızı kullanan olup olmadığını görebileceğiniz gibi kullanan varsa bu kişinin ağda neler yaptığını, hangi sitelere girdiğini de görebilirsiniz. Ağ sinyallerini yakalayıp anlaşılır verilere dönüştürülmesini sağlayan programımız ise AirSnare.

Program çalıştırıldığında ağ kartınızı otomatik olarak tanıyor ve soldaki listeye atıyor. Bu listede ağ kartınızın isminin üzerine sağ tıklayıp »Start« komutunu verdiğinizde, ağ sinyalleri yakalanmaya başlıyor. Bu sinyallerin kaynak ve hedef MAC-IP adresleri kullanılan port numaraları sağda listeleniyor. Genellikle bu listeden hangi web sitelerinin ziyaret edildiğine kadar pek çok bilgiyi elde etmek mümkün.

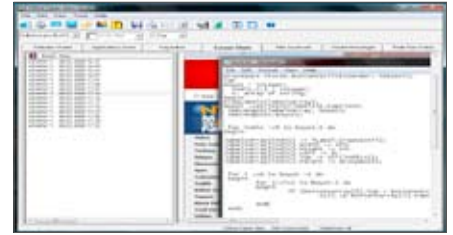
AirSnare'in şu an için Vista uyumlu sürümünün olmadığını hatırlatalım.

Peki ya kablolu ağ?

Ağ trafiğinin izlenmesi konusunda tavsiye edebileceğimiz ikinci bir program da Ethernal. Hem açık kaynak işletim sistemlerin- →

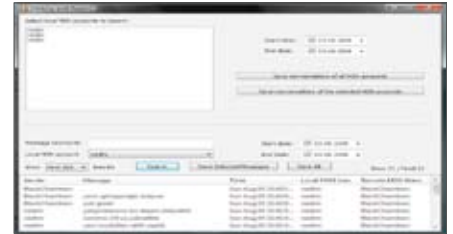
Gizli çalışma Program kullanıcıdan tamamen gizli olarak çalışacağı için ancak bu kısa yolları kullanarak erişim sağlayabilirsiniz.

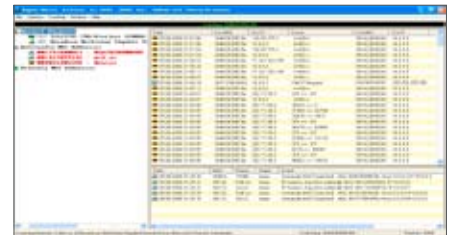
Veri denetimi Gizlice kaydedilmiş pek çok verinin altında.

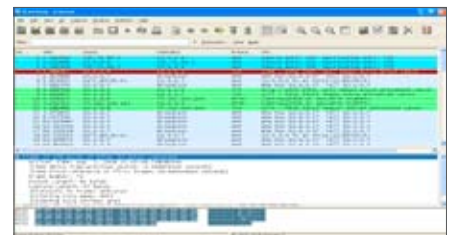
MSN takipte Kim kiminle ne konuşmuş! MSN Sniffer sayesinde anlamak hiç de zor değil.

Kayıt altında »Reports« penceresinden belirli bir zamandaki konuşmaların raporlarını alabilirsiniz.

Ağ takibi Kablosuz ağda kim ne yapıyor? AirSnare sinyalleri yakalayıp anlamlı hale dönüştürüyor.

Ağ kontrolü Efsanevi Ethernal programı ile ağda neler olup bittiğini anlamanız fazla zaman almıyor.

de hem de Windows'ta çalışan hacker'lar için efsaneleşmiş olan bu program AirSnare gibi bir ağ izleme yazılımı. Ancak ondan farklı olarak kablo üzerindeki haberleşmelerinde de takip edebiliyor.

Takip edilmemek için

Gizlilik yazılımları ile izlenmemek için öncelikle bilgisayarınızın fiziksel güvenliğini sağlamalısınız. Yani siz yokken birisi bilgisayarınızı kurcalayamamalı. Eğer bilgisayar iş yeri gibi bir ortamda zorunlu olarak başkalarıyla paylaşıyorsanız bilgisayarda

neler yapıldığını öğrenmek için; Program Ekle/Kaldır'ı, Program Files klasörünüzü, başlat menünüzü, son kullanılan belgeleri ara sıra kontrol etmelisiniz. Ayrıca »Başlat / Çalıştır« da »eventvwr» yazarak Sistem Olay Günlüğü'ne neler kaydedildiğini görebilirsiniz.

Ağınızın dinlenme riskine karşı ise Network Magic gibi ağ dinlemelerini engellemeye özellikleri bulunan yazılımları kullanabilirsiniz. Bunların yanında donanımsal ve yazılımsal güvenlik duvarı buldurmaya da özen göstermelisiniz.

PC'ye sızma operasyonu

Bir bilgisayara sızmak için Truva atı (trojan horse) dediğimiz küçük programlar kullanılır. Bildiğimiz üzere Truva atı, tüm kuşatmalara ve saldırılara rağmen alınmayan kalenin bir kurnazlıkla alınması olayındaki başrol oyuncusu. İçine askerlerin gizlendiği at şeklindeki büyük maket, hediye şeklinde kaleye sokuluyor ve gece olduğunda gizlenen askerler yerlerinden çıkıp kalenin kapılarını açıyor. Bu hikâyedeki kale, sızmaya çalıştığımız bilgisayar oluyor. Truva atı ise kullandığımız program. (Truva atı internette sıkça trojan olarak da adlandırılmaktadır.) Yazımızda iki adet Truva atının kullanımını inceleyecek ardından da bu zararlı programlara karşı nasıl önlem alabileceğimizi anlatacağız.

Tanıtacağımız ilk program Prorat programı. Türk programcılar tarafından geliştirilen bu yazılımın çalışma mantığı oldukça basit. Öncelikle kurbanı (bilgisayarına sızmaya çalıştığımız kişiden "kurban" olarak bahsedeceğiz.) küçük bir dosya göndereceğiz ve bu dosyayı açmasını sağlayacağız. Dosyayı çalıştırdığı anda bize bir e-posta gelecek. Bu e-postadaki bilgileri kullanarak kurbanın bilgisayarına giriş yapacağız. Daha anlaşılır olması amacıyla bu işlemleri üç temel adımda topladık.

Adım 1: Truva atını inşa et!

İlk adımda, kurbanı göndereceğimiz Truva atını, bir başka deyişle sunucu (server) programını oluşturacağız. Bunun için sol alttaki »Oluştur« butonuna tıkladıktan sonra "ProRat Serveri Oluştur (342 Kbayt)" bağlantısına tıklıyoruz. "Mail Bildirimi" bölümüne e-posta adresimizi yazıyoruz. Program soldaki »Genel Ayarlar« butonuna tıklayarak Truva atı ve kurban ile ilgili temel ayarları yapabilirsiniz. »Dosya ile Birleştir« kısmında ise Truva atını örneğin

bir resimle ilişkili hale getirebilirsiniz. Böylece kurban kolayca aldanıp dosyayı açacaktır. "Server Uzantısı" kısmında ise EXE ya da SCR seçilmesini tavsiye ediyoruz. Çünkü bu biçimdeki dosyalara simge ekleyebilirsiniz. Bu da kurbanın kandırılmasında oldukça önemli bir rol oynuyor. Son olarak "Server Simgesi" kısmından bir simge seçiyoruz ve sağ alttaki "Serveri Oluştur" butonuna tıklıyoruz.

Kısa bir süre sonra sunucu programı oluşturulmuş olacak. Bu program Prorat klasörüne atılıyor. İkinci adımda bu dosyayı kurbanı göndereceğiz ve dosyayı çalıştırmasını bekleyeceğiz.

Adım 2: Truva atını kaleden içeri sok!

Truva atını hazırladığımızı göre şimdi sırada onu kurbanı göndermek var. Hazırladığımız bu sunucu programını MSN'den, ICQ'dan, e-posta ile ya da USB bellek ile verebilirsiniz. Ne tür bir araç kullanacağınız ve dosyayı verirken neler diyeceğiniz tamamen sizin hayal gücünüze ve ikna yeteneğinize kalmış. Biz biraz önce Truva atını mp3 dosyası görünümlü olarak oluşturduk. Dolayısıyla "Tarkan'ın son şarkısını dinledin mi?" diyerek bu dosya kurbanı gönderilebilir. Ancak göndermeden önce dosyayı mutlaka sıkıştırılmalıdır. Çünkü ister MSN'den gönderin ister e-posta atın "exe" uzantılı dosyaların gönderimi engellenecektir.

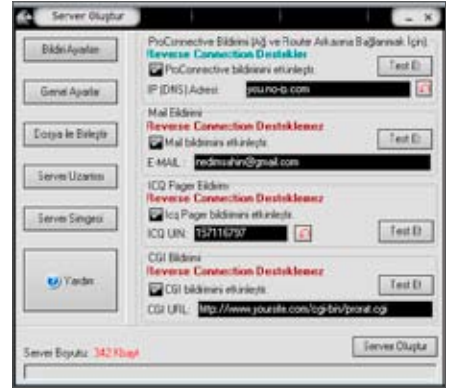
Adım 3: Kaleyi fethet!

Şimdi geldik işin en önemli kısmına. Diyelim ki kurbanımız numarayı yuttu ve gerçekten şarkı var sanıp dosyayı açtı. O zaman Truva atı bize otomatik bir e-posta gönderecektir.

E-postadaki IP adresini ve port numarasını programın üst kısmındaki alanlara →

Türkiye'nin gözdesi Prorat Türk hacker'lar arasında oldukça ünlü bir Truva atı.

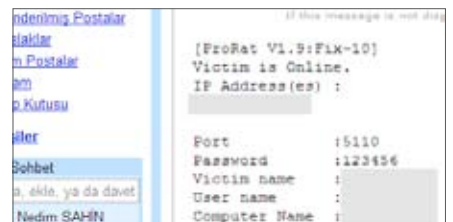
Amaca göre İlk adım olarak Truva atını inşa ediyoruz.

Dedikodu başa bela Bu masum gibi görünen dosyanın içinde bir Truva Atı olduğunu kim bilebilir ki!

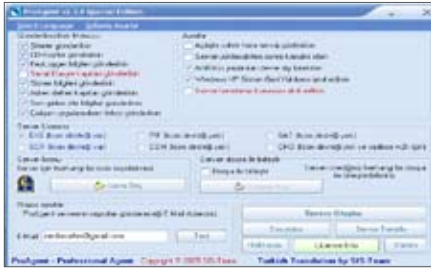
İkna yeteneği Truva atını bir şeyler uydurarak kurbanı gönderiyoruz.

Şehrin altın anahtarı İşte e-postanıza gelen kale anahtarı! Bu bilgileri kullanarak kurbanın bilgisayarını ele geçirebilirsiniz.

İpler elinizde Artık kurbanın bilgisayarı bizim kontrolümüzde.

Alternatif araç ProAgent temel özelliklerle donatılmış basit bir Truva atı programı.

girin ve «Bağlan» butonuna tıklayın. Sonrasında gelecek pencerede şifreyi de girdikten sonra artık kurbanın bilgisayarına bağlanmış durumdasınız. Şimdi soldaki menüyü kullanarak isterseniz CD-ROM'u açıp kapatabilir, isterseniz hata mesajları verdirebilirsiniz, isterseniz de kurbanla sohbet edebilirsiniz. Ancak bilgisayara donanımsal bir zarar vermemenizi önemle rica ediyoruz.

Bir bilgisayarı ele geçirmek için kullanabileceğiniz diğer Truva atı ProAgent. (Şekil 21) Çalışma mantığı ProRat ile aynı olan bu program kullanım kolaylığı bakımından da bir tercih sebebi olabilir. »Gönderilecekler Menüsü« ve »Ayarlar« dan Truva atınızın özelliklerini belirledikten sonra »Server Oluştur« butonuna tıklayın. Oluşturulan bu dosyayı kurbanı gönderin ve kurbanın dosyayı açmasını sağlayın. Daha sonra e-postanıza gelecek metni "Decryptor" penceresine kopyalayın. Hepsisi bu kadar. Artık kurbanın bilgisayarında kaydedilmiş pek çok veri karşınızda. Bu program ProRat kadar gelişmiş özelliklere sahip olmasa da Truva atlarına önemli bir alternatif durumdadır. Özellikle de Truva atlarının e-postaları gönderme sırasında sorunlarla karşılaştığımız düşündüğümüzde alternatifleri de göz önünde bulundurmamız gerektiğini anlıyoruz.

Nasıl korunabilirsiniz?

Görüldüğü üzere Truva atı size MSN, ICQ ya da e-posta yollarıyla bulaşabilir. Bu yüzden sisteminizde mutlaka güvenlik programları bulundurmalısınız. Bir anti virüs, güvenlik duvarı ya da bunların hepsini içeren bir

İnternet korsanları PC'niz saldırganların eline düşmeden önce önlemlerinizi almalısınız.

"Internet Security" programı Truva atlarının ve diğer pek çok zararlı programı sistemizden uzak tutacaktır. Kullandığınız bu programların güncel olduklarından ve gerçek zamanlı korumalarının açık olduğun-

dan emin olmalısınız. Yukarıdaki uygulamamızda eğer kurbanın bilgisayarında bir güvenlik programı olsaydı, şarkı görünümündeki dosyanın Truva atı olduğunu anlayıp otomatik olarak silecekti.

MSN şifrelerini almak

Günümüzde hackerların en çok üzerinde uğraştıkları yazılımlardan birisi de MSN. Milyonlarca kullanıcısı olan böyle bir sohbet yazılımında şifreleri çalabilirsiniz çok önemli bilgileri elde edebilir ve çok önemli zararlar verebilirsiniz. Yazımızda bir MSN adresinin şifresini bulmaya yönelik beş adet yöntemden bahsedeceğiz. Daha sonra da bu yöntemlere karşı ne gibi önlemler alınabileceğine değineceğiz.

Gizli soru, alternatif e-posta, kişisel bilgiler

Gün gelir kendi MSN adresinizin şifresini unutabilirsiniz. Böyle bir durumda "Şifremi unuttum" bağlantısını kullanarak yeni bir şifre oluşturabilirsiniz. Ancak "Şifremi unuttum" sayfaları kötü niyetli kişilerce de kullanılabilir.

Eğer şifrenizi unuttuysanız, şifrenizi tekrar oluşturmak için size iki seçenek sunuluyor. Bunlardan birisi gizli sorunuzun cevabını vermenizdir, diğeri de eğer alternatif e-posta adresi belirtmişseniz buna bilgilerin gönderilmesidir.

Gizli soru genellikle "Favori filminiz", "Dedenizin Mesleği" gibi sorulardır. Eğer MSN adresinizi almaya çalıştığınız kişi bu sorulara "Titanic", "Öğretmen" gibi cevaplar vermişse adresini almak hiç de zor olmaz. Ancak karmaşık ve alakasız cevaplar vermişse ne kadar deneme yapsanız da so-

nuç alamazsınız. Bu durumda alternatif e-posta yöntemini deneyebilirsiniz. Ancak bu kez de kişinin belirlediği alternatif e-posta adresinin şifresini elde etmelisiniz ki bu da başa döndüğünüz anlamına gelir.

Eğer kurbanın ad-soyad, doğum tarihi ve yeri, MSN adresini ne zaman açtığı gibi bilgilerine sahipseniz bir yolunuz daha var: Microsoft'a sanki MSN adresiniz hack'lenmiş gibi yardım isteyen bir e-posta gönderebilirsiniz. Bu e-postada yukarıda sıraladığımız kişisel bilgileri vermeniz gerekir. E-postayı İngilizce yazmalısınız ve abuse@msn.com adresine göndermelisiniz.

Sahte e-posta (Fakemail) yöntemi

Phishing (yemleme) olarak da adlandırılan bu yöntem, kurbanın MSN adresini ve şifresini girdiği Hotmail sayfasının aynısını tasarlamaya dayanıyor. Tasarladığınız bu sayfanın adresini kurbanı e-posta atıyorsunuz. E-postanın içeriği ise "Yapılan denetimlerde MSN bilgilerinizde eksiklik görülmüştür. Hesabınızın iptal edilmemesi için lütfen en yakın zamanda aşağıdaki adrese girip bilgilerinizi güncelleyiniz." gibi olabilir. Bunu gerçek sanan kurban, bu adrese tıkladığında Hotmail giriş sayfasına geldiğini sanacak ama aslında sizin oluşturduğunuz sahte sayfaya girmiş olacak. Eğer bu sayfaya da şifresini girerse bu şifre size e-posta olarak gelecek. Böyle bir sahte say-

MSN tehlikede MSN hesabınızda uygun araçlarla kırılabilir.

faıy kendiniz tasarlayabilirsiniz. Ancak zaman kaybetmemek için hazır tasarlanmış sayfaları kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Örneğin MSN Hacking Tools 2007 programında yer alan sahte sayfa örneğini kullanabilirsiniz.

Şifre kırıcılar

Bruteforce yöntemi ile deneme-yanılmaya dayalı şifre kırıcı programlar bir süre önce yaygın olarak kullanılmaktaydı. Ancak Microsoft bu yöneme karşı önlem aldı ve belirli sayıda denemeden sonra MSN hesabını kilitlemeye başladı. Yine de zamanında çok sık kullanılan bu programlardan bahsetmeden geçmek istemedik. MSN Brute Forcer, MSN Password Grabber gibi bu amaca yönelik pek çok program bulunuyor. Bu programlardan birisi de Türk yapımı MSN Şifre Kırıcı.

Truva atları (Trojanlar)

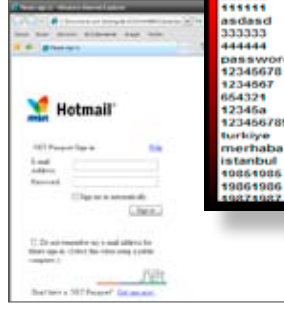
MSN şifresinin almanın en işe yarayan ama oldukça da zor olan bir yolu da Truva atları ile kurbanın bilgisayarını ele geçirmek ve MSN şifresinin kaydedilmesini sağlamak. Bir önceki bölümde bu konuyu ayrıntılı olarak anlattığımız için burada tekrar değinmeyeceğiz.

MSN adresini dondurun!

Bir MSN adresini sahibinin kullanmasını bir süreliğine de olsa engelleyebilirsiniz. MSN Freezer veya MSN Locker gibi programlar bir adres için ardı ardına şifre denemeleri yaparak bu adresin engellenmesini sağlıyor. Böylece kısa süreliğine de olsa adres kullanıma kapanıyor. (Şekil 24)

Bu tür programlar çok sık güncellenmedikleri için bazen sonuç alamayabilirsiniz. O yüzden alternatifleri ile denemeye devam etmelisiniz.

Fake Bu sayfa sanki Hotmail giriş sayfasıymış gibi görünse de aslında şifre çalmak için oluşturulmuş sahte bir sayfa.

Bruteforce Bir zamanlar çok yaygın olsalar da artık deneme-yanılmaya dayalı program bir işe yaramıyor.

BİR İPUCU: Bu şekilde bir kişinin MSN adresini dondurduktan sonra kendisiyle irtibata geçip; "İstersen sana yardımcı olayım. Adresini tekrar kullanıma açabilirim ama şifren gerekli" gibi bir şeyler söylediğinizde şifreyi elde etmeniz mümkün!

Peki MSN adresimizin güvenliğini nasıl sağlayacağız?

- MSN şifrenizi uzun seçin ve içinde küçük-büyük harf, rakam, özel karakter bulunsun.
- Gizli sorunuz ile gizli cevabınız birbiriyle alakalı olmasın. Örneğin "favori filminiz" sorusuna "hava çok sıcak" gibi alakasız bir cevap verebilirsiniz.
- Çok güvendiğiniz kişiler dışında hiç kim-

senin gönderdiği dosyaları kabul etmeyin ve gönderilen e-posta eklerini açmayın. Bu dosyalar resim, müzik veya yazı formatında olsa bile yine de zararlı programlar barındırabilirler.

- "Eğer bilgilerinizi güncellemezseniz MSN hesabınız kapatılacaktır" şeklindeki e-postalara inanmayın ve bu tür e-postalardaki bağlantılara tıklamayın.
- İnternet tarayıcınızı ve güvenlik programlarınızı sürekli güncel tutun. Düzenli olarak güvenlik taraması yaptırın.
- Doğum tarihi gibi kişisel bilgilerinizi kimseyle paylaşmamaya çalışın. Üyelik gerektiren sitelere de mümkünse gerçeğinden farklı bilgiler verin. Bu sayede kişisel bilgileriniz gizli kalmış olur.

Web sitelerini hacklemek

Web sitesi hacklemek şimdiye kadar anlattığımız kısımlardan daha derin bir konudur. Çünkü her web sitesinde kullanılan programlama dili aynı değildir ve aynı programlama dili kullanılsa bile, birisinde bulunan açık diğerinde bulunmayabilir. Ancak siteler ne kadar çeşitlilik arz etse de belli başlı ortak noktaları kullanılarak bazı hack yöntemleri geliştirilmiştir. Örneğin her web sitesinin bir etki alanı (domain) adresi vardır (IP adresi ile girilen istisnaları saymıyoruz). Yine her web sitesinin FTP özelliği vardır. Bunlara benzer ortak noktaları kullanarak her web sitesinde işe yarayacak saldırı yöntemlerini ve bu saldırılara karşı alınabilecek önlemleri anlatacağız.

Etki alanı adresi alınarak hacklemek

Web sitelerini iki parça halinde düşünebiliriz: Etki alanı ve hosting. Eğer bir web sitesinin etki alanı adresini ele geçirirseniz bu etki alanını istediğiniz başka bir yere yönlendirebilirsiniz. Oldukça kestirme bir yolmuş gibi görünse de etki alanını hacklemek

aslında uğraştırıcı bir yöntemdir. Çünkü ele geçirmek için ya sunucuya saldırmanız gerekir ki bu çok uzmanlık gerektiren bir iştir ya da etki alanının kayıtlı olduğu e-posta adresini ele geçirmeniz gerekir. Bu biraz daha göze alınabilecek bir uğraştır.

Kendinize bir hedef site belirlediniz. Öncelikle bu sitenin etki alanının hangi e-posta ile kaydedildiğini bulmanız gerekiyor. Bunun için www.whois.sc adresinden bir sorgulama yapabilirsiniz. Sorgu sonucunda "Administrative Contact" olarak bulabileceğiniz e-posta adresi bu etki alanının kayıt edildiği e-posta adresidir. Eğer bu e-postayı ele geçirebilirseniz etki alanını da rahatlıkla ele geçirebilirsiniz.

E-posta hacklenmesi konusunu "MSN Hacking" kısmında anlatmış olduğumuz için burada tekrar değinmeyeceğiz.

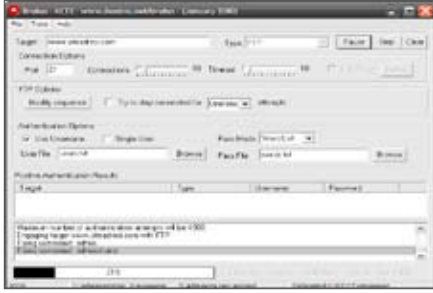
Bruteforce yöntemi

Daha önceki kısımlarda da bahsettiğimiz gibi "brute force" yöntemi deneme-yanılmaya dayanıyor. Bir web sitesinin →

Kaynak adres Bir site hakkındaki pek çok bilgiye Whois sorgusu ile ulaşabilirsiniz.

Site kontrolü Sitenin FTP bilgilerini ele geçirmek için deneme-yanılma yöntemini kullanabilirsiniz.

yönetici şifresi için elinizdeki bir şifre listesinden tek tek denemeler yapıyor. Tahmin edeceğimiz gibi uzun süren ve her zaman sonuç veremeyen bir yöntem. Ancak site sahibi ve kullanılması muhtemel şifrelerle ilgili bilginiz varsa bu yöntem çok hızlı bir şekilde siteyi ele geçirmenizi sağlayabilir.

Web sitesi hack'leme amacıyla en çok kullanılan "brute force" programlarından birisi Brutus'dür. Bu programı www.hoo-bie.net/brutus adresinden indirebilirsiniz.

Brutus kullanarak bir sitenin FTP bilgilerini bulmaya çalışalım. Eğer bir sitenin FTP bilgilerini bulabilirsiniz site dosyalarını istediğiniz gibi değiştirebilir, ana sayfaya kocaman bir resminizi koyabilirsiniz.

»Target« kutusuna sitenin adresini yazın ve »Type« kısmından FTP'yi seçin. Diğer bölümleri varsayılan ayarlarda bırakabilirsiniz. Sağ üstteki »Start« butonuna basarak saldırıyı başlatın.

Eğer doğru kullanıcı adı ve şifre bulunursa "Positive Authentication Results" kısmında bunları görebilirsiniz.

Program deneme-yanılma sırasında otomatik olarak kendi listesindeki kelimeleri deneyecektir. Eğer kurbanın şifresinin belirli karakterlerden oluştuğu ya da hiç rakam bulunmadığı gibi bilgilere sahipseniz kendi kelime listenizi oluşturmanız en mantıklısıdır. Bu liste sayesinde Brutus'un şifreyi kırması daha da kolaylaşacaktır.

Kendi listenizi oluşturmak için »Tools / Wordlist Generation« penceresini kullanabilirsiniz.

izleme Zararlı yazılımlar klavyeden girdiğiniz herşeyi istenmeyen kişilere ulaştırabiliyor.

FTP kullanıcı adı da en az şifre kadar önemlidir. Brutus otomatik olarak admin, administrator, test, root gibi kullanıcı adlarını dener. Ancak tavsiyemiz bu kullanıcı adlarına sitenin adını da eklememizdir. Örneğin www.siteadresisi.com için FTP kullanıcı adı site adresi olabilir.

Yeni kullanıcı adları eklemek için program dizinindeki user.txt dosyasını düzenleyebilirsiniz.

Brutus programını üyelik sistemine sahip siteleri ele geçirmek için de kullanabilirsiniz. Bunun için »Type« kısmından "Http (Form)"u seçin ve »Modify Sequence« butonuna tıklayarak gerekli ayarları yapın.

Açıklar

Başta da değindiğimiz gibi, web siteleri farklı programlama dilleri kullanmış olabilir: ASP, PHP, JSP, ASPX, HTML... Bununla birlikte, siteye paket yazılımlar da yüklenmiş olabilir: OSCommerce, Joomla, PHPBB, WebWiz, Dolphin... Bu tip durumlarda programlama diline ya da paket yazılıma göre açıklar bulup onları kullanarak siteleri hackleyebilirsiniz. Örneğin PHPBB kullanılan bir foruma saldırı düzenleyecekse Google'da "PHPBB exploits" kelimelerini arattığınızda pek çok önemli sonuca ulaşabilirsiniz.

Google ile hack

Dünya'nın en çok kullanılan arama motoru Google milyarlarca web sitesini dizinlemiş durumda.

Tabi ki dizinlediği veriler yalnızca basit ve yararlı site içerikleri değil: Yönetici şifreleri, veritabanı şifreleri, üyelerin kişisel bilgileri, kredi kartı gibi hassas bilgiler... Bu tür gizli kalması gereken bilgilere aslında

Truva atları

Bir siteyi ele geçirmenin en kesin yolu o sitenin sahibinin bilgisayarını ele geçirmektir. Böylece e-postalardan FTP bilgilerine kadar hemen her türlü bilgiyi elde etmeniz mümkün. Bunun için Truva atı kullanarak bilgisayara sızma ile ilgili önceki sayfadaki yazımıza göz atabilirsiniz.

Web siteniz varsa

Bir web sitesi sahibiyse artık hacker'ların sitenizi nasıl ele geçirebileceğini biliyorsunuz. Sitenizin güvenliği için özellikle de şu hususlara dikkat etmelisiniz:

- Etki alanı kontrol panelinden Whois bilgilerinin gösterilmemesini sağlayın. Bunu yaptığımızda Whois sorgularında Privacy-Protect yazısı görünecektir.
- Yönetici şifrenizi, FTP şifrenizi, Hosting şifreniz kolay tahmin edilemeyecek uzun şifreler olmalı.
- Eğer sitenizde "Açıklar" başlığı altında belirttiğimiz gibi tanınmış yazılım paketleri kullanıyorsanız bunların güvenlik güncellemelerini aksatmamalısınız.
- İnternetteki tüm etkinliklerinizin güvenliği bilgisayarınızın güvenliğine bağlıdır. O yüzden kullandığınız güvenlik programlarının güncel ve sürekli çalışır durumda olduklarından emin olmalısınız.

birkaç basit anahtar kelimeyle ulaşmanız mümkün.

Bu kısımda; Google'da arama yaparken hack amaçlı olarak kullanabileceğimiz önemli arama parametrelerini vereceğiz. Bu parametreleri tek olarak veya birlikte kullanarak çok daha iyi sonuçlar alabilirsiniz.

Korsan Google Google hacker'lar için de bir arayüz sunuyor.

Arama parametreleri

Birazdan bahsedeceğimiz arama parametrelerini kullanmak için ekstra bir şey yapmanıza gerek yok. Her zamanki gibi Google ana sayfasına girip arama kutusuna anahtar kelimelerimizle birlikte bu parametreleri yazacağız.

SİTE: Google'da yaptığımız aramalar tüm Dünya'daki ya da sadece belirli bir dildeki web siteleri içerisinde yapılır. Ancak "site" arama parametresini kullanarak yalnızca sizin belirlediğiniz sitede arama yapılmasını sağlayabilirsiniz. Örneğin **www.chip.com.tr**de bulunan "hack" ile ilgili yazıları bulmak isteyelim. Bunun için arama kutusuna aşağıdaki satırı yazmamız yeterli olacaktır.

Bilgi için: www.chip.com.tr hack

FILETYPE: "filetype" parametresi, yalnızca belirli biçimdeki dosyalar üzerinde arama yapmamızı sağlayan önemli bir parametredir. Örnek olarak; PDF biçimindeki php derslerini aramak isteyelim:
filetype:pdf php dersleri

Bu parametre ile birlikte kullanabileceğiniz dosya uzantıları: pdf, ps, wk1, wk2, wk3, wk4, wk5, wki, wks, wku, lwp, mw, xls, ppt, doc, wks, wps, wdb, wri, rtf, swf, ans, txt.

INURL: Yalnızca web sitelerinin adres (url) kısımlarında arama yapmak istediğinizde "inurl" parametresi yardımınıza koşuyor. Örneğin adres içerisinde "database" kelimesi geçen siteler:

inurl:database

INTITLE: Anahtar kelimeleri sayfa başlıklarında aramak için kullanmanız gereken parametre "intitle" parametresi. Web sitelerinin genel kullanıma açık klasörlerini bulmak için aşağıdaki gibi bir arama yapabilirsiniz:

intitle:index of

intitle ve inurl parametreleri ile birden fazla anahtar kelime kullanılacağı zaman allintitle ve allinurl parametrelerinin kullanılması daha etkili sonuçlar verecektir. Örneğin:

allintitle:index of

LINK: "link" parametresi ile bir web sitesine

hangi sitelerden bağlantı verildiğini görebilirsiniz. Örneğin kimin www.chip.com.tr 'ye bağlantı verdiği.

link:www.chip.com.tr

CACHE: Bir web sitesinin Google önbelleğine alındığı zamanki görüntüsünü gösterir. cache:www.chip.com.tr

RELATED: Bir web sitesine benzer içerikteki web sitelerini görüntüler. İşte CHIP'in rakipleri

related:www.chip.com.tr

INFO: Web sitesi ile ilgili kısa bilgiye ulaşabilirsiniz. Aynı zamanda yukarıda bahsettiğimiz bazı arama parametreleri ile ilgili kısayollar "info" ile yapılan aramalarda görünecektir.

Bilgi için: www.chip.com.tr

Bu parametreler hack amaçlı nasıl kullanılıyor?

Bu arama parametrelerini sitelerin yönetici şifrelerini, veritabanı şifrelerini, üye kayıtlarını vb. aklınıza gelebilecek her türlü bilgiyi bulmak için kullanabilirsiniz. Oluşturduğunuz kombinasyonlar tamamen tecrübelerinize ve hayal gücünüze bağlı. Biz örnek olması açısından hack amaçlı oluşturulan bazı kullanımları göstereceğiz.

Google'ın hacker'lar için olan ara yüzü için www.google.com/intl/xx-hacker/ adresini ve arama parametreleri ile oluşturulabilecek etkili kombinasyonlar için http://johnny.ihackstuff.com/ghdb.php adresini ziyaret edebilirsiniz:

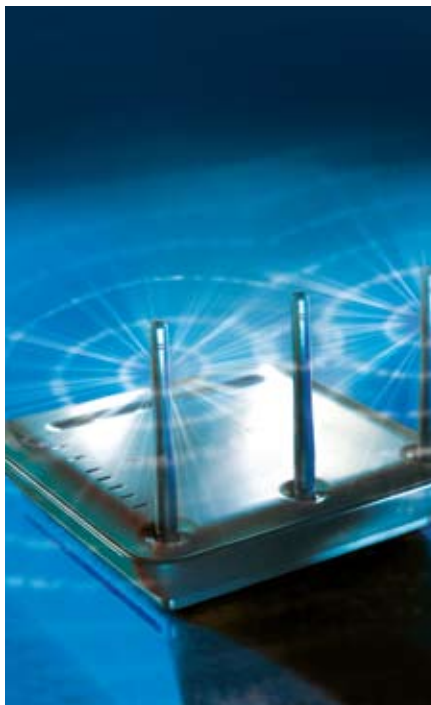
filetype:xls username password email
inurl:config.php dbname dbpass
intitle:index.of administrators.pwd
filetype:properties
inurl:db intext:password
filetype:config config intext:appSettings
inurl:backup intitle:index.of inurl:admin
intitle:"index of" -inurl:htm
inurl:click.php intext:PHPClickLog
inurl:main.php phpMyAdmin
intitle:index.of ws_ftp.ini
inurl:server-status "apache"
intitle:intranet
inurl:intranet +intext:"phone"

Google'a açık vermeyin!

Eğer yukarıda bahsettiğimiz türden aramaların hedefi olmaktan yani gizli kalması gereken bilgilerinizin açığa çıkmasından sakınmak istiyorsanız öncelikle bu parametrelerle kendi açıklarınızı bulmaya yönelik aramalar yapmanızı tavsiye ederiz. Sorumlusu olduğunuz web sitesinde klasör ve dosyaların yetkilerini dikkatlice kontrol etmelisiniz. Kullandığınız forum, portal gibi paket yazılımların son sürümlerini kullanmaya ve güncel açıklarını kapatmaya çalışmalısınız. Dosya ve klasör isimlendirmelerinde anahtar kelimeler kullanmamaya özen göstermelisiniz. Örneğin veritabanınızı koyacağınız klasörün ismini "db" yapmanız ilerde önemli bir sorun haline gelebilir.

Kablosuz ağların şifresini kırma

Özellikle de Türk Telekom'un son zamanlardaki modem kampanyası ile kablosuz modemler dolayısıyla da kablosuz ağlar çok yaygınlaştı. Artık yalnızca şirketlerde ve halka açık yerlerde değil evlerde de kablosuz ağlar kullanılıyor. Hal böyle olunca evde bilgisayarımızdan kablosuz ağları listelediğimizde pek çok sinyal yakalar hale geldik. Bulunan ağlardan bazıları herkese açık olurken bazıları da şifre ile korunuyor. Eğer bulunduğunuz çevrede herkese açık bir ağ yoksa internete erişebilmek için şifreli ağı kırmanız gerekir.

Bir kablosuz ağ temelde iki şekilde şifrelenir: WEP ve WPA. WEP şifreleri 1-9 arası rakamlar ve A-F arası harflerden oluşur. (Hexadecimal) Ayrıca şifrenin kırılmasını kolaylaştıran çok vahim açıkları vardır. Bununla birlikte WPA her türlü karakteri içerebilir ve kırılması çok zordur. Genellikle brute force (deneme-yanılma) saldırıları ile kırılmaya çalışılır. RADIUS ve RSN gi- →

bi daha güçlü şifreleme yöntemleri de vardır ancak çok yaygın olmadıkları için burada değinmiyoruz.

Kablosuz ağ şifresi kırmak üç temel adımdan oluşur:

- Şifresi kırılacak kablosuz ağı tespit etmek
- Ortamda gönderilen paketleri toplamak
- Toplanan paketlerden şifreyi kırmak

Her üç adım için de hem Windows hem de Linux ortamında çalışacak pek çok program geliştirilmiştir. Ancak bu amaç için geliştirilen Windows uygulamaları çok verimli olmadığı için biz Linux programları üzerinden anlatacağız. Bahsedeceğimiz programların aynı isimde Windows'ta çalışan sürümleri de bulunmaktadır. Dilerseniz internette küçük bir araştırmayla bu programlara ulaşabilirsiniz.

Şifreyi çözmeye başlamadan önce hatırlatalım. Uygulayacağımız adımlar karmaşık ve zaman alıcı olabilir. Unutmayın ki kablosuz ağ şifresi kırmak sabır isteyen yorucu bir iştir.

İhtiyacınız olan tek şey BackTrack!

İhtiyacımız olan tüm Linux programları BackTrack isimli Linux dağıtımında mevcut. BackTrack kurulumu ihtiyaç duymayan, CD'den çalışan bir işletim sistemi. Dergi DVD'miz içindeki BackTrack ISO dosyasını CD'ye yazdırarak çalışmaya hazır hale getirebilirsiniz.

CD'yi yazdırdıktan sonra bilgisayarı CD'den çalışacak şekilde yeniden başlatın. İlk gelen ekranda kullanıcı adı için "root", şifresi için "toor" girin ve daha sonra "startx" komutunu verin. Bir dakikadan az bir süre sonra işletim sistemi kullanıma hazır hale gelecektir.

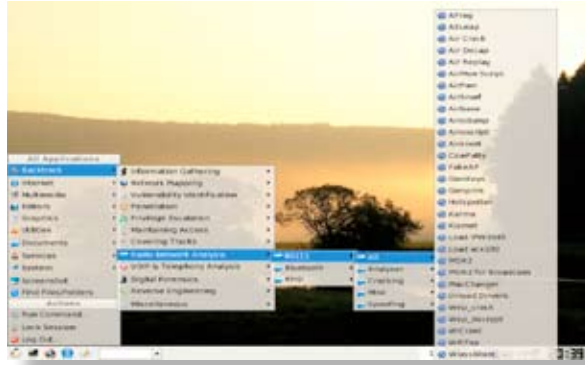
Kullanılacak araçlar

BackTrack'te hali hazırda bulunmakta olan AirMon Script, Kismet, Airodump ve AirCrack programlarını kullanacağız. Bu programlara KDE başlat menüsünde »BackTrack / Radio Network Analysis / 80211 / All« yolunu takip ederek ulaşabilirsiniz.

Ağ kartınızı kontrol edin

İlk iş olarak AirMon Script programını açın ve ağ kartınız görünene kadar bekleyin. Ağ kartınız görüldüğünde arabirimini (etho, eth1...) not edin.

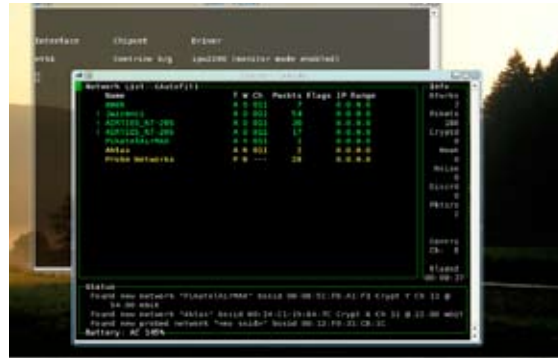
Eğer ağ kartınız görünmezse BackTrack

Gerekten yazılım Sna BackTrack'te ihtiyacınız olan hemen tüm hacker araçları bulunuyor.

Ağ kartı Ağ kartınızın BackTrack tarafından tanınıp tanınmadığını AirMon Script ile görebilirsiniz.

Görüntüleyin Kismet ile ortamdaki tüm ağları yakalayın.

Paketleri toplayın Ortamdaki paketleri Airodump ile topluyoruz.

tarafından tanınmıyor demektir. Bu durumda internette uygun sürücünü bulup kurmalısınız.

Ortamdaki ağları listeleyin

Kismet programını başlattığınızda ortamdaki ağlar listelenecektir. Buradan şifresini kıracağınız hedef ağı belirleyin. Kanal numarasını ve ismini not edin.

Ağ paketlerini toplayın

Sıra geldi hedef ağımızdaki ağ paketlerini toplamaya. Airodump programını başlatın ve aşağıdaki komutu verin:

```
airodump-ng -channel 5 -write paketler eth0
```

Bu komutta hedef ağın 5. kanalda çalıştığını ve ağ arabirimimizin etho olduğunu düşündük. Eğer bu bilgiler sizin bilgisayarınızda farklıysa komutu uygun şekilde düzenlemelisiniz.

Ağ paketleri toplanırken sabırlı olmanızdır. Bir WEP şifresini kırmak için bile on binlerce hatta yüz binlerce paket yakalamanız gerekebilir. Bu yüzden Airodump'ı açın ve bırakın. "Data" hanesinde yeterli kadar paket olduğunda bir sonraki aşamaya geçin.

Şifreyi kırın!

Yeteri kadar paket topladıktan sonra artık yapmamız gereken Aircrack ile şifreyi bulmak. Bunun için Aircrack programını açın ve aşağıdaki komutu verin:

```
aircrack-ng -a 1 -b 00:E2:B3:AE:96:B1 paketler-01.ivs
```


Buradaki "1" şifrelemenin WEP olduğunu gösteriyor. "00:E2:B3:AE:96:B1" adresi ise saldırının yapılacağı modemin MAC adresi. Eğer yeteri kadar paket topladıysak biraz bekledikten sonra şifreyi bulacaktır. WPA şifresini kırmak içinse yukarıda da bahsettiğimiz gibi brute force yöntemini kullanacağız. O yüzden bir kelime listesine ihtiyacımız olacak.

Root klasörüne wordlist.txt isiminde bir liste oluşturun. Daha sonra Aircrack'te aşağıdaki komutu verin:

```
aircrack-ng -a 2 -b 00:E2:B3:AE:96:B1 paketler-01.cap -w wordlist.txt
```

Eğer WPA şifresi kısa seçilmişse ve biraz da şansınız varsa şifre çözülecektir.

Şifrenizi kırdırmayın!

Görüleceği üzere WEP şifrelerini kırmak diğer şifreleme tekniklerini kırmaktan daha kolay. O yüzden kablosuz ağınıza mutlaka WPA şifreleme tekniğiyle korumalısınız. Oluşturacağınız şifrelerde büyük harf, rakam ve özel karakter bulundurmali ve uzunluklarını en az 10 - 12 karakter yapmalısınız. Bununla birlikte VPN gibi daha özel haberleşme tekniklerini kullanmanız ağınıza ve verilerinizi daha da güvenli hale getirecektir.

nedim@chip.com.tr

1000 Euro'ya sinema

Jilet keskinliğinde görüntüler, zengin renkler, akıl almaz alan derinliği. HD tüm vaatlerini yerine getiriyor. Böylesi bir görsel şölen sunan aygıtların fiyatı nihayet el yakmayacak düzeye indi. CHIP, sınırlı parayla ev sineması kurmanın yollarını gösteriyor.

BARIŞ EMRE ALKİM / GT

evinizde

HDTV'den kaçış yok. Medya uzmanlarına sorarsanız sinema kalitesinde televizyon keyfi artık geleceğin standardı. Kimi kanallar bundan uzak dursa da, HDTV ileride bir zorunluluk haline dönüşecek. Bu değişime şimdiden hazırlıklı olmakta yarar var. Hem zaten keyfinize uygun yüksek çözünürlüklü Blu-ray filmlerini her yerde bulabilirsiniz.

Aklınıza tek bir soru geliyor olabilir: Peki, cebimizi delmeyecek bir ev sineması için en uygun teknik çözüm hangisi? Elbette bu çözümün geleceğe hazır, yani HD uyumlu olması lazım. Dahası, görüntü kalitesi, görüntü boyutu ve fiyatın ideal bir birlikteliğini sunmalı. Bu tanımımız itibarıyla zaten 15.500 Euro'luk 71 inç plazma ekranları ya da ev sineması için çok küçük kalan 300 Euro'luk 15 inç LCD TV'leri baştan eliyoruz.

İyi haber, artık HD ev sinemasının tüm gereksinimlerini yerine getiren bir LCD, plazma ekran ya da projektör için binlerce Euro dökmenize gerek yok. Bu yazımızda, aradığımız çözüm hangi yönde olursa olsun (LCD, Plazma ya da HD projektör) size uygun aygıtı artısıyla eksisiyle anlatıyoruz.

LCD: En gözde televizyon

Eğer birinin ince ekranlı TV'lerden söz ettiğini duyarsanız bilin ki kastettiği aslında LCD ekranlardır. LCD şu anda en çok rağbet gören teknoloji. Bu popülerlik de boşuna değil. Plazmalar ve projektörler muazzam sorunlarla boğuşurken LCD kendini çoktan ispatlamıştı bile.

TFT teknolojisinin zaafı, özellikle geniş açılarda ortaya çıkan kontrast sorunu. Ayrıca uzun tepki süreleri, özellikle de ucuz panellerin kullanıldığı ekranlarda kendini hareket bulanıklığı ve iz kalması şeklinde gösteriyor. En son LCD TV'ler pahalı PVA, MVA ya da IPS panellerini kullanarak görüş açısı sorunuyla etkili bir şekilde başa çıkıyor. 100 Hertz teknolojisi ise izlerin ve bulanıklığın üstesinden geliyor. Bu teknoloji görüntü içeriğini tekrarlamakla kalmıyor, biraz değiştiriyor da.

LCD kategorisinde tavsiyemiz olan Sony KDL-40V3000 (1.050 Euro) MVA panele sahip ama 100 Hertz teknolojisini içermiyor. Fakat keskinliği ve kontrastı artırmak için özel bir yöntemden yararlanıyor. Sonuçlar ortada. Sony'nin 40 inçlik aygıtı listemizde dördüncü sıraya kuruluyor.

Görüntü ve ses kalitesinde üst sırada yer alan ürün, her kategoride çok iyi puanlar elde etti. Onun üzerindeki modeller biraz daha iyi görüntü kalitesi sunsa da,

2.300 Euro'ya varan fiyatlarıyla çok daha pahalılar.

Aygıtın diğer bir güzel yanı da güç tüketiminin düşük olması. Çalışırken yalnızca 65 Watt harcayan ve bekleme kipinde 1 Watt bile harcamayan Sony, rakiplerine örnek oluyor.

Plazma: TV'de en üst görüntü kalitesi

Şimdilerde bir televizyon satın almayı düşünüyorsanız plazma TV en iyi seçenek. Görüntünün ekranda sürekli kalması gibi sorunlar artık tarihe gömüldü. Aynıısı, plazmaların adını kötüye çıkaran güç tüketimi için de geçerli. Şimdiki modeller LCD'lerle neredeyse aynı oranda güç harcıyor. Hatta ekrandaki görüntünün içeriğine göre, daha az harcadıkları da oluyor. Bakış açısına göre değişen kontrast sorunu plazmalar için geçerli değil ve kontrast oranları LCD'lerden ortalama 100 kat daha yüksek.

Günümüzde beşinci nesil plazma ekranlar herkesin dilinde ve normal işletimde görüntünün ekranda yer etmesi artık sorun olmaktan çıktı. Plazmalar akıllıca tasarlanmış yeni kasalar sayesinde artık fan da gerektirmiyor. Tüm bunları, 40 inçten büyük ekranlarda plazmaların LCD'lere kıyasla çok daha hesaplı olduğu gerçeğiyle birleştirirseniz, plazma TV'lerin günümüzde ev sineması için en iyi seçim olduğu hemen anlaşılıyor.

Biz de sizin için bir "orta direk plazması" seçtik. Panasonic'in TH-42PX8E modeli beşinci nesle üye, HD video gösterimi için adeta biçilmiş kaftan diyebileceğimiz 42 inçlik bir plazma TV. Tepki süresi o denli kısa ki futbol maçlarını bile düz ekranlarda normalde görülen sorunlar olmadan, olanca canlılığıyla izleyebilirsiniz.

Bir şey daha: Sadece 840 Euro'luk etiket fiyatıyla Panasonic'in ürünü bu karşılaştırmaya katılan en ekonomik ürün olma özelliğini de taşıyor!

Klasik TV'ler ev mobilyasından sayılır ve salonlarımızı buna göre tasarlamamız gerekirken, projektörler çok daha büyük esneklik sağlıyor.

ÖZETLE

Ev sineması için bizim tavsiyemiz plazma. Seçtiğimiz plazma TV sadece 840 Euro tutuyor. LCD TV'lere 1000 Euro'dan fazlasını yatırımlar ya güç tasarrufu arıyordur ya da yanlış bilgilendirilmişlerdir zira plazmamız hemen her şeyi 200 Euro daha ucuza halledebiliyor. Projektörler ise salonunuzda "TV mobilyası" istemiyorsanız en iyi seçenek.

HD triatlonu: CHIP fiyatı 1050 Euro'yu geçmeyen en iyi HD görüntüleme aygıtlarını bir araya getirdi. İşte soldan sağa rakipler: 40 inçlik bir Sony TFT, Epson'dan 720p 3 LCD projektör ve 42 inçlik Panasonic plazma TV.

Projektör: Görmüyorsunuz ama aslında orada

İhtiyaç duyulan perdeyi ya da beyaza boyalı özel yüzeyi monte etmek için sadece boş bir duvarınız olması yeterli. 10 metreyi bulan köşegen boyutları sayesinde devasa görüntü alanına sahip projektörlerde herhangi bir görüş açısı sorunu bulunmuyor.

Bununla birlikte video projektörler de her ev için ideal sinema çözümü olmaktan uzak. Böyle bir cihazı kullandığınızda hemen fark ediyorsunuz ki, video projeksiyonu fansız mümkün olmadığından, sürekli bir fan gürültüsüne alışmalısınız. İkinci so-

Ne var ki DLP projektörler LCD projektörlerle kıyasla çok daha pahalı.

Karşılaştırmamızda 1000 Euro sınırına bağlı kaldığımız için tercihimiz 720p çözünürlüğünü destekleyen, en üst sınıf bir 3 LCD projektörü olan Epson EMP-TW680. Sağladığı geniş ekran köşegeni sayesinde (7,6 metre) evinizde hakiki bir sinema hissi yaşayabiliyorsunuz.

Epson, sınıfının en üst görüntü kalitesine ve en düşük gürültü oranına sahip. Ancak onun da tümüyle sessiz olduğunu söyleyemeyiz. Özellikle romantik filmlerin sessiz sahnelerini izlerken fan gürültüsü sinir bozucu oluyor. Epson'un projektörü

DEĞERLENDİRME

Ev sineması çözümü	TFT ekran	Plazma ekran
Üretici	Sony	
Model	KDL 40V3000	
Fiyat	1050 Euro	
Toplam puan	89 puan (LCD-TV 40")	
Görüntü kalitesi		85
Ergonomi		76
Güç tüketimi		100
Ölçümler		
Maksimum parlaklık	500 cd/m ²	
Maksimum kontrast	1.800:1	
Satranç kontrastı	520:1	
Görüntü açısı	178°/178°	
Çapraz köşegen	101 cm/40 inç	
Çözünürlük (doğal)	1.920 x 1.080	
Görüntü biçimi (doğal)	16:9	
Tepki süresi	8 ms	
Çalışma gürültüsü	<1 sone	
Çalışma sesi	<5 dB	
Ölçüler	99,2 x 68,8 x 26,5 cm	
Güç tüketimi (beklemede)	0,3 Watt	
Güç tüketimi (çalışma sırasında)	169 Watt	
Özellikler		
Görüntü teknolojisi	LCD (MVA)	
TV alıcısı	Kablo (analog)	
Ses sistemi	Stereo (2 x 10 Watt)	
HDMI girişi	3 x	
VGA (D-SUB)	1 x	
Bileşen	1 x	
S-Video	1 x	
Scart	2 x	
Ses çıkışı (Dijital / Analog)	1 x/1 x	
DVI	-	
Video / Renk biçimleri		
480i	●	
480p	●	
576i (PAL)	●	
576p	●	
720p	●	
1080i	●	
1080p	●	
NTSC	●	
PAL	●	
SECAM	●	

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75)
● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0)
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

TV'DE SON DEVRİM

“Yüksek çözünürlüklü televizyon yayınları 2010'da, ARD ve ZDF'nin Vancouver'daki Kış Olimpiyatları'nı HDTV biçiminde yayınlamasıyla evrensel bir standart halini alacak.”

CHRISTIAN BAUER, ARD HALKLA İLİŞKİLER BÖLÜMÜ

“HDTV'nin çıkışıyla tavuk-yumurta sorunu da çözülmüş oldu. Elektronik üreticileri bunun kaymağını yiyor çünkü HDTV uzaktan kumandanın keşfinden bu yana, yeni bir TV almak için ilk gerçek sebep.”

PETER MOOSMANN, ORF TEKNİK MÜDÜRÜ

run ise parlaklık. Astronomik fiyatlara sahip günışığı projektörlerini bir kenara bırakırsanız, şu anda piyasada aydınlık odalarda kabul edilebilir görüntü sunabilecek görüntü sunan tek bir projektör bile yok. Dahası, ev sinema sisteminizi bir projektörle oluşturacaksanız bir ses sistemine, videoya ve DVD'ye (veya tercihen Blu-ray'e) bağlamanız gerekecektir. Zira projektörler sadece uygun kaynaktan gelen tek bir video sinyalini kullanabiliyor.

Şu anda piyasada iki çeşit projektör bulunuyor: LCD ve DLP

LCD projektörleri görüntüyü perdeye yansıtmak için ışığın önündeki bir slayt gibi düşünebileceğiniz bir sistem kullanıyor. Oysa DLP teknolojisinde mavi, yeşil ve kırmızı ışığı perdeye yönlendiren binlerce küçük ayna yer alıyor. DLP projektörler daha yüksek kontrast sundukları ve LCD projektörlerden farklı olarak görüntüde bir ızgara etkisi oluşturmadıkları için tercih ediliyor.

sadece 750 Euro, fakat siz buna perdenin (ya da özel duvar boyasının) ve tavana montajın maliyetini de eklemelisiniz.

Her şey hesaba katıldığında, salona projektör kurmak ancak bir başka odanızda normal televizyonunuz varsa ve bir saatte kısa süren programlar (diziler, haberler, teletext bilgisi vb.) için bu televizyonu kullanıyorsanız anlam kazanıyor. Daha kısa süreler için, örneğin sırf haber izlemek için projektörü açmak çok mantıklı değil çünkü her seferinde odanın ışıklarını söndürmeniz ve ses sisteminizi de çalıştırmamız gerekiyor.

balkim@chip.com.tr

Ucuz LCD: 40 inç LCD'lerde yeni modeller çıktıkça fiyatlar da düşüyor.

KILAVUZ HD VIDEO GÖSTERİCİLER

KONTROL LİSTESİ

✓ LCD TELEVİZYONLAR

► Aygıtı satın almadan önce mağazada deneyin. Ekranda piksel hatası var mı diye bakın. Bunlar sürekli yanık ya da sönük kalan siyah, beyaz, kırmızı, yeşil ya da mavi pikseller şeklinde görünür. ► Evde kullandığınızla aynı görüntü kaynağına bağlatıp deneyin (DVB-T, DVB-C, DVB-S, analog kablo). Çok hareketli görüntülerin olduğu bir TV kanalı seçin. Görüntü bozukluklarını (kaba dokular) ya da hareket bulanıklığını (ekranda iz kalması) fark etmenin en kolay yolu budur.

✓ PLAZMA TELEVİZYONLAR

► LCD televizyonlarda olduğu gibi, plazmalara da önce mağazada bakın ve evde kullandığınızla aynı giriş sinyaliyle deneyin. Bu, aygıtın ve görüntü kalitesinin aradığınıza uygun olup olmadığını gösterecektir. ► Plazma TV'nin bir fanı olup olmadığına (muhtemelen arka üst kısımdadır) ve gürültü yapılıp yapılmadığına bakın. Mağazada az gelen ses, evde keyfinizi kaçırabilir. ► Eski plazma ekranlar tam bir güç canavarı. Mümkünse en son çıkan modelleri satın alın. Bunlar daha az güç tükettiğinden fansız olabiliyor ve daha az gü-

rültü çıkarıyor. Teknik veriler kısmında aygıtların bekleme ve çalışma sırasındaki güç tüketimi belirtilmiştir.

✓ EV SİNEMASI İÇİN HD PROJEKTÖR

► Projektörün video kaynağına uygun portlara sahip olup olmadığını araştırın. ► Eğer bir yüzeyin altına montaj yapacaksanız bunun seçtiğiniz modelde mümkün olup olmadığını ve montaj setini nasıl alabileceğinizi öğrenin. ► Projektörle yansıtma yüzeyi arasında ki mesafeye bakın. Her modelin yanında, uzaklıkla görüntü boyutu ilişkisini gösteren bir tablo gelir. ► Aygıtı satın almadan önce mağazada deneyin. Fan sesinin sürekli duyulduğunu unutmayın. Bu gürültüden rahatsız olup olmadığınızı bir bakın. Unutmayın ki aygıtın gürültüsü evinizde çok daha bariz duyulacaktır.

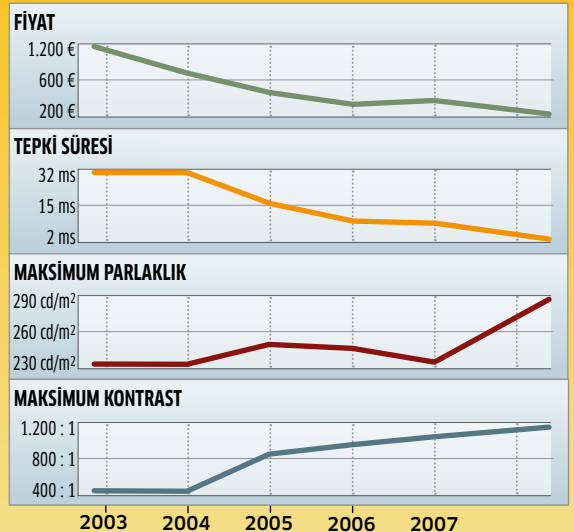
Projektör	DLP-Projektör
Panasonic	Epson
TH-42PX8E	EMP-TW680
840 Euro	750 Euro
96 puan (Plazma-TV)	87 puan (projektör)
	100
	100
	58
	78
	58
	65
1.200 cd/m ²	210 cd/m ²
300.000:1	320:1
1.270:1	178:1
180°/180°	180°/180°
107 cm/42 inç	76-760 cm/30-300 inç
1.024 x 768	1.280 x 720
16:9	16:9
3 ms	4 ms
<1 sone	8 sone
<5 dB	26 dB
102 x 67,9 x 32,7 cm	40,6 x 30,9 x 12,4 cm
0,7 Watt	1,3 Watt
255 Watt	189 Watt
5. nesil plazma	3LCD
Kablo (analog)	-
Stereo (2 x 25 Watt)	Mono (1 x 2,5 Watt)
2 x	1 x
1 x	1 x
1 x	1 x
1 x	1 x
2 x	-
1 x/1 x	-/-
1 x	1 x
●	●
●	●
●	●
●	●
●	●
-	-
-	-
●	●
●	●
●	●

● var Wert En iyi değer
 - yok Wert En kötü değer

LCD'LER: YENİSİ DAİMA DAHA İYİ VE DAHA UCUZ

19 inçlik LCD'leri örnek verdiğimiz bu grafik, teknik gelişmelerini hızını ve fiyatların nasıl giderek düştüğünü gösteriyor.

BT alanında ekran sektöründe olduğu kadar hızlı gelişim gösteren bir başka sektör daha yok. Neredeyse tüm yeni modeller hali hazırda piyasada bulunanlardan daha iyi. Ürün döngüleri inanılmayacak kadar kısa ve pazar payı kapmak uğruna yıllardır amansız bir rekabet sürüyor. Bu yüzden iki şeyi asla aklınızdan çıkarmayın: 1. Marka saplantınız olmasın: Bugün iyi olan marka yarın da iyi olacak diye bir kural yok. Teknik başarı miras olarak aktarılamaz. 2. Kelepir, tanıtım amaçlı kullanılmış ya da üretimden kalkmış modelleri sakın almayın. Yeni bir televizyon daima eski televizyondan iyidir. ☑

KAYNAK: UNU, 2008

IDF 2008

Hoşgeldin Nehalem

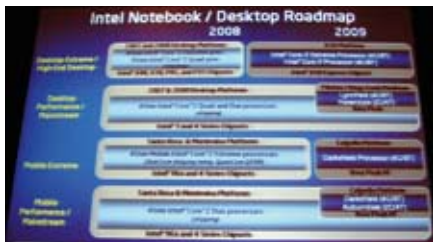
Intel'in uzun süredir ilgiyle beklenen işlemcisi Nehalem ya da resmi adıyla i7 nihayet **IDF 2008**'de detaylı bir şekilde gözler önüne serildi. CHIP Türkiye etkinliği yerinde izledi.

ŞAHİN EKŞİOĞLU

Nehalem'in çıkışına bir iki ay kalmışken performans skorları dahil olmak üzere pek çok konuda şüpheye yer bırakmamacasına San Francisco'ya davet ettiği gazetecilerle bilgi paylaşımında bulunan Intel, Nehalem işlemcisiyle 45 nm üretim teknolojisinde yeni bir mimari ortaya koyuyor.

HyperThreading'e tekrar merhaba

Intel, uzun süredir kınında sakladığı HyperThreading kılıcını da Nehalem ile tekrar çekti. Firmanın SMT (Simultaneous Multi Threading) da dediği HyperThreading, i7'in getirdiği yeni özelliklerden sadece biri. Yeri gelmişken Nehalem'le gelen yeni SSE 4.2 komut setinin özellikle uygun yazılım desteğiyle çoklu ortam uygulamalarında çok işe yarayacağını söylemek yanlış olmaz. Core i7'yi Intel'in önceki nesil iş-

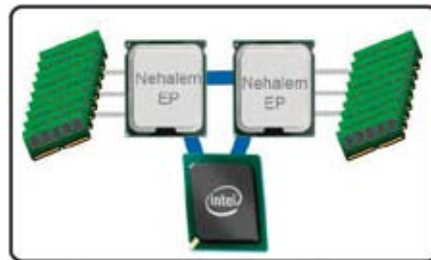
Intel sözünü tutuyor Intel'in yol haritası her zamanki gibi sade fakat etkileyici. 2009 oldukça hareketli geçecek gibi.

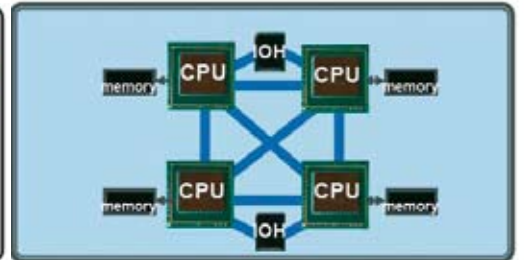
lemcilerinden farklı kılan özelliklerin başındaysa kuşkusuz bellek kontrolcüsünün işlemci içine alınması geliyor. Bu gelişme, alıştığımız Front Side Bus kavramını da ortadan kaldırıyor. FSB yerine karşımıza çıkan veriyolu ise QPI yani QuickPath Interconnect. QPI noktadan noktaya bir bağlantı yapısı olduğu için işlemci - yongaseti ve işlemci - işlemci arasında şu an için elde edilebilecek en hızlı bağlantıyı oluşturuyor.

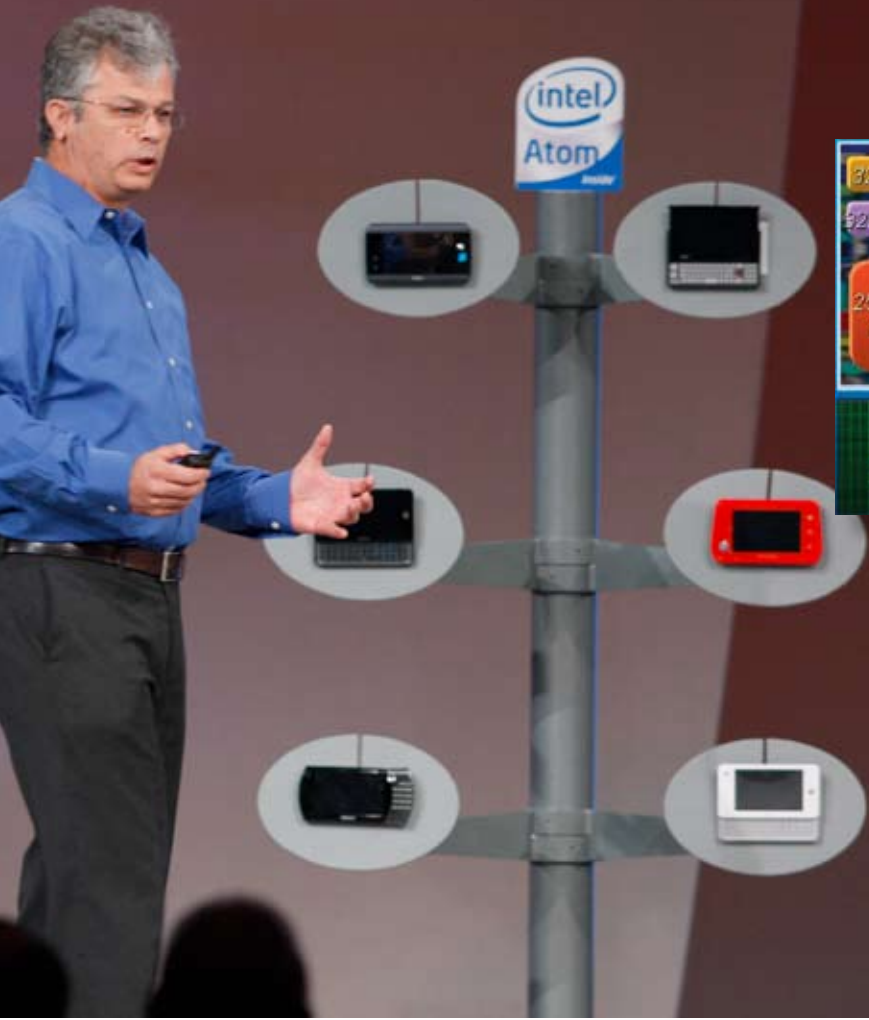
QPI ile toplamda 25,6 GB/sn'lik bir bant genişliği elde ediliyor. İşlemci başına iki QPI hattı mevcutsa da Intel, i7'nin modüler

yapısı sayesinde talebe göre bu konuda farklı özellikler ortaya koyan modeller üretebileceğini belirtti. Zira Intel Nehalem'i en başta tasarlarken mimari özelliklerinde kolayca değişiklik yapabileceğini dikkate almıştı. Dâhili bellek kontrolcüsüne dönersek, i7'da çift kanal değil tam üç kanal bellek desteği var ki bu da alıştığımız bellek konfigürasyonlarının değişeceği anlamına geliyor. Zira fiziksel bellek ile işlemci arasında maksimum bantgenişliğini elde edebilmek için artık iki değil üç DIMM yuvası doldurmamız gerekecek.

Hızlı otoban işlemciyi yonga setine ya da diğer işlemcilere bağlayan QuickPath Interconnect oldukça hızlı bir veriyolu.

Düşük gecikme
Nehalem içindeki
önbellek yapısına
baktığımızda
L1 kısmı tanıdık
gelse de L2 ve
L3 önbelleklerin
tamamen yeni
bir yaklaşımla
tasarlandığını
görüyoruz.

Nehalem'in güç tüketim özellikleri

Intel'in Nehalem sunumlarında öne çıkarıldığı üç temel özellik var: Düşük güç tüketimi, ölçeklenebilirlik ve performans. Gördüğümüz gibi performans en son sırada. Fakat bu sizi yanıltmasın. Katıldığımız Nehalem benchmark oturumlarından oldukça memnun kaldığımızı söyleyebiliriz. Ancak işlemcilerin evrim sürecinde güç tüketimi ve ölçeklenebilirliğin önemi zaman geçtikçe daha fazla arttı. Nehalem, pek çok konuda olduğu gibi güç tüketimi açısından da yenilikler içeriyor. İşlemcide çekirdeklerin voltaj ve saat hızı ayarlarının tamamen bağımsız olarak gerçekleşmesi bir yana, bu bağımsız yapının I/O, önbellek ve bellek kontrolcüsünü de kapsamayı, kuşkusuz çok daha verimli bir çalışmayı da beraberinde getiriyor. Ayrıca mevcut Intel işlemcilerde bulunan kullanılmayan çekirdeğe ait voltajın kesilmesi (Power Gate) özelliği Nehalem mimarisinde geliştirilmiş. Zira alışlageldik power gate özelliğinde kullanılmayan çekirdeğe ait güç tamamen kesilse de bir miktar sızıntı akımı söz konusuydu. Nehalem ile işlemci içindeki diğer çekirdeklerden bağımsız olarak belli bir çekirdeğin kapatılmasıyla çektiği voltajı o'a kadar düşürmek (C6 durumu) mümkün.

Güç tüketimindeki gelişmeler bu kadarla da kalmıyor. Sistemin boşa çektiği gücü azaltmak amacıyla işlemci etkinliğinin düştüğü durumlarda, hem QPI hem de PCI-Express hatları uyku moduna girerken, fiziksel bellek modülleri de bu güç tasarrufundan nasibini alıyor.

Core i7 ne zaman piyasada olacak

IDF'teki i7 işlemcili makinelerde kullanılan işlemciler genelde, 3,2 GHz saat hızında çalışıyordu. Diğer yanda her ne kadar 2008 sonunda çıkacak olsa da, ilk çıkan i7 örneklerinin üst uç modeller olacağını tahmin etmek zor değil. Zira bu gerek Intel'in gerekse AMD'nin yeni işlemcilerine uyguladığı yaygın bir strateji. Yani aslında Core i7 işlemcişlerin gerçek anlamda masaüstü

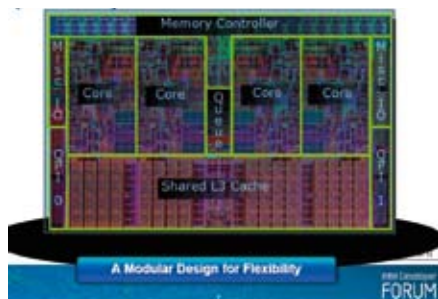
Saat hızı yukarı güç tüketimi aşağı

Yeni mimarideki diğer bir ilginç özellik olan Turbo modu ise kesinlikle çok hoşunuza gidecek. BIOS'tan kontrol edebileceğiniz bu özellik sayesinde, çalıştırdığınız uygulama çok çekirdek ya da SMT'den ziyade saat hızına duyarlıysa, işlemci içindeki nispeten az kullanılan çekirdekler kapatılarak çalışan çekirdek ya da çekirdeklerin çarpanını 1 hatta 2 yükseltilecek hız artırma (overclock) yapılıyor. Böylece hem kullanılan uygulamada maksimum performans elde ediliyor hem de güç tüketiminden tasarruf ediliyor. Tabii bu sırada işlemci daha az ısındığı için fan gürültüsü de makul sınırlar içinde kalmış oluyor. En güzelyse Core 2 mimarisinde karşımıza çıkan çok çekir-

dekli fakat saat hızı düşük bir işlemci mi, yoksa az çekirdekli fakat saat hızı yüksek bir işlemci mi sorusunun da ortadan kalkacak olması. Peki ya uygulama hem tüm SMT olanaklarını kullanmasına rağmen performans yetersiz kalırsa? İşletim sistemi bu durumu yani daha fazla performans talebini hissettiği anda Core i7, kapalı çekirdekleri de açarak Turbo moda geçebiliyor. Saat hızları arasındaki geçiş tamamen donanım seviyesinde gerçekleşirken, ekstra bir yazılıma da ihtiyaç duyulmuyor.

Core i7 ile yepyeni bir önbellek yapısı

Intel, Nehalem mimarisine yeni üç seviyeli bir önbellek yapısı ortaya koyuyor. Çekirdek başına 32 KB'lık komut ve 32 KB veri olmak üzere 64 KB L1 önbellek varken, L2 olarak çekirdek başına 256 KB'lık bir miktar karşımıza çıkıyor. Bunların dışında işlemcide tüm çekirdeklerin paylaşımlı olarak kullandığı ve çekirdek sayısı ile doğru orantılı 8 MB'lık bir de L3 bellek bulunuyor (4 çekirdekte). Bu yapı genel olarak çok düşük bir gecikme süresi ortaya koyduğu için Nehalem mimarisindeki yüksek performansın anahtar noktalarından. Ayrıca bu önbellek yapısı, Intel'in yeni düşük güç tüketim özellikleriyle mükemmel bir uyumla çalışacak şekilde tasarlandı.

Yeni mimari Intel'in 45 nm teknolojisindeki son işlemcisi Nehalem, uzun zamandır beklenen pek çok yeni özelliği bünyesinde topluyor.

PC'lere gelmesi 2009'un ilk çeyreğini (hatta 2009 ortalarını belki) bulacaktır. Bu süre zarfında anakart üreticileri de yeni modelleriyle piyasayı doldurmuş olur. Intel saat hızları açısından Nehalem'in Penryn ile benzerlikler gösterdiğini vurguladığına göre, bu konuda bir sürpriz beklemek doğru olmaz. Intel'in ilk çıkacak Core i7 işlemcileri bu mimari dahilinde geliştirilen X58 yonga setini kullanacak.

DDR'ye hoşçakal deme zamanı

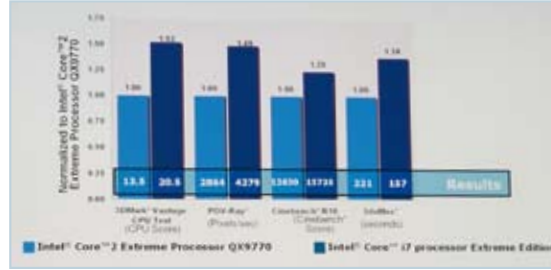
Intel'in DDR3'e geçişinin üzerinden epey zaman geçtiyse de hala piyasada bolca DDR2 destekli anakart bulmak mümkün. Diğer taraftan Nehalem mimarisindeki artırılmış bantgenişliklerini doyurmak için DDR3 ideal bir tablo çiziyor. Bu bir yana DDR3'ün Nehalem'in dahili bellek kontrolcüsü ile daha verimli çalışması mümkün. Örneğin yeni DDR3 belleklerdeki TSOD (Thermal Sensor on DIMM) özelliğini ele alalım. Bu donanım sayesinde Nehalem'in bellek kontrolcüsü, bellek modüllerinden aldığı sıcaklık değerlerine göre bir çalışma temposu belirleyebiliyor. Bu bir yana daha düşük voltajla çalışması da DDR3'ü avantajlı kılıyor.

Peki Nehalem hangi sokete sahip?

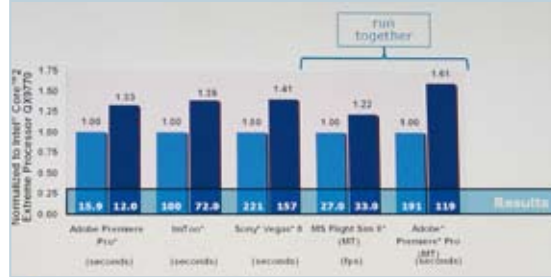
Nehalem mimarisinin içerdiği yenilikleri görünce LGA775 yuvasıyla uyumlu olacağını ummak, sanırım fazla iyimser bir düşünce olurdu. Eklenen özellikler itibarıyla yeni mimarideki bacak sayısında ciddi bir artış söz konusu. 2008 içinde çıkacak ilk i7 modeli olan Bloomfield kod adlı 3,2 GHz'lik dört çekirdekli işlemci, soket 1366 formunu kullanacak. Üst uç seviyeyi oluşturan bu işlemcinin ardından 2009 ortalarına doğru

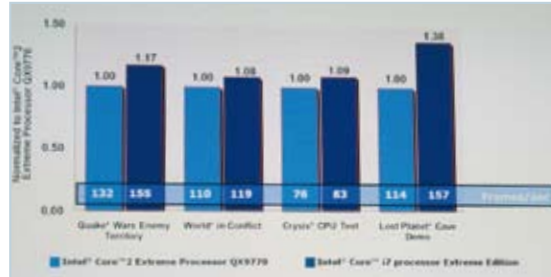
Tek yongalı set Intel'in soket 1160 yuvasına sahip ve sadece güney köprüsünden oluşan bu anakartı (ibex peak) orta - giriş seviyesine hitap ediyor.

Eski yeniye karşı Aynı saat hızındaki dört çekirdekli Penryn ile karşılaştırınca işlemci yoğunluklu uygulamalarda Nehalem farkını kolayca hissettiriyor.

Performans kazancı Sadece işlemciyi değil tüm sistemi zorlayan Video encoding uygulamalarında Nehalem mimarisini farkını ortaya koyuyor.

Oyunlarda Nehalem Oyunlarda Nehalem ile elde edilecek performans kazancı belli ölçüde oyunun kendisine de bağlı olabiliyor.

daha mütevazı modeller olan Havendale (çift çekirdek, 4 MB L3 önbellek 75 W TDP) ve Lynnfield (Dört çekirdek 8 MB L3, 95 W TDP) kod adlı işlemcileri ise soket 1160 formunda göreceğiz. Bu arada Havendale işlemcisinde dahili GPU olacağını da belirtelim. Bu arada soket 1160 yapıdaki işlemcilerin üç kanal yerine çift kanal bellek destekleyebileceğinin de altını çizmekte yarar var.

Intel SSD işine iyice ısındı

Özellikle MID'ler için hayati önem taşıyan Solid State Disk üretimine hız veren Intel, bu alandaki yol haritasını da bizimle paylaştı. Buna göre firmanın üst sınıf ve orta-alt sınıf olmak üzere iki temel kategoride SSD'leri olacak. Üst sınıftaki Extreme SATA serisinde 2008 içinde 32 GB ve 64 GB'lık (X-25E) 2,5 inç formunda diskler varken, 2009 yılında bu seriye daha yüksek kapasiteli SSD'ler eklenecek. Orta seviyedeki 1,8 inçlik 80 ve 160 GB kapasiteli (X-18M) modellere giriş seviyesinde 2,5 inçlik 80 ve 160 GB'lık modeller eşlik edecek (X-25M). Tüm kategorilerdeki modellerde 250 MB /sn'ye ulaşan okuma hızları olacakken üst sınıfta-

ki modellerin yazma hızları 170 MB /sn giriş ve orta seviye modellerin yazma hızları ise 70 MB /sn olarak açıklandı. Intel'in tüm SSD'leri boşa 0.06 W çekerken üst modellerde çalışma sırasında bu rakam 2.4 W'a, giriş ve orta seviyede ise 0.15 W'a kadar çıkabiliyor.

USB 3.0 için nihayet somut adımlar

USB 2.0'ın ilk zamanları çok şaşırtıcıydı doğrusu. USB 1.1'den sonra bu arabirim gerçekten de çok hızlıydı. Fakat aradan çok uzun zaman geçti ve özellikle harici sabit diskler için USB 2.0'ın yetersiz kaldığı bir gerçek. IDF 2008'deki ilginç demo'lardan biri de USB 3.0 üzerinedi. Geriye doğru uyumlu olan USB 3.0'ın gerçekleştirilen dosya aktarım testinde 300 MB/sn'nin üzerine çıkması kuşkusuz oldukça umut verici. Her ne kadar bunun için geç olsa da. Geç olsa da diyoruz çünkü E-SATA anakartların hatta dizüstü PC'lerin üzerinde yer almaya başladı bile. Yine de USB'ye her şekilde ihtiyacımız var ve bu eski dostun yenilenip hızlanması pratikte çok işimize yarayacak doğrusu. Öte yandan USB 3.0'ın çıkış tarihinin hala belirsizliğini koruması önemli bir sorun. Son olarak USB 3.0'da yuvaların akım kapasitesinin neredeyse on kat artırıldığını ve böylece USB arabirimi kullanan pek çok cihazda güç bağlantısı için ek adaptöre gerek kalmayacağını söyleyelim.

Intel Atom ve mobil internet cihazları

IDF'teki önemli konulardan biri de MID'lerdi (Mobile Internet Devices). Intel çift çekirdekli Atom işlemcisiyle (Eylül 2008'den itibaren piyasada olacak) bu konuya ne kadar önem verdiğini gösterirken Atom'dan sonraki işlemci olan ve dahili grafik donanımı da içeren Moorestown'un akıllı telefonlara girecek kadar küçük olacağı ve az güç tüketeceği belirtildi.

IDF'in 2. gününde sahne alan Anand Chandrasekher'in teması mobil internet aygıtları ve atom işlemcisiydi. Sunumda sosyal ağların önemi vurgulandı ve rakamlarla bu sitelerin yıllara göre ne kadar güçlendiği slaytlarda belirtildi. Slaytlar arasında ülkemizi en hızlı gelişen bölgeler arasında gösteren bir grafik de vardı. İnternet kullanımının artması bu aşamadan sonra mobil cihazlara çok bağlı. Üreticilerse yeni form faktör ve model üretme konusunda oldukça hevesli olduğu için yakın gelecekte hızlı bir penetrasyondan söz etmek mümkün.

Herkes'e dizüstü

Dizüstü PC'lerin fiyatlarındaki düşüşleri görünce taşınabilir bir PC'ye ihtiyacı olmasa bile çoğu kullanıcı masaüstü PC yerine 15,4 inç ekranlı bir **DİZÜSTÜ PC'Yİ** tercih ediyor artık.

SAHİN EKŞİOĞLU

Kullanıcıların masaüstü PC yerine dizüstü PC'lere yönelmesinin ardındaki nedenler çok basit. 15,4 inç ekranlı bir dizüstü PC genelde 2,5-3 kg arasında olsa da taşınabilme seçeneği her zaman var. Dâhili kablosuz bağlantısı ve düşük güç tüketimini de ekleyince ortaya avantajlı bir tablo çıktığı doğru. Hele hele nVidia GeForce ve AMD ATI Radeon grafik yongası kullanan dizüstü PC'lerin lüks olmaktan çıkması, bu ürünlerin hitap ettiği kitleye oyun tutkuncularının da katılmasına neden oluyor. Genel olarak baktığımızda modern dizüstü PC'lerin, artık neredeyse masaüstü PC'lerle aynı darboğazlara sahip olduğunu görüyoruz. Hele hele yeni bazı modellerde 7.200 rpm sabit disk olduğu dikkate alınırsa.

Dizüstü PC satışlarındaki artışın yüksekliğini açıklamak için sadece yukarıdaki nedenler yeterli değil. İnternetin ciddi bir iletişim aracı olduğunun her kültürden insan tarafından kabul edildiği günümüzde, PC'lerin bizi bir odaya ya da masa başına hapsedmesi kabul edilemez. Dahası evlerdeki geniş ekran yüksek çözünürlüklü televizyonlara bağladığımızda, dizüstü PC'niz sayesinde, gerçek yüksek çözünürlüklü film keyfine kavuşabilirsiniz.

Fiyat sorun değil: 1.000 dolar yeter

Artık önemli bir baraj olan 1.000 dolar altında zengin özelliklere sahip bir dizüstü PC almak mümkün. Hatta 500 dolar altında 15,4 inç modeller bile mevcut. Eğer büt-

çeniz çok kısıtlıysa ve fiyat sizin için en büyük kriterse körlemesine bir atış yapıp 500 dolar civarındaki modellerden birini alabilirsiniz. Çoğu üreticinin bu düşük fiyat yelpazesinde ürünü varsa da markanın büyüklüğüne kanıp bu en ucuz modellere yönelmeden önce iki kez düşünün. Zira "Ucuz etin yahnisi yavan olur" atasözüne istinaden "Ucuz mal alacak kadar zengin miyim" diye kendinize bir sorun. Peki ne yapmalı. Gidip en pahalı dizüstü PC'yi almak problemi çözecek mi? Tabii ki hayır! İşin anahtarı fiyat/performans oranı en uygun ürünü seçmek. Tabii ki 1.500 dolar hatta üzerindeki ürünler oldukça şık, gösterişli ve hoş özelliklere sahip. Fakat bütçesi kısıtlı kullanıcılar unutmamalı ki, bazı

özelliklerden feragat ederek 1.000 dolar altı kategorisinde gayet tatminkâr özelliklerle donatılmış bir dizüstü PC satın alabilirler. Dokuz adet 1000 dolar altı 15,4 inç ve beş adet 12,1 inç dizüstü PC'nin katıldığı testimizin size iyi bir rehber olacağını umuyoruz.

Amaca uygunluk: Test tablosuna bir göz atın

Testimizin tablosunda detaylı bir şekilde görebileceğiniz ürün özelliklerini ve performans değerlerini ortalama bir kullanımı dikkate alarak puanlamaya dahil ettik. Fakat kullanım amacınız farklıysa kendi amaçlarınız doğrultusunda farklı kriterleri

dikkate alabilirsiniz. Örneğin daha ziyade masaüstü PC olarak kullanacağınız bir dizüstü PC için pil tüketimi yüksek fakat performanslı bir ürünü seçebilir ya da tam tersini yapabilirsiniz. Seçim tamamen size kalmış. Şimdi lafı daha fazla uzatmadan testimize geçelim.

CREA NU5-84M: Özellikle ATI Radeon Mobility HD 3400 ekran kartıyla iddialı bir 3B performansı ve video keyfi sunan bu dizüstü PC'nin en beğendiğimiz özelliklerinden biri de parlak ekranı oldu. Öte yandan ürünün en şaşırtıcı bileşeni ve yüksek performansın anahtarı belki de Intel Core 2 Duo P8600 işlemcisi. Pil tüketimi testlerinde bizi hayal kırıklığına uğratmasaydı,

NASIL TEST ETTİK?

Dizüstü PC'leri test ederken performans testlerinde 3D Mark Vantage yazılımını kullandık. Vista için hazırlanmış olan bu test yazılımı, gerçek uygulamaları kullanarak farklı kategorilerde güvenilir test sonuçları veriyor. Böylece video / fotoğraf / ses işleme, internet hatta oyun ve iletişim gibi başlıklarda ölçümler yapılmış oluyor. Taşınabilirlik kategorisindeyse ekran ışığı maksimum ve minimumda olmak üzere farklı oranda CPU / GPU kullanan iki test yaptık. Bu test için Battery Eater yazılımını kullandık. Ayrıca katılımcıların hacim ölçüleri ve ağırlıkları da bu kategoride değerlendirildi. Donanım özellikleri kategorisindeyse test tablosunda teknik özellikler başlığı altında görebileceğiniz özelliklere ek olarak ekran parlaklığı ve ses kalitesi gibi kriterler dikkate alındı. Ergonomi kategorisinde alınan puanlarda, tasarım, klavye ve touchpad boyutlarına ek olarak kullanım kolaylığı, portların bulunduğu bölgeler, fare tuşlarının sertliği ve açma kapama düğmesinin konumu gibi noktalar tek tek dikkate alındı. Birlikte gelenler kısmında tahmin edebileceğiniz gibi kutu içeriğine puan verdik fakat bu kategoride aslan payını taşıma çantasının aldığını söylemeye gerek yok sanırız.

Zengin bağlanabilirlik
Modern dizüstü PC'lerde kart okuyucu standart haline geldi. Hatta HDMI çıkışlı modellere bile rastlanıyor.

Gerçek kristaller MSI'in testimize katılan modelinde Swarovski imzalı gerçek kristal taşlar bulunuyor.

bu dizüstü PC'nin birincilik ipini göğüslemesi işten bile değildi. Tasarımıyla beğenimizi kazanan Crea NU5-84M ile gelen NOD32 anti virüs yazılımının iki yıllık bir lisans geçerliliği olması önemli bir özellik. Vista Home Basic işletim sistemiyle satılan ürünün tuşları alışıldık yüksek ve açılı tuş yapısının aksine, düz ve alçak bir yapıda. İlk başta yadırgansa da, özellikle büyük elli kullanıcıların bu tuşlarla uzun vadede daha fazla rahat etmesi mümkün. Öte yandan touchpad'in üzerindeki fare tuşlarını sert bulduk.

DELL INSPIRON 1525-C220: İşte tasarım konusunda bizden tam puan alan bir katılımcı. Siyah renkli dış kısmı parmak izi oluşmasına engel olan ilginç bir dokuya sahip olan ürünün iç kısmı ise bambaşka bir dünya. Gri metalik iç kısmındaki klavye ile çalışmak çok kolay ve keyifli. Üst taraftaki dokunmatik çoklu ortam tuşları işlevselliği artırırken, HDMI çıkışı ve Firewire yuvası ürünü farklı bir yere koyuyor. Bu yetmez diyorsanız üründeki Dell'e özel Media Direkt yazılımına bir göz atmanızda yarar var. Bu yazılım sayesinde keyifli bir arayüz üzerinden PC'nizdeki fotoğraf, video ve film dosyalarınıza hızlı bir şekilde erişebilirsiniz. Çift kulaklık çıkışı gibi lüks sayılabilecek bir özellik donatılmış olan ürünün kalitesi ilk bakışta ayırt ediliyor. Ancak ekran kartının rakiplerine göre yetersiz kalması, toplamda Dell Inspiron 1525-C220'nin 4. sırada testi bitirmesinin en büyük nedeni. Zira ürünün pil tüketimi konusunda da cimri olduğunu görüyoruz.

EXPER KARIZMA 510-B70: Taşıma çantası ve başarılı bir yazılım paketinin de dâhil olduğu kutu içeriğiyle beğenimizi kazanan Exper Karizma 510-B70'in sahip olduğu subwoofer ses kalitesini yükselten önemli bir etken. nVidia GeForce 8600M GS (512 MB) ekran kartı ve Intel Core Duo T5600 işlemcisi sayesinde performans testlerinden alınmış ağırlıkla çıkan ürün, pil tüketimi testlerinde vasat bir tablo çizince orta sıralarda kendine yer bulabildi. Ayrıca ürünün test-

teki en ağır ikinci katılımcı olduğunun da altını çizmekte yarar var.

COMPAQ PRESARIO C799TR: Eğer hafiflik ve pil tüketimi sizin için önemliyse sıralamadaki pozisyonuna çok fazla takılmadan bu ürünü satın alabilirsiniz. Özellikle ekran ışığını kısarsanız bu ürünle saatlerce adaptör bağlantısı olmadan çalışabilirsiniz. 15,4 inç kategorisinde beş saatin üzerinde çalışma sağlayan tek katılımcı olan HP Compaq Presario C799TR'deki Altec Lansing hoparlörlerin ses kalitesine diyecek yok. Ayrıca Türkçe arayüzüyle beğenimizi kazanan YouCam kamera yazılımı ve LightScribe destekli DVD yazıcı da cabası.

DATRON AERO TW7M: Bir yıllık Bitdefender anti virüs yazılımıyla gelen Datron Aero TW7M, dâhili ekran kartının etkisiyle per-

formans konusunda öne çıkamadıysa da üç saati aşan pil süresiyle beğenimizi kazandı. Vista Home Premium işletim sistemi, dört adet USB yuvası ve Firewire ise ürünün diğer avantajları arasında.

CREA NU5-54EH: Vista Home Basic işletim sistemiyle satılan bu ürün, ne yazık ki SiS Mirage 3 görüntü birimi yüzünden sıralamada gerilere düşmekten kurtulamadı. Boyut ve ağırlık olarak mükül ölçülerde olan Crea NU5-54EH'nin pil süresi de daha iyi olabilirdi. Son olarak üründen iki yıllık NOD32 lisansı bulunduğunu da belirtelim.

DATRON AERO PL5C: Vista Starter işletim sistemi yüklü olarak gelen Datron Aero PL5C, gerek performans gerekse pil testlerinde başarılı olamayınca kendine ancak sonuncu sırada yer bulabildi. Özellikle dü-

TEST SONUCU 15,4 İNÇ DİZÜSTÜ PC'LER

TEST BİRİNCİSİ

CASPER NIRVANA CPM-P735-9F95 Intel Centrino 2'nin erken teşrifi

Casper'in son anda testimize yetiştirdiği Centrino 2 (kod adı Montevina) platformunun bu güzide üyesi, özellikle performans testlerinde testin tavan değerlerini oluşturan sonuçlara imza attı. Ürünün rahat ve açık bir birincilik kazanmasındaki en büyük faktör tabii ki performansı. Fakat düşük pil tüketimini de unutmayalım. 512 MB bellekli nVidia GeForce 9600M GS ekran kartını duyunca eminiz oyun tutkunu kullanıcılar hemen bu ürüne meyledecek zaten. Centrino 2'nin duyurulmasından bu kadar kısa bir süre sonra ürünün 1.000 dolar altı kategorisine girebilmesi bizi şaşırttıysa da kesinlikle bu duruma itirazımız yok. Öte yandan Casper Nirvana CPM-P735-9F95'e Vista Home Basic yerine Vista Home Premium yakıştırdı doğrusu. Ayrıca her ne kadar E-SATA yuvası varsa da iki yerine üç adet USB yuvası hoş olurdu.

ÖZELLİKLER

CHIP puanı	★★★★★
İşlemci	Intel Core 2 Duo P7350 (2 GHz)
Yonga seti	Intel PM45
Bellek	2 GB DDR2 667
Ekran yongası	nVidia GeForce 9600M GS (512 MB)
Sabit disk	250 GB 5.400 rpm
Ağırlık	2,65 kg
Fiyat	999 \$ + KDV

UYGUN FİYAT

MEDION AKOYA MD 96684 Hoş geldin safa getirdin Medion

Yıllardır Almanya'da uygun fiyatlı fakat performanslı PC'leriyle piyasadaki dengeleri alt üst etmeyi başaran Medion, nihayet ülkemizde. Testimizdeki Medion Akoya MD 96684'ün ilk dikkat çeken özelliği hiç kuşkusuz dahili nümerik klavye tuşları. Genel toplamda üçüncü sıraya yerleşen ürün, uygun fiyatı sayesinde bizden ödül kazanmakta zorlanmıyor. Ürünün en hoşumuza giden tarafı dolu bir kutu içeriğiyle satışa sunulmuş olmasıydı. Özellikle birlikte gelen taşıma çantası çok işinize yarayacak. Akoya MD 96684'ü masa üstünde kullanırken güç kaynağı üzerindeki açma kapama anahtarı ise küçük gibi görünen ama pratikte önem taşıyan bir özellik. Ayrıca üründeki parmak izi okuyucusu sayesinde ekstra güvenlik sağlayabilir nVidia GeForce 9300M G ekran kartı sayesinde de 3B oyunların keyfini sürebilirsiniz.

ÖZELLİKLER

CHIP puanı	★★★
İşlemci	Intel Core 2 Duo T2330 (1,6 GHz)
Yonga seti	Intel PM965
Bellek	2 GB DDR2 667
Ekran yongası	nVidia GeForce 9300M G (128 MB)
Sabit disk	160 GB 5400 rpm
Ağırlık	2,99 kg
Fiyat	699 \$ + KDV

şük bütçeli kullanıcıları hedefleyen ürünle bir yıllık anti virüs lisansı veriliyor.

12.1 inç dizüstü PC'ler

ACER TRAVELMATE 3045WTMI: Her ne kadar Acer'ın yeni GemStone tasarımını kullanmayan nispeten eski bir model olsa da biri yüksek kapasiteli iki pille satılan bu ürün, saygı duyulmayı hak ediyor. Acer'ın Signal up ve Empowering paketini sunan üründe ayrıca, tek bir parola ile sabit diskinizdeki tüm verileri şifreleyerek güvence altına alabilirsiniz. Daha da ilginç GraviSense özelliği sayesinde ürün sarsılma ve düşme durumunu hissederek sabit diskin kafasını park pozisyonuna alarak ciddi bir koruma sağlıyor. Oldukça iyi çalışan bu sistemi takdir ettik doğrusu. Taşınabilirliğe önem ve-

ren kullanıcıların bayılacağı cihazda dâhili optik sürücü bulunmuyor fakat kutudan harici optik sürücü ve bağlantı için de Fire-Wire kablosu çıkıyor.

ACER 2920-6A2G16MI: Bir dizüstü PC'den bekleyebileceğiniz özelliklerin çoğunu hatta beklemeyeceğiniz bazı özellikleri bile bünyesinde toplamayı başarabilen bu ürün, 12,1 inç kategorisinde sadece zengin yazılım/donanım özellikleriyle değil nispeten uygun fiyatıyla da öne çıkınca bizden ödül kazanmayı hak ediyor. Üründe Acer'a ait sayılmayacak kadar çok fakat pratikte çok işinize yarayan bir dolu özellik bulunuyor. Signal up teknolojisi sayesinde Acer 2920-6A2G16Mi'nin diğer katılımcılardan çok daha güçlü bir Wi-Fi iletişimi sunuyor. Aslına bakarsanız Dolby Digital

Live sertifikalı üründe, Acer'ın Empowering Technology adında özel bir yazılım paketi var ve bu paketin içindeki modüller sayesinde veri güvenliği ve parola korumasından, farklı ekolayzır ayarlarına ve güç yönetim özelliklerine kadar pek çok şey yapabiliyorsunuz.

EXPER KARIZMA 210-B22S: Piano Black kasasıyla öne çıkan Exper Karizma 210-B22S, hızlı bir işlemcisi olmasına rağmen performans testlerinde SiS Mirage 3 görüntü biriminin azizliğine uğradı. Diğer yanda Vista Home Premium kullanan ürünün kutu içeriği çok başarılı. Bu içerik, taşıma çantası, üç aylık Bullguard internet güvenlik lisansı, Photoshop Elements 6, WinDVD, Ulead DVD MovieFactory gibi bileşenleri kapsıyor.

esahin@chip.com.tr

TEST SONUCU 12,1 İNÇ

TEST BİRİNCİSİ

MSI PR200 MS-1221 Kategorisinin yıldızı

Bu ürüne kendi kategorisinin yıldızı ünvanını yakıştırmamızın nedeni sadece test birincisi olması değil. Gerçek bir tasarım harikası olan dizüstünün dış kısmında Swarovsky kristallerden oluşan bir halka bulunmakta. Bu halka olmasa bile beyaz dokusuyla dikkat çekici bir yapı arz eden MSI-PR200 MS1221, bir adet sekiz hücreli ve bir adet de dört hücreli pille satışa sunulmuş. Aydınlık ekranıyla keyifli bir video deneyimi sunan cihaz, gerçek bir performans şampiyonu. Yüksek performansı bir yana pil tüketimi testlerinde sekiz hücreli pille düşük ekran aydınlatmasıyla ürünün altı saati aşan bir çalışma süresi sunabildiğini gördük Vista Home Premium işletim sistemiyle satışa sunulan ürünün kutusundan fare ve 1 GB USB bellek çıkıyor. Ürünün az sayıdaki dezavantajlarının başında kuşkusuz yüksek fiyatı geliyor.

ÖZELLİKLER

CHIP puanı	★★★★★
İşlemci	Intel Core 2 Duo T7700 (2.4 GHz)
Yonga seti	Intel GM965
Bellek	2 GB DDR2 667
Ekran yongası	Intel GMA X3100
Sabit disk	250 GB 5.400 rpm
Ağırlık	2,07 kg
Fiyat	1.799 \$ + KDV

UYGUN FİYAT

DATRON AERO MS12 Başarılı tasarım uygun fiyata

Temel olarak 12,1 inç kategorisinin performans şampiyonu MSI PR200 ile aynı tasarımı kullanan Datron Aero MS12'de süslü kristal taşlar yok belki fakat ürünün sunduğu fiyat/performans oranı kesinlikle takdire değer. Performans testleri itibarıyla tatmin edici sonuçlara imza atan Aero MS12, pil tüketimi testlerinde de başını öne eğmedi. Küçük boyutları ve hafifliğini de hesaba kattığımızda, özellikle uygun fiyatlı fakat taşınabilirliği yüksek bir dizüstü PC arayan kullanıcıların kesinlikle bu ürünü seveceğini söyleyebiliriz. Öte yandan ürünle birlikte Vista Starter yerine en azından Home Basic hatta daha iyisi Home Premium gelmesini beklerdik doğrusu. Bunun dışında parmak izi okuyucusu da bulunan dizüstü PC'nin kutusundan 1 yıllık Bitdefender anti virüs yazılımı ve oldukça detaylı hazırlanmış bir el kitabı çıkıyor.

ÖZELLİKLER

CHIP puanı	★★★★★
İşlemci	Intel Core 2 Duo T5750 (2 GHz)
Yonga seti	Intel GM965
Bellek	2 GB DDR2 667
Ekran yongası	Intel GMA X3100
Sabit disk	160 GB 5.400 rpm
Ağırlık	1,84 kg
Fiyat	908 \$ + KDV

TEST SONUCU

15,4 inç kategorisindeki Centrino 2 Casper Nirvana'nın test içinde müstesna bir yere sahip olduğunu söylersek yanlış olmaz. 1.000 dolar altı kategorisinde böyle bir ürüne üstelik bu kadar erken rastlamak çok sık rastlanan bir olay değil. Gerek yonga seti ve CPU, gerekse ekran kartı ve sabit disk açısından bu dizüstü PC'de performans tutkunu kullanıcıları ve oyun severleri cezbedecek her şey var. 2. sıradaki Crea NU5-84M ise parlak ekranı ve yüksek performansı dikkat çekiyorsa da pil konusu bu ürünün yumuşak karnını oluşturuyor. 3. sıradaki Medion, CPU konusunda handikapı olsa da genel olarak çok başarılı bir ürün. 4. sıradaki Dell Inspiron 1525, tasarım olarak gönülleri fethetmeye aday. Daha farklı bir ekran kartı kullandıysa da PC'nin genel toplamda daha iyi bir sonuç alacağı su götürmez. Pırıl pırıl ekranıyla da beğenimizi kazanan Dell Inspiron 1525, pil tüketimi konusunda da başarılı. Akabindeki Exper Karizma 510'un özellikle ekran kartıyla iddialı olduğunu görüyoruz. 6. sıradaki Compaq Presario C799TR ise tam bir pil cimrisi. Özellikle düşük ekran ışığıyla bu dizüstü PC'nin pilini bitirmek sabır gerektiriyor.

12,1 inç kategorisinde birinci olan MSI PR200 MS-1221, fantastik sayılabilecek bir ürün, fiyatı da fantazi sınırlarını zorluyor doğrusu. 2. sıradaki Acer TravelMate 3045WTMI ise küçük boyutları ve güvenlik önlemleriyle dikkat çekiyor. Özellikle sabit diskin darbelerden ve düşmeden zarar görmesini engelleyen GraviSense ve Signal up özellikleri pratikte hayat kurtarabilecek kadar önemli. Üçüncü sıradaki Acer 2920-6A2G16Mi tasarım ve performans konusunda çok iddialı. 4. sıradaki Exper Karizma 210-B22S'nin en beğendiğimiz özelliği parlak ekranı oldu.

12,1 İNÇ	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
Ürün	MSI PR200 MS-1221	Acer TravelMate 3045WTMI	Acer 2920-6A2G16Mi	Exper Karizma 210-B22S	Datron Aero MS12
Firma	Datagate, Kont	Arena, Infronic, Kont	Arena, Infronic, Kont	Dateknik	Ufotek
Telefon	(212) 332 15 00, (216) 581 55 00	(212) 467 38 00 (216) 54412 44 (216) 581 55 00	(212) 467 38 00 (216) 54412 44 (216) 581 55 00	444 1 140	(212) 336 61 00
İnternet adresi (www)	msi.com.tr	acer.com.tr	acer.com.tr	exper.com.tr	datron.com.tr
Fiyat (yaklaşık) \$ + KDV	1.799	1.199	1.099	1.019	908
Toplam puan	85	82	82	75	71
	■ ■ ■ ■ ■ □	■ ■ ■ ■ ■ □	■ ■ ■ ■ ■ □	■ ■ ■ ■ ■ □	■ ■ ■ ■ ■ □
Performans (%30)	99	70	87	79	83
Taşınabilirlik (%30)	74	82	60	71	76
Donanım özellikleri (%20)	79	97	100	69	63
Ergonomi (%10)	85	72	77	71	76
Birlikte gelenler (%10)	90	100	100	90	35
Fiyat / Performans puanı	orta	iyi	çok iyi	çok iyi	çok iyi
Teknik özellikler					
İşlemci	Intel GM965	Intel 945GM	Intel GM965	SİS M671	Intel GM965
Yonga seti	Intel GM965	Intel 945GM	Intel GM965	SİS M671	Intel GM965
Bellek	2 x 1 GB DDR2 667	2 x 1 GB DDR2 533	2 x 1 GB DDR2 667	2 x 1 GB DDR2 667	2 x 1 GB DDR2 667
Sabit disk	250 GB SATA WD2500BEVS	120 GB SATA MK1234GSX	160 GB SATA HTS542516-K9SA00	250 GB HM250JI	160 GB SATA MHY2160BH
Ekran yongası	Intel GMA X3100	Intel GMA950	Intel GMA X3100	SİS 351 Mirage 3	Intel GMA X3100
Monitör / Üretici	1.280 x 800 WXGA / Samsung	1.280 x 800 WXGA / AU Optronics	1.280 x 800 WXGA / Lenovo	1.280 x 800 WXGA / Belirtilmemiş	1.280 x 800 WXGA / Samsung
Web kamerası / HDMI çıkışı	1,3 Megapiksel / ●	1,3 Megapiksel / -	1,3 Megapiksel / -	1,3 Megapiksel / -	1,3 Megapiksel / ●
Optik sürücü	8x GSA-T20N	8x EOSD-OMP (harici)	8x AD-7560A	8x TS-L632H	8x GSA-T20N
E-SATA / Parmak izi okuyucu / Bluetooth	- / ● / ●	- / - / ●	- / - / ●	- / - / ●	- / ● / ●
VGA çıkışı / S-video çıkışı	● / -	● / -	● / ●	● / -	● / -
Ses ayar tuşu / Kablosuz anahtarı	yok / Bluetooth	yok / Wi-Fi, Bluetooth	var / Wi-Fi, Bluetooth	- / -	- / -
USB / Firewire (adet)	3 / yok	3 / 1394b	3 / yok	3 / yok	3 / yok
Kart okuyucu	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro
Kısa yol tuşu / Medya çalar tuşları	2 / yok	4 / yok	4 / yok	3 / yok	2 / yok
Touchpad boyutları (mm)	62 x 44	53 x 40	80 x 39	55 x 35	62 x 44
Boyutlar (mm)	330 x 250 x 41	295 x 230 x 35	330 x 280 x 40	280 x 225 x 38	300 x 230 x 34
Ağırlık (kg)	2.07	1.75	2.10	1.98	1.84
İşletim Sistemi	Vista Home Premium	Vista Business	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Starter
Birlikte gelenler	Sürücü CD'si, kurtarma DVD'si, 4 hücreli yedek pil, 1 GB USB flash bellek, Fare	Sürücü CD'si, optik sürücü ve firewire kablosu, el kitabı, 4 hücreli yedek pil, acer yazılım paketi, Bluetooth VoIP kartı	Kitapçıklar ve el kitabı, NTL yedekleme ve medya yazma, Gridvista, Acer yazılım paketi	Sürücü CD'si, kurtarma DVD'si, Vista kitapçıkları, taşıma çantası, üç aylık Bullguard internet güvenlik lisansı, Photoshop Elements 6, WinDVD, Ulead DVD MovieFactory, modem kablosu	Sürücü CD'si, kurulum DVD'si, ayrıntılı kullanım kılavuzu, bir yıllık Bitdefender anti virüs lisansı
Test sonuçları					
PC Mark Vantage	3.148	2.170	2.780	2.423	2.681
Oyun	2.212	1.017	1.456	981	1.429
Müzik	3.315	2.619	3.081	2.979	2.786
İletişim	3.105	2.512	3.145	3.286	3.173
Verimlilik	3.128	2.559	2.834	2.607	2.657
Pil performansı Reader's Test (dk)	379	217	160	107	157
Pil performansı Mak. Open GL (dk)	76	62	45	40	45
Ekran parlaklığı (cd/m ²)	200	179	200	200	184

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● var
 ● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0) - yok
 Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

15.4 İNÇ	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
Ürün	Casper Nirvana CPM-P735-9F95	Crea NU5-84M	Medion Akoya MD 96684	Dell Inspiron 1525-C220	Exper Karizma 510-B70
Firma	Casper	Crea	Anatech	Armada, Infronic, Kont	Dateknik
Telefon	(0216) 528 66 66	(216) 444 27 32	(212) 471 91 99	(212) 467 38 00 (216) 54412 44 (216) 581 55 00	444 1 140
İnternet sitesi (www)	casper.com.tr	crea.com.tr	medion.com.tr	dell.com.tr	exper.com.tr
Fiyat (yaklaşık) \$ + KDV	999	999	699	999	939
Toplam puan	82	76	76	76	76
Performans (%40)	97	93	68	71	84
Taşınabilirlik (%20)	90	63	74	82	68
Donanım özellikleri (%20)	77	70	95	86	72
Ergonomi (%10)	72	75	74	87	55
Birlikte gelenler (%10)	25	50	80	55	85
Fiyat / Performans puanı	iyi	orta	çok iyi	orta	orta
Teknik özellikler					
İşlemci	Intel Core 2 Duo P7350 (2 GHz)	Intel Core 2 Duo P8600 (2,4 GHz)	Intel Core 2 Duo T2330 (1,6 GHz)	Intel Core 2 Duo T7250 (2 GHz)	Intel Core Duo T5600 (1,83 GHz)
Yonga seti	Intel PM45	SIS 671	Intel PM965	Intel GM965	Intel PM965
Ekran yongası	nVidia GeForce 9600M GS (512 MB)	ATI Radeon Mobility HD 3400 (128 MB)	nVidia GeForce 9300M G (128 MB)	Intel GMA X3100	nVidia GeForce 8600M GS (512 MB)
Bellek	1 x 2 GB DDR2 667 MHz	1 x 2 GB DDR2 667 MHz	1 x 2 GB DDR2 667 MHz	2 x 1 GB DDR2 667 MHz	2 x 1 GB DDR2 667 MHz
Sabit disk	250 GB MK2552GSX	250 GB SATA HM250JI	160 GB SATA WD1600BEVT	160 GB SATA, MHY2160BH	160 GB SATA WD1600BEVS
Monitör	1.280 x 800 WXGA / Chi Mei	1.280 x 800 WXGA / AU Optronics	1.280 x 800 WXGA / LG Philips	1.280 x 800 WXGA / AU Optronics	1.280 x 800 WXGA
Web kamerası / HDMI çıkışı	1,3 Megapiksel / ●	1,3 Megapiksel / ●	VGA / ●	2 Megapiksel / ●	1,3 Megapiksel / ●
Optik sürücü	8x UJ870BJ	8x TS-L632H	8x GSA-T20N	8x TS-L632H	8x UJ-850S
E-SATA / Parmak izi okuyucu / Bluetooth	● / - / ●	● / - / - /	● / ●	- / - / ●	- / - / ●
VGA çıkışı / S-video çıkışı	● / ●	● / -	● / ●	● / ●	var (DVI çıkışı) / yok
Ses ayar tuşu / Kablosuz anahtarı	- / -	- / -	- / -	yok / Wi-Fi, Bluetooth	- / -
USB / Firewire (adet)	2 / -	3 / -	3 / -	4 / IEEE 1394a	4 / -
Kart okuyucu	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro
Kısa yol tuşu / Medya çalar tuşları	- / -	- / -	- / -	1 / ●	1 / -
Touchpad boyutları (mm)	82 x 45	77 x 43	78 x 47	70 x 40	60 x 45
Boyutlar (mm)	355 x 263 x 39	360 x 255 x 40	357 x 256 x 43	355 x 255 x 40	360 x 255 x 41
Ağırlık (kg)	2,65	2,63	2,99	2,71	2,79
İşletim sistemi	Vista Home Basic	Vista Home Basic	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Basic
Birlikte gelenler	Sürücü CD'si, el kitabı, 1 GB Turkcell EDGE bağlantısı için şifre kartı	Sürücü CD'si, kurtarma DVD'si, Vista kitapçıkları, iki yıllık NOD32 anti virüs lisansı	Sürücü CD'si, kurtarma DVD'si, detaylı el kitabı ve Vista kitapçığı, üç aylık BullGuard internet güvenlik yazılımı lisansı, LCD temizleme bezi, Nero 8.1, taşıma çantası, fare	Sürücü CD'si, kurtarma DVD'si, MyDVD 9, Quickset, Roxio Creator, Media Direct, el kitabı, LCD temizleme bezi	Sürücü CD'si, kurtarma DVD'si, Vista kitapçıkları, taşıma çantası, üç aylık BullGuard internet güvenlik lisansı, Photoshop Elements 6, WinDVD, Ulead DVD MovieFactory, modem kablosu
Test sonuçları					
PC Mark Vantage	3.189	2.995	2.288	2.309	2.799
Oyun	2.937	2.245	1.924	1.148	2.357
Müzik	3.517	3.351	2.606	2.736	2.920
İletişim	3.286	3.589	2.214	2.524	3.026
Verimlilik	2.727	2.897	1.929	2.709	2.486
Pil Performansı Maksimum (dk)	221	74	217	287	130
Pil Performansı Minimum (dk)	135	52	79	68	67
Ekran parlaklığı (cd/m2)	165	213	217	231	174

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75)
 ● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0)
 Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

● var
 - yok

6. SIRA	7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA
Compaq Presario C799TR	Datron Aero TW7M	Crea NU5-54EH	Datron Aero PL5C
HP Türkiye	Ufotek	Crea	Ufotek
(212) 444 71 71	(212) 336 61 00	(216) 444 27 32	(212) 336 61 00
hp.com.tr	datron.com.tr	crea.com.tr	datron.com.tr
899	899	799	719
75	66	61	52
■■■■■□	■■■■□□	■■■■□□	■■■■□□
85	64	62	61
87	75	76	71
69	62	51	21
73	61	59	55
25	70	50	40
iyi	orta	orta	orta
Intel Core 2 Duo T5750 (2 GHz)	Intel Core Duo T5450 (1,66 GHz)	Intel Core Duo T5450 (1,66 GHz)	Intel Core Duo T2130 (1,86 GHz)
Intel GM965	Intel GM965	SiS 672 (FX)	ATI RC410M
GMA X3100	Intel GMA X3100	SiS Mirage 3 (128 MB)	ATI Radeon Xpress 200M/1100M
2 GB + 1 GB DDR2 667 MHz	2 x 1 GB DDR2 667 MHz	1 x 2 GB DDR2 667 MHz	1 GB DDR2 667 MHz
200 GB ST9200827AS	120 GB SATA, MHY2120BH	160 GB SATA WD1600BEVS	120 GB SATA, MHY2120BH
1.280 x 800 WXGA / Belirtilmemiş	1.280 x 800 WXGA / Chi Mei	1.280 x 800 WXGA / Belirtilmemiş	1.280 x 800 WXGA / Belirtilmemiş
VGA / -	1,3 Megapiksel / -	yok / -	yok / -
8x AD-7561A	8x AD-7530B	8x TS-L632H	8x AD-7530B
- / - / ●	- / - / ●	- / - / -	- / - / -
● / ●	● / ●	● / -	● / -
yok / Wi-Fi	yok / Bluetooth	- / -	- / ●
3 / -	4 / IEEE 1394a	4 / -	3 / -
-	SD / MMC / MS / MS Pro	SD / MMC / MS / MS Pro	-
- / -	4 / -	- / -	- / -
85 x 44	70 x 35	70 x 40	60 x 40
355 x 257 x 39	355 x 255 x 41	355 x 255 x 40	355 x 265 x 40
2,60	2,74	2,66	2,51
Vista Home Basic	Vista Home Premium	Vista Home Basic	Vista Starter
Cyberlink DVD suite, YouCam, iki aylık Norton Internet Security 2008 lisansı	Sürücü CD'si, kurulum DVD'si, ayrıntılı kullanım kılavuzu, modem kablosu, uzaktan kumanda, 1 yıllık Bitdefender anti virüs lisansı	Sürücü CD'si, kurtarma DVD'si, Vista kitapçıkları, iki yıllık NOD32 anti virüs lisansı	Sürücü CD'si, kurulum DVD'si, ayrıntılı kullanım kılavuzu, modem kablosu, 1 yıllık Bitdefender antivirüs lisansı
2.934	2.344	2.053	1.876
1.480	1.000	808	1.034
3.245	2.541	2.486	2.418
3.207	2.347	2.727	2.427
2.910	2.202	2.089	2.138
315	185	118	121
72	76	105	59
211	156	228	109

KILAVUZ DİZÜSTÜ TESTİ

KONTROL LİSTESİ

UYGULAMALAR

Sıkça kullandığınız uygulamaların cüzdanınızla doğrudan ilişkili olduğunu unutmayın. Sözgelimi bu uygulamalar arasında, video / ses işleme yazılımları ya da 3B oyunlar yoksa, nispeten uygun bir fiyata dizüstü PC sahibi olabilirsiniz.

DONANIM VE TASARIM

Şu özellik de olsun, bunu da yapabilirsin diyerek kullanmayacağınız işlevler için para ödemeyin. Ya da tam tersi başta elinizi sıkı tutup size lazım olan bir işlevi atlayarak sonra pişman olmayın.

TAŞINABİLİRLİK

Satın almayı düşündüğünüz dizüstü PC'yi ne oranda taşınabilir ne oranda masaüstü PC olarak kullanacak olmanız da pek çok cevabı kendiliğinden verecek. Zira zengin özelliklere sahip fakat küçük ve hafif modellerin pahalı olduğunu zaten biliyorsunuz. Öte yandan yanınızdan ayırmayacağınız bir dizüstü PC'de pil tüketiminin çoğu zaman performanstan daha önemli olduğu da bir diğer önemli nokta.

TEST GALİBİ

15,4 İNÇ KATEGORİSİ CASPER NIR. CPM-P735-9F95

Centrino 2 platformuna ait bu ürünün donanım özelliklerine bakınca, ne kadar iddialı olduğu kendiliğinden ortaya çıkıyor.

FİYAT: Yaklaşık 999 \$ + KDV

MEDİON AKOYA MD 96684

Performans açısından harikalar yaratamıyorsa da ek özellikleri ve kutu içeriğine ek olarak uygun fiyatıyla dikkat çekiyor.

FİYAT: Yaklaşık 699 \$ + KDV

12,1 İNÇ KATEGORİSİ MSI PR200 MS-1221

Gerçek kristal taşlarla süslenmiş fakat bu ürün kesinlikle bir süs bebeği değil. Performansı şapka çıkarttırıyor.

FİYAT: Yaklaşık 1799 \$ + KDV

DATRON AERO MS12

Başarılı tasarımını uygun fiyatıyla birleştirip bu ürün PC'sini yanında taşımak isteyen dar bütçeler için ideal.

FİYAT: Yaklaşık 908 \$ + KDV

Eliniz mi sürçtü?

Önemli bilgilerinizin yerinde yeller mi esiyor? Paniğe kapılmayın. Çoğu zaman verileriniz geriye dönüşsüz şekilde kaybolmaz, sadece onlara erişemezsiniz. Kurtarma araçları kazayla **SİLİNER DOSYALARI** geri getiriyor. CHIP, başınız dardayken yardımınıza koşan programları test ediyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / MM

Her yıl binlerce dosya kazayla bastığımız bir [Del] tuşu yüzünden bu dünyaya veda ediyor. Bu işlem sonucunda bazen tatil fotoğraflarımız, bazen de önemli belgelerimiz geri dönüşüm kutusuna gidiyor. Geri dönüşüm kutusu boşaltıldığında da bilgilere veda ediyoruz. Aynıısı, geri dönüşüm kutumuz dosyaları anında silecek şekilde yapılandırılırsa da geçerli.

Bu durumlarda ve daha ciddi veri kayıplarında imdadımıza sadece veri kurtarmada uzmanlaşmış yazılımlar koşuyor. Ama denize düştünüz diye önünüze gelen her yılana sarılmaya da gerek yok, zira veri kurtarma işinin birçok hilesi var. CHIP en zor veri kurtarma senaryolarını ve yedi farklı kurtarma aracını test etti. Bu programların herkesin elde edebileceği ve kolayca kullanılabileceği araçlar olması için çaba gösterdik. Hatta yazılımlardan ikisi ücretsiz; bunları DVD'ye de koyduk. (CHIP-Code **VERİ KURTARMA**)

Şimdi en kolay vakayla testimize başlayalım. Bir dosyayı sildiniz, sonra da geri dönüşüm kutusunu boşalttınız. Derken farkınıza vardınız ki, dosya aslında gerekliydi. Bu senaryo veri kurtarma araçları için adeta çocuk oyuncağı. Dosya sistemi aslında dosyaları fiziksel olarak yok etmediği, sadece dosya tablosundan silinmiş olarak işaretlediği için verileri kolayca kurtarabilirsiniz. Silinen dosyanın boyutundan adına, biçimine ve asıl verilerin saklandığı kümelere kadar her şey diskinizde duruyor.

Kurtarma programı bu durumda sadece "silindi" damgasını kaldırıyor ve dosyalar tekrar Windows tarafından görülebilir hale geliyor.

Testte bu senaryodan tüm programların alınının aklıyla çıkmasına şaşırmadık. Adaylarımızın 6.200 civarı dosyayı kurtarması gerekiyordu ve hepsi de yüzde yüz başarı

elde ettiler. Bu gibi çok basit senaryolarda, kurtarma paketimize de koyduğumuz PC Inspector File Recovery ya da Recuva gibi bir yazılımı tercih edebilirsiniz.

Kayıp dosyalar: Sapla samanı ayıran ölçüt

Dosyalar silinmekle kalmamış bir de üstüne "kayıp" olmuşsa manzara tümüyle değişiyor. "Kayıp", dosya sisteminin söz konusu dosyanın tablodaki girişlerinin üzerine yazması anlamına geliyor. Bu, dosya silineli çok zaman olduysa ya da donanımın depolama kapasitesi azsa başınıza gelebilir. Aynıysa USB bellekler veya bellek kartları için de geçerli.

Dosyalarınız kayıpsa kurtarma araçlarının RAW ya da derin aramaya başvurması gerekiyor. Bu işlem çok daha uzun sürüyor zira programın tüm bir disk bölümünü baştan aşağı tarayıp, tipik özelliklerinden yola çıkarak dosyaları tespit etmesi gerekiyor. Bu senaryo test araçlarımızı resmen ikiye böldü desek yeridir.

Disk Doctors Undelete ya da O&O UnErase gibi düşük puan alan araçlar RAW taraması yapamıyor. Diğer ürünlerse bu işi sorunsuzca hallediyor. Ancak RAW taramaları arasında süre bakımından derin bir uçurum var: Stellar Phoenix'in Windows Data Recovery yazılımı 5 GB gibi küçük bir NTFS disk bölümü için bile 50 dakika harcarken, test galibi-

miz ToolStar File Recovery aynı işi tam iki dakikada halletti.

Terabyte kapasiteli bir disk Stellar Phoenix'in ürünüyle taramak, koca bir gün alabilir.

Ancak Stellar Phoenix bu açığını ilginç tamir işlemleriyle telafi ediyor: Kullanıcı bozuk dosyaların boyutunu yeniden belirleyebiliyor, gerekli dosya biçimini belirlemek amacıyla dosya başlığını yeniden yazabiliyor. Kulağa karmaşık geliyor olabilir, zira programın bilinen dosya biçimleri (mesela JPEG) için zaten ön tanımlı profilleri var. Ama dosyanın bir kısmının üzerine yazılmışsa böyle bir işlemden faydalanabilirsiniz.

Bu da demek oluyor ki kurtarılan dosyalar sonradan işlenmedikleri sürece bir işe yaramıyor. Bu durum USB bellekler gibi küçük depolama ortamları için geçerli.

Get Data firmasının Recover My Files aracı, testte USB disklerde ve bellek kartlarında ciddi bir sorun yaşadı. Yazılım, kurtardığı her JPEG dosyasının boyutunu 1 MB

olarak belirledi. Oysa ki testte kullandığımız JPEG'lerin maksimum boyutu 200 KB idi.

Silinen disk bölümleri: Kurtarma programlarını terleten senaryo

Eğer sistemde büyük bir temizlik planlanıyorsa verilerin silinme riski de artıyor. Zira temizlik sırasında koca disk bölümleri bile silinebiliyor. Kurtarma araçlarının karşısındaki görev, silinmiş disk bölümlerinden dosya kurtarmak. Bu da disk sürücünün dışındaki kayıp dosyaları arayan bir işlev sayesinde olanaklı.

Örneğin PC Inspector bu işi tek tuşla hallediyor. Yine de bu yöntem silinen disk bölümünün yerine yeni bir tanesinin açılmamış olması şartıyla işe yarıyor.

Eğer durum böyleyse, yazılımların tüm sabit disk baştan aşağı tarayıp, silinmiş disk bölümlerinin üzerine yazılmamış önyükleme sektörlerini bulması gerekiyor. Çünkü eski dosya sistemi ve dosya yerleşim tablosu, önyükleme sektöründe bulunuyor.

Disc Doctors Undelete yazılımı bu kategoride rakipsiz. Araç, testimizde beş adet silinmiş disk bölümü bulabildi.

Silinen disk bölümünün üzerine yeni bir bölüm açıldıysa işler karışıyor. Yeni oluşturulan bölüm eskisinin önyükleme sektörünün üzerine yazılıyor ve silinen disk bölümündekinin tersine, kayıp dosya-

1 TB için 42 saat tarama

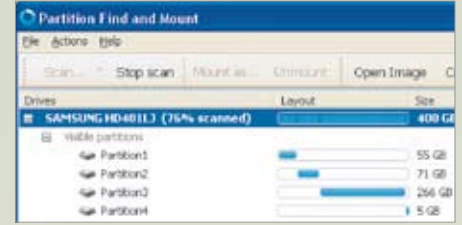
KARAR

Veri kurtarıcılarının, kullanıcının kendini kaybettiği kriz anlarında kendini ispatlaması gerekiyor. Test galibimiz ToolStar'ın 100 Euro'luk etiketini görmezden gelip "makul" olduğunu söylemeyeceğiz, ama tüm kurtarma senaryolarından alınının akıyla çıkan tek araç bu. Dahası, dahili sihirbaz bu işi çocuk oyuncağına çeviriyor. Basit vakalarda ise iyi bir derinlemesine tarama sunan ücretsiz Recuva'yı tavsiye edebiliriz.

BİLGİ

Her duruma uygun

Bunlara ve daha birçok özel kurtarma aracına **CHIP-Code VERİ KURTARMA** ile DVD'den erişebilirsiniz.

PARTITION FIND AND MOUNT

Eğer ana önyükleme kaydı (MBR) zarar görürse bırakın dosyaları, koca diskler bile kaybolabilir. Find and Mount sırf bu derde deva olmak için tasarlanmış ücretsiz bir yazılım. Veri taşıyıcıda önce kayıp disk bölümünü arıyor, sonra okuma izniyle erişiyor. Böylece kayıp dosyalardaki veri kolayca kurtarılabilir.

Bilgi için: <http://findandmount.com>

TESTDISK/PHOTOREC

TestDisk / PhotoRec ikilisi de özel bir amaca hizmet ediyor. TestDisk, silinmiş olarak işaretlenmiş disk bölümlerini bulup bu işareti kaldırabiliyor. PhotoRec ise mobil veri taşıyıcılardan, örneğin bellek kartlarından silinen fotoğrafları kurtarabiliyor. Programlar DOS penceresinden çalıştıkları için biraz alışmak gerekiyor.

Bilgi için: www.cgsecurity.org

ISOPUZZLE

Kirlenmiş ya da zarar görmüş CD ya da DVD'lerden veri kurtarmak için ISOPuzzle gibi bir araca gereksiniminiz olacak. Programın güzel yanı, zararlı CD'leri birden çok sürücüde okuyup sonuçları tek bir kurtarma işleminde bir araya getirebilmesi.

Bilgi için: www.geocities.com/marsou-pilarnis

lara ilişkin hiçbir bilgi içermiyor.

Bu durumda GetData ve Stellar Phoenix'in ürünleri öne çıkıyor. Testimizde araçlar silinen disk bölümlerinden dördünü saptayabildiler ama RAW taramayı da kullanarak, yeni biçimlendirilmiş disk bölümündeki eski bilgileri sorunsuzca kurtarabildiler.

NTFS dosya sistemi, kurtarma yazılımlarının önüne dikilen bir başka engel, çünkü dosyaların sıkıştırılmasına ya da şifrelenmesine izin veriyor.

Kurtarma yazılımının kurtarma sırasında, sıkıştırılmış ve şifrelenmiş dosyaları uygun şekilde işaretlemesi lazım; aksi tak-

dirde dosyalar kullanılmaz hale geliyor.

Toolstar'ın dışında şifreli dosyaları kurtarabilen tek yazılım O&O UnErase oldu. Geriye kalan tüm araçlar sadece sıkıştırılmış dosyaları kurtarabildiler. PC Inspector her iki duruma da uygun.

Test katılımcılarının hepsinin ortak noksanı, sistem disk bölümünün çökmesi olasılığına karşı, sistem diskine erişmeyi sağlayacak, önyüklemeye yapabilir bir kurtarma ortamı. Önerdikleri en iyi şey, yazılımın CD'den çalıştırılabilen bir mobil sürümü.

Sistem disk bölümü üzerindeki silinmiş dosyaları arıyorsanız bu sürümü kullanmalısınız. Böylece taramak istediğiniz disk

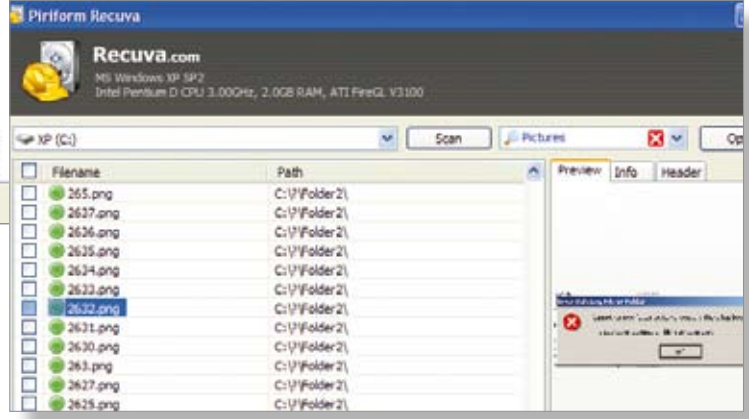
sürücüyü gereksiz yere program kurmamış olacaksınız. Tüm araçlar Vista'da çalışıyor, hatta Vista için tasarlanmış olmayan PC Inspector bile. Fakat yazılımın doğru çalışabilmesi için Kullanıcı Hesap Denetimi'ni kapatmanız gerekiyor. Vista'yı resmen desteklemesine rağmen, Disc Doctors Undelete için de aynısını yapmak gerekiyor. Bu yazılımın bir diğer can sıkıcı yanı, kurtardığı dosyaları sadece disk bölümünün kök klasörüne yerleştirmesi.

Bunlar dışında test edilen programlar sorunsuzca verilerinizi kurtarabiliyor. Hatta birçoğunun, içinden çıkılmaz senaryolarda amatörler için yol gösteren sihirbazları

SIRALAMA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
Ürün	ToolStar File Recovery Professional 3.5	Recover My Files 3.9	Windows Data Recovery 3.0	Recuva 1.14	PC Inspector File Recovery 4.0
Web	www.toolhouse-usa.com	www.getdata.com	www.stellarinfo.com	www.recuva.com	www.pcinspector.de
Yaklaşık fiyat	100 Euro	60 Euro	90 Euro	Ücretsiz	Ücretsiz
Toplam puan	87	82	78	70	60
Dosya kurtarma (%50)	95	81	77	65	58
Kurtarma işlevleri (%30)	75	83	77	74	75
Kullanım kolaylığı (%20)	85	82	83	77	42
Fiyat / Performans	Orta	İyi	Orta	Çok iyi	Çok iyi
Dosya kurtarma					
Silinmiş / Kayıp dosyalar	●/●	●/●	●/●	●/●	●/● (Boyut yanlış görüntüleniyor)
Kurtarma hızı (Silinmiş / Kayıp)*	2 sn / 2 dk	40 sn / 3,5 dk	10 sn / 50 dk	18 sn / 11 dk	3 sn / 3 dk
Kısmen üzerine yazılmış dosya kurtarma	●	●	●	●	●
Silinmiş disk bölümünden kurtarma	●	●	●	-	●
Yeni biçimlendirilmiş disk bölümünden kurtarma	● (Taşınabilir dosya sistemlerinde dosya boyutu yanlış görüntüleniyor)	●	●	● (Taşınabilir dosya sistemlerinde sorun çıkıyor)	● (Bulunan dosyaların boyutu yanlış görüntüleniyor)
Sıkıştırılmış dosya kurtarma	●	●	●	●	-
Şifreli dosya kurtarma	●	-	-	-	-
Kurtarma işlevleri					
Desteklenen işletim sistemleri	Windows NT, 2000, XP, Vista	Windows XP, Vista	Win 98, ME, NT, 2000, XP, Vista	Windows 98, ME, 2000, XP, Vista	Windows 98, ME, NT, 2000, XP
Desteklenen dosya sistemleri	FAT, NTFS	FAT, NTFS	FAT, NTFS	FAT, NTFS	FAT, NTFS
RAW tarama	●	● (Dosya boyutu yanlış görüntüleniyor)	●	●	●
Silinmiş disk bölümü tespiti	3 tane tespit etti	4 tane tespit etti	-	3 tane tespit etti	-
Dizinleri kurtarma	●	●	●	●	●
Dosya isimlerini kurtarma	●	●	●	●	●
Taşınabilir ortamlardan kurtarma	USB bellek, bellek kartları	CD, USB bellek, bellek kartları	USB bellek, bellek kartları	USB bellek, bellek kartları	USB bellek, bellek kartları
Ek kurtarma ortamı	-	Taşınabilir sürümün olduğu CD	-	Taşınabilir sürüm	-
Kullanım kolaylığı					
Tarama seçimi	Dosya türü	Dosya türü	Okuma girişimi sayısı, dosya türü	Dosya türü	Yok
Sonuç süzgeci	Boyut, tarih, tür	Boyut, tarih, tür	Boyut, tarih, tür	İsteğe bağlı, 0 byte'lık dosyalar	Yok
Kullanım kılavuzu, yardım dosyası	Ayrıntılı PDF el kitabı	Ayrıntılı el kitabı	Kısa yardım dosyası	Yardım dosyası indirilebilir	Teknik yardım
Bulunan dosyalara dair bilgi	Önizleme, durum, test ve onaltılık görüntüleyici	Önizleme, durum, onaltılık görüntüleyici	Grafik ve ofis belgeleri için önizleme, onaltılık görüntüleyici	Önizleme, durum, dosya başlığının onaltılık görünümü	Durum, onaltılık görüntüleme
Sihirbazlar	●	●	-	●	-
Ek işlevler	E-posta kurtarma	Seçimlik, kurtarılan dosyaları CD / DVD'lere kaydetme	Kalıp yaratma ve yardım işlevi arama	Dosya silici	-

*5 GB'lık disk bölümünde

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0) ● var - yok
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

Recuva Tarama işleminden sonra, bu ücretsiz yazılım, tespit edilen dosyaların durumunu bildiriyor.

da var. En iyisi, test birincimiz olan ToolStar'ınki. Silinmiş bir disk bölümünde ki kayıp, sıkıştırılmış ya da şifreli dosyaları kurtarmak için birkaç tıklama yetiyor.

balkim@chip.com.tr

Disk Doctors Undelete Testte başka hiçbir kurtarma aracı bu kadar çok dosyayı hayata döndüremedi.

O&O UnErase V4.1

Disk Doctors Undelete

6. SIRA

7. SIRA

O&O UnErase 4.1

Disk Doctors Undelete

www.oo-software.com

www.diskdoctors.net

30 Euro

40 Euro

58

58

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

55

49

59

64

65

70

Orta

Orta

● / -

● / -

2 sn / -

4 sn / -

●

●

-

●

-

-

●

●

●

-

Windows NT, 2000, XP, Vista

Windows 2000, XP, Vista

FAT, NTFS

FAT, NTFS

-

-

5 tane tespit etti

●

●

●

●

USB bellek, bellek kartları

USB bellek, bellek kartları

Taşınabilir sürümün olduğu CD

-

Yok

Dosya türü

Boyut, tarih, öznitelik

Boyut, tarih

Ayrıntılı program yardımı

Ayrıntılı program yardımı

Durum

Grafik dosyaları için özileme, ASCII biçim

-

●

Kurtarma raporu oluşturma

Kurtarılan dosyaları CD/DVD'ye kaydetme

CHIP KILAVUZ

ACIL DURUMDA İPUCU

✓ YAZMA HAKKI VERMEYİN

Eğer veri kaybına rastlarsanız etkilenen disk sürücüyü hiçbir şey yazmayın! Kurtarma aracını hemen çalıştırın ve kurtarılan dosyaları harici bir veri taşıyıcıya kaydedin.

✓ HİÇBİR ŞEY KURMAYIN

Eğer sistem disk bölümünde kayıp veri taraması yaparsanız hiçbir kurtarma aracı da kurmayın. Bunun yerine, araçların CD'den ya da USB diskten çalışan sürümlerini tercih edin.

✓ DONANIM SORUNU VARSA

Eğer sabit disk çökerse, genelde yazma kolu kırılır. Bu durumda, sabit diske her erişme çabası daha çok zarar vereceğinden kurtarma araçlarını kullanamazsınız. Durum çok vahimse sabit disk bir kurtarma laboratuvarına gönderilmelidir.

TEST BİRİNCİSİ

TOOLSTAR FILE RECOVERY

Hem basit, hem hızlı hem de iyi. Bir kurtarma yazılımında aradığınız her şey bu programda var. Sihirbaz sayesinde, kaybolan dosyalar en fazla üç tıklamada karşınızda.

FİYAT: Yaklaşık 100 Euro

RECUVA

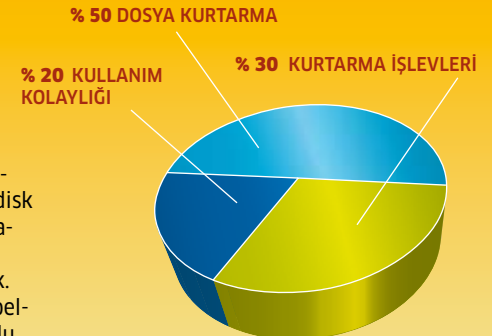
Ücretli yazılımlara bile kendini ezdirmeyen RECUVA'nın kayıp dosyalar için derinlemesine tarama özelliği bir harika. Ama şifrelenmiş dosyalarda ve silinmiş disk bölümlerinde biraz uğraşmak gerekiyor.

FİYAT: Ücretsiz

NASIL TEST ETTİK:

Testimizde, katılımcıların 5 GB'lık bir NTFS disk bölümündeki 3,353 kayıp dosyayı ve 6.182 silinmiş dosyayı kurtarması bekleniyordu. Ardından aynı disk bölümündeki tüm dosyaları NTFS kullanarak şifreleyip sıkıştırdık. Sonra disk bölümünü silip yeniden biçimlendirdik. Yazılımların sadece FAT'le değil, USB belleklerle ve bellek kartlarıyla da uyumlu olduklarını ortaya koyması gerekti. ✓

PC – konsol düellosu

Oyunlar var olduğundan beri PC mi daha iyi yoksa konsol mu tartışması devam ediyor. PC, PS3, Xbox 360 ve Wii'yi test ettik. Artık hangisinin daha iyi olduğuna karar vermek gerekiyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Konsollar ilk başta sadece oyun oynamak için tasarlanmıştı. Buna rağmen grafik kaliteleri iyi bir bilgisayarın gerisinde kalıyordu. Güncel konsol nesli ile bu durum değişmiş görünüyor. En azından Playstation 3 ve Xbox 360'ın grafik performansı PC ile boy ölçüşebilecek düzeyde. Nintendo Wii'de ise durum biraz farklı. Bu konsolun geliştirilmesinde teknik verilerden ziyade, yenilikçi bir kumanda tasarımına ve buna bağlı oyun zevkine ağırlık verilmiş.

Günümüz konsolları basit oyun sistemlerinden çok daha fazlası. Konsollar artık büyüdü ve çocuk odalarından, oturma odalarına doğru hızla ilerliyorlar. Bunun tek nedeni bu cihazlarla artık DVD filmlerin de izlenebilmesi veya müzik dinlenebilmesi değil. Bilgisayarların artık konsollar karşısında elinde çok fazla kozu kalmamış görünüyor. Bilgisayarlar ilk başta hesap işlemlerinin kolay bir şekilde yapılması için tasarlanmıştı ve zamanla en başarılı oyun sistemi haline geldiler. Herhalde kimse bugüne kadar kaç tane PC oyununun geliştirildiğini ve piyasaya sürüldüğünü bilmiyordur. Bu sayının onbinlerce olduğunu söylemek mümkün. PC'ler de uzun zamandır sadece bir iş veya oyun makinesi değil. Eğlence elektroniğinin de vazgeçilmez bir aracı: PC'yi bir DVD oynatıcı olarak kullanmak, tatil fotoğraflarını kaydetmek, yönetmek, düzenlemek, izlemek ve internetten paylaşmak, televizyon izlemek, radyo dinlemek mümkün. PC'ler de artık oturma odalarının önemli elektronik cihazlarından biri konumunda.

Bilgisayar ve güncel konsolları sadece oyun sistemleri olarak karşılaştırdığımız

da, ısınma turunda PC'nin geride kaldığını söyleyebiliriz. Bir konsolda uzun bir süredir bir oyunun başında ve 10. seviyeye ulaşmışken, halen bilgisayarı veya ilgili oyunu

kurmakla meşgul olabilirsiniz. PS3, Xbox 360 ve Wii'nin kurulumları çok basit: Konsol ve televizyon arasındaki görüntü ve ses aktarımını sağlayan kabloları bağ-

lamak, güç kablosunu prize takmak, cihazı açmak ve oyunun diskini sürücüye takmak oyuna hemen başlamak için yeterli. PC bu noktada konsollarla asla rekabet edemeyecek bir durumda. Yeni oyunlarda yarım saate kadar varan kurulum süresi burada aslında en küçük problem. Çünkü bazen yeni aldığınız bir ekran kartının performansı yeterli olmaz, bazen sürücü veya donanım problemleri çıkar ve oyunu çalıştırmaz bile bir mucize olur. PC'ler kurulum ve işletim konusunda testte sınıfta kalıyorlar. Ancak testin ikinci bölümünde konsollar oldukça iyi donatılmış olsa da, PC burun farıyla öne geçmeyi başarıyor. Test

PC'mizdeki 500 GB sabit disk, Xbox 360 Elite'ten dört kat daha büyük. CD ve DVD yazıcı da aynı şekilde konsollarda olmayan standart bir donanım. Çok sayıda cihaz bağlanabilmesi de PC için büyük bir avantaj.

Görüntü kalitesi testlerinde ise küçük bir sürprizle karşılaştık. Xbox 360 Elite'in sunduğu görüntü kalitesi, PC ve PS3'e göre biraz daha iyi çıktı. Nintendo'nun Wii'si ise bu kategoride, ses kalitesinde de olduğu gibi rakiplerinin bariz bir şekilde gerisinde kaldı. Ses kalitesinde ise PC, rakiplerinden biraz daha iyi.

uyaman@chip.com.tr

BİLGİ

Hangi sistem en iyisi? PC mi konsol mu?

Konsol ve PC'lerle ilgili en önemli sorular

1. BİLGİSAYARLAR VE KONSOLLAR ARASINDAKİ ASIL FARKLAR NELER?

Konsollar kapalı sistemler. Yani konsolun bileşenlerini değiştirmek mümkün değil ve işletim sistemleri, başka herhangi bir yazılımı kurmaya izin veremeyecek bir yapıda. Elbette çeşitli hilelerle ve profesyonel müdahalelerle konsolları modifiye etmek mümkün.

Nihayetinde konsollar oyun cihazlarıdır. Ancak yeni nesil konsollar fotoğraf ve film gösterimine, müzik dinlemeye izin veriyorlar. Bir bilgisayarın ise her bileşeni günümüzde başkasıyla değiştirilebiliyor. Çoğunlukla ekran kartları, işlemciler ve anabellekler daha performanslı bileşenlerle değiştiriliyor. PC'lerin işletim sistemleri başka uygulamaların kurulumuna izin verecek bir yapıdadır.

2. SİSTEMLER MONİTÖRLE/TELEVİZYONLA NASIL BAĞLANIYOR?

Konsollarda çoğunlukla scart adaptörünün yanına, televizyondaki scart yuvasına bağlanan bir kablo da verilir. Xbox 360 Elite'da ise HDMI kablosu veriliyor. Yani televizyonunuzda HDMI girişi olmalı. Microsoft bunun dışında tipik bir TV bağlantı kablosu da veriyor, ancak bununla görüntü kalitesi oldukça düşüyor. PC'yi ise kullandığınız ekrana/televizyona ve ekran kartına göre VGA, DVI veya HDMI çıkışla cihazınızla bağlayabilirsiniz.

3. KONSOLLAR İÇİN HANGİ AKSESUARLAR MEVCUT?

Başta gamepad'ler, yarış direksiyonları ve joystick'ler olmak üzere konsollar için oyun hâkimiyetini kolaylaştıran çok değişik donanımlar var. Playstation 3 için ayrıca "Play TV" adında bir TV-Tuner var, bu sayede konsolu bir TV alıcısına dönüştürmek ve video kaydedici olarak kullanmak mümkün.

4. BİLGİSAYARLAR İÇİN HANGİ DONATILAR MEVCUT?

Oyun kumanda cihazlarının, klavyelerin ve farelerin yanında yazıcılar, harici diskler, bellek kartı okuyucuları gibi çok sayıda harici cihaz PC'lere bağlanabiliyor.

5. KONSOLLAR VE PC'LER ESKİ OYUNLARI OYNATABİLİYOR MU?

Kismen. PC'ler eski oyunları oynatmada çok başarılıyken, Playstation 3'ün 40 GB sabit diskli güncel modeli Playstation 1 ve 2 oyunlarını desteklemiyor. Xbox 360 ile 400'e yakın Xbox oyunu oynanabilirken, Nintendo Wii de 200 adet Gamecube oyununu çalıştırabiliyor.

NASIL TEST ETTİK

CHIP, güncel bir PC'nin karşısına üç tane güncel oyun konsolunu çıkardı. Testte puanladığımız kategoriler şunlar:

KURULUM

Konsol ve PC'lerin ne kadar basit veya zor bir şekilde kullanıma hazır geldiğini ayrıntılı bir şekilde not alıyoruz. Burada önemli olan sistemin kurulumundan ilk oyun açılana kadar ne kadar zorluk yaşadığınız. Basit, anlaşılır ve az sayıda adım iyi bir not alınmasını sağlıyor.

KULLANIM KOLAYLIĞI

CHIP ve LEVEL dergilerinin deneyimli editörleri konsolların gamepad'ini ve PC'nin klavye/fare setini esaslı bir şekilde test etti. İyi bir kavrama hissi, yuvarlak bir tasarım ve oyun oynarken rahatsızlık vermeme en önemli kriterlerden.

GÖRÜNTÜ KALİTESİ

Özel bir kamera yardımıyla ekran kartının veya konsolların oluşturduğu görüntülerin netliğini ve parlaklığını test ettik. Bunun için değişik test görüntüleri oluşturduk. Ayrıca ek olarak metin, grafik ve film gösterimini "Transformers - The Game", "Fifa 08" ve "Harry Potter and the Order of the Phoenix" oyunları ile test ettik. Bu oyunlar tüm sistemler için mevcut.

SES KALİTESİ

Ses kalitesi testinde yüksek hassasiyete sahip bir mikrofonla cihazlardan çıkan sesi kaydettik. Daha sonra özel bir ölçüm cihazı ve yazılımla kayıtların orijinaline ne kadar yakın olduğunu karşılaştırdık. İdeal durumda arada hiçbir fark olmamalı.

ÖZETLE

PC, en başarılı oyun platformu olmasının yanında, aynı zamanda en iyisi. Ancak konsollarla olan fark giderek kapanıyor. Konsolların işlev kapsamı giderek artıyor. Görüntü ve ses kalitesinde de konsollar artık PC karşısında boynu bükük değil. Bilgisayarlar buna karşın donanım aksesuarlarında rakipsiz. Elbette tüm bunlar PC'nin fiyatına olumsuz yansıyor. CHIP'in topladığı oyun PC'sinin fiyatı yaklaşık 1.600 YTL. Bu fiyata iki tane konsol almak mümkün.

CHIP oyun PC'si

Bileşen	Üretici	Modeli	Fiyatı
Kasa	Nzxt	Hush	130 YTL
Anakart	Asus	P5K-E WiFi-AP	250 YTL
İşlemci	Intel	E8400 (2 x 3,0 GHz)	250 YTL
Ekran kartı	AMD	Radeon HD4850 (512 MB)	270 YTL
Anabellek	Mushkin	HP 2x1 GB DUAL DDR2 800	90 YTL
Güç kay.	LC-Power	480W Taurus	100 YTL
Sabit disk	Samsung	HD501LJ (500 Gigabyte)	110 YTL
DVD yazıcı	LG	H62N	35 YTL
DVD-ROM sürücü	TSS Corp	SH-D163A	25 YTL
Ses kartı	Creative Labs	X-Fi Xtreme Gamer	150 YTL
Klavye	Ideazone	Zboard Merc	70 YTL
Fare	Microsoft	Sidewinder Mouse	90 YTL
Toplam			1.570 YTL

1 CHIP oyun PC'si

Ekran kartının iki tane DVI yuvası var, buraya iki tane ekran bağlanabiliyor. Mesela bir uçuş simülasyonunda bir ekranda göstergeleri görüntülerken, ikinci ekranda kokpit penceresinden bakabilirsiniz.

Toplam puan: Çok iyi (93)
Fiyat/Performans: Kötü

ARTILAR

- Çok iyi donanım özellikleri
- Eski PC oyunlarının çoğu oynanabilir
- İyi görüntü kalitesi
- Çok iyi ses kalitesi

EKSİLER

- Yüksek fiyat
- Çok zor kurulum

1.570 YTL

1 Microsoft Xbox 360

Microsoft'un Xbox 360 Elite modelinin 120 GB kapasiteli sabit diskli var. Arka tarafında HDMI çıkışı bulunduğu için bu sayede uygun çıkışa sahip ince ekranlara kolayca bağlanabiliyor.

Toplam puan: Çok iyi (91)
Fiyat/Performans: İyi

ARTILAR

- Çok basit kurulum
- 383 Xbox oyunu oynanabilir
- Çok iyi donanım özellikleri
- İyi görüntü kalitesi
- İyi ses kalitesi

EKSİLER

- Güç tüketimi çok yüksek

800 YTL

SIRALAMA		1	
Model		CHIP Oyun PC'si	
Üretici	Ağırlık yüzdesi	CHIP	Puan
Kurulum	15	çok zor	20
Basılı kullanım kılavuzu	2	yeterli	60
Klavye / Gamepad			
Gamepad / Klavye ve fare kullanımı	4	çok basit	100
Gamepad / Klavye ve fare kavrama hissi	4	rahat	80
Gamepad / Klavye ve fare tuş sayısı	2	çok fazla (klavyede 45 ek tuş, farede 8)	100
Ek mini stick sayısı	2	yok	0
Yön tuşları (d-pad)	1	yok	0
Kablo uzunluğu	1	Klavye normal (1,80 m)/fare: uzun (2 m)	70
Klavye / Gamepad toplam puanı	14		70.7
Konsol / PC			
Tüm kullanım bileşenlerine erişim	2	zor	40
Gamepad, klavye, fare bağlantı imkanı	3	çok (6)	80
Ek cihaz olmadan oyun kaydı	3	evet (sabit disk var)	100
Oynatılabilen diskler	4	tüm yaygın diskler (CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD-RW, DVD+R, DVD+RW, DL)	100
Çalışma gürültüsü	5	çok gürültülü (6,0 Sone)	10.2
Güç tüketimi (Açık / Bekleme / Kapalı)	4	çok yüksek (258,0/2,1/0 Watt)	10.2
Konsol / PC toplam puanı	21		52.9
Görüntü kalitesi			
Görüntülenebilen biçimler	5	çok fazla (576i, 576p, 720i, 720p, 1080i, 1080p)	100
Ayrıntı gösterimi (PAL / HD modu)	4	orta (3,5)/orta (3,0)	55
Kontrast ve parlaklık (PAL / HD modu)	4	orta (3,67)/orta (3,33)	50
Renk gösterimi (PAL / HD modu)	4	bozulmuş (4,0)/bozulmuş (4,0)	40
Parazitler (PAL / HD modu)	3	yüksek (4,0)/yüksek (4,0)	40
Metin gösterimi (PAL / HD modu)	3	orta (3,67)/orta (2,5)	58.2
Grafik gösterimi (PAL / HD modu)	6	orta (3,0)/orta (3,0)	60
Video gösterimi (PAL / HD modu)	7	orta (3,5)/orta (3,0)	55
Görüntü kalitesi toplam puanı	36		58.8
Ses kalitesi			
Analog çıkış ses orijinalliği	6	çok yüksek (%99,20)	93.6
Optik-dijital / HDMI çıkış ses orijinalliği	6	orjinaline çok yakın(%99,90)	99.2
Ses kalitesi toplam puanı	12		96.4
Diğer özellikler			
Birlikte verilen oyunlar	-	yok	-
Birlikte verilenler	-	bilgisayar, klavye, fare, güç kablosu	-
Satın alınabilir donatılar	-	direksiyon, gamepad, Joystick, özel oyun kumanda cihazları, hoparlör, harici sabit diskler, yazıcı	-
Mevcut oyunların sayısı	-	10.000'den fazla	-
Ara puanı	100		57.9
Ek puanlar		eski PC oyunlarının çoğu oynanabilir	12
		sabit disk (500 GB)	16
		foto, video ve müzik oynatımı mümkün	3
		WLAN adaptörü	2
		DVD ve CD yazıcı	2
TOPLAM PUAN		çok iyi	92.9
FİYAT / PERFORMANS		kötü	
FİYAT		1,570 YTL	

Microsoft		Sony		Nintendo	
basit	80	basit	80	basit	80
biraz yetersiz	40	çok ayrıntılı	100	ayrıntılı	80
çok basit	100	çok basit	100	çok basit	100
rahat	80	rahat	80	rahat	80
çok (11)	80	çok (11)	80	az (8)	60
var (2)	100	var (2)	100	var (1)	100
var	100	var	100	var	100
kablosuz (alıcı konsola entegre)	100	kablosuz (Bluetooth, alıcı konsola entegre)	100	kablosuz (Bluetooth)	100
	91.4		91.4		88.5
çok basit	100	çok basit	100	çok basit	100
çok (bağlantı kablosu başına 2, kablosuz 4 tane)	80	çok fazla (8)	100	çok (4)	80
evet (sabit disk var)	100	evet (sabit disk var)	100	evet (Flash bellek var)	100
tüm yaygın diskler (CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD-RW, DVD+R, DVD+RW, DL)	100	tüm yaygın diskler (CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD-RW, DVD+R, DVD+RW, DL, Blu-ray)	100	yok	0
gürültülü (5,1 Sone)	40	biraz sesli (1,0 Sone)	60	çok sessiz (0,5 Sone)	100
çok yüksek (180,0/2,9/2,9 Watt)	0	çok yüksek (133,0/1,75/0 Watt)	10.2	çok yüksek (17,6/2,1/2,1 Watt)	0
	63.8		73.3		59
çok fazla (480p, 576p, 720i, 720p, 1080i, 1080p)	100	çok fazla (576i, 576p, 720i, 720p, 1080i, 1080p)	100	çok az (480i, 480p, 576i)	20
orta (3,0)/orta (3,0)	60	orta (3,17)/orta (3,17)	56.6	orta (4,0)/orta (4,0)	40
orta (3,5)/orta (3,5)	50	orta (3,83)/orta (3,67)	45	orta (3,83)/orta (3,83)	43.4
bozulmuş (4,0)/bozulmuş (4,0)	40	bozulmuş (4,0)/bozulmuş (4,0)	40	bozulmuş (4,17)/bozulmuş (4,17)	36.6
yüksek (4,0)/yüksek (4,0)	40	yüksek (4,0)/yüksek (4,0)	40	yüksek (4,0)/yüksek (4,0)	40
orta (3,5)/orta (2,5)	60	orta (3,83)/orta (2,67)	55	orta (4,0)/orta (3,0)	50
orta (3,0)/orta (3,0)	60	orta (3,0)/orta (3,0)	60	orta (3,17)/orta (3,17)	56.6
orta (3,0)/orta (3,0)	60	orta (3,17)/orta (3,33)	55	orta (3,83)/orta (4,0)	41.6
	60.5		5.82		41.1
orjinal çok yakın (%99,70)	98	çok yüksek (%99,60)	92	yüksek (%99,00)	80
biraz düşük (%94,20/%94,40)	62	tamamen orjinal (%100,00)	100	dijital çıkış yok	0
	80		96		40
yok	-	yok	-	Wii Sports	-
konsol, kablosuz gamepad, kulaklık, ağ kablosu, 5.1 ses adaptörü, TV için bağlantı kablosu	-	konsol, kablosuz gamepad, USB kablosu, güç kablosu, TV için bağlantı kablosu	-	konsol, uzaktan kumanda, Nunchuk denetleyici, hareket algılayıcısı, TV bağlantı kablosu, scart adaptörü	-
direksiyon, gamepad, WLAN adaptörü, bellek kartı	-	gamepad, direksiyon, HDMI kablosu, uzaktan kumanda, PS-2-bellek kartı okuyucu, PS2 cihazları için adaptör	-	gamepad, SD bellek kartı	-
yaklaşık 160 Xbox 360 oyunu ve 383 tane uyumlu Xbox oyunu	-	yaklaşık 90	-	yaklaşık 250 Wii oyunu ve 200 uyumlu Gamecube oyunu	-
	70.4		74.6		58
383 Xbox oyunu oynanabilir	8	Blu-ray diskler oynatılabilir	4	yenilikçi kumanda tasarımı	8
sabit disk (120 GB)	8	sabit disk (40 GB)	4	200 Gamecube oyunu oynanabilir	4
titreme etkili gamepad	2	foto, video ve müzik oynatımı mümkün	3	foto (JPEG) ve video gösterimi (JPEG-Motion)	2
foto, video ve müzik oynatımı mümkün	3	WLAN ve Bluetooth adaptörü	4	oyun denetleyicisinde titreşim efekti	2
	0		0	WLAN ve Bluetooth adaptörü	4
çok iyi	91.4	çok iyi	89.6	iyi	78
iyi		orta		orta	
800 YTL		1,000 YTL		800 YTL	

3 Sony Playstation 3

Playstation 3,40 GB modelinin çift USB yuvası var. Buraya oyun kumanda cihazları (gamepad'ler, direksiyonlar) veya USB bellekler bağlanabiliyor. Bu sayede PS3'ün sabit diskine mesela fotoğraflarınızı kop-yalayabiliyorsunuz.

Toplam puan: Çok iyi (90)

Fiyat/Performans: Orta

ARTILAR

- Çok basit kurulum
- Çok iyi donanım özellikleri
- İyi görüntü kalitesi
- Çok iyi ses kalitesi

EKSİLER

- PS1 ve PS2 oyunları oynanamıyor
- Sabit disk kapasitesi biraz düşük

1.000 YTL

4 Nintendo Wi

Nintendo'nun oyun konsolu Wii'nin sabit disk yok, ancak cihazın ön panelinde SD bellek kartları için bir yuva var. Böylece konsol üzerinden fotoğraflarınızı televizyonda görüntüleyebilir, müzik dinleyebilir ve filmlerinizi oynatabilirsiniz.

Toplam puan: İyi (78)

Fiyat/Performans: Orta

ARTILAR

- Çok basit kurulum
- Yenilikçi kumanda tasarımı
- 200 Gamecube oyunu oynanabilir
- İyi ses kalitesi

EKSİLER

- En kötü görüntü ve ses
- CD veya DVD oynatılmıyor

800 YTL

Zaman tüneli: Monitörler

Monitör, insanla PC arasındaki **EN ÖNEMLİ ARAYÜZ**. 1938'de ilk bilgisayarın düğmesine basıldığında monitör 83. yaşını çoktan kutlamıştı. Üstelik gelişimin sonu gelmiyor...

ışın özüne inecek olursak günümüzde kullanılan bilgisayarlarının gelişimine iki icatın yol açtığını söyleyebiliriz. İlk

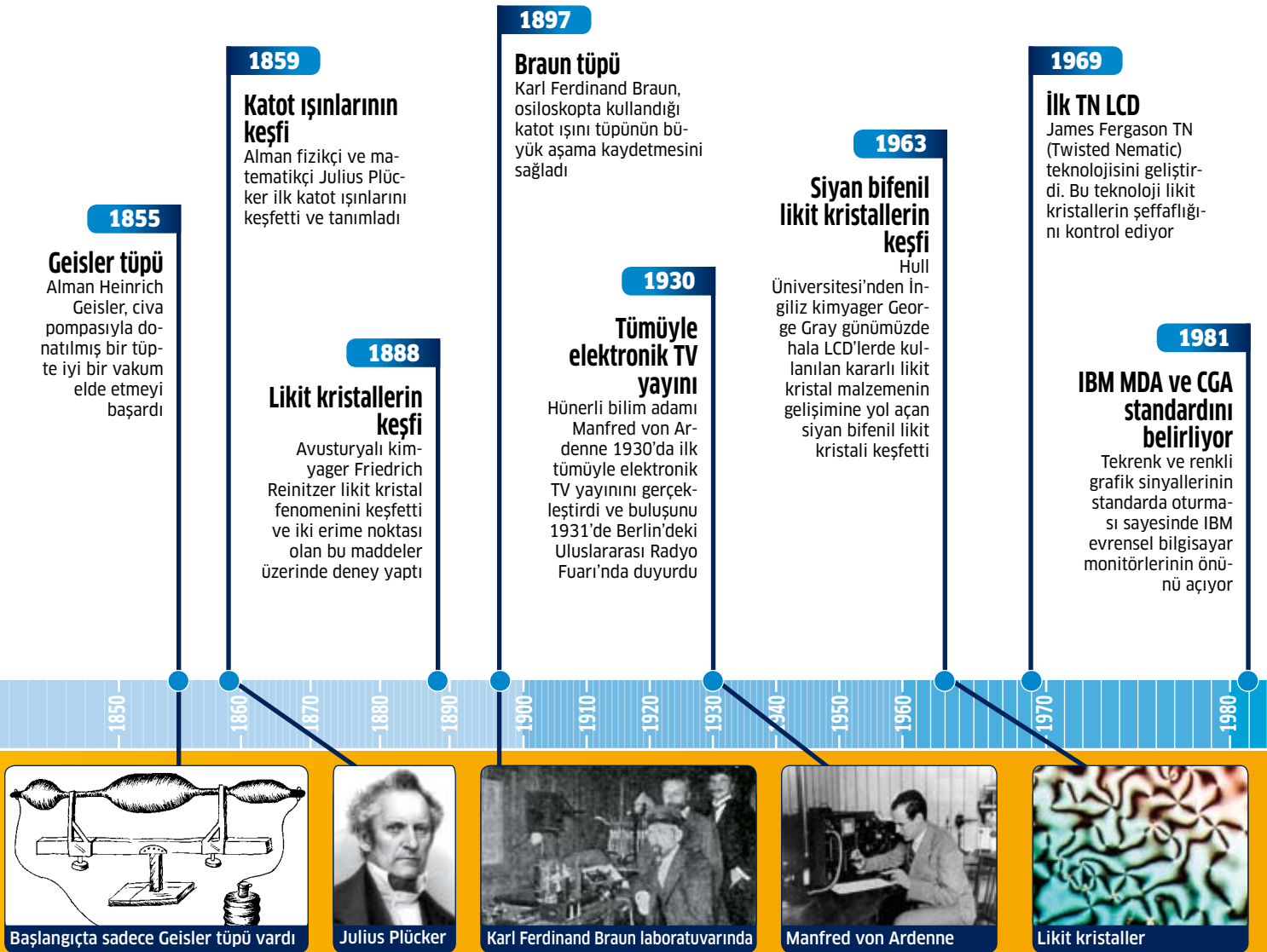
eğilimin başlangıcı, 1855'te Alman bilimadamı Heinrich Geissler'in katot ışın tüpü- nün icat etmesiydi. Bu yüzden Geissler tüplü

monitörlerin babası sayılır. Ondan 33 yıl sonra, Avusturyalı kimyager Friedrich Reinitzer likit kristalleri keşfederek günümüzün LCD teknolojisine giden yolu açtı.

Tüp teknolojisi monitörlerin gelişiminde hemen kullanılırken, insanoğlu likit kristalleri ekranlarda ya da görüntü üretiminde kullanmayı aklına bile getirmeden 80 yıl geçirdi.

Kimi zaman katot ışın tüpünün asıl mucidinin Karl Ferdinand Braun olduğu söylenir. Tüpün ilk kullanım alanını (osiloskop olarak) onun yarattığı doğrudur. Gerçekten de takip eden tüm gelişmelerde, örneğin radar ekranlarının ya da TV'lerin temelinde bu aygıt yatıyor. Aynı yıl Joseph John Thomson da elektronu keşfetti ve bu da tüp teknolojisinin gelişimini bir anda hızlandırdı. İlk CRT (Katot ışın tüplü) monitör-

Monitörlerin gelişimi

ler TV alıcısı olarak tasarlanmıştı. Bu alanın kilometre taşlarını Wladimir Kosma Zworykin'in 1929'da ürettiği ilk TV tüpü, Manfred von Ardenne'in ilk tümüyle elektronik görüntü üretimi (1930) ve seri üretimi mümkün ilk katot ışını tüpünün Allen B. Du Mont tarafından bulunması (1931) olarak sayabiliriz.

Evrim: Monitörler eskiden küçüktü ve sadece TV amaçlıydı

70'lerin sonuna doğru TV teknolojisi ile bilgisayarlar için monitör teknolojisinin yolları ayrıldı. 720 x 350 piksel çözünürlükte tek renk görüntü sunan MDA'nın (Mono Display Adapter: Tekrenk Görüntü Bağdaştırıcısı) ardından IBM 1981 yılında CGA'yı (Color Graphics Adapter: Renkli Grafik Bağdaştırıcısı) duyurdu. CGA, 160x200 piksel çözü-

nürlükte dört renk gösterebiliyordu.

Monitörler ilk başta PC'nin geri kalanıyla aynı kasayı paylaştıkları için, ayrı bir monitör testinin yapılması nispeten geç bir tarihte, CHIP'in 06/1984 sayısında gerçekleşti. O tarihte herkesin gözü 1.000 x 1.000 piksel çözünürlüğe ve 64 Hz yenileme hızına sahip 14 inçlik renkli bir ekran olan Taxan Vision'daydı. Aygıtın fiyatı 3,890 Alman Markı, yani o günkü ortalama aylık gelirin iki katıydı.

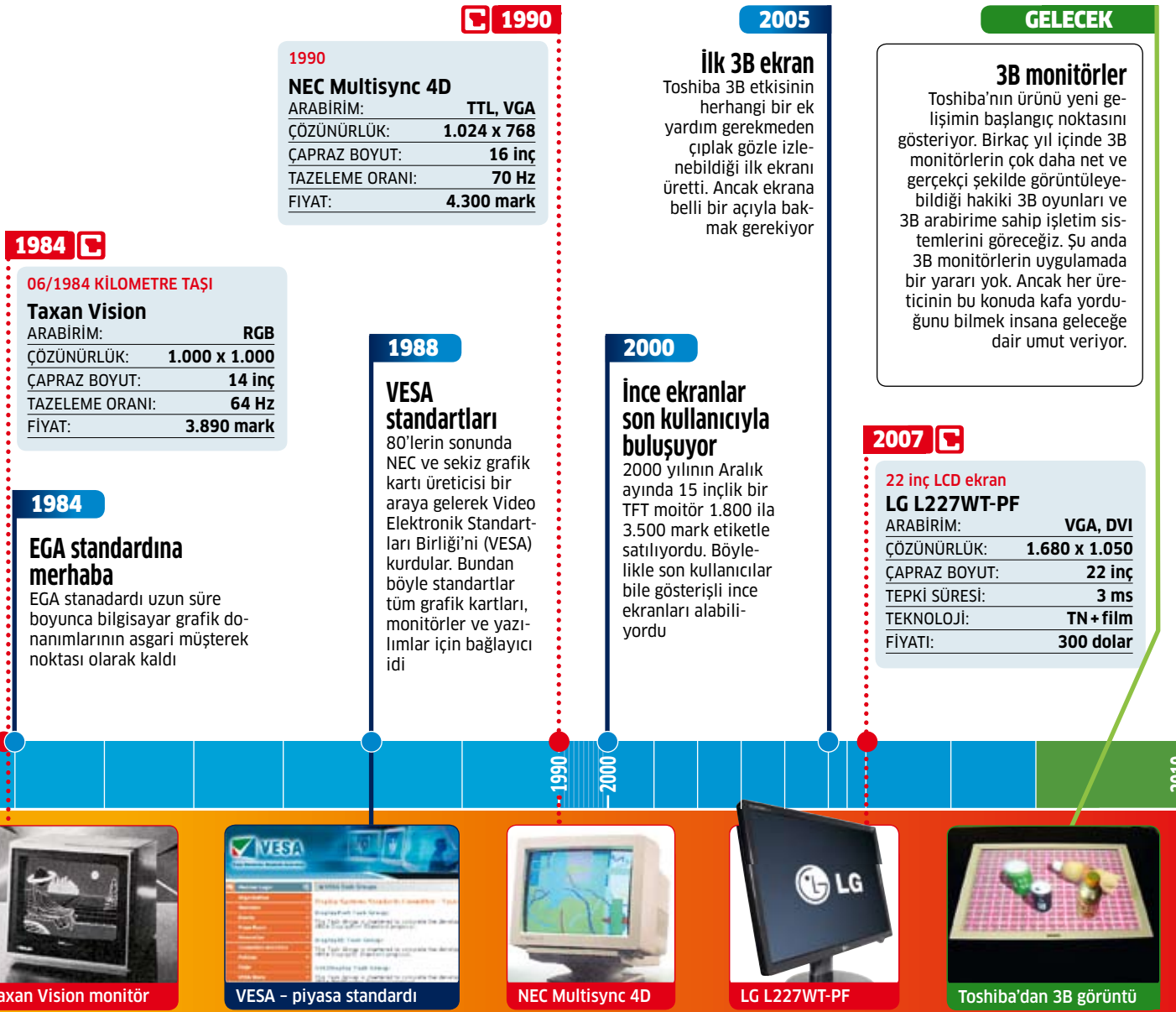
Bundan altı yıl sonra CHIP'in tavsiyesi 1.024 x 768 piksel maksimum çözünürlüğe ve 70 Hz yenileme hızına sahip olan (bugün de grafik kullanıcı arabirimlerini rahatça görüntüleyebilecek) NEC Multiscan 4D modeliydi. Ama o günlerde bir monitöre 4.300 Mark ödemek herkesin harcı değildi.

2000 yılı civarında nihayet düz ekranlar

tüketici pazarında kendilerine yer buldu. TFT teknolojisi 70'lerin sonunda gelişmeye başlamış, Sharp firması ilk 14 inçlik TFT monitörünü 1988'de üretmişti; ne var ki bu gelişimin makul fiyatlara inmesi 10 yılı buldu.

Geleceğin monitörleri ince ve üç boyutlu olacak. CRT aygıtlar pek yakında sadece özel uygulamalarda görülür olacak, yavaş yavaş bilgisayarlar veda edecek. 3B monitörlerde ise bir patlama olacak. Daha şimdiden özel gözlük gerektirmeden 3B yanılması yaratabilen birkaç model bulunuyor. Pek yakında, üç boyutlu görüntüler için ne görüntü açısı sınırlaması kalacak ne de gözlük. Şu anda bütün büyük monitör üreticilerinin ajandasında bu konu ve ellerinde de prototipler bulunuyor.

balkim@chip.com.tr

Fotoğraf kaos'una son verin!

10.000 fotoğrafınız var ama ne yapacağınıza ilişkin en ufak fikriniz yok. **FOTOĞRAF YÖNETİCİ YAZILIMLARI**, elini deklanşörden çekmeyen amatör fotoğrafçıları bile açmazdan kurtarıyor, koca fotoğraf yığınlarını bile eleyip düzenliyor.

BARIŞ EMRE ALKİM /JR

iki amatör fotoğrafçı birbirini buldu mu, illaki "Fotoğraflarla nasıl başa çıkıyorsunuz?" sorusu sorulur. En yaygın yanıt da şudur: "Başa çıkamıyorum, klasörlere ayırıyorum." Tatil klasörünüzde yüzden fazla fotoğraf duruyorsa elbette kaybolmak işten değildir. Bu yüzden, dijital fotoğrafçılık beraberinde kullanışlı bir sıralama çözümü de getiriyor. Fotoğraf dosyalarında meta bilgileri de görüntüyle kaydediliyor. Bu bilgiyi kullanarak (zaten fotoğraf yöneticileri tam da bunu yapıyor) fotoğrafları kişilere, olaylara ya da anahtar sözcüklere göre sınıflandırmak mümkün.

Şansınıza, fotoğraf yöneticileri web için galeri ya da slayt şov oluşturma zahmetini de omuzlanıyor. CHIP olarak fiyatları el yaktırmayan, çok amaçlı yedi programı test etti ve profesyonellerin tercihi Adobe Photoshop Lightroom'la karşılaştırdık.

Fotoğraf yöneticisi kullanarak fotoğraf arşivi oluşturmanın ilk adımı, dosyaları aktarma. Testimizde araçların 10 GB kapasite-

li 5.000 adet JPEG, TIFF ve RAW resimle başa çıkması gerekiyordu. Bu, fotoğraf yöneticileri için hiçbir sorun oluşturmuyor; hatta biçim tanımada bile sorun yaşanmıyor. Bu durumun tek istisnası RAW fotoğraflar. Test edilen araçların hepsi de bu profesyonel dosya biçimini destekliyor, ancak sadece dosyalar popüler makinelerden, örneğin bir Canon EOS 400D'den geliyorsa. Farklı fotoğraf makinesi modellerinin RAW fotoğraflarını tanıyabilen bir tek Lightroom var.

Performans konusunda ise üründen ürüne dağlar kadar fark var. Örneğin, Magix Digital Photo Maker, 5.000 fotoğraf için 80 dakika uğraşırken, test galibi Acdsee Pro2 gibi başarılı yazılımlar hepi topu 20 dakika gerektiriyor.

EXIF ve IPTC: Veritabanı meta bilgileriyle dolduruluyor

Resimler okunduktan sonra meta verileri çözülüyor. Bunun için de iki farklı biçim söz konusu. İlki olan EXIF (Exchangeable Image File) fotoğrafın çekildiği tarih, objektif değeri ve pozlama zamanı gibi teknik bilgiler içeriyor. IPTC ise (International Press Telecommunications Council) yorumlar ve anahtar sözcükler gibi noktalarda uzmanlaşıyor. Tüm meta verileri doğrudan JPEG ya da TIFF dosya biçiminin içine kaydediliyor.

Kimi araçlar IPTC konusunda güçlük yaşıyor. Mesela Picasa 2, IPTC'yi sadece kısmen destekliyor. Yorumları ve anahtar sözcükleri kaydediyor, ancak geriye kalan IPTC alanlarını düzenleyemiyor. Digital Foto Maker bu kadarını bile yapamıyor. Sadece EXIF verilerini görüntülüyor ve IPTC'yi görmezden geliyor.

Acdsee 10 ise IPTC dosyalarını toplu olarak işleme yeteneğinden yoksun. Bu da çok sayıda dosyayı aynı anda düzenlemek istiyorsanız bir hayli can sıkıyor. Programın ağabeyi olan Acdsee pro ise meta verileri-

Acdsee Pro2 Test galibi sayesinde devasa fotoğraf arşivlerini kolayca yönlendirebilirsiniz.

ÖZETLE

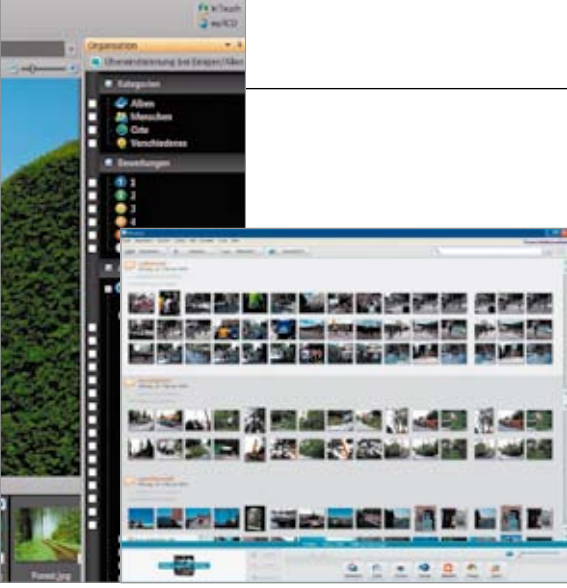
Bu yazılımlar için para ödemek, eğer geniş bir fotoğraf koleksiyonuna sahipseniz yerinde olur. Test galibi Acdsee Pro2 gibi nitelikli yazılımlar, Picasa 2 veya Digital Photo Maker gibi ucuz alternatiflere büyük fark atıyor. Meta verisi çözümlemeye ise, bazı araçlar profesyonellerin tercihi Photoshop Lightroom'u bile solluyor.

DEĞERLENDİRME		1. SIRA
Ürün	acdsee pro2	
Fiyat	100 Euro	
İnternet	www.acdsee.com	
Üretici	ACD Systems	
Toplam puan	81	
Organizasyon (%30)		76
Meta verileri (%20)		98
Arama (%20)		78
Ekstralar (%20)		86
Hız (%10)		54
Fiyat / Performans	iyi	
Organizasyon		
Çoklu kataloglar / Çevrimdışı ortam	-/●	
Değerlendirme / Klasörler	●/●	
Otomatik / Manuel kategoriler	●/●	
Görüntü karşılaştırma	4 Fotoğraf	
Çabuk organizasyon	●/●/-	
Meta verileri / Arama		
EXIF okuma / Düzenleme	●/●	
IPTC okuma / Düzenleme	●/●	
IPTC çoklu düzenleme / XMP	●/●	
Katalogdan hızlı arama	●/-	
EXIF / IPTC alanı arama	●/●	
Benzerliğe / Kopyaya göre arama	-/●	
Ekstralar / Performans		
Görüntü düz. / HTML galerileri / Vedek.	●/●/●	
Betik / Renk yönetimi	-/●	
5.000 fotoğraf aktarma (saat:dakika:saniye)	00:19:40	
1.000 fotoğrafın ismini değiş. (dakika:saniye)	03:36	
1.000 IPTC girişini değiş. (dakika:saniye)	21:49	
1.000 Fotoğrafı çevirme (dakika:saniye)	04:47	

İPUCU

Herkesin gözdesi konum etiketleme

Bir fotoğrafın konumunu GPS koordinatları sayesinde kolayca belirleyebilirsiniz. Bunun için tek gereksiniminiz, gereken EXIF alanlarını dolduracak bir yazılım. Ama bu konuda söz sahibi diyebileceğimiz birkaç yazılım var; istisnalar ise Picasa ve idimager Pro. Bu yüzden, ücretsiz GeoSetter gibi özel bir aracı tercih etmelisiniz. Programa **Chip-Code RESİM YÖNETİCİLERİ** ile DVD'den erişebilirsiniz. Yapmanız gerekenler şöyle: Fotoğraflarınızı GeoSetter'a yükleyin ve Google Maps'ten fotoğrafın çekildiği konumu belirtin. GeoSetter haritadan aldığı GPS verisini resim dosyasının EXIF alanına ekleyecek ve bunu daha sonra görüntü veritabanından okuyup işleyebileceksiniz.

Picasa 2 Bu ücretsiz yazılımın çok az işlevi var, olanlar da karışık.

nin güncellemesini bir çırpıda yapabiliyor. Alanların içeriğini tek tıklamayla değiştirebiliyor, örneğin IPTC alanlarını EXIF bilgileriyle doldurabilirsiniz. Ancak bu iş için ürün bir hayli zaman harcıyor ve örneğin 1.000 fotoğraf için 20 dakika gerektiriyor. Bu da aynı işin altından 30 saniyede kalkan MediaDex 2'yle karşılaştırıldığında bir hayli yavaş. Testimize katılan fotoğraf yöneticilerinden iyi olanları XMP (Extensible Me-

tadata Platform) biçimini de destekliyor. Adobe'nin meta veri biçimi olan XMP hem IPTC hem de EXIF verilerini kabul ediyor. Ayrıca XMP girişlerinin ne uzunluk ne de sayı sınırlaması var.

10.000 fotoğrafı aşan büyük arşivleri birden çok kataloga bölmelisiniz. Ancak bunu her katılımcı yapamıyor. Örneğin Acdsee tüm yumurtaları bir sepete tıkıyor; Digital Photo Maker ve Picasa da öyle. Kategorizasyon normalde EXIF ve IPTC verileri sayesinde gerçekleşiyor. Lightroom'da ise fotoğraflar "Quick Collection"a tek tıklamayla kolayca katılabilir.

Fotoğraf bulma: En karmaşık arama istekleri bile yanıtız kalmamalı

Meta verilerini dizinledikten sonra bilgi araması yapabilirsiniz. Bunun en kolay, başlangıç ekranındaki çabuk arama seçeneği. ThumbsPlus 7x dahil tüm programlar bu işi rahatça görüyor. Karmaşık arama ise "Belirlediğim zaman aralığında çekilmiş tüm manzara fotoğraflarını bul ama IPTC etiketinde 'sis' olanları görüntüleme" türü ek seçenekler içeriyor. Picasa, Digital Photo

Maker ve Thumbs Plus burada çuvallıyor çünkü bireysel IPTC alanlarını ölçüt olarak kullanamıyorlar.

Eğer IPTC'de ya da EXIF'te uygun etiketler eksikse, yazılımın görüntü içeriğini çözümlenip uygun konuyu belirlemesi gerekiyor ki, ThumbsPlus ve Digital Photo Maker bu alanda harika bir iş çıkarıyor. ThumbsPlus'ta aradığınız fotoğrafların benzeme değerini bile bir kaydırma çubuğuyla belirleyebilirsiniz. Test katılımcılarının geriye kalanları yalnızca basit kopya arama işlemlerini yapabiliyor. Lightroom ve Picasa, temel yapılandırmada bu seçenek işaretlendiyse dosya aktarma sırasında uyarıda bulunuyor.

Konum etiketleme (geotagging) denilen son zamanların moda uygulamasını ise yalnızca Lightroom destekliyor. Aslımı isterseniz Lightroom'un desteklemediği hiçbir şey yok: Fotoğrafları GPS koordinatlarına göre arayıp Google Maps'ten uygun düşen haritalarla eşleştirmek de dahil. Bu özellik bundan sonra her fotoğraf yöneticisinin standart özellikleri arasında bulunmalı.

balkim@chip.com.tr

KIYASLAMA İÇİN: Profesyonel yazılım

	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	7. SIRA	
	idimager Pro 4.0	acdsee 10	MediaDex 2	ThumbsPlus 7x	Digital Foto Maker 8	Picasa 2	Lightroom 1.4
	96 Euro	40 Euro	80 Euro	100 Euro	40 Euro	kostenlos	296 Euro
	www.idimager.com	www.acdsee.com	www.mediadex.com	www.thumbsplus.de	www.magix.com	http://picasa.google.com.tr	www.adobe.com.tr
	IDimager Systems	ACD Systems	Canto	ASX	Magix	Google	Adobe Systems
	79	66	64	51	51	36	80
	96	74	56	59	40	22	90
	84	58	78	22	73	30	91
	68	62	68	60	52	30	62
	80	70	52	70	39	60	84
	42	62	80	32	68	58	56
	iyi	iyi	orta	kötü	orta	ücretsiz	orta
	Sınırsız	4 Fotoğraf	-	Sınırsız	-	-	2 Fotoğraf
	01:17:47	00:03:40	00:10:53	00:08:42	01:20:00	0:02:30	00:41:13
	09:48	00:21	00:42	01:04	2:48	00:12	09:21
	14:35	-	00:34	19:15	-	-	10:42
	12:45	03:52	09:38	01:47	08:56	04:55	05:10

Çok pahalı: Lightroom, RAW dendi mi akla gelen ilk program. Ama fiyatına göre az özellik sunduğundan ancak ikinci sıraya yerleşebilir.

Meta verileri: İster EXIF olsun, ister IPTC ya da XMP. Lightroom hepsinin hakkından geliyor.

Karşılaştırma: Lightroom sadece kopyaları bulabiliyor, hala benzer resimleri aramıyor.

Zirve sınıfı (100-90) Üst sınıf (89-75) Orta sınıf (74-45) Tavsiye edilmez (44-0) var yok
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

Cebinizde çift hat

İki hattı tek telefonda kullanmanıza izin veren **ÇİFT SIM KARTLI CEP TELEFONLARINI** sizler için inceledik.

BURK AKMENEK

Günümüzde cep telefonunun ne kadar gerekli bir ağıt olduğundan bahsetmeye gerek yok. Öyle ki sabit hatlı dönemlerde bir cep telefonu olmadan insanların nasıl buluşabildiğini veya iş yapabildiğini hayal etmek bile neredeyse zorlaştı. Bugün anneler torunlarıyla cep telefonundan görüşüyor. Sonuçlanmasını merakla beklediğiniz 3G ihalesi sonrasında, şu anda piyasada satılan 3G özellikli telefonlarımızı da hakkını vererek kullanabileceğiz.

Telefon kültürü

Cep telefonu, kendisiyle beraber bir kültür de yarattı. Tek bir SIM kartı kişiye özel bir numara taşıdığından ve bu numara kişinin özel hayatındaki insanları da içerdiğinden hem bu ayrımı yapmak hem de fatura takibi kolaylığından dolayı iş hattı kavramı ortaya çıktı. İş hattı ise birçoğumuzu ikinci bir telefon taşıma zorunluluğuna itti. Hatta iş hattı dışında bazılarımız için ikinci bazılarımız için ise üçüncü bir telefon alma ihtiyacı ortaya çıkartan pazarlama faaliyetleri telefon sayımızı artıran başka bir etken. İş telefonunuzu olmasa bile avantajlı bir tarife öneren başka bir operatörden ikinci bir hat alarak onun için de bir başka cep telefonu taşıyabilirsiniz.

Eğer ikinci telefonunuz başka bir marka ise bu durumda seyahate çıkarken yanınıza ikinci bir şarj almak zorunda kalabiliyorsunuz. Üstelik telefon numaralarını paylaşmak ya da farklı iletişim teknolojileri yüzünden bir telefonda diğerine numara aktarma zorlukları da cabası.

İşte bu ve benzeri etkenleri fark eden firmalar iki sim kartı birden kullanabileceğiniz tek bir telefon üreterek yardımımıza koştular. Biraz ihtiyaç birazsa pazarlama faaliyetlerinden ortaya çıkan bu ürünler, cep telefonunun üstlendiği eğlence merkezi olma rolünü de fazlasıyla yerine getiriyor. Örneğin testimize katılan tüm model-

Yolda TV
Cepten televizyon izlemenin keyfini çıkartın.

ler bir kameraya sahip. Üstelik bazıları, FM radyo, MP3 çalma ve video oynatma özelliklerinin yanı sıra, üzerilerindeki anten yardımıyla televizyon görevini de görüyor. Dokunmatik ekranlı modeller kullanım kolaylığı sağlarken test birincisi olan model Windows Mobile İşletim Sistemi'ne sahip.

Ürünlerin genelde büyük olmasının nedeni çift sim kartının yer kaplaması. Fakat küçük boyutlu telefonlarda başka özelliklerden feragat edilerek bir denge sağlanmış. Büyük telefonlar ise çok fazla eğlenceli özellik içermelerine karşın, belki de bir cep telefonu almamızda en büyük nedenlerden olabilecek taşınabilirlik konusunda akılda soru işareti bırakıyor. Hem ağırlık hem de ebat olarak sorun çıkartabilen bu ürünler, satın alma kararı verirken zorlanmanıza neden olabilir.

DVR MOBILE R67: Testimize katılan en büyük ürünlerden olan R67, 2.0 megapiksellik CCD kamerasıyla iyi bir resim ve video per-

formansı gösteriyor. Tüm ürünlerin aksine, gece veya karanlık ortamlarda kolayca çekim yapabilmemizi sağlayan bir flaş bulunmuyor. Dokunmatik ekranı sayesinde kolayca kullanılabilen ürün geniş bir tuş takımına sahip. 140 g ağırlığı telefonu ele alır almaz kendini hissettiriyor. Anteni ile televizyon seyredildiğiniz cihaz, üzerindeki MP3 tuşuyla tek seferde M3P3 çalar yazılımına da kolayca erişebilmenizi sağlıyor. Aynı şekilde ürünün yan tarafında bulunan bir başka tuşla kamerasını da açabiliyorsunuz. Telefonun üstünde ise TV seyredenden kolayca kanal geçişi yapabilmenizi sağlayan iki adet tuş mevcut. Ürünle beraber 1 GB'lık Micro SD kart hediye edilerek bellek sorunu ortadan kaldırılmış.

GM - DST3G COOL: Adı gibi havalı bir tasarımı bulunan bu ürün 58 MB'lık belleğiyle

tüm ihtiyaçlarınızı karşılayabilecek düzeyde. Üstelik üründen micro SD kart girişi de bulunuyor. Bunun yanında iki hattınızı ayrı kullanıcı modlarında kullanmak istiyorsanız, piyasada tercih edebileceğiniz tek cep telefon modeli de bu. Bu sayede örneğin özel hattınızı genel modda tutarken iş hattınızı sessize alıp tatilin keyfini çıkartabilirsiniz. Testimize katılan tüm cep telefonlarıyla fazladan bir adet pil verilirken bu telefonla fazladan iki adet pil geliyor. Ayrıca ürünün yine testimizdeki tek 3G özelliğine sahip model olduğunu da belirtmeden geçmeyelim.

ORITE T808: Büyük tasarımlı başka bir model olan Orite'ta TV özelliğine sahip. Oldukça güçlü hoparlörleri bulunan ürün sayesinde çevrenize kolayca müzik yayını yapabilirsiniz. DVR gibi dokunmatik bir

TEST SONUCU

Açıkçası çift sim kartlı telefonlara televizyon özelliği eklenerek daha da çekici ve eğlenceli bir hale getirilmesine karşın, hala bir cep telefonu olduğunu unutmamak gerekiyor. Bu da ürünün iki sim kartını bir araya getirmesinin yanında, iki cep telefonunu taşımamın getirdiği dezavantajlardan da kurtulmak anlamına geliyor. Testin birincisi hem ağırlığıyla hem de boyutlarıyla bu avantaja sahip değil. Fakat kullanıcıya sunduğu avantajlar o kadar geniş ki, donanım ve ergonomi puanlarından 100 olarak birinciliğe oturuyor. Demek ki küçülmek ve hafiflemek aynı zamanda bazı özelliklerden feragat etmek anlamına geliyor. Bu da teknolojinin şu aşamada kullanıcıya ihtiyacı olan her şeyi tek bir çözümle sunmadığını gösteriyor. Yine de kullanım alışkanlıklarınıza göre, sizin için işe yaramayacak özellikleri atarak önceliklerinizi sıralayıp, ardından bir seçim yapabilirsiniz.

TEST SONUCU

TEST BİRİNCİSİ

GM-DSTW1
Windows'un gücü

General Mobile'in cihazı, aslında testimize geldiğinde zaten Windows Mobile 6.0 işletim sistemiyle rakiplerine fark atacak gibi görünüyordu. Testin tamamı bittiğinde ise özelliklerinin tamamında rakiplerinin gerisinde kalmadı ve DVR Mobile R67'nin yanından sıyrılarak ipi göğüsledi. Dokunmatik ekrana sahip, klavyesi bulunmayan bu telefon, kullanıcıya sunduğu özellikleriyle göz kamaştırıyor. Sade tasarımı cep telefonuyla hava atmak isteyenleri cezpetmeyebilir. Fakat küçük bir bilgisayar gibi çalıştığından, işlevselliğiyle kullanıcıya geniş imkânlar sunuyor. 148 MB'lık dâhili belleği ise Micro SD kart yuvasıyla destekleniyor. EDGE desteği de sunan cep telefonu, şu anda satın alabileceğiniz en iyi aygıt.

ÖZELLİKLER

CHIP puanı	■■■■■
Fiyat / Performans	Kötü
Telefon tipi	Bar
Ekran	2.8 inç
Dahili hafıza	148 MB
Kart yuvası	Micro SD
Bluetooth	Var
Fiyat	798 YTL

UYGUN FİYAT

PIRANHA ONIX
Küçük ve şık

Piranha Onix, Philips'in ürününden sonra testimize katılan en küçük bar tipi çift sim kartlı cep telefonu. Kullanımı pratik bir navigasyon tuşuna sahip olan ürün aynı zamanda geniş tuşlarıyla büyük parmaklılar için bir sorun yaratmıyor. 505k'lık düşük bellek sorununu beraberinde verilen 1 GB'lık Micro SD kart ile çözülmüş. 93'g ağırlığıyla tek sim kartıyla kullanabileceğiniz birçok cep telefonundan daha hafif. Ürünün tasarımında kaliteli plastik kullanılmış fakat yine de dış darbelerle karşı yüksek bir direnç gösteremeyebilir. 2.0 inç TFT LCD ekranı bulunan ürün 1.3 megapikselli dijital fotoğraf makinesiyle kolay bir kullanım sağlıyor. Fakat buna karşın gece çekimleri için bir flaşla desteklenmemiş. Ürün USB'den web kamerası olarak da kullanılabilir.

ÖZELLİKLER

CHIP Puanı	■■■■■
Fiyat / Performans	Çok iyi
Telefon tipi	Bar
Ekran	2.0 inç
Dahili hafıza	505 k
Kart yuvası	Micro SD
Bluetooth	Var
Fiyat	202 YTL

ekranı bulunan cep telefonu, TV kısayol tuşunu klavyesinin sağına, kanal tuşlarını ise klavyesinin soluna yerleştirmiş. Ürünün navigasyon tuşunun kullanımı ise oldukça pratik.

NG MOBILE- NG-622: Testimizdeki kayar kapak modelli iki üründen biri olan NG, son derece şık bir kutuyla beraber satılıyor. Düz tuş takımı sayesinde kolayca kullanılabilen

cihaz, biraz kalın ve ağır olmasına karşın 6 saatlik konuşma süresine sahip. USB üzerinden web kamerası olarak ta kullanabildiğiniz cep telefonu, bu sayede online sohbetlerinize renk katabilir.

MINTON MGSM41: Testimizdeki ikinci kayar kapaklı model olan Minton, şık tasarımıyla göz dolduruyor. Parlak yüzeyiyle dikkati çeken ürün, oldukça kolay bir kullanıma

sahip. Hafifliğiyle de ön plana çıkan cihazla 1 GB'lık bellek kartı da hediye geliyor. Ayrıca harici pil şarjına sahip tek ürün olma bercesine sahip. Böylece bir pili şarja bırakırken ötekiyle telefonunuzu kullanabiliyorsunuz. Eğer şık tasarımlı ve kullanımı kolay bir telefon arıyorsanız, Minton tam size göre.

PHILIPS 9@9V: Philips, 8 saatlik konuşma,

SIRALAMA 1	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA
Model	GM-DSTW1	DRV Mobile R67	GM - DST3G Cool	Orite - T808	Piranha- Onix	NG Mobile- NG-622
Firma	Gençcell	DRV Bilgi Sist. Elk. A.Ş.	Gençcell	Beyaz Bilgisayar	Piranha	Metro Elektronik
Telefon	212 472 85 85	212 652 54 44	212 472 85 85	216 365 32 32	212 528 20 25	216 528 10 00
İnternet adresi (www)	generalmobile.com.tr	drvmobile.com	generalmobile.com.tr	beyazteknoloji.com	piranha.web.tr/	metroelektronik.com.tr
Fiyat (yaklaşık) YTL + KDV	798	499	549	320	202	340
Toplam puan	79	78	74	73	70	64
Donanım özellikleri (%40)	100	97	94	97	77	74
Taşınabilirlik (%30)	55	60	67	55	87	59
Ergonomi (%20)	100	100	83	93	75	88
Servis ve dok. (%10)	85	86	100	65	92	59
Fiyat / Performans	Kötü	Kötü	Kötü	Orta	Çok iyi	Orta
Teknik özellikler						
Telefon tipi	Bar	Bar	Bar	Bar	Bar	Kayar kapak
GSM bant desteği	850 / 900 / 1.800 / 1.900 MHz	900 / 1800 MHz	900 / 1800 / 1900 MHz	900 / 1800 MHz	900 / 1800 MHz	900 / 1800 MHz
Ekran	2.8 inç QVGA dokunmatik	2.8 inç QVGA dokunmatik	2.0inç QVGA	2.8 TFT LCD	2.0 inç TFT LCD	2.0inç TFT LCD
Çözünürlük / Renk	240 x 320 piksel 65k	240 x 320 piksel 262k	240 x 320 piksel 262k	240 x 320 piksel 262k	176 x 220 Piksel 65K Renkli	240 x 320 piksel 262k
Dâhili bellek	148 MB	760 k	58 MB	194k	505k	2 MB
Genişleme yuvası	Micro SD	Micro SD	Micro SD	Micro SD	Micro SD	Micro SD
Çift hat kullanım türü	Beraber	Beraber	Beraber	Beraber	Beraber	Beraber
Televizyon	-	•	-	•	-	-
Kamera	2.0 MP	2.0 MP	2.0 MP	1.3 MP	1.3 MP	2.0 MP
Fotoğraf (Yazılım destekli)	1.600 x 1.200	1.280x 960	1.600 x 1.200	640 x 480	640 x 480	1.600 x 1.200
Video oynatma / Kayıt	176 x 144	176 x 144	176 x 144	240x 192	176 x 144	176 x 144
Flaş	-	-	-	-	-	-
Bluetooth / Kızılötesi	• / -	• / -	• / -	• / -	• / -	• / -
FM radyo	-	•	•	•	•	-
MP3 çalar	•	•	•	•	•	•
GPS	-	-	-	-	-	-
WAP	•	•	•	•	•	•
3G	-	-	•	-	-	-
Dokunmatik ekran	•	•	-	•	-	-
USB'den şarj	•	•	•	•	•	•
Ekstra özellikler	Yazılım	USB'den web kamerası	Yazılım	USB'den web kamerası	USB'den web kamerası	USB'den web kamerası
Boyutlar	117 x 61 x 18.1 mm	120 x 60 x 16 mm	117 x 49 x 16.5 mm	55 x 118 x 17 mm	108 x 47 x 11 mm	115 x 50 x 20 mm
Ağırlık (pil dâhil)	145 g	140 g	111 g	140 g	93 g	124 g
Pil	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion
Konuşma süresi	4 saat	8 saat	5 saat	4 saat	3-4 saat	6 saat
Standby süresi	160 saat	250 saat	240 saat	240 saat	180 saat	160 saat

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● var ● Wert En iyi değer
 ● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0) ● yok ● Wert En kötü değer
 Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

750 saatlik bekleme süresiyle ve dokunmatik ekrana sahip tasarımıyla oldukça iddialı. Üstelik küçük ve kullanımı son derece basit. Taşınabilirliği hayli uygun olan üründe, eğlence özelliklerine çok ağırlık verilmemiş. Ayrıca kızılötesi bağlantı özelliğine sahip. Ürünün tek kusuru çift hattı aynı anda kullanamamanız.

akmenek@chip.com.tr

7. SIRA	8. SIRA
Minton MGS141	Philips 9@9v
Depa elektronik	Philips
212 519 50 00	(0800) 261 33 02
minton.com.tr	philips.com.tr
249	253
62	57
■ ■ ■ ■ □	■ ■ ■ ■ □
64	36
64	100
88	78
92	51
İyi	Orta
Kayar kapak	Bar
900 / 1.800 MHz	900 / 1.800 MHz
2.0inç TFT LCD	1,75 inç QVGA dokunmatik
240 x 320 piksel 262k	128 x 160 piksel, 65k
150 k	3072k
Micro SD	Yok
Beraber	Bir seferde tek hat aktif
-	-
1.3 MP	1.3 MP
1.280x1.024	640 x 480
176 x 144	-
-	-
-/-	-/●
-	-
●	●
-	-
●	-
-	-
●	●
-	-
98 x 49 x 17,9 mm	105 x44 x 15,8
105 g	76 g
Li-Ion	Li-Ion
2 saat	8 saat
100 saat	750 saat

KILAVUZ GPS

SATIN ALIRKEN

EBAT VE AĞIRLIK

Eğer iki telefon birden taşımaktan sıkılmışsanız hafif ürünlere yönelmelisiniz. Böylece hem hamallıktan kurtulur hem de telefona yer açmak için yanınızda bir çanta bulundurmazsınız. Fakat küçük ebatların daha düşük eğlence özellikleri içerdiğini unutmayın. Bu arada küçük modellerin daha şık görüldüğünü de belirtmeliyiz.

EĞLENCE

Cep telefonunuzda televizyon seyretmek gerçekten çok eğlenceli. Fakat bir antenin çekim gücü ve bulunduğunuz yerin yayın kalitesini kesinlikle etkilediğini unutmayın. Dokunmatik ekranda oyun oynamak son derece keyifli ve birçok modelin ses çıkışı, kulaklık kullanmadığınız takdirde evin içine yayın yapabilecek kadar güçlü. Ayrıca antenli bir modelde radyo dinlemek daha keyifli.

YAZILIM VE DONANIM

İki hattı aynı anda kullanabilmek büyük bir avantaj. Hatları farklı modlara alabilmek ise size pratik bir kullanım olanağı sağlıyor. Ayrıca geleceğe şimdiden hazır olmak için 3G destekli bir ürünü de tercih edebilirsiniz. Tüm ürünler yedek pil ve kulaklıkla geliyor. Ürünle beraber gelen yazılımın hızlı olması için güçlü bir telefon gerekiyor. Testteki tüm ürünlerin Micro SD kart desteği olmasına karşın yalnızca bazı modellerde telefonla beraber hafıza kartı da veriliyor. Bu da sizi fazladan masraf yapmaktan kurtarıyor. Üründe bluetooth özelliğinin bulunması ise cep telefonunuzun diğer aygıtlarla kolayca iletişime geçebilmesi için önemli.

BİRİNCİLER

GM-DSTW1

İşletim sisteminin sunduğu avantajlar ve donanım özellikleriyle birinciliği hak etti.

FİYAT: Yaklaşık 798 YTL + KDV

PİRANHA ONİX

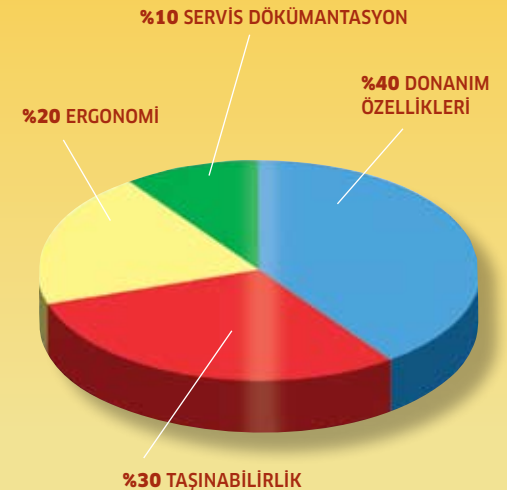
Küçük yapısını ve çok işlevliliğini uygun fiyatıyla birleştirerek doğru tercih olduğunu gösterdi.

FİYAT: Yaklaşık 202 YTL + KDV

NASIL TEST ETTİK?

Değerlendirmemizde donanım en yüksek ağırlığı oluşturdu. Dahili hafıza, çift hat kullanım tipi ve çoklu eğlence özellikleri ön plandaydı. Sonuçta tüm cep telefonlarında en önemli özellik olan donanım, ister istemez ön plana çıktı. Donanımdan sonra tabii ki testteki en önemli özellik taşınabilirlikti. Burada da hacim ve ağırlık yanında konuşma ve bekleme süreleri öne çıktı. Her zaman elimizin altında olan telefonu rahatça kullanabilmemiz önemlidir. Bu yüzden ergonomi toplan puanımızın %20'sini oluşturdu. Son olarak kutu içeriği ve internet sitesi desteğine baktık ve toplam puanımız ortaya çıktı.

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK

Bu ay o kadar çok ürünle haşır neşir olduk ki fazladan çalışıp sizlere daha fazla inceleme sunmak için ürün inceleme bölümümüzü bir sayfa arttırmak zorunda kaldık. Her ay sunmaya çalıştığımız ürün çeşitliliği bu ay gerçekten yerini buldu. CF karttan, ekran kartına, anakarttan cep telefonuna ve taşınabilir hoparlörlere kadar birçok ürünü inceledik. Ayın ürünleri olan Samsung, HP ve Crea'nın yanı sıra, Editörün Seçimi ödülleri verdiğimiz HTC ve Logitech'in yazılarını ka-

çırmanınızı öneriyoruz. Eğer verilerinizi saklamak istiyorsanız Seagate, taşımak istiyorsanız Fujitsu, verilerinizle beraber do-laşmak istiyorsanız ASUS'un ürünleri sizleri bekliyor. Sıcaklarda klimanın mucitlerine bir kez daha şükrederek çalıştık ve sizlere artık yaz aylarının geride kalmaya başladığı Eylül ayı için mükemmel bir donanım inceleme bölümü hazırladık. Siz tadını çıkartın biz de yeni dergiyi hazırlamaya koyulalım.

akmenek@chlp.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER DONANIM

- 105 Kulaklık:** Creative Aurvana Live!
Flaş bellek: Adata Speedy CF
Dizüstü bilgisayar: ASUS EEE PC 904HD
- 106 Akıllı telefon:** HP İPAQ 914C
- 108 Ses sistemi:** Creative GIGAWORKS HD50
USB bellek: Corsair Flash Voyager
MP3 oynatıcı: Creative Muvo T200
- 110 Anakart:** ECS 945GCT-D
Harici sabit disk: Fujitsu HandyDrive
Cep telefonu: HTC Touch Diamond
- 111 Masaüstü PC:** Crea Net-PC1
- 112 Kulaklık:** SENNHEISER PC350
Cep telefonu: Nokia N81 8 GB
Kablosuz klavye-fare seti: Logitech MX5500 Revolution
- 113 USB bellek:** OCZ Spyder
Lazer yazıcı: OKI C5950n
Kasa: Aerocool S9
- 114 Flash bellek:** Toshiba Micro SD HC
Oyun faresi: Zalman FPS Gun
Cep telefonu: SonyEricsson Cybershot C702
- 115 Lazer yazıcı:** Samsung CLP 315
Sabit disk: Seagate Barracuda ST3750630AS
Ses sistemi: Sony Ericsson MAS 100
- 116 Anakart:** Gigabyte EG45M-DS2H
Dizüstü soğutucusu: Libra Notebook Cooler AK-NBC-08AL
Ekran kartı: Axle 9800 GTX AX-98GTX/512D3P6D2HT
- 117 LCD monitör:** Samsung Syncmaster T260
- 118 Güç kaynağı:** Mushkin 500 Watt EP-500AP
Ekran kartı: Sapphire HD 4850 Toxic
Anakart: MSI K9N2 SLI Platinum
- 119 Bellek:** OCZ Fatal1ty
Taşınabilir TV ve medya oynatıcı: Philips Portable TV PVD1079/12
Anakart: Asus Rampage Extreme

Bu ürünleri
Hepsiburada.com'dan
satın alabilirsiniz

KULAKLIK	FLASH BELLEK	DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR
CREATIVE AURVANA LIVE	ADATA SPEEDY CF	ASUS EEE PC 904HD
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS -	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Creative BİLGİ İÇİN Kont, Koyuncu, Multimedya (212) 340 39 99 WEB www.tr.creative.com FİYAT Belli değil	FİRMA Endeks Bilişim BİLGİ İÇİN (216) 523 35 70 WEB www.endeksbilisim.com FİYAT 33 \$ + KDV	FİRMA Index, Boğaziçi, Mersa Sistem BİLGİ İÇİN (216) 521 27 25 WEB www.asus.com.tr FİYAT 569 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Arabirim 3,5 mm Empedans 32 Ohm Hassasiyet 103 dB/mW Mesafe 1,5 m Ağırlık 224 g Diğer Katlanabilir	Kapasite 8 GB İşletim sistemi ME, 2000, XP, Win. Vista, Mac. Ağırlık 9 g Tip CF Okuma hızı 2,6 ms Yazma hızı 2,8 ms	İşlemci Intel Mobile Celeron M353, 900 MHz Bellek 2.048 DDR2 Sabit disk 80 GB Ekran 8,9 inç, Intel i915 GM Boyut 26,6 x 19,2 x 2,9 cm Ağırlık 1,403 kg

KALİTELİ SES: Ses konusundaki tüm ürünlerinde iddiasını sürdüren Creative, beklenen kalitede bir ürünle sayfalarımızda yer buluyor. Katlanabilir bir tasarıma sahip Creative Aurvana Live oldukça hafif. Bu sayede uzun kullanımlarda başınızın üstünde bulunduğunu unutabiliyorsunuz. Kulağınızı tamamen kaplayan tasarımı sayesinde rahat bir kullanım sunan ürün, ses yalıtımı konusunda oldukça başarılı. Yumuşak taç ve kulaklık yapısı, ürünü gözlükle kullanırken bile sizi rahatsız etmiyor. Uzun süre kullanımda ise her hangi bir rahatsızlık hissetmiyorsunuz. Ürünle beraber bir mikrofon gelmiyor. Yani Creative Aurvana Live internetten oyun oynayanlar veya profesyonel oyuncular için tasarlanmamış. Fakat ses kalitesi kesinlikle ön plana çıkıyor. Kulaklığın en çok eleştirilecek yanı ise kablo uzunluğunun 1,5 metre oluşu. Bu yüzden ürünü kullanırken kısıtlanıyorsunuz. Hele hele bilgisayarınız yerde duruyorsa işiniz daha da zorlaşıyor. Fakat yalnızca müzik dinlemek veya tek kişilik oyunlar oynamak istiyorsanız, Creative'in bu ürünü satın alma listenize rahatlıkla ekleyebilirsiniz. Ürünle beraber bir adet son derece bir şık taşıma çantası da veriliyor.

SONUÇ ► Eğer müzik dinlemek veya oyun oynamak için kaliteli bir kulaklık arıyorsanız, bu ürünü tercih edebilirsiniz.

- + Rahat kullanım
- + Yüksek ses kalitesi
- Kısa kablo

YÜKSEK KAPASİTE: Tatilde ya da iş için çektiğimiz fotoğrafları ve videoları kaydederken yer sıkıntısı çekeriz. Özellikle profesyonel ekipmanlarda yüksek çözünürlükte çalıştığımızda bu ihtiyaç daha da belirgin bir hal alır. ADATA'nın 8 GB'lık Compact Flash belleği, yüksek kapasitesiyle tam yardımımıza yetişecek gibi görünüyor. Speedy ismine yakışır bir veri aktarım hızına sahip olan ürün sırasız erişimde 2,1 ms, yazmada 2,8 ms ve okumada 2,6 ms'lik bir performans gösteriyor. Bu hızlar verilerimiz yedeklerken veya Compact Flash kartı boşaltırken öne çıkıyor. Eğer bir dizüstü istasyonu çalıştırıyor veya çoklu kart okuyucusuna sahipseniz, bu ürünü yalnızca fotoğraf makinenizden veri aktarmak için değil, veri taşımak için de kullanabilirsiniz. Özellikle CD veya DVD gibi medyaların bir çizik yüzünden tüm veriyi kaybetmenize sebep olması durumunda flaş bellekler yardımcı oluyor. Yüksek kapasitesiyle ADATA'nın ürünü bu konuda da size yardımcı olabilir. Ömür boyu garantili olarak satılan ürün, profesyonellerden amatörler kadar herkesin güvenle kullanabileceği bir cihaz. Beraberindeki taşıma kutusu haricinde, herhangi bir ek aksesuar verilmiyor.

SONUÇ ► Yüksek kapasitesiyle fotoğraf çekimlerinde uzun süre çalışmanıza olanak sağlayacak ürün, hızlı veri aktarımına sahip.

- + Hafif ve küçük
- + Hızlı veri aktarımı
- + Yüksek kapasiteli

ETKİLEYİCİ PİL SÜRESİ: EEE PC serisini yüksek taşınabilirlik ve uygun fiyat sloganıyla piyasaya süren ASUS, kullanıcılara verdiği sözü tutuyor. Test Merkezi'mize Temmuz sayımız için konuk olan ve ayın ürünü ödülünü verdiğimiz EEE PC 900'den sonra 904HD ilk bakışta tasarım açısından bizi hayal kırıklığına uğrattı. Ekranın iki yanındaki hoparlörler yüzünden kullanıcıya sunulan çalışma alanı kısıtlanmış. 1.024 x 600 çözünürlüğe izin veren ekran, film izlerken sizi kısıtlı bir çerçeveye hapsederek uzun yolculuklarda sunduğu inanılmaz pil ömrünün verdiği keyfi çıkartmanızı da engelliyor. Testimizde dizüstünün dört saatte biraz daha fazla kullanım süresi sunduğunu saptadık. Bu yüksek performans cihazın en etkileyici yanı. Üzerinde üç adet USB, bir adet ethernet, bir adet VGA, birer adet mikrofon ve ses girişi bulunan ASUS EEE 904 HD, aynı zamanda bir adet SD/MMC kart okuyucusuna da sahip. Bu sayede ürünün en büyük esprisi olan tatilde fotoğraflarınızı yedekleyebilirsiniz veya belleği artırabilirsiniz olanağı da sağlamış oluyor. 80 GB sabit diski 2,5 inç. Cihaz kullanırken oldukça ısınıyor. Hatta çıplak dizle kullanırken canınızı dahi yakabilir.

SONUÇ ► ASUS EEE PC904 HD, taşınabilirlik avantajını korumasına rağmen tasarımındaki dezavantajlar maalesef göz ardı edilemiyor.

- + Yüksek taşınabilirlik
- + Uzun pil süresi
- Zayıf tasarım

AKILLI TELEFON

HP İPAQ 914C

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	HP
BİLGİ İÇİN	HP (212) 244 79 79
WEB	www.hp.com.tr
FİYAT	749 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,4 inç , 240 x 320 piksel, TFT
Bellek	128 MB bellek, 256 MB ROM
İşletim sistemi	Windows Mobile 6.1 Pro.
Boyut ve ağırlık	114 x 64 x 15; 154 g
Kamera	3.0 MP
Diğer	GPS, HSDPA, 3G, MP3, Bluetooth, Wi-Fi

- + Ergonomik tasarım
- + Büyük Q klavye
- + Çoklu bağlantı özellikleri

Geniş klavye HP'nin geniş Q klavyesi sayesinde daha hızlı yazı yazabilirsiniz.

Ofisin gücü

HP İPAQ 914C, hem gücü hem de kapasitesiyle tüm ihtiyaçlarınızı karşılamaya hazır.

■ Sahip olduğu özelliklerle ofisimizi her zaman yanımızda buldurmamızı ve böylelikle hareket halinde bile işlerimizi rahatlıkla takip edebilmemizi sağlayan telefonlar hiç şüphesiz en büyük yardımcılarımız. Test Merkezi'mize konuk olan İPAQ914C modeli ilk bakışta göze oldukça büyük görünüyor. Bunun en büyük nedeni üzerindeki Q klavye. Ürünün arka tarafı kaymaz bir plastik kaplanmış ve böylece daha rahat bir tutuş sağlanmış. Ürünün üst tarafında açma kapatma tuşu ve GPS anten girişi var. Sağ tarafında menüler arasında gezinmeye yardımcı olan ve aynı zamanda tuş görevini gören bir tekerlek bulunurken, tekerleğin hemen altında onay tuşu ve en altta ise kamerayı hızlıca açmamızı sağlayan bir tuş bulunuyor. Sol tarafında ise ses ayar tuşu, sesli komut verme tuşu, Micro SD kart ve USB yuvası yer alıyor. Ürünün ön yüzünde, navigasyon tuşunun hemen altında ise windows, e-posta ve takvim tuşları, alışla geldik tuşların yanı sıra fazladan eklenmiş tuşlar. Telefonun arkasında ise kamera, flaş ve hoparlör yer alıyor.

KOLAY KULLANIM

Windows'un gücünü kullanan ürün, büyük olmasına karşın ergonomisinden bir şey kaybetmemiş. Dokunmatik ekranına rağmen ürünün kalemciğine ihtiyaç duymadan, sağ taraftaki tekerleği kullanarak tek elle rahatça yönetebilmeniz mümkün. Ürünün QWERTY klavyesi ilk bakışta göze oldukça sıkışık geliyor. Hatta büyük parmaklıkların sorun yaşaması mümkün gibi görünüyor. Fakat tuşlar bombeli üretildiği ve aralıklı konumlandırıldığı için yazı yazmakta zorluk çekmiyorsunuz. Özellikle e-postalara cevap yazmak için bu klavye ideal. Sanal klavye kullanmayı sevmeyenler için HP ilaç gibi gelebilir. Özetle kısa bir alıştırma turundan sonra bu klavyeyle tüm işlerinizi kolayca yapabilirsiniz. Ürünün navigasyon tuşunun başısı ise yumuşak ve kullanımı kolay.

BAĞLANTI

HP, tek tuşla sesli komut verme konusunda ilerleme kaydetmiş. İster Amerikan

ister, Türk, İngiliz aksanıyla olsun, komutlarınızı anlıyor. Yalnız Türkçe komut verirken aksanınızı biraz daha iyileştirmenizde yarar var. Ürün üç bant UMTS/HSDPA bağlantı gücü sayesinde oldukça yüksek bir veri aktarımı sağlıyor. Ayrıca dizüstü bilgisayarınız için modem olarak da kullanabilirsiniz. Wi-Fi bağlantısı WAP 2 korumasına sahip. Bunun yanı sıra Bluetooth özelliğiyle diğer aygıtlarınıza ya da telefonlara da bağlanarak veri aktarımında bulunabilirsiniz. GPS yongası ise Google maps ile çalışıyor.

EĞLENCE

Ürünün otomatik odaklama yeteneğine sahip 3 MP kamerası oldukça kaliteli görüntü almanızı sağlıyor. Üzerinde bulunan ışık ile gece çekimlerinde de aydınlık bir görüntü yakalayabilirsiniz. 2,4 inç'lik ekranı video seyretmek veya fotoğraf görüntülemek için çok ideal olmamasına karşın, işinizi görebilecek yeterlilikte. Micro SD kart yuvasıyla cihazın bellek kapasitesini arttırabilirsiniz. Böylece daha çok veriyi yanınızda taşıyabilirsiniz. Ürünün ses performansı ise çok parlak değil. Fakat iş için üretilmiş bir donanımda bu kadarlık kusur göz ardı edilebilir.

İŞ HAYATI

Windows Mobile ile Power Point, Word gibi programları kullanabileceğiniz, günlük randevularınızı takip edebileceğiniz cihaz kullanım açısından oldukça başarılı. Üzerinde bulunan kısayollar sayesinde hem sizin için gerekli olan yazılıma kolayca erişebiliyor hem de geniş Q klavyesi yardımıyla çabucak cevap verebiliyorsunuz. Blackberry'den daha büyük olmasına karşın sesli komut sistemi gayet iyi çalışıyor. E-postalarınızı senkronize ederek yanınıza alabiliyorsunuz ve her yerden kontrol edebilirsiniz. Üstelik dilediğiniz programları kurarak ürünü kendi isteğinize göre ayarlayabilmeniz de cabası. Özetle HP İPAQ 914C, iş için gerekli her türlü donanımı kullanmanız için gereken tüm güce ve konfora sahip.

SONUÇ ► Eğer iş için her zaman yanınızda bulunacak bir yardımcı arıyorsanız, güçlü özellikleri ve yazılımlarının yanı sıra ergonomisiyle HP iddialı bir ürün olacaktır. →

SES SİSTEMİ	USB BELLEK	MP3 OYNATICI
CREATIVE GIGAWORKS HD50 	CORSAIR FLASH VOYAGER 	CREATIVE MUVO T200
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS - FİRMA Creative BİLGİ İÇİN Multimedya (212) 479 46 46 WEB www.tr.creative.com FİYAT Belli değil	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ FİRMA Dijital Trend BİLGİ İÇİN (212) 266 8770 WEB www.dijitaltrend.com.tr FİYAT 144 \$ + KDV	FİYAT/PERFORMANS - FİRMA Multimedya Bilgisayar BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.multimedya.com FİYAT Belli değil
TEKNİK ÖZELLİKLER Hoparlörler İki parça Güç kaynağı Adaptör Kasa yapısı Plastik Kumanda Yok Boyut 91 x 70 x 141 Diğer Opsiyonel iPod istasyonu	TEKNİK ÖZELLİKLER Kapasite 16 GB LCD gösterge Var İşletim sistemi Win XP, Win. Vista, Mac. Ağırlık 54 g Boyut 23 x 74 x 10 mm Diğer Darbelere dayanıklı	TEKNİK ÖZELLİKLER Kapasite 4 GB Arabirim / Pil USB 2.0/Li-Ion Desteklediği biçimler WMA,MP3, WAV, Audible Boyutlar 12,5 x 72 x 9 mm Ağırlık 18 g Diğer Kulaklık

SEVİMLİ İKİLİ: Ses sistemleri yalnızca müzik dinlerken değil oyun oynarken de bizi havaya sokan en önemli öğelerden. Özellikle 7+1 veya 5+1 sistemleri evinize kurduğunuzda oluşan atmosferin verdiği keyif tartışılmaz. Ürünleriyle ses alanında iddialı olan Creative, beyaz rengiyle Macintosh kullanıcıları için ideal bir aksesuar üretmiş. Aynı zamanda küçük boyutlarıyla ürün, masa üstünde oldukça az yer kaplıyor. Tek tuş üzerinden hem açma kapatma hem de ses kontrolünü yapabildiğiniz Creative Gigaworks HD50, ilk bakışta oldukça şık görünüyor. Ürünün üzerindeki ses kontrolü sınırlandırılmış. Bu da kullanırken bangır bangır bir parti veremeyeceğiniz anlamına geliyor. Çeşitli ekolayzır ayarlarında dinlediğimiz müzik parçalarında oldukça başarılı bir bas performansı gösterirken, maalesef tizlerde geride kalıyor. Cihazın önünde bulunan koruma sayesinde, dış darbelere karşı korunurken dilediğiniz takdirde bu korumaları çıkartabiliyorsunuz. 3,5mm'lik ses girişi üzerinden cihazı bilgisayara bağlayabileceğiniz gibi bir iPod istasyonu satın alarak iPod'unuzu da kullanabilirsiniz. Cihaz genel kullanım için uygun kalırken oyunculara uymayabilir.

SONUÇ ▶ Etrafınızdakileri rahatsız etmeden müzik dinlemek istiyorsanız fakat masanızda yeterli yer yoksa Creative HD50 tam size göre.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Az yer kaplıyor
- ⊖ Tizlerde zayıf kalıyor

SEYAHATLER İÇİN: Geçen ay 32 GB'lık sürümünü incelediğimiz Corsair Flash Voyager'ın bu kez 16 GB'lık biçimini inceledik. 32 GB'lık örneğinden tasarım olarak hiçbir farkı bulunmayan ürün, tasarımıyla dış darbelere son derece dayanıklı olduğunu bir kez daha kanıtladı. Üzerine ağırlık koyarak baskı uyguladığımız, 7. kattan aşağıya attığımız ve akan suyun içine bıraktığımız ürün her seferinde kurtulmayı başardı. Bundan sonra teknik verilere baktığımızda, bir üst modelinden biraz hızlı olması bizi şaşırtmadı. 3,2 MB/s rasgele erişim, 25,6 MB/s yazma ve 11,8 MB/s okuma hızları ile ortalama değerlerde kaldı. 16 GB'lık kapasitesine birden çok film, yüzlerce MP3 ve fotoğraf sığdırabiliyorsunuz. 54 g ağırlığıyla oldukça hafif. Kuşkusuz daha da hafif üretilebilecek olan belleğin fiziksel güvenlik bakımından üst seviyede olması daha önemli görülmüş. Doğa gezilerine çıkanlardan şantiyede çalışanlara kadar bir çok kullanıcının riskli alanlar için yüksek korumasına güvenebileceği bir ürün ortaya çıkarılmış. 16 GB'lık Corsair, hem şık hem de güvenli bir ürün üretirken dikkati üstüne çekmeyi başarmış. Beraberinde ara kablo ve taşıma ipi de veriliyor.

SONUÇ ▶ Verilerini fiziksel olarak güven altına almak isteyenler için düşünülmüş, yüksek kapasiteli şık bir bellek.

- ⊕ Darbelere dayanıklı
- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊕ Ara kablo ve taşıma ipi

KÜÇÜK FAKAT ETKİLEYİCİ: Creative Muvo T200'ün bir önceki modeli T200'ü Ocak sayımızda incelemiştik. Açıkçası Creative'den yeni ve daha geniş kapasiteli (T200 2 GB kapasiteliydi) sürümünü aldığımızda aradaki farkı merak etmiştik. Tasarım bakımından aralarında bir fark bulunmuyor. Fakat bu kötü bir özellik değil. Tam tersine, önceki ürünün artı puanlar almasını hak eden özellikler bu ürün içinde geçerliliğini sürdürmüştü. USB kısmı bir kapakla gizlenmiş. Küçük olduğu için yanındaki USB yuvalarını kapatmıyor. Ön kısmında bulunan mini panel sayesinde ses ve parça listesi kontrol edilebiliyor. Dilediğiniz parçayı tekrar dinleyebileceğiniz veya parça listesinden rastlantısal bir şekilde seçim yapabileceğiniz mod'lar tek tuşa atanmış. Bu tuşa atanan özelliği dilerse değiştirilebiliyorsunuz. T200'ün en ilgi çeken kısmı olan, sağ tarafta bulunan ve ürünün bas seviyesini artırabilmenize yarayan tuş kaldırılmış. Fakat bunun yerine ürüne radyo özelliği eklenmiş. Ayrıca ana ekran tarih ve saati gösteriyor. T100'ün ses kalitesindeki üstünlüğü burada da devam ediyor. Media Lite programı ile müzik parçalarını aktarmak gibi birçok işlemi yapabiliyorsunuz.

SONUÇ ▶ Yüksek ses kalitesiyle sizi etkileyecek bir ürün olan T200, bir önceki modelinden çok daha iyi özelliklere sahip.

- ⊕ Media Lite yazılımı
- ⊕ Yüksek ses kalitesi
- ⊕ Sade tasarım

ANAKART	HARİCİ SABİT DİSK	CEP TELEFONU
ECS 945GCT-D 	FUJITSU HANDYDRIVE 	HTC TOUCH DIAMOND
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS -	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Mersa sistem BİLGİ İÇİN (212) 454 99 00 WEB www.mersasistem.com.tr FİYAT Belli değil	FİRMA Fujitsu BİLGİ İÇİN Penta (216) 528 00 00 WEB www.penta.com.tr FİYAT 79 \$ + KDV	FİRMA HTC BİLGİ İÇİN KVK, Brightpoint (212) 328 03 68 WEB www.htc.com FİYAT 890 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Form faktör Mini DTX Yonga seti Intel 945 GC İşlemci yuvası Onboard Atom, 1.60 GHz FSB hızı 533 MHz Bellek yuvası 2 x DDR2 533 Yuva sayısı 1X PCI-E X1, 1 x PCI 2.0	Kapasite 120 GB LCD gösterge Yok İşletim sistemi Win XP, Win. Vista, Mac. Ağırlık 206 g Boyut 142 x 82 x 22 mm Diğer Ara kablo, şifreleme yazılımı, taşıma çantası	Ekran 2,8 inç , 240 x 320 piksel, VGA Bellek 4 GB İşletim sistemi Windows Mobile 6.1 Pro. Boyut ve ağırlık 102 x 51 x 11.3 110g Kamera 3,2 MP Diğer GPRS, EDGE, 3G, MP3, Bluetooth, Wi-Fi, GPS

KÜÇÜK VE TASARRUFLU: Bugünlerde Atom mimarisi üzerine kurulmuş anakartlara sahip birçok dizüstü piyasaya sürülmüş durumda. Fakat bu anakartı tek başına kullanmak istediğinizde sonuç ne olacak? İşte bunun cevabını Test Merkezi'mizde konuk ettiğimiz ECS'in anakartıyla aldık. Intel GMA 950 grafik işlemcisine sahip olan ürün normal bir ATX anakartın dörtte biri kadar yer kaplıyor. Bu da ürünü küçük kasalar için ideal kılıyor. Anakart pasif soğutmayla ideal sıcaklıkta çalışıyor. İki adet SATA 2 yuvası bulunan anakart, bir adet IDE yuvasına da sahip. Ayrıca altı kanallı bir ses yongası da bulunuyor. Arka tarafında ise bir ethernet, dört USB, bir VGA ve PS/2 girişleri mevcut. Bu ürünle kurduğunuz bir sistemde, tüm temel bileşenleri ekleyebilirsiniz. Üstelik bir adet PCI-e yuvasına da TV veya ses kartı takarak cihazın yeteneklerini arttırmanız mümkün. Ürünle yaptığımız sentetik testlerin yanı sıra 1080p HD film denememiz de oldu. Testlerde, kendi klasmanında oldukça iyi bir performans ortaya koydu. Fakat 1080p filmi oynatırken ister istemez takılmalar yaşandı. Fakat aynı sorunu DVD oynatırken yaşamadık. Office gibi programlarda ise hiçbir sorunla karşılaşmadık.

SONUÇ ► Evinde bir internet veya download PC'si kurmak ya da DVD seyretmek isteyenler için düşünülebilecek bir anakart.

- ⊕ Sessiz çalışma
- ⊕ 2 X DDR2 yuvası
- ⊕ 1 X PCI-E X1 yuvası

HAFİF VE ŞİK: Fujitsu'nun parlak tasarımıyla dikkati çeken Handy Drive serisi 120-500 GB arası kapasitelere sahip modellerden oluşuyor. Test Merkezi'mizde performansını ölçtüğümüz, serinin en küçük kapasiteli olan 120 GB'lık harici diskin üzerinde, üst tabakanın altına gömülmüş bir adet yeşil led ışık bulunuyor. Bu ışık, üründen veri aktarımı olduğunda kullanıcıyı uyarıyor. Ürünün üst kısmı parlak siyah bir kaplamaya sahip. Arka tarafında iki adet ayrı giriş bulunuyor. Bu girişlerden birisi güç diğeri ise veri aktarımı için düşünülmüş. Çalışması için gerekli olan gücü bilgisayarınızın USB yuvasından alıyor. Bunun için ucunda çift USB girişi bulunan tek kablo kullanılabilecekken firma 45 cm uzunluğunda iki adet kablo kullanmayı tercih etmiş ve pratik kullanımdan uzaklaşmış. İçinde 5.400 rpm hızında 2,5 inçlik bir disk bulduran harici disk, testlerimizde 23,0 MB/s okuma ve 18,1 MS/s rasgele erişim hızıyla rakiplerinin biraz gerisinde kalıyor. Ürünle beraber bir adet şifreleme yazılımı veriliyor ve bu sayede bilgilerinizin güvenlik altına alınması sağlanıyor. Küçük boyutlarıyla orta ölçekte bir el çantasına dahi sığdırılabiliyor ve kolayca taşınıyor.

SONUÇ ► Şık tasarımı ve uygun boyutlarıyla sahip olmaktan keyif alacağınız, verilerinizi güvenle taşıyabileceğiniz bir ürün.

- ⊕ Şifreleme yazılımı
- ⊕ Küçük ve hafif
- ⊖ Güç ve veri aktarımı için ayrı kablolama

PIRLANTA GİBİ HTC: HTC'nin Touch Diamond ürününü sizlere tanıtmak için uzun zamandır bekliyorduk. Hatta bunun için Halkla İlişkiler firmasını oldukça sıkıştırdık ve telefonu ülkemize gelir gelmez ele geçirdik. Touch Diamond ilk bakışta son derece kaliteli ekranıyla dikkati çeken bir telefon. HTC'nin Touch Flo yazılımı sayesinde yalnızca kendini Windows Mobile'in yeteneklerine bırakmayan ürün çok pratik bir kullanıma sahip. Üzerinde klavye olmaması, sık sık SMS yazanlar ya da diğer yazılımları kullananlar için bir eksik olabilir. Fakat ürünün diğer özellikleri bu eksikliği kısmen kapatıyor. 3,2 megapiksel kamerası otomatik odaklanma özelliğine sahip ve son derece kaliteli sonuçlar veriyor. Cihazın dokunmatik ekranını beraberinde gelen stylus'a ihtiyaç duymadan kolaylıkla kullanabiliyorsunuz. Sert plastik kasasıyla darbeler karşı güven veren telefon 4 GB belleğiyle ihtiyacınızı rahatlıkla karşılayabiliyor. Fakat ürünün belleği daha fazla arttırılmıyor. HSDPA özelliğiyle geniş bant internet kullanımına izin veren cihazda dâhili GPS de bulunuyor. 3G özelliğine de sahip HTC Touch Diamond, dört saat konuşma 280 saat bekleme süresi vaat ediyor.

SONUÇ ► Son derece şık tasarımını pratik arayüzüyle birleştiren HTC Touch Diamond, kullanıcının tüm ihtiyaçlarına karşılık veriyor.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ GPS desteği
- ⊕ Touch Flo yazılımı

MASAÜSTÜ PC

CREA NET-PC1

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Crea Bilişim Teknolojileri
BİLGİ İÇİN	(216) 528 53 00
WEB	www.crea.com.tr
FİYAT	299 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	1.6 GHz Atom
Ekran	Intel GMA
Bellek	1 GB DDR2 667
Sabit disk	80 GB SATA
Optik sürücü	DVD Multi RW
Diğer	CF/SD/MS/MMC Kart Okuyucu

- Uygun fiyat
- Düşük güç tüketimi
- Başarılı tasarım

İnci beyazı Crea sadece fiyatı ile değil tasarımı ile de göz dolduruyor.

Atom karınca

Uygun fiyatı ve sunduğu özellikleriyle Crea Net-PC1 masaüstü bilgisayar piyasasına yeni bir soluk getiriyor.

■ Şu sıralar bilgisayar dünyasında trend, ekonomik fakat kullanışlı cihazlar üretmek. Bildiğiniz gibi dizüstü pazarında bu amaca uygun birçok ürünü görmek mümkün. İnsanlar artık yanlarında üç kiloluk devasa cihazlar taşımak yerine daha şık ve kullanışlı minibook'ları taşımayı tercih ediyorlar. Görünen o ki dizüstü pazarındaki bu eğilim, masaüstü bilgisayar pazarına da sıçramış durumda. Fakat arada ufak bir fark var: Masaüstü bilgisayar piyasasında amaç tabii ki en hafif bilgisayarı üretmek değil, aksine firmalar arasındaki yeni yarış en ucuz bilgisayarı üretmek.

ATOM KARINCA

Normal bir ofis bilgisayarı ile yapılabilecek işleri ucuz bir bilgisayar ile yapmak gelişen teknoloji sayesinde mümkün. Bu alanda en büyük yenilik de tabii ki işlemci alanında yaşanıyor. İnanılmaz düşük güç tüketimine karşın 1,6 GHz çekirdek frekansı ile yeni geliştirilen işlemciler bütün ofis işlerinin altından rahatlıkla kalkabiliyor. Burada sözünü ettiğimiz işlemci, Intel'in Atom diye adlandırdığı ve küçük boyutuna karşın büyük işler başarabilen işlemcisi. Şu anda dünyada üretilen nerdeyse bütün minibook'larda kullanılan bu işlemci, Crea sayesinde masaüstü bilgisayarlarla beraber evimize kadar geldi. Çift çekirdekli olan Atom işlemci 720p çözünürlükteki HD videoları bile oynatabiliyor. Üstelik tüm bu gücüne karşın Atom, sadece ve sadece 2,5 Watt tüketiyor. Tüm bu becerilere sahip bir işlemci de ister istemez bize ufak boyuna karşın her işin üstesinde gelebilen minik çizgi film kahramanı Atom Karınca'yı anımsatıyor.

SESSİZLİK!

Ofis bilgisayarlarında aranan bir başka özellik ise sessiz çalışmasıdır. Gün boyunca aynı bilgisayarın başında oturduğunuzu hesaba katarsanız bunun iş verimliliği açısından ne kadar önemli olduğunu anlayabilirsiniz. Eğer ofisinizdeki bilgisayar sesli çalışıyorsa, gün sonunda sistemi kapattığınızda bunu baş ağrısından kolayca anlayabilirsiniz. Crea'nın NET-PC1 modeli de gayet ses-

siz çalışması ile bizi etkilemeyi başardı. Ürün bu sessiz çalışmasını yine üzerindeki atom işlemciye borçlu. Atom karınca çok çalışmasına karşın arı gibi vızıldamıyor ve sizi rahatsız da etmiyor. Yine üründe herhangi bir ekran kartı olmaması da ekstra ısı ve ses oluşumunu da engelliyor. Size de işlerinizi düzene sokmak kahyor.

SİSTEM ÖZELLİKLERİ

NET-PC1'in üzerinde Vista Starter bulunması sistem için iyi bir tercih gibi gözükmesede, güncelleştirmeler yapıldığında ve bazı görsel öğeler devre dışı bırakıldığında, herhangi bir sorun kalmıyor. Bu bakımdan işletim sistemi olarak XP Home sürümünün kullanılması daha doğru bir tercih olurdu diye düşünüyoruz. Zira Windows XP, içerisinde sistemi yorabilecek çok fazla bileşen barındırmadığından dolayı Atom işlemcili bilgisayarlarda en çok tercih edilen işletim sistemi. Öte yandan ürünün üzerindeki 1 GB RAM'in bu sistem için gayet yeterli olduğunu söyleyebiliriz. Normal olarak yaklaşık 500 MB sistem belleği kullanan Windows Vista yine herhangi bir ofis belgesi veya internet sayfasının hızlı açılması için bu uygulamaları ilk açılıştan ön belleğe alıyor. Bu da daha sonra ki işlemlerde performansı artırarak işlerinizi çabuklaştırıyor. Bu fiyata DVD yazıcı ve kart okuyucunun da dâhil edilmiş olması gözümüze çarpan diğer güzellikler oldu. 80 GB sabit disk ise ofis uygulamaları ve hatta dosyalarınızın depolanması için yeterli olacaktır. Üstelik ileride buna ek olarak cihaza fazladan sabit disk de takabilirsiniz. İnci beyazı bir renge sahip olan ürünün tasarımı da Mac'leri aratmayacak cinsten. Ön kısımda bulunan iki adet USB bağlantısı sayesinde sizi kasanın arkasında kaybolmak zorunda bırakmayan ürün, ön kısımda kart okuyucunun üzerinde bulunan kapak sayesinde ne kadar kullanışlı olduğunu bir kez daha sergiliyor. Klavye, fare ve kasadan oluşan cihazın kutusundan hoparlör çıkmaması ise bu güzel ürünün sesini duymayacağımız için bizi üzdü.

SONUÇ ► Hem ekonomik olan, hem düşük güç tüketen Crea Net-PC1, gerek tasarımı gerek sunduğu özellikler ile beğenimizi kazanmayı başardı. →

KULAKLIK	CEP TELEFONU	KABLOSUZ KLAVYE-FARE SETİ
SENNHEISER PC350 	NOKIA N81 8 GB 	LOGITECH MX5500 REVOLUTION
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA: Bircom BİLGİ İÇİN: (212) 319 99 97 WEB: www.bircom.com FİYAT: 189 \$ + KDV	FİRMA: Nokia BİLGİ İÇİN: Nokia Shop WEB: www.nokia.com FİYAT: 820 YTL + KDV	FİRMA: Logitech BİLGİ İÇİN: (212) 286 26 90 WEB: www.logitech.com.tr FİYAT: 197 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Arabirim: 3,5 mm ses girişi Empedans: 150 Ohm Hassasiyet: 108 dB Kablo uzunluğu: 3 m Ağırlık: 310 g Diğer: Katlanabilir	Ekran: 2,4 inç , 16m renk, QVGA Bellek: 8 GB İşletim sistemi: Symbian OS 9.2 S60 3.1 UI. Boyut: 50 x 17,9 x 102 mm Kamera: 2 MP Diğer: 3G, MP3, Bluetooth, GPS, Wi-Fi	Arabirim: 2,4 GHz Bluetooth Klavyede fazladan tuş sayısı: 15 Klavye güç kaynağı: 4 x AA pil Farede fazladan tuş sayısı: 3 + 1 scroll Fare güç kaynağı: Lityum iyon pil Diğer: LCD ekran

OYUNCULAR İÇİN: Sennheiser kuşkusuz adı duyulduğunda durulması gereken bir marka. Test Merkezi'mize konuk olduğu andan itibaren kutusunun tasarımıyla dikkatimizi çeken ürün tamamen oyuncular için üretilmiş olmasına karşın kaliteli bir müzik kulaklığı arayanların da dikkatini çekebilir. Katlanabilir tasarımı sayesinde oldukça küçülen ve kolayca taşınabilen kulaklığın taç kısmı yumuşak bir yastıkla kaplı. Kulaklık kısmı kulaklarınızı tamamen kaplayarak uzun kullanımlarda dahi rahatlığını koruyor. Ürünün mikrofonu sert plastikten yapıldığı için kırılmaya elverişli. Fakat mikrofonun bükülen yeri yumuşak plastikten yapılmış. Ürün yüksek bir ses kalitesine sahip. Ayrıca dış sesleri engellemede son derece başarılı. Dışarıya ise hemen hemen hiç ses vermiyor. Ürünün 3 m metrelik kablosu sayesinde kolayca kullanabiliyorsunuz. Kulaklığın taç kısmıyla birleşen ana dirseklerinde metal malzeme kullanılmış. Bu sayede cihazı kolayca ve güvenle katlayabiliyorsunuz. Kulaklıklarda taç başınıza oturmak için uzunluk ayarını yaptığımız kısım, esnetirken kırılmaya açıktır. Bu yüzden burada kaliteli ve esnek bir plastik kullanılarak kulaklığın ömrü uzatılmış.

SONUÇ ► Özellikle oyuncular için tasarlanmış bu kulaklık yüksek ses kalitesi ve dış sesleri engellemesindeki başarısıyla ön plana çıkıyor.

- ⊕ Kaliteli malzeme
- ⊕ Yüksek ses kalitesi
- ⊕ Uzun ara kablo

N81 OYUN TESTİ: Nokia N81 piyasaya çok yeni çıkan bir ürün değil. 8 GB kapasitesiyle ve uzun pil ömrüyle ilgi çeken ürün, bu defa Nokia tarafından bize NGage oyunlarını test edebilmemiz için gönderildi. Bildiğiniz gibi NGage artık bir oyun makinesinden daha çok bir oyun platformu olarak tanıtılıyor. Biz de bu kez NGage'in teknik özelliklerini bu platformda birleştirdiğimizde nasıl bir performans ortaya koyduğunu test ettik. N81'in üst tarafında bulunan tuş, oyun sırasında telefonu yan tuttuğumuzdan ötürü bir kontrol tuşu görevini görüyor. Ürünle beraber özellikle FIFA 08 ve Pro Series Golf oynadık. Nokia N81'i açarak bir oyun konsoluna dönüştürdüğümüzde üstteki tuş işin içine giriyor. Özellikle bu şekilde oyun oynamak için önce kontrollere alışmanız gerekiyor. Telefon kayar kapaklı olduğundan zaman zaman eliniz yanlışlıkla telefonu hareket ettirebiliyor. Fakat genel kullanımda N81 ergonomik bir çözüm sunuyor. Yine de cep telefonun ağır olduğunu ve bu yüzden oyun oynarken sizi zorladığını eklemeliyiz. Navigasyon tuşunu kullanmak biraz zor. Fakat daha yavaş oyunlarda Nokia N81'in iyi bir performans ortaya koyduğunu söylemeliyiz.

SONUÇ ► Çoklu medya özellikleri ve 8 GB belleğiyle N81, performans olarak öne çıkarken ergonomi açısından biraz geride kalıyor.

- ⊕ Yüksek bellek
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Güçlü hoparlörler

KLAVYE SANATI: Tasarım dendiğinde yalnızca bilgisayar ekseninde sınırlı kalmayan ve yaşamımızın birçok yerinde, ürünleriyle hayatımızı kolaylaştıran Logitech, bir kablosuz klavye-fare setinin nasıl yapılabileceği konusunda tüm hünerlerini bu ürünle ortaya koymuş. Son derece yumuşak basışa sahip olan klavye bir o kadar da sessiz çalışıyor. Üzerinde 15 adet fazladan işlev tuşu bulunuyor. Bu tuşlar sayesinde birçok uygulamaya kolayca erişebiliyorsunuz. Fakat klavyenin tüm işlevi bununla da sınırlı değil. Klavyenin üzerindeki LCD ekran sayesinde birçok programla ilgili bilgi alabiliyor hatta size yeni bir e-posta geldiğini bile görebiliyorsunuz. Daha da ilginç, klavyenin üzerindeki alıcı sayesinde oda sıcaklığının kaç derece olduğunu öğrenebilirsiniz. Böyle bir işlevi bir LCD ekrana koymayı kim düşünebilir? Kullanımı oldukça ergonomik olan klavyenin yanında gelen fare ise oldukça konforlu bir kullanıma sahip. Bir şarj istasyonu ile şarj edilebilen fare, ele son derece kolayca oturuyor. Özellikle Office programlarında etkili bir kullanım sunan fare, iki adet kayar tekerleğe sahip. Kablosuz rakiplerinin aksine oldukça hafif ve masanızın üzerinde yağ gibi akıyor.

SONUÇ ► Estetik tasarımı yüksek ergonomiyle birleştiren Logitech, şimdiye kadar Test Merkezi'mize konuk olan en iyi ürünlerden.

- ⊕ Ek tuşlar
- ⊕ LCD ekran
- ⊕ Ergonomik tasarım

USB BELLEK	LAZER YAZICI	KASA
OCZ SPYDER	OKI C5950N	AEROCOOL S9
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA OCZ BİLGİ İÇİN Akortek (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT 26 \$ + KDV	FİRMA OKI BİLGİ İÇİN Arena, İndex, Penta (212) 364 64 64 WEB www.arena.com.tr FİYAT 626 Euro + KDV	FİRMA Akortek Bilişim BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT 139 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Kapasite 4 GB LCD gösterge Yok İşletim sistemi Win XP, Win. Vista, Mac. Ağırlık 24 g Boyut 23 x 74 x 10 mm Diğer Sürgülü	Baskı teknolojisi Lazer Baskı hızı 32/26 ppm S-B/Renkli Baskı çözünürlüğü 1.600 x 1.200 dpi Bağlantı USB 2.0, IEEE 1284 Aylık baskı kapasitesi En fazla 60.000 adet Boyut 448 x 392 x 216 mm	Renk Siyah Genişleme yuvaları 8 x5,25 inç (3x HDD), 7x PCI Giriş çıkışlar 2 x USB, ses, mikrofön, e-Sata Güç kaynağı 480 Watt Boyutlar 430 x 200 x 440 mm Form faktör ATX mid tower

KÜÇÜK BİR BELLEK: Minik veri depoları USB bellekler, özellikle büyük ebatlı dosyaları güvenle taşımak istediğimizde yardımımıza yetişiyor. Fakat her üründe olduğu gibi USB bellekler sınıfında da o kadar farklı ve keyifli ürünle karşı karşıya kalıyoruz ki hangisini seçeceğimize karar vermek gerçekten de çok zor olabiliyor. Kaliteli ürünleriyle tanıdığımız OCZ firmasının Spyder USB belleği öncelikle oldukça küçük ebatlarıyla dikkati çekiyor. Sert plastikten yapılmış ürün neredeyse bir parmak boğumu boyutunda ve bir klavye tuşu genişliğinde. Ürünün en büyük esprisi kayar kapaklı olması. Bu sayede ürünün USB yuvasına girecek kısmı ortaya çıkıyor. Fakat bu kayar kapak bir kilide sahip olmadığından cihazı yuvaya yerleştirirken arkasından değil de yanlarından itirmek zorunda kalıyorsunuz. Testlerimizde 1,7 ms rasgele erişim süresi elde ettiğimiz cihaz, ortalama 24 MB's okuma ve 6,2 MB's yazma hızlarına sahip. Okuma hızı ortalamada kalsa da, maalesef yazma hızında rakiplerinin gerisine düşüyor. Kayar kapak sayesinde kullanıcıyı kapak kaybetme derdinden kurtaran ürünle anahtarlığımıza takabileceğiniz kısa ve minik bir taşıma ipi de geliyor.

SONUÇ ► Yanında her zaman bir USB bellek bulundurmak isteyenlerin ihtiyacını karşılayabilecek, son derece küçük ve hafif bir ürün.

- + Küçük ve hafif
- + Kayar kapaklı
- Düşük yazma hızı

KALİTELİ BASKI: Büyük kutusuyla Test Merkezi'mizde oldukça yer kaplayan OKI C5950n, 26 kg ağırlığıyla tek başınıza kaldırma riskini almamanız gereken bir yazıcı. Isınma süresi dâhil ilk baskı hızını siyah beyaz baskılamada 11,78 saniye renklide ise 18,50 saniye olarak ölçtüğümüz yazıcı, 300 sayfalık dâhili kâğıt çekmecesine sahip. Ayrıca 100 sayfa kapasiteli çok amaçlı tepsi de bulunuyor. Üründen, lazer yazıcı teknolojisinin avantajını kullanarak oldukça hızlı baskı alabiliyorsunuz. Baskı sırasında 55 desibelin üstünde gürültü oranına sahip olan ürün, aslında ses açısından rakiplerinden çok farklı değil. Cihaz masa üstünde, çok amaçlı yazıcı olmamasına karşın oldukça yer kaplıyor. Fakat bu dezavantajını çok yüksek baskı kalitesiyle kapatıyor. Ürünün kodunun sonunda bulunan n takısından da anlaşılacağı üzere OKI C5950n aynı zamanda bir ağ yazıcısı. Bu sayede ürünü tek bir makineye bağlamak yerine doğrudan yerel ağa bağlayıp tüm kullanıcılara paylaşabiliyorsunuz. Cihazın üzerinde bulunan kartuş uyarı ışıkları sayesinde, hangi renk kartuşun bitmek üzere olduğu belirleyip tükenmeden önce önleminizi alabiliyorsunuz.

SONUÇ ► Yüksek baskı kalitesiyle dikkati çeken OKI C5950n, hızlı ve kaliteli bir yazıcı arayanların tercihi olabilir.

- + Yüksek baskı kalitesi
- + Hızlı ilk baskılamaya
- Çok yer kaplıyor

HEPSİ BİR ARADA: Kasa soğutma ve güç kaynağı konusunda başarılı ürünler üreten Aerocool bu kez Test Merkezi'mize S9 model kasası ile konuk oldu. Ürüne baktığımızda ilk dikkatimizi çeken özellik açma tuşu, reset tuşu ve diğer bağlantıların kasanın üst kısmında yer almasıydı. Her defasında aşağıya eğilmenizi engelleyen bu özellik beğenimiz kazanırken yine burada bulunan e-Sata bağlantısı sayesinde, bu teknolojiyi destekleyen diskler ile çok yüksek hızlarda veri aktarımı yapabileceğinizi belirtelim. Yan tarafı şeffaf olan S9 bu açıdan bakıldığında güzel bir görünüme sahip olsa da ürünün ön kısmı için aynı şeyi söylemek pek mümkün değil. Yine ürünün arka kısmında her hangi bir fan olaması yaz aylarında size zor aylar yaşatabilir. S9, beraberinde bir de güç kaynağı getiriyor. 480 Watt gerçek güç sunabilen güç kaynağı ise High Power marka kaliteli bir bileşen. Bu sayede ekstra bir güç kaynağına para vermek zorunda kalmıyorsunuz. Yine bu ürünün zengin bağlantı sayısı da beğenimizi kazandı. Son olarak kasanın içindeki aparatlar sayesinde sabit disklerinizi ve 5,25 inç sürücülerinizi de kızıklar yardımıyla kolayca monte edebileceğinizi belirtelim.

SONUÇ ► Kaliteli bileşenleri, zengin bağlantı yuvaları ve Aerocool kalitesini bir kez daha ispatlıyor.

- + Gerçek 480 Watt güç kaynağı
- + e-Sata bağlantısı
- Zayıf soğutma

FLASH BELLEK	OYUN FARESİ	CEP TELEFONU
TOSHIBA MICRO SD HC 	ZALMAN FPS GUN 	SONYERICSSON CYBERSHOT C702
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Multimedya BİLGİ İÇİN (216) 479 46 46 WEB www.multimedya.com FİYAT 26 \$ + KDV	FİRMA Gumen Bilg. san BİLGİ İÇİN (216) 550 77 01 WEB www.gumengroup.com FİYAT 65 \$ + KDV	FİRMA Sony Ericsson BİLGİ İÇİN (212) 473 77 77 WEB www.sonyericsson.com FİYAT 394 Euro + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Kapasite 4 GB LCD gösterge Yok İşletim sistemi ME, 2000, XP, Win. Vista, Mac. Ağırlık 2 g Tip Micro SD/HC Diğer -	Arabirim USB Teknoloji Lazer Tuş sayısı 4 Kaydırma tekeri Var Çalışma mesafesi 1,5 metreye kadar Diğer Özel taban ve tasarımı	Ekran 2,2 inç , 256k renk, TFT Bellek 150 MB (512 MB M2 kart hediye) İşletim sistemi Symbian Boyut 106 x 48 x 15,5 mm Kamera 3,2 MP Diğer HSDPA, EDGE, 3G, MP3, Bluetooth, GPS, FM radyo

HERKES İÇİN: Artık flash bellekler her yerde kendini gösteriyor. Fotoğraf makinelelerinden cep telefonlarına kadar daha fazla depolama ihtiyacı duyduğumuz her yerde onlara başvuruyoruz. Özellikle PDA'lerde bir micro SD kart yuvası olmaması eksi puan olarak görülüyor. Bilgisayar pazarının her yerinde olduğu gibi belleklerde de farklı modeller görmek mümkün. Özellikle USB girişinden de bilgi aktarabileceğimiz modeller bugünlerde pek revaçta. Toshiba'nın ürünü USB yuvasından bilgi aktarımı sağlamıyor. Fakat Micro SD kart, bir SD kart adaptörü sayesinde tüm dizüstü bilgisayarlarda popüler olan SD kart girişine takılabiliyor. Böylelikle derseniz Micro SD kartınıza bilgi aktarıp saklayabiliyor ya da Micro SD kartınıza aktardığımız bilgileri daha sonra kartı adaptöründen çıkartarak cep telefonunuza takabiliyorsunuz. Böylece veri aktarımı için başkalarına ihtiyaç durmuyorsunuz. Özellikle Micro SD kart yuvası olan bir cep telefonunuz varsa bu ürün sizin için vazgeçilmez olacaktır. Cihazın veri aktarım hızı ise testlerimizde 1,4 ms rasgele erişim, 3,8 ms okuma ve 4,5 ms yazma olarak ortaya çıktı. Bu hızlar tabii ki çok yüksek değil fakat Micro SD kartlar için ortalama.

SONUÇ ► PC'sinden cep telefonuna bilgi aktarmak isteyenler kadar kolaylıkla veri taşımak isteyenler için de tercih edilebilecek bir ürün.

- ⊕ Hafif ve küçük
- ⊕ SD kart adaptörü
- ⊕ Yüksek kapasiteli

YALNIZCA FPS İÇİN: Şimdiye kadar oyunlar için üretilen, başarılı ya da başarısız birçok fare tasarımı gördük. Zalman ise bu yarışa kendi tasarımıyla katılıyor. Fare tasarımlarının özellikle FPS oyunları için yapılmasının büyük nedeni, bu oyunlarda yetenek kadar, saliselerin konuştuğu tepki süreleri içerisinde oyuncuya bir avantaj sağlanması. Zalman, bir tabanca kabza yapısını andıran tasarımında gerçekten de oyuncuyu cezvedecek avantajlar sunmuş. Öncelikle fare elinize oturduğunda gerçekten de bir silah kabzasını tutuyor gibi hissediyorsunuz. Hemen elinizin altına konulan hızlı erişim tuşlarıyla hem kendi atadığınız işleri gerçekleştirebiliyor hem de tek tuşla DPI değiştirebiliyorsunuz. Fare standart olarak 2.000 dpi'a kadar programlanabiliyor fakat standartta 1.600, 800 ve 400 dpi arasında geçiş yapabiliyorsunuz. Ürünün USB ucu altın kaplama. 181 g ağırlığındaki farenin uzun ön kısmına alışmak ve genelinde fareyi kullanmak için biraz alıştırmaya ihtiyacınız şart. Fakat fare uzun olduğundan kaldırırken hızlı olmak ve tepki verebilmek için ürünü oldukça uzun süre kullanmalısınız. Ancak hep yatay olarak kullandıktan sonra dikeye geçmek sizi zorlayabilir.

SONUÇ ► Yalnızca fps oyuncularına hitap eden ürün, gerçekten ateş etme hissi vermesine karşın alışmak için uzun zaman gerekiyor.

- ⊕ Tek tuşla dpi değiştirme
- ⊕ Altın USB uç
- ⊖ Uzun alışma süresi

NE ARARSAN İÇERİDE: Sony Ericsson'un Cyber Shot serisinden olan C702 modeli daha ilk bakışta sizi vuracak. Test Merkezi'mize turkuaz-beyaz renklerdeki modelini konuk ettiğimiz ürün, Sony Ericsson'un son zamanlarda rastladığımız en ergonomik tuş takımına sahip. Cihazı kullanmak son derece basit. 3,2 MP kamerasını bir kapakla koruyan telefon, tasarlanırken suya ve toza dayanıklı olarak düşünülmüş. Bu da ürünü güvenli bir şekilde kullanmanızın garantisini. Flaş destekli kamerasıyla hem gece hem gündüz oldukça başarılı bir performans alabileceğiniz ürün ses bakımından rakiplerine toz yutturuyor. Özellikle müzik dinlemek büyük bir keyif. Üsteli spor yaparken içerisinde bulunan tracker programıyla performansınızı ölçebileceğiniz ürünün GPS özelliği de bulunuyor. Cihazın yan tarafında bulunan tek tuşla kamerayı açabiliyorsunuz. Aynı şekilde sağ üst tarafında bulunan tuşlarla ses kontrolünü sağlamanız da mümkün. Sony Ericsson bu telefonla hem eğlence hem de taşınabilirliği bir araya getirmiş ve özellikle gençler için son derece ideal bir çözüm sunmuş. Bu telefonla eğlenebilir, spor yapabilir ve gezebilirsiniz. Üstelik konuşma süresi de oldukça uzun.

SONUÇ ► Tüm yetenekleriyle öne çıkan Sony Ericsson CyberShot C702, telefonundan eğlence bekleyenler için kaçırılmayacak bir fırsat.

- ⊕ Güçlü ses performansı
- ⊕ Kaliteli gece çekimi
- ⊕ Yardımcı yazılımlar

LAZER YAZICI	SABİT DİSK	SES SİSTEMİ
SAMSUNG CLP 315	SEAGATE BARRACUDA ST3750630AS	SONY ERICSSON MAS 100
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Samsung BİLGİ İÇİN Koyuncu Elk. (216) 528 88 88 WEB www.samsung.com.tr FİYAT 199 \$ + KDV	FİRMA Datagate, Arena BİLGİ İÇİN (212) 332 15 00, (212) 364 64 64 WEB www.seagate.com FİYAT 137 \$ + KDV	FİRMA Sony Ericsson BİLGİ İÇİN (212) 473 77 77 WEB www.sonyericsson.com FİYAT 85 YTL + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Baskı teknolojisi Lazer	Form 3,5 inç	Hoparlörler Tek parça
Baskı hızı 17/4 ppm S-B/Renkli	Arabirim SATA/SATAII	Güç kaynağı Cep telefonu
Baskı çözünürlüğü 2.400 x 600 dpi	Dönüş hızı 7.200 rpm	Kasa yapısı Plastik
Bağlantı USB 2.0	Önbellek 32 MB	Kumanda Yok
Aylık baskı kapasitesi En fazla 20.000 adet	Kapasite 750 GB	Boyut 154 x 84 x 44 mm
Boyut 388 x 313 x 243 mm	Garanti 5 yıl	Diğer Radyo anteni

SAMSUNG YİNE YAPTI: Kendi ürettiği teknolojilerle pazardaki liderler arasında bulunan Samsung, günümüzde teknolojik aletlerin hızla küçüldüğünün farkında. Bu yüzden masalarımızda daha az yer kaplayan yazıcılar üretmeye devam ediyor. Şu an incelemesini okuduğunuz CLP 315, dünyanın en küçük renkli lazer yazıcısı olma özelliğine sahip. Küçük boyutunu kolay taşınabilirlikle birleştiren yazıcı, Samsung'un yeni nesil ürünlerinde ön plana çıkarttığı piyano siyahı kaplamaya sahip. CLP 315, bu özellikleriyle masaüstünde yer kaplamayan, şık bir donanım bileşeni olarak öne çıkıyor. Tabii her şeyin bir bedeli var. Testlerimizde ısınma süresi dâhil ilk baskı hızını siyah beyazda 18,54, renklide ise 30,69 olarak belirledik. Küçük boyutlarını yatay kartuş sistemine borçlu olan yazıcı, üzerinde bulunan ışıklar sayesinde kartuşların bittiğini haber veriyor. Oldukça sesiz çalışan cihaz, baskı kalitesini ise aldığı ilk birkaç baskılamadan sonra daha net olarak göz önüne seriyor. Yine de çok net bir renkli örnek aldığımızı söylemek zor. İş yerlerinden daha çok öğrenciler için ya da ofiste kişiye özel bir masaüstü yazıcısı olarak kullanılacak ürünün 150 sayfalık kâğıt çekmecesine var.

SONUÇ ► Dünyanın en küçük renkli lazer yazıcısı olan Samsung CLP 315, masaüstünde yeri olmayanlar için ideal bir çözüm.

- Sessiz çalışma
- Az yer kaplıyor
- Düşük baskılama hızı

HIZ ŞAMPİYONU: Bilgisayarlarımızın veri ambarı sabit diskler bozulduğunda canımızın en çok yandığı donanım bileşenlerindedir. İşte bu yüzden hem hızlı hem de kaliteli bir sabit disk için verdiğimiz paraya asla acımayız. Genelde kurtarma yazılımları devreye girse de kurtarılamayan bir diskin bedeli hiçbir şeyle ölçülemez. Sabit disklerde söz sahibi olan Seagate'in Barracuda serisinden olan ürünü 750 GB'lık kapasitesiyle oldukça büyük bir alan sunuyor. Ürünün testlerimizde sahip olduğu tek plaka sayesinde 100 MB'ın üzerinde okuma 80 MB'ın üzerinde yazma hızı sunabildiğini saptadık. Bu son derece yüksek hızın bedeli ise sıcaklık olarak bize geri dönüyor. Sabit disk, özellikle yük altında oldukça ısınıyor. Ürünün erişim süresi ise 18 ms ki, bu da normal değerlerin biraz üzerinde. Özetle Seagate bu ürününde son teknolojiye yer vermesine ve oldukça büyük bir veri depolama alanı sunmasına karşın, bazı sorunları henüz aşamamış görünüyor. Tüm bunlara rağmen, cihazın sunduğu yüksek hızlarla bu eksilerin üstesinden geliyor ve biraz daha fazla elektrik sarfiyatına rağmen performansının getirdiği ödüllerle mutlu etmeyi başarıyor.

SONUÇ ► Eğer hızlı bir bilgisayar toplamak istiyorsanız bu ürüne dikkat etmelisiniz. Fakat soğutma için tedbiri elden bırakmayın.

- Yüksek performans
- Sessiz çalışma
- Fazla ısınıyor

PRATİK HOPARLÖR: Sony Ericsson cep telefonları için üretilen MAS 100, müziği her zaman yanınızda taşımanız için düşünülmüş bir aksesuar. Bir taşıma çantası ve hoparlörün birleştirilmesinden oluşan MAS 100, içinde iki adet küçük cep içeriyor. Bu ceplerden birisinin içinde bulunan ve yalnızca Sony Ericsson cep telefonlarına uyabilen fişi cep telefonunuza bağlıyorsunuz. Telefonda geriye kalan boşluğa ise kredi kartı, kimlik ve para gibi her zaman yanınızda bulunması gereken şeyleri koyabilirsiniz. Öteki cepte ise bir radyo anteni bulunuyor. Dilerseniz bu cebi de küçük şeyler için kullanabilirsiniz. Fakat her iki cebin de kapasitesinin oldukça sınırlı olduğunu belirtmeliyiz. MAS 100 size daha net radyo dinleyebileceğiniz bir anten sunarak çekim gücünüzü arttırsa da, ürün dış darbeler ve toza dayanıklı üretildiğinden dış kaplaması kalın. Bu yüzden içeride kalan hoparlörden nispeten boğuk bir ses geliyor. Buna karşın ürünü alıp taşıma kayışıyla beraber elinize alıp kumsalda müzik dinleyebilir ya da kısıtlı bir alana müzik yayını yapabilirsiniz. Cep telefonunuzun şarjının tam olduğundan emin olmalısınız. Yoksa bir anda hem müziksiz hem de telefonsuz kalabilirsiniz.

SONUÇ ► Cep telefonunuzu için güvenli bir taşıma çantası görevini de gören MAS 100, dilediğiniz yerde müzik dinlemek için uygun.

- Toz ve darbeye dayanıklı
- Hafif ve küçük
- Ses biraz boğuk çıkıyor

ANAKART	DİZÜSTÜ SOĞUTUCUSU	EKRAN KARTI
GIGABYTE EG45M-DS2H	LIBRA NOTEBOOK COOLER AK-NBC-08AL	AXLE 9800 GTX AX-98GTX/512D3P6D2HT
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA: Kont, Arena, Mersa Sistem BİLGİ İÇİN: (216) 499 62 99 WEB: www.kont.com.tr FİYAT: 125 \$ + KDV	FİRMA: Akortek Bilişim BİLGİ İÇİN: (212) 210 97 99 WEB: www.akortek.com FİYAT: 35 \$ + KDV	FİRMA: Çözüm BİLGİ İÇİN: (216) 540 64 74 WEB: www.cozum.com.tr FİYAT: 295 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Form faktör: ATX Yonga seti: G45 İşlemci yuvası: LGA 775 FSB hızı: 1.333 MHz Bellek yuvası: 4 adet Diğer: HDMI, DVI, VGA, optik ses çıkışları	Boyut: 15,4 inç Soğutma: Aktif Fanlar: 2 x 70 x 70 x 15 mm Güç girişi: USB DC 5V Malzeme: Alüminyum Giriş çıkışlar: 2 X DVI, S-Video	Grafik işlemci: G92 Bellek tipi: GDDR3 Bellek arayüzü: 256 bit Güç girişi: 2 X 6 pin Soğutma: Aktif Giriş çıkışlar: 2 X DVI 1 X s-Video

KABARİK FATURALARA ELVEDA: Elektrikle gelen %20 zamma inat, Gigabyte dünyanın en düşük güç tüketen G45 yonga setli anakartını Test Merkezi'mize yolladı. GA-EG45M-DS2H şu an piyasadaki en güvenli, en çevre dostu ve en yüksek performansı sunan bütünsel grafik çözümüne sahip Intel G45 Express yonga seti üzerine temellendirilmiş ve yine Intel GMA X4500HD grafik çekirdeğine sahip bir ürün. GMA X4500 HD grafik yongası sayesinde herhangi bir ekran kartına ihtiyaç duymadan HD kalitesinde görüntü ve sesin keyfini çıkarabiliyorsunuz. Bu grafik hızlandırıcının yine gelişmiş 3B uygulamalar için de yeterli gücü sağlayabildiğini gördük. Ürün ayrıca 3DMark 06'da 1100+ skorunu yakalayabilmesinin yanında, Intel Clear Video teknolojisi sayesinde de daha keskin bir görüntü ve doğru renk kontrolüne de imkân tanıdı. GA-EG45M-DS2H, GIGABYTE'in anakartlarında kullandığı temel Ultra Durable 2 tasarımının yanında, Dynamic Energy Saver Advanced ve GIGABYTE'in Ultra TPM gibi gelişmiş teknolojilerle birlikte geliyor. Bu sayede anakartlar gayet kararlı bir çalışma sunuyor. Son olarak ürünün gayet iyi bir hız artırma potansiyeli olduğunu da belirtelim.

SONUÇ ► Elektrik faturalarının kabardığı bu günlerde EG45M-DS2H sunduğu performans ve düşük güç tüketimi ile en doğru tercih olacaktır.

- + HTPC uyumlu
- + Düşük güç tüketimi
- + Yüksek HD performansı

DİZÜSTÜNDE SERİNLİK: Yaz aylarında küresel ısınmanın da etkisiyle hava sıcaklığı çok yüksek değerlere ulaşabiliyor. Bu sıcaklıklar sadece masaüstü bilgisayarınız için değil, dizüstü bilgisayarınız içinde büyük tehlike oluşturuyor. Özellikle dizüstü bilgisayarınızı dışarıda kullanmak zorunda kalıyorsanız, yanınızda bir dizüstü soğutucusu taşımanız gerekli. Soğutma çözümleri ile ön plana çıkan Akasa, dizüstü bilgisayarlar için geliştirdiği yeni Libra modeli ile bu alanda yeni bir ürünü daha kullanıcılara sunuyor. Üzerinde iki adet 7 cm fan ile gelen ürün, etkin bir soğutma sağlıyor. Gerekli enerjiyi USB port'undan alan ürünün üzerinde ayrıca bir de açma kapama tuşu bulunuyor. Fakat ürünün enerjiyi USB portundan alması dizüstü bilgisayarınızın bataryasının çabuk bitmesine neden olabilir. Normal kullanımda fanları devreye sokmasanız da ürünün dizüstü ile yerden temasını kesmesi sayesinde pasif soğutması etkili oluyor. Libra'nın üst kısmının bütünüyle alüminyum olması ise soğutma açısından bir başka avantaj. Ağırlığı 720 gram olan soğutucuyu, dizüstü bilgisayarınızla birlikte taşımak ise biraz zor olabilir. Ayrıca üzerinde bir adet de fazladan USB portu olduğunu belirtelim.

SONUÇ ► Her ne kadar ağırlığı 720 gram olsa da, Akasa Libra, onca para verip aldığınız dizüstü bilgisayarınız için gerekli bir bileşen.

- + Başarılı soğutma
- + USB'den güç alma
- Ağır

AĞIR SIKLET: Ekran kartı piyasasında şu sıralar firmalar arasında inanılmaz bir çekişme yaşanıyor. AMD'nin yeni seri kartları piyasaya sürmesiyle birlikte nVidia da büyük bir fiyat indirimine gitti. Fiyatında indirim yapılan kartlardan biri de Test Merkezi'mize gelen Axle 9800 GTX. nVidia'nın referans tasarımını ve soğutma sistemini temel alan kartın ilk göze çarpan özelliği GeForce 8 serisinde kullanılan G92 grafik işlem birimine sahip olması. Bunun dışında kartın genel olarak 8800 GTS'e benzediğini söyleyebiliriz. 9800 GTX'i bu karttan ayıran ise daha yüksek saat frekans hızları, daha iyi bir soğutma, Purevideo HD teknolojisinde yapılan iyileştirmeler ve Triple SLI desteğinin eklenmesi. Testlere geçtiğimizde kartın yüksek çözünürlüklerde gayet iyi sonuçlar verdiğini görüyoruz. Bu performans özellikle HD oyun keyfi için büyük önem taşıyor. Üstelik kartın yük altında dahi düşük ısıda kalabilmesi, rakiplerine oranla büyük bir avantaj sağlıyor. Hız artırma potansiyeli ile de göz dolduran Axle 9800 GTX, HDMI desteği sunabilmesine karşın kutusundan gerekli aparatların çıkmamasıyla bizi hayal kırıklığına uğrattıyor.

SONUÇ ► Sunduğu performansla göz doldursa da, fiyatından dolayı satın alınmadan önce bir kez daha düşünülmesi gereken bir ürün.

- + Başarılı soğutma
- + Yüksek performans
- Yüksek fiyat

LCD MONİTÖR

SAMSUNG SYNCMASTER T260

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Samsung
BİLGİ İÇİN Koyuncu Elk. Kont Bil. (216) 528 88 88
WEB www.samsung.com.tr
FİYAT 686 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	25,5 inç
Maksimum çözünürlük	1.920 x 1.200
Tepki süresi	5 ms
Parlaklık	300 cd/m ²
Kontrast	20.000:1 ms (Dinamik)

- + Düşük tepki süresi
- + Yüksek kontrast oranı
- + Şık tasarım

Gül siyahı Samsung'un yeni serilerinde kırmızı ve siyahın oluşturduğu uyum göz zevkinizi okşuyor.

Görüntü keyfi

Samsung'un yeni ürününde 25,5 inç genişliğiyle ve 1.920 x 1.200 çözünürlüğüyle Full HD keyfi sizleri bekliyor.

■ Samsung'un bu yıl iddialı bir şekilde piyasaya sürdüğü T serisi ebatlarını büyütürken karşımıza çıkıyor. Serinin tipik gül siyahı (daha doğrusu koyu kırmızısı) rengini taşıyan monitör, sağ alt kısmında bulunan dokunmatik bir tuşla açılıp kapanıyor. Cihazın çerçevesi şeffaf. Böylece hem ekrandaki görüntü kenarlara yansıyor hem de bu yansıma sonucu minik renk değişikliklerine şahit oluyorsunuz. Açıkçası böyle bir ürünü masa üstünde kullanırken arada bir başınızı kâğıtlardan kaldırmak bile keyif veriyor.

ÇEVRE DOSTU

T serisinin çevreye duyarlı, yüzde yüz geri dönüşümlü malzemeden üretilen bu ürünü güç tüketimi konusunda da örnek oluşturuyor. Beklemede 2W, kullanımda ise 60W güç tüketiyor. Böyle büyük bir ebattaki monitör için kabul edilebilir bir rakam. Büyük demişken ürünün ölçüleri 61 x 50 x 24 cm. Yani masanızda oldukça büyük bir yer kaplıyor. Buna karşın cihazın sağladığı çalışma alanı ise tartışılmaz derecede geniş. Üç adet A4 dokümanı yan yana koyup rahatlıkla çalışabiliyorsunuz. Üstüne Winamp gibi bir programı da açıp ekranda tutabiliyorsunuz. Ağırlığı ise 8,1 kg. Bu kadar büyük bir monitör için bu ağırlık kabul edilebilir bir rakam.

EĞLENCE İÇİN BİREBİR

Gelelim böyle bir monitörle eğlence için yapabileceklerinize: 20.000:1 kontrast oranıyla bu monitörde görseller üzerinde çalışmak son derece keyif verici. Fotoğraflarınızı görüntülerken, özellikle yüksek çözünürlükteki görsellerde kalitesi kendini gösteriyor. Arkasındaki HDMI girişi sayesinde Samsung T260 ile Full HD filmleri seyredebilirsiniz. Zaten uzaktan kumandalı bir ekran kartıyla bu ürünü rahatlıkla televizyon gibi kullanabilirsiniz. Film seyrederken, ebatları çok büyük olduğundan, görüntüyü kaçırmamak için biraz geriye çekilmemiz gerekiyor. Fakat iş oyun oynamaya gelince, özellikle de FPS oyunlarında monitör sizi oyun dünyasının içine alıyor. 5 ms tepki süresinin oyuncuların dikkatini çekeceği şüphesiz. Tepki süresi, film seyrederek

ken rastlayabileceğiniz bozulmaları da engelliyor. Arka tarafında bulunan D-SUB ve DVI-D girişleri sayesinde monitörü hem anakart üstündeki bir ekran kartına ya da üst seviye bir ekran kartına bağlayabilirsiniz. Tabii ki böyle bir monitörü satın almadan önce üst seviye bir ekran kartına sahip olmanız gerektiğini yoksa monitörü satın almanızın neredeyse hiçbir anlamı olmayacağını unutmamalısınız. Arka kısmında ayrıca bir adet USB yuvası da bulunuyor.

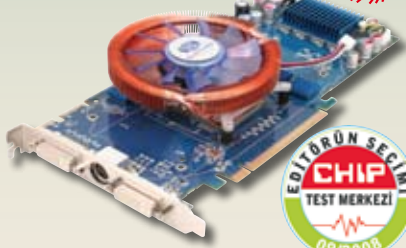

KONTROL TUŞLARI

Samsung T260'nin açma-kapatma tuşu sağ ön tarafında ve dokunmatik. Kontrol tuşları ise sağ yan tarafında bulunuyor. Bu tuşların ön tarafında bulunmaması ürünün estetik görünümüne katkıda bulunurken bir yandan da ayarlarımızı yaparken kolayca görünmeyen tuşları kullanmak, alışıcaya kadar zorluk yaratabiliyor. Samsung'un Magic Bright 3 teknolojisi sayesinde, monitörün ayarlarını kullanım amacınıza göre önceden belirlenmiş mod'lardan birini seçerek en uygun hale getirebilirsiniz.

BÜTÇESİ OLANLARA

Samsung T260, yatayda 170, dikeyde ise 160 derece görüş açısına sahip. Bu sayede cihazdan aldığımız keyfi arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz. Özetle baktığımız zaman Samsung estetik tasarımıyla masanızın üstünü süsleyecek bir monitör. Ebadından ötürü oldukça yer kaplamasına karşın görüntü kalitesiyle masanızda bir pırlanta gibi parlıyor. Kullanıcısına sunduğu geniş çalışma alanının yanı sıra eğlence adına bir monitörden beklediğiniz her şeyi size sunan Samsung T260, üzerinde bir hoparlör bulundurmuyor. Fakat bu bir eksi değil. Tam tersine bu, Samsung'un bir ortakla çalışmaya gitmeyerek en iyi yaptığı işe odaklanmasına ve böylelikle ürünündeki kalitesini garantilemesiyle sonuçlanıyor. Eğer bütçeniz uygunsa ve monitör değiştirmeyi düşünüyorsanız masanızda ne yapıp edip yer açın ve bu monitörü edinin.

SONUÇ ► Bir monitörün sunabileceği en kaliteli özellikleri bir araya toplayan Samsung, son kullanıcılar için çekici bir ürün sunuyor. →

GÜÇ KAYNAĞI	EKRAN KARTI	ANAKART
MUSHKIN 500 WATT EP-500AP 	SAPPHIRE HD 4850 TOXIC 	MSI K9N2 SLI PLATINUM
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS -	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Akortek BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT Belli değil	FİRMA Arena, Datagate BİLGİ İÇİN (212) 364 64 64 WEB www.arena.com.tr FİYAT 215 \$ + KDV	FİRMA Datagate Koyuncu BİLGİ İÇİN (212) 332 15 00 WEB www.datagate.com.tr FİYAT 183 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Forma faktör ATX 24 Pin Maksimum güç 500 Watt Fan 1 x 12 cm Gürültü 20 dB Verimlilik % 80 ATX standardı V 2.2	Grafik işlemci RV770 Bellek tipi GDDR 3 Bellek arayüzü 256 bit Güç girişi 1 x 6 pin Soğutma Aktif (Zalman) Giriş çıkışlar 2 X DVI, Video	Form faktör ATX Yonga seti nVidia nForce 750a SLI İşlemci yuvası AM2+ FSB hızı 2.600 MHz Bellek yuvası 4 x DDR2 1066 Yuva sayısı 2 x PCIe x8, 1 x PCIe x4, 2 x PCI 2.2

GÜCÜNÜZE GÜÇ KATIN: Güç kaynağı piyasası, son zamanlarda yeni firmaların da gelmesiyle beraber rekabetin arttığı ve bu sayede performanslı fakat ucuz bileşenlerin bulunabilir hale geldiği bir piyasa oldu. Bu rekabetten en çok yararlanacak olan ise tabii ki son kullanıcı. Piyasaya adım atan en son firmalardan biri ise Mushkin. Bellek konusunda adından sıkça söz ettiren Mushkin, güç kaynağı işinde de gayet başarılı bir ürünle karşımıza çıktı. 500 Watt güç sunabilen firmanın yeni ürünü EP-500AP, standart bir sistemin bütün güç ihtiyacını karşılayabilecek nitelikte. Üzerindeki 12 cm fan ile başarılı bir soğutma sunmasına karşın sessiz kalmayı başarabilen cihaz, sökülebilir kabloları sayesinde de kasa içi gereksiz kablo kalabalığını önleyerek hava dolaşımını engellemiyor. Kasanızın içinde her halükarda bazı bileşenlerin takılı olacağını düşünen Mushkin mühendisleri, bu yüzden olsa gerek bazı kabloları standart olarak cihaza dâhil etmiş. Bu sayede zaten takacağınız kabloları tekrar takıp çıkarmak zorunda kalmıyorsunuz. Ayrıca ihtiyaç duyarsanız da ürünle beraber gelen ek kabloları takabilirsiniz. Ürünün en son ATX standartlarını desteklemesi ise beğenimizi kazandı.

SONUÇ ► Sunduğu gerçek 500 Watt güç, sessiz çalışması ve modüler yapısı ile Mushkin, güç kaynağı piyasasına iddialı bir giriş yapıyor.

- ⊕ Yüksek verim
- ⊕ Sessiz çalışma
- ⊕ Modüler yapı

ZEHİRLİ GÜÇ: ATI HD 4000 serisi ekran kartları piyasaya çıktıkları andan itibaren fiyat/performans oranları ile bütün testleri alt üst etmeye başladılar. Test Merkezi'mize Sapphire'den gelen HD 4850 Toxic modeli ise bu serinin çitasının gerek soğutma gerek de performans alanında bir üst seviyeye çıkarıyor. İlk olarak ürünün arttırılmış saat frekansları gözümüze çarpıyor. Normalde 625 MHz olan çekirdek frekansı 675 MHz'e yine normalde 993 MHz olan bellek frekansı ise 1100 MHz'e çıkartılmış. Bu sayede hali hazırda rakiplerine kök söktüren HD 4850 çok daha üstün bir performans sunar hale gelmiş. Piyasadaki stok soğutmalı standart HD 4850'ler yerine Zalman'ın bakır alaşımlı VF900 modelini kullanan Sapphire soğutmanın da üstesinden en iyi şekilde gelmeyi başarmış. Ayrıca bellekleri soğutulmayı da unutmayan firma ürüne ne kadar özen gösterdiğini sergiler nitelikte. Yaptığımız testler de, ürünün tam yük altında bile uzun süre sonra 50 derecenin üstüne çıkmadığını göstererek soğutmanın kalitesini kanıtlar nitelikteydi. Son olarak HD 4850 Toxic'in DirectX 10.1 ve Shader Model 4.1 gibi son teknolojileri desteklediğini de belirtelim.

SONUÇ ► Kaliteli soğutma ve üstün performans bir araya gelince HD 4850 Toxic kaçırılmaması gereken bir fırsat haline geliyor.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ HDMI ile 7.1 Ses
- ⊕ Uygun fiyat

HYBRİD SLI: Phenom serisi ile başarılı bir çıkış yapamayan AMD, piyasaya yeni giren anakartlarla daha cazip bir platform haline gelmeye başladı. Bu ay Test Merkezi'mize AMD platformu için üretilen MSI'nin K9N2 SLI Platinum modeli konuk oldu. İlk bakışta ürünün üzerindeki nForce 750a SLI yongası dikkat çekiyor. Adından da anlaşılacağı gibi bu yonga sayesinde anakarta aynı anda iki adet nVidia ekran kartı takarak SLI yapabiliyorsunuz. Fakat kartın üzerindeki yuvaların PCI Express x16 yerine x8 olması bu tür bir yapılandırmadan tam performans almanızı engelliyor. Ürünün diğer özelliklerine baktığımızda Phenom işlemciler ile 1.066 MHz belek frekansının desteklendiğini görüyoruz. Yine üründe bulunan en son teknolojilerden biri de melez SLI. Bu teknoloji sayesinde destekleyen bir nVidia ekran kartını sisteme taktığınızda, bu ekran kartı ile anakart üzerindeki bütünleşik kart güçlerini birleştiriyor. Bu sayede iki karttan aynı anda yararlanarak performansınızı arttırabiliyorsunuz. Ürünün bağlantılarına baktığımızda e-Sata ve Firewire girişinin olması beğenimizi kazanırken video çıkışı olarak VGA ve HDMI'in eksikliği dikkatimizi çekti.

SONUÇ ► K9N2 SLI Platinum her ne kadar özellikleri ile AMD platformu için iyi bir seçim olsa da, SLI için pek uygun bir tercih değil.

- ⊕ Başarılı soğutma
- ⊕ Hybrid
- ⊖ Düşük SLI performansı

BELLEK	TAŞINABİLİR TV VE MEDYA OYNATICI	ANAKART
OCZ FATAL1TY 	PHILIPS PORTABLE TV PVD1079/12 	ASUS RAMPAGE EXTREME
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Akortek BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99 WEB www.ocztechnology.com FİYAT 79 \$ + KDV	FİRMA Philips Türkiye BİLGİ İÇİN 0 800 261 33 02 WEB www.philips.com.tr FİYAT 699 YTL	FİRMA Çizgi Elektronik, Mersa, Boğaziçi BİLGİ İÇİN (212) 356 70 70 WEB www.cizgi.com.tr FİYAT 379 \$
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Bellek tipi DDR2	Ekran 10,2 inç LCD TFT	Form faktör ATX
Kapasite 2 GB (2 x 1.024)	Çözünürlük 800 x 480 x 3 (RGB)	Yonga seti Intel X48
Sınıf PC2-8500	Pil süresi 3 saat	İşlemci yuvası LGA 775
Hız 1.066 MHz DDR2	Yayın desteği Analog, DVB-T	FSB hızı 1.600 MHz
Gecikme 5-5-5-15 (1.066 MHz)	Desteklenen dosya türleri MPEG4, DivX, JPEG, MP3, WMA	Bellek yuvası 4 x DDR3 1600
Voltaj 2.1v	Kontrast oranı (tipik) 250:1	Yuva sayısı 2 x PCIe x16, 3 x PCIe x1, 2 x PCI 2.2

DDR2'DE SON NOKTA: Intel'in yeni X48 yonga setinin gelmesiyle artık anakart üreticileri DDR2'yi bırakıp DDR3'e geçmeye başladılar. Fakat yine de DDR2'nin hem fiyat hem de performans bakımından altın çağını yaşadığı bu günlerde piyasaya gelen yeni ürünler adeta bunu kanıtlar nitelikte. Test Merkezi'mize gelen OCZ Fatal1ty bellekler ise bu alanda yeni teknolojilere ev sahipliği yapıyor. Arttırılmış voltaj koruması bunların en başında geliyor. Sattığı performanslı belleklere, kullanıcıların hız aşırma yapacağını bilen OCZ, bu iş için önlemini bellek kalitesini artırarak alıyor. Üründeki voltaj koruması sayesinde aşırı voltaj yüklemelerinde dahi belleğin hasar görmesi engelleniyor. OCZ'nin XTC yapılı soğutucularını kullanan ürünün soğutmasını gayet başarılı bulduk. Ürünün siyah PCB'ye sahip olması ise oyuncular cezbedecek nitelikte. Yazının başında bahsettiğimiz gibi bu bellekler yeni özellikleri ile ön plana çıkıyorlar. Bunlardan bir diğeri ise kullanıcıların otomatik olarak hız aşırma yapmasını sağlayan EPP teknolojisi. nVidia yonga setli bir anakart ile kullanıldığında Fatal1ty bellekler otomatik olarak hız aşırabiliyor.

SONUÇ ► İster hız aşırma yapın ister yapmayın, OCZ Fatal1ty her halükarda size en uç performansı sunabilecek kapasiteye sahip.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Otomatik hız aşırma
- ⊕ Uygun fiyat

HEPSİ BİR YERDE: Hayatımızı kolaylaştıran ürünleriyle tanıdığımız Philips, bu defa yeni taşınabilir televizyonu ile TV keyfini her yere taşımaya hedefliyor. Hem analog hem de karasal dijital yayını (DVB-Terrestrial) destekleyen ürünü ister adaptörüyle isterseniz de şarj ederek kullanabiliyorsunuz. Seyahatte, piknikte veya elektrik olmayan herhangi bir ortamda cihaz ile üç saat boyunca kesintisiz televizyon keyfi yaşayabilirsiniz. Ürünün beraberinde gelen anten sayesinde ekstra anten derdiyle uğraşmanıza da gerek kalmazken yine beraberinde gelen kumanda ile cihazın bütün özelliklerini kontrol edebilirsiniz. Üzerinde bulunan SD kart yuvası ve USB girişi sayesinde ürün aynı zamanda medya oynatıcı görevi de görüyor. Bu sayede isterseniz flash belleğinizdeki şarkıları dinlemek, isterseniz de fotoğraf makinenizle çektiğiniz fotoğraflara bakmak Philips Portable TV ile çok kolay oluyor. Belleği veya SecureDigital kartı taktıktan sonra ana menüde gerekli seçenekler anında devreye giriyor. Son olarak ürünün üzerinde entegre hoparlörler bulunduğunu ve ayrıca bir de kulaklık çıkışı olduğunu da belirtelim.

SONUÇ ► Philips, Portable TV ile aynı anda hem taşınabilir televizyon hem de medya oynatıcıyı bir araya getirerek mükemmeli başarmış.

- ⊕ DVB-T desteği
- ⊕ SD kart ve USB yuvası
- ⊕ Zengin dosya biçimi

PERFORMANS TUTKUNLARINA: Asus'un yeni anakartı Rampage Extreme'i Test Merkezi'mize ulaştır ulaşmaz incelemeye aldık. Asus'un performans konusunda piyasada bulunan en başarılı anakartlarından olan ürün, üzerinde taşıdığı Intel'in en son yonga seti X48 sayesinde, yeni nesil Core 2 Duo işlemcileri kolayca yüksek hızlara çıkarabiliyor. Geçtiğimiz günlerde Rampage Extreme ile yapılan demelerde, E8600 işlemci 6,7 GHz'e kadar çıkarılarak bir dünya rekoru kırıldı. Bu rekor da anakartın gücünü sergiler nitelikteydi. CrossFire teknolojisine hazır gelen kart sayesinde HD 4000 serisi ekran kartlarından tam verim alabilirsiniz. Standart olarak çift kanal 1.600 MHz DDR3 bellek teknolojisini destekleyen ürün, yine hız aşırma ile 2.000 MHz gibi bellek frekanslarına çok rahat ulaşabiliyor. Soğutma çözümü olarak kuzey köprüsünde sıvı soğutma bloğu barındıran anakart bu konuda da bizden tam puan aldı. Verimlilik konusunda da %96 gibi değerlere ulaşan cihaz hem daha az enerji harcıyor hem de daha az ısınıyor. Eğer "ben hız aşırma yapamam, beceremem" diyorsanız ürünün üzerinde bulunan iROG yongası sayesinde siz de kolayca hız aşırma yapabilirsiniz.

SONUÇ ► Rampage Extreme sunduğu üstün performans ve üzerindeki kaliteli bileşenler sayesinde bizden tam puan alıyor.

- ⊕ Hız aşırma potansiyeli
- ⊕ Sıvı soğutma
- ⊕ Yüksek verimlilik

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

PC'ler avuca geldi

Asus'un EeePC'si ile başlayan Netbook çılgınlığı tüm hızıyla etkisini sürdürüyor. Dizüstü PC'lerin pabucu dama atıldı.

10 Ağustos PC'lerde oyun oynamak ucuzluyor

En yeni çıkan performans şampiyonu ekran kartlarının 600 dolardan başlaması adettendi. “-di” diyorum çünkü en hızlı GPU'yu “duble” olarak taşıyan ekran kartlarının fiyatı bile 500 doların altına düşmüş durumda. İlginç bir gelişme olarak konsol fiyatlarındaki düşüşe rağmen PC'de oyun oynamayı seven ve bunun için tek bir ekran kartına konsoldan daha fazla para harcayan bir kesimin hala mevcut olması. Diğer yanda PC oyuncularını köşeye sıkıştıran başka etkenler de var ki bunların başında yüksek güç tüketimi geliyor. Ülkemizde elektrige yapılan son zamları takip ediyorsanız ya da son zamanlarda elektrik faturası yatırdıysanız zaten ne demek istediğimi anlayacaksınız. Ayrıca hızlı bir ekran kartı aldığınızda PC'nizdeki (başta güç kaynağı) diğer bazı bileşenleri de değiştirmek zorunda olmanız cabası. Üreticiler bu noktada seçenekleri artırarak bir anlamda kolaylık sağlarken üst uç oyuncu kesimini de daha niş bir kesime hapsediyor aslında. AMD'nin ATI Radeon HD 3300 entegre grafik işlemcisiyle donattığı 790GX yongaseti, kuşkusuz çoğu kullanıcının entegre ekran kartı bulunan yonga setlerine bakışını değiştire-

cek. Düşük kalite ayarlarında olsa da 1.024 x 768 çözünürlükte Crysis gibi bir oyunla 30 kare / sn hızı sağlayan 790GX yonga setini küçümsememek gerek. nVidia'nın bu kadar performanslı bir entegre grafik çözümü (henüz) yoksa da rekabette geriye düşmek istemeyen firma buna mutlaka uygun bir cevap verecektir.

Bu bir yana işlemciye dâhil edilmiş ekran kartlarının da (henüz ortada performans rakamları yoksa da) neler getireceğini göz önüne almak gerek. AMD, ATI'yı satın almasının faydalarını görmeye başlamıştı zaten. Ek olarak işlemci ve GPU'yu aynı çatı altında buluşturan Fusion projesiyle nVidia'ya ciddi bir gol atabilir. Intel'se zaten bu alanda Larrabee kod adlı işlemcisiyle var olacaksa da bu projelerin hayata geçmesi 2010'u bulacak.

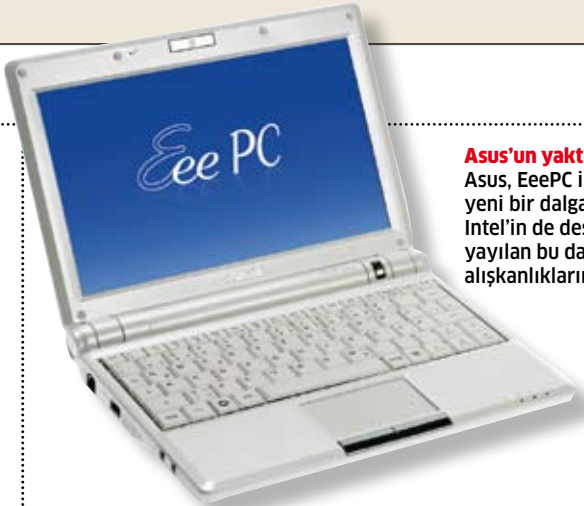
Her halükarda AMD'nin nVidia ile girdiği yarışta uyguladığı uygun fiyat politikası, ekran kartlarındaki fiyatlandırma alışkanlıklarını değiştirerek orta sınıf kartları üst uç oyuncular için kabul edilebilir bir performans çitasına çekerken, giriş seviyesinde de dar bütçeli kullanıcıları sevindirmiş oluyor.

17 Ağustos Dizüstülerin ölenemez yükselişi

Teknoloji başlı başına bir evrim. Bu evrimi yönlendiren etkenlerin sayısı çok fazlaysa da kabaca kullanıcı ihtiyaçları ve düşük maliyetin en önemli etkenlerden olduğunu söylemek mümkün. Bu evrim içinde dizüstü PC'lerin gelişimini izlemek son zamanlarda çok keyifli olmaya başladı. Intel'in Atom işlemcisinden önce ele avuca sığan dâhili klavyeye sahip Windows XP hatta Vista çalıştırabilen cihazlar (yaygınlık kazanmasa da) gündemdediydi. Kısaca MID (Mobile Internet Device) denilen bu cihazlar hala gündemde hatta piyasada aslında. Fakat tıpkı cep telefonlarının önce

AMD'nin gururu AMD ATI HD 4870 X2, 2 GB GDDR5 bellek ve 2,4 teraflop hesaplama gücüyle tek başına süper bilgisayarlarla boy ölçüşebiliyor.

Asus'un yaktığı ateş
Asus, EeePC ile sektörde yeni bir dalga başlattı. Intel'in de desteğiyle yayılan bu dalga, kullanıcı alışkanlıklarını değiştirdi.

Taşınmaz 15,4 inç
Kullanıcılar yanlarında taşıdıkları dizüstü PC'lerin ağırlığından bıkmış durumda. 15,4 inç kategorisi, artık daha ziyade masaüstü PC olarak cazip.

çok küçülüp sonra ergonomik kullanım adına "makul boyutlara" gelerek büyümesi gibi, 8,9 inç ya da 10 inç ekrana sahip, nispeten uygun fiyatlı ve adına netbook denilen mini dizüstü PC'ler, şu anda en "trendy" cihazlar. Tüm üreticiler hızlı bir şekilde netbook üretip piyasaya sürme peşinde.

Netbook'ların zaman içinde dizüstü PC piyasasında çok ciddi bir değişikliğe sebep olacağını düşünüyorum. Zira rekabet şartları yüzünden sürekli fiyatları düşen ve gelişen netbook'lar bu kadar ucuzken, kısa bir süre içinde kullanıcıları 13,3 inç ya da 12,1 inç bir dizüstü PC'ye iki hatta üç kat fazla para ödeyecek bir sebep kalmayacak ortada. Zira 13,3 inç ve daha küçük ekranlı bir dizüstü PC'de 1080p film izlemek hatta 3B oyun oynamak anlamlı olmadığı için performans kriteri otomatik olarak yerini tasarıma, pil tüketimi ve ek özellikler gibi pratikte daha önemli olabilecek noktalara bırakıyor. Bu durumun sonucu ise dizüstü PC'lerin fiyatlarındaki ciddi düşüşler. Fakat bu kadarla kalmıyor. Bence şu an katotik (kaosa itirazım yok kaos=hareketlilik) bir durumda olan taşınabilir PC'ler, önümüzdeki iki yıl içinde toparlanacak ve kategoriler belli oranda farklılaşacak.

Taşınabilir PC senaryoları

MASAÜSTÜ TAŞINABİLİR PC'LER: 500 dolar civarı minimum özelliklerle donatılmış giriş seviyesi ürünler ve 15,4 inç - 22 inç ekranlı hızlı bir ekran kartı ve zengin donanım özelliklerine sahip taşınabilir oyun makineleri gibi iki temel gruptan oluşacak bu ürün gamında HP'nin SmartTouch benzeri, PC kısmı monitöre entegre dokunmatik ekranlı modeller

de olacak.

DİZÜSTÜ TAŞINABİLİR PC'LER: Aslına kaos bu kategoride hep devam edecek gibi. Bunun sebebi, internetin sunduğu olanakların sürekli artmasına bağlı olarak zamanla daha fazla kullanıcının internetini yanında taşımak istemesiyle ilintili bir şekilde, daha fazla kullanıcı grubunun ihtiyaçlarını karşılamak adına üreticilerin yoğun çeşitlilik gösteren bir segmentasyona gidecek olması kuşkusuz. Bu kategorideki donanımların çeşitliliği bir yana yazılımlar ve hizmetlerin sayısında da ciddi bir artış görülecek. Hatta eğer yazılımcıysanız bu alanda ürün geliştirmeye ya da fikir üretmeye şimdiden başlamanızı öneririm. Başta Intel olmak üzere çoğu firma, bırakın çalışan projeyi, yaratıcı bir fikir için 100.000 dolar ödüllü yarışmalar düzenleyip duruyor.

Dizüstü kategorisindeki olası ürünlere dönersek, aslında şu anda zaten durum az çok belli. Lenovo X300 ya da Apple Air benzeri ince ve hafif fakat 15,4 inç kadar ekrana sahip olabilen modeller, özellikle taşınabilirlik ve geniş ekrandan fedakarlık etmek istemeyenlere hitap edecek. Fakat bu ürünler doğal olarak pahalı olacak.

Diğer yanda 13,3 ve 12,1 inç kategorisinin anlamsız pahalılığı sona erecek ve bu ürünler lüks olmaktan çıkacak. 10 inç taşınabilir PC'lere yaklaşan fiyatlarıyla 13,3 ve 12,1 inç

PC'ler, üreticilerin nispeten az kar marjıyla sattığı ürünler olacak. Bu ürünlerin netbook'lara göre en önemli kozlarından biri pil süresi olacak.

Netbook'larda heyecan bitmiyor

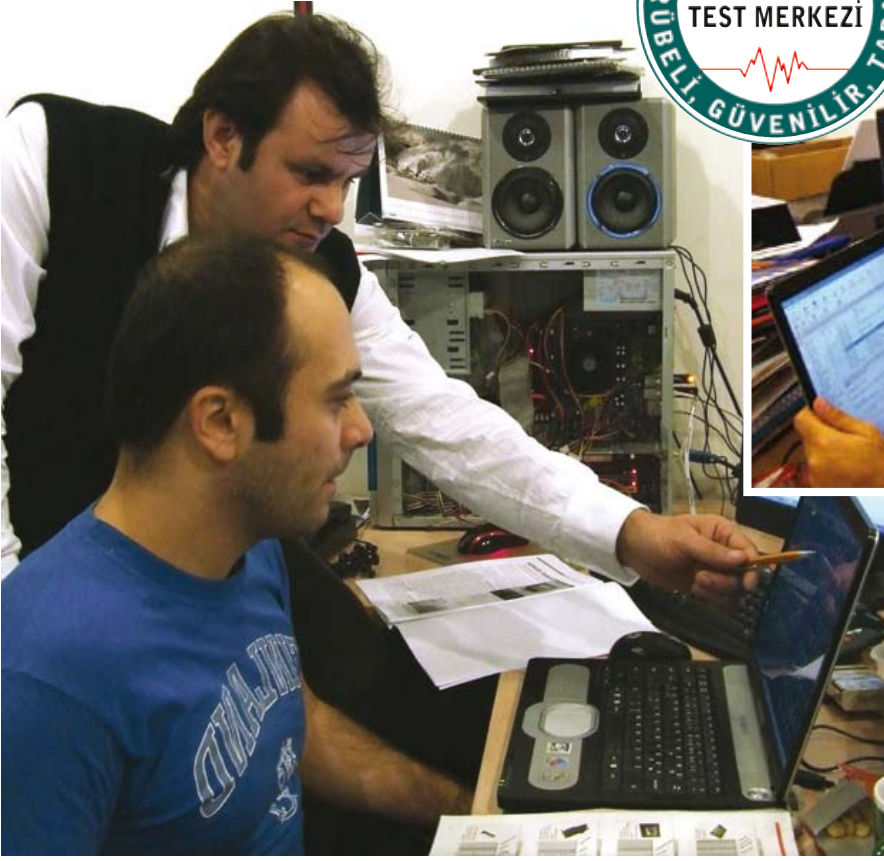
10 inç ve altı netbook'larda fiyat düşüşleri beklemiyorum. Fakat donanım özellikleri gittikçe daha iyi olacak. Pil süresinde bir artıştan söz etmek fazla iyimserlik olursa da bazı üreticiler daha yüksek kapasiteli pilleri ek opsiyon olarak sunacak. Tabii ki SSD'ler standart olacak. Başta çözünürlük olmak üzere ekran özellikleri de iyileşirse hoş olur fakat üreticilerin bu konuda çok istekli olacağını sanmıyorum. İşletim sistemi, tarafında ise eski dost WindowsXP'nin Netbook'lar için ideal olduğunu düşünüyorum. Eğer Microsoft'tan bir zorlama ya da daha iyi bir alternatif gelmezse netbook - WinXP kardeşliği sürecek. İlk başta öyle gibi görünmesine rağmen Linux'un netbook'lar için yaygın kullanılan bir işletim sistemi olması pek mümkün görünmüyor. Bunun dışında dahili GSM ya da GPS donanımıyla donatılmış netbook'lar bu segmentteki üst modelleri oluşturacak.

Tüm bu saydıklarımın genel bir sonucuysa toplamdaki bir hafifleme olacak. Yani şu an 15,4 inç kategorisindeki 2 - 3 kg arası ağırlık yerini 1,25-2,25 kg'a bırakacak. 2,25 kg'ın üzerindeki bir 15,4 inç dizüstü PC'ye "taş gibi" diyeceğiz. 13,3 inç altında ise ağırlık bir sorun olmaktan çıkacak.

Yukarda çizdiğim manzara, aslında pek çok açıdan mevcut durumun nispeten oturmuş, derli toplu bir hali bile sayılabilir. Her halükarda gittikçe yükselen dizüstü PC satış grafiğinde önümüzdeki yıllarda düşüş olmayacağı bir gerçek.

Rekabet kaliteyi getiriyor: casper 10 " netbook rakipleriyle aynı fiyata daha iyi donanım özellikleri sunuyor.

TEST CİHAZLARI

Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçıran okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir katego-

ride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her Top 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

CHIP TOP 10

Donanım listeleri

- 123** Blu-ray yazıcılar
- 123** Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital makineler
- 123** 150 \$ üstü ekran kartları
- 123** 150 \$ altı ekran kartları
- 124** Video ve resim gösteren MP3 çalarlar
- 124** Çok işlevli yazıcılar
- 124** 19 inç LCD monitörler
- 124** 22 inç LCD monitörler
- 125** Navigasyon sistemleri
- 125** SATA II sabit diskler
- 125** Avuçiçi PC'ler
- 125** 1.500 \$ altı dizüstü bilgisayarlar

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

Blu-ray yazıcılar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (\$ + DVD)	3D Okuma Yazma	Blu-Ray Okuma Yazma	DVD Okuma Yazma	Güçü	Arabirim	Önbellek/Firmware	Lightscribe	Gürültü (Sone)	CD-R/-RW	DL-DVD-R/-R/-R/-R/-R/-R	DL-DVD-R/-R/-R/-R/-R	HD-DVD Okuma		
YENİ	1 LG GGW-H20L	98	iyi	270	100	100	99	78	SATA	2 MB/YLYO	var	2,9	40 / 24	16/6/16/8/5	6/2/4/2	6/2/4/2/2	var
YENİ	2 LG GGW-H10N	86	orta	500	100	97	100	80	SATA	4 MB/GL04	yok	2,8	8/10	12/8/12/6/5	4/2/2/2	4/2/2/2/2	yok
YENİ	3 Philips SPD7000BD	85	kötü	550	82	94	100	100	SATA	2 MB/BPBK	yok	1,4	32/24	12/6/12/8/-	2/2/2/2	2/2/2/2/2	yok
YENİ	4 Pioneer BDR-202	81	orta	350	76	88	76	90	SATA	4 MB/1.04	yok	2,4	24/24	12/6/12/8/5	4/2/-/-	4/2/-/-	yok
YENİ	5 Lite-On LH-2B1S	79	orta	400	83	89	57	100	SATA	2 MB/AL05	yok	1,4	32/24	12/6/12/8/-	2/2/-/-	2/2/-/-	yok
YENİ	6 Sony NEC Optiarc BD	77	kötü	680	71	72	80	100	IDE	8 MB/1.0e	yok	1,4	24/16	8/6/8/8/5	2/2/2/2/2	2/2/2/2/2	yok

TEST DEĞERLERİ: Fiyat/Performans, Fiyat (\$ + DVD), 3D Okuma Yazma, Blu-Ray Okuma Yazma, DVD Okuma Yazma, Güçü, Arabirim, Önbellek/Firmware, Lightscribe, Gürültü (Sone).
TEKNIK VERİLER: CD-R/-RW, DL-DVD-R/-R/-R/-R/-R, DL-DVD-R/-R/-R/-R/-R, HD-DVD Okuma.

LG GGW-H20L
LG, tüm medyalara (CD, DVD, Blu-ray) yüksek hızla kayıt yapabiliyor ve hatta "Lightscribe" etiket baskısını destekliyor.

Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital fotoğraf makineleri

Sıra	Model	Fotoğraf kalitesi Toplam puan	Fiyat (\$ + DVD)	Donanım özellikleri	Dök.İşlevi	Hız	Değişim hızı	Pil süresi	Görüntü sabitleme	Ekran	Diğer özellikler
1	Sony Cyber-shot DSC-H3	81	94	450	66	90	69	0,25 s	180 / 590	optik	8,0 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 264 g
2	Fujifilm FinePix S5700	75	73	320	77	75	69	0,32 s	360 / 1.130	-	7,1 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, xD-Card, 400 g
3	Casio Exilim EX-Z1050	68	87	250	43	93	48	0,13 s	250 / 720	-	10,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,6 inç, NP-40, SD-Card, 155 g
4	Panasonic Lumix DMC-FX100	66	90	600	51	45	55	0,65 s	160 / 480	optik	12,0 megapiksel, 28-100 mm, 2,5 inç, CGA-5005E, SD-Card, 176 g
5	Samsung Digimax L77	66	83	300	51	61	72	0,47 s	90 / 290	-	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, SLB-0637, SD-Card, 160 g
6	Casio Exilim EX-V7	66	74	440	62	56	55	0,63 s	130 / 450	algılayıcı	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, NP-50, SD-Card, 190 g
7	Canon PowerShot A590 IS	64	80	310	52	59	55	0,52 s	270 / 2.160	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 220 g
8	Fujifilm FinePix Z5fd	64	91	290	39	62	59	0,49 s	120 / 340	-	6,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-40, xD-Card, 148 g
9	Fujifilm FinePix F50fd	64	89	450	49	38	59	0,54 s	150 / 390	sensor	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,7 inç, NP-50, SD-Card, xD-Card, 180 g
10	Sony Cyber-shot DSC-W55	63	75	210	43	80	72	0,36 s	210 / 860	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 147 g
11	Fujifilm FinePix F40fd	62	86	380	62	63	59	0,31 s	180 / 490	-	8,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-70, SD-Card, xD-Card, 180 g

TEST DEĞERLERİ: Fotoğraf kalitesi, Fiyat (\$ + DVD), Donanım özellikleri, Dök.İşlevi, Hız, Değişim hızı, Pil süresi, Görüntü sabitleme.
TEKNIK VERİLER: Ekran, Diğer özellikler.

Kompakt
Ele çok iyi oturan DSC-H3, ISO 400'e kadar olan ayarlarda iyi bir fotoğraf kalitesine sahip.

150 \$ üstü ekran kartları

Sıra	Model	Fiyat/Perf. Toplam puan	Fiyat (\$ + DVD)	3D performansı	Birlikte gelenler	GPU	Bellek	Geçirilecek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Arabirim	Üretim teknolojisi	Gük girişi
1	Asus EN9800 GX2	92	Kötü	713	94	80	95	GeForce 9800 GX2	1 GB GDDR3	600 1000	PCI-E 2.0x16	65 nm 1x6 pin, 1 x 8 pin
2	MSI N9800GX2	90	Kötü	607	95	80	75	GeForce 9800 GX2	1 GB GDDR3	600 1000	PCI-E 2.0x16	65 nm 1x6 pin, 1 x 8 pin
3	Gigabyte GV-NX98X1GHI-B	90	Kötü	585	94	80	75	GeForce 9800 GX2	1 GB GDDR3	600 1000	PCI-E 2.0x16	65 nm 1x6 pin, 1 x 8 pin
4	Zotac GTX 280 AMP Edition	90	Kötü	620	91	85	85	GeForce GT200	1 GB GDDR3	700 1150	PCI-E 2.0x16	55 nm 1x6 pin, 1 x 8 pin
5	Point of View GF9800 GX2	89	Kötü	644	94	80	65	GeForce 9800 GX2	1 GB GDDR3	600 1000	PCI-E 2.0x16	65 nm 1x6 pin, 1 x 8 pin
6	Gigabyte Radeon HD 4870	76	Orta	335	74	85	75	Radeon HD 4870	512 MB GDDR5	750 900	PCI-E 2.0x16	55 nm 1x6 pin, 1 x 8 pin
7	Asus EN8800 GTS TOP	71	Orta	345	68	75	85	GeForce 8800 GTS	512 MB GDDR3	740 1035	PCI-E 2.0x16	65 nm 1x6 pin
8	Sapphire 3870 X2	69	Kötü	429	61	90	100	Radeon HD 3870 X2	1 GB GDDR3	825 900	PCI-E 2.0x16	55 nm 1x6 pin, 1 x 8 pin
9	Asus EN8800 GT	69	İyi	249	62	85	95	GeForce 8800 GT	512 MB GDDR3	740 1000	PCI-E 2.0x16	65 nm 1x6 pin
10	PowerColor HD 4850	68	İyi	215	64	85	75	Radeon HD 4850	512 MB GDDR3	625 993	PCI-E 2.0x16	55 nm 1x6 pin

TEST DEĞERLERİ: Fiyat/Perf., Fiyat (\$ + DVD), 3D performansı, Birlikte gelenler.
TEKNIK VERİLER: GPU, Bellek, Geçirilecek saat hızı (MHz), Bellek saat hızı (MHz), Arabirim, Üretim teknolojisi, Gük girişi.

Asus EN9800 GX2
Diğer nVidia GeForce GX2 işlemcili kartlar arasından başarılı kutu içeriğiyle sınırlan bu kart, uygun bir sistemde aygıtınızı kolaylıkla yerden kesebilir.

150 \$ altı ekran kartları

Sıra	Model	Fiyat/Perf. Toplam puan	Fiyat (\$ + DVD)	3D performansı	Birlikte gelenler	GPU	Bellek	Geçirilecek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Arabirim	Üretim teknolojisi	Gük girişi
1	Sapphire Radeon HD 3850	97	iyi	139	100	90	85	Radeon HD 3850	256 MB GDDR3	670 830	PCI-E 2.0x16	55 nm 1 x 6 pin
2	Gigabyte GV-NX86S256H	78	orta	139	76	85	85	GeForce 8600 GT	256 MB GDDR3	675 1008	PCI-E 2.0x16	80 nm -
3	MSI NX8600 GTS T2D256E0C	78	iyi	129	76	80	85	GeForce 8600 GTS	256 MB GDDR3	700 1050	PCI-E 2.0x16	80 nm 1 x 6 pin
4	MSI NX8600 GT T2D256E0C	68	çok iyi	89	64	80	85	GeForce 8600 GT	256 MB GDDR3	580 800	PCI-E 2.0x16	80 nm -
5	Gigabyte GV-NX86T256H	67	iyi	103	62	83	85	GeForce 8600 GT	256 MB GDDR3	600 720	PCI-E 2.0x16	80 nm -
6	HIS HD 3650 IceQ 512 MB GDDR3	64	orta	148	58	85	80	Radeon HD 3650	512 MB GDDR3	790 890	PCI-E 2.0x16	55 nm -
7	PowerColor AX3650-512MD3	64	orta	105	59	85	75	Radeon HD 3650	512 MB GDDR3	800 900	PCI-E 2.0x16	55 nm -
8	Sapphire HD 3650 256MB GDDR3	60	çok iyi	75	53	80	85	Radeon HD 3650	256 MB GDDR3	725 800	PCI-E 2.0x16	55 nm -
9	HIS HD 3650 512 MB GDDR3	60	çok iyi	75	52	85	80	Radeon HD 3650	512 MB GDDR3	725 700	PCI-E 2.0x16	55 nm -
10	Inno 3D I-8600GT-I4F3D	60	iyi	82	53	80	80	GeForce 8600 GT	1 GB DDR2	540 400	PCI-E 2.0x16	80 nm -

TEST DEĞERLERİ: Fiyat/Perf., Fiyat (\$ + DVD), 3D performansı, Birlikte gelenler.
TEKNIK VERİLER: GPU, Bellek, Geçirilecek saat hızı (MHz), Bellek saat hızı (MHz), Arabirim, Üretim teknolojisi, Gük girişi.

Sapphire Radeon HD 3850
Eğer orta seviye bir bütçeniz varsa hele hele hızlı bir işlemci ile bu kart, sizi rahatlıkla uzun süre idare edebilir.

Video ve resim gösteren MP3 çalarlar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Tasarruflu Ses kalitesi	Donanım / Ekstra özellikler	Servis / Dokümantasyon Ergonomi	Kapasite / Ekran	Hafıza yuvası	Bluetooth / WiFi	Metin / E-kitap gösterme			
1	Apple iPod Touch	83	Vasat	540	90	48	100	72	85	8 GB / 3,5 inç TFT LCD (480 x 320)	Yok	Var	Var
2	SamsungT10	81	Vasat	214	85	-	86	57	80	2 GB / 2,0 inç TFT LCD (320 x 240)	Yok	Var	Yok
3	Creative Zen V 4gb	79	Vasat	199	85	72	100	58	80	4 GB / 2,5 inç LCD (320 x 240)	Var	Yok	Yok
4	Creative Zen WAV 2gb	76	Orta	129	83	92	59	56	80	2 GB / 1,5 inç TFT LCD (176 x 132)	Yok	Yok	Var
5	CreativeZen V	75	yi	82	85	84	83	40	80	1 GB / 1,5 inç OLED (176 x 132)	Yok	Yok	Yok
6	Piranha Signum	75	Çok iyi	72	83	78	66	57	75	1 GB / 2,0 inç QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
7	Philips SA 3345	74	Vasat	302	80	60	73	65	80	4 GB / 2,4 inç QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Var
8	Piranha Tornado	74	Orta	146	81	73	66	59	75	1 GB / 2,4 inç QVGA (320 x 240)	Var	Var	Var
9	Piranha Patriot Plus	73	Orta	156	82	58	49	65	75	2 GB / 2,8 inç QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
10	Philips SA 6185	71	Vasat	490	80	41	73	57	80	8 GB / 3,5 inç QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Yok

iPod Touch
Ürünün üzerindeki kısayollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay.

Çok işlevli yazıcılar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Baskı kalitesi	Donanım özellikleri	Ekran	Veri arabirimi	Faks işlevi					
YENİ 1	Brother MFC-9840CDW	84	iyi	1.500	88	83	65	83	100	2.400 x 600 / 1.200 x 2.400	Grafik	PictBridge, LAN, WLAN	Renkli
YENİ 2	Lexmark X560n	82	iyi	1.200	93	97	59	73	73	2.400 x 600 / 600 x 600	2 satır	USB 2.0, LAN, Paralel	S/B
YENİ 3	Epson AcuLaser CX21NF	81	iyi	900	95	51	100	75	73	600 x 600 / 600 x 600	2 satır	USB 2.0, LAN	Renkli
YENİ 4	Epson AcuLaser CX11N	78	iyi	700	96	53	88	70	69	600 x 600 / 600 x 600	4 satır	USB 2.0, LAN	-
YENİ 5	Hewlett-Packard C Laser Jet CM1312 MFP	77	çok iyi	580	89	71	97	55	56	600 x 600 / 1.200 x 1.200	2 satır	USB 2.0, PictBridge, LAN	S/B
YENİ 6	Brother MFC-9440CN	76	orta	1.100	78	83	67	71	73	2.400 x 600 / 1.200 x 2.400	2 satır	USB 2.0, PictBridge, LAN	S/B
YENİ 7	Hewlett-Packard C LaserJet 2840 mFP	74	orta	900	80	92	78	35	70	600 x 600 / 1.200 x 1.200	Grafik	USB 2.0, LAN	S/B
YENİ 8	Hewlett-Packard C LaserJet 2820 mFP	72	orta	800	80	91	78	34	60	600 x 600 / 1.200 x 1.200	Grafik	USB 2.0, LAN	-
YENİ 9	Lexmark X502n	72	iyi	750	93	60	68	55	62	1.200 x 600 / 1.200 x 1.200	2 satır	USB 2.0, LAN	S/B
YENİ 10	Oki C3530 MFP	72	orta	1.100	78	75	58	76	64	1.200 x 600 / 600 x 1.200	Grafik	USB 2.0, PictBridge, LAN	S/B

Brother MFC-9840W
Dahili WLAN modülüne sahip tek aygıt olan MFC-9840W, yerinde garanti özelliğiyle de beğeni topluyor.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam Puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Teknik özellikler	Alan büyük. (inç)	Max. çözünürlük	Pislik aralığı	Maks. kontrast	Maks parlaklık cd/m²	Video girişleri	Tepki süresi (ms)			
1	Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
2	Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0,294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
3	Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
4	Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
5	Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
6	Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
7	Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
8	Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D	4
9	Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
10	Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimi kazandı.

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam Puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis dokü.	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Maks parlaklık cd/m²	Tepki süresi (ms)	Video girişleri	Ağırlık (kg)	
1	HP W2207	86	çok iyi	450	100	82	100	100	1.680 x 1.050	1.000	-	300	5	D-Sub/DVI	9
2	ASUS PG221	85	kötü	849	98	100	83	89	1.680 x 1.050	2.000	-	350	2	D-Sub/DVI	10.7
3	Samsung T22	84	iyi	422	98	70	82	67	1.680 x 1.050	1.000	-	300	2	D-Sub/DVI	5.8
4	Samsung 2232 GW	78	iyi	495	99	69	88	67	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	2	D-Sub/DVI	4.94
5	Samsung 2232 BW	75	iyi	475	94	69	86	67	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	2	D-Sub/DVI	4.95
6	Philips 220XW8FB/00	74	iyi	466	89	83	79	56	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	7.29
7	LG L226WTO-WF	74	iyi	475	94	69	80	56	1.680 x 1.050	-	3.000	300	2	D-Sub/DVI	5.65
8	Benq FP222W H	72	iyi	439	84	73	73	89	1.680 x 1.050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	5.8
9	AOC 2217PWC	72	iyi	489	74	85	90	78	1.680 x 1.050	-	3.000	300	5	D-Sub/DVI	5.58
10	Neovo E-W22	72	orta	549	82	76	80	78	1.680 x 1.050	-	3.000	300	3	D-Sub/DVI	7.9

HP W2207
Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

Navigasyon sistemleri

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Donanım	GPS sistemi	Ekran	Dahili hafıza	Kart yuvası	Harita	Araç kitli	
1	MIO C720	95	Kötü	795	100	100	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile dataylı	Var
2	GPSTURK 8608	94	Orta	448	100	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
3	GPSTURK 3503	90	Çok iyi	294	100	72	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
4	Piranha Voyager	85	Çok iyi	310	77	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	128 MB	SD/MMC	Navturk	Var
5	Garmin Nüvi 255W	82	Kötü	688	90	72	-	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Navcity, City navigator europe nt	Var
6	Navteq Bulbul B90	80	İyi	358	80	70	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Navteq	Var
7	Garmin Nüvi 200 Pink	79	İyi	339	80	65	-	3,5 inç	240 GB	SD/MMC	Navcity, Rec Routable Hwy Basemap	Var
8	Sony NEC Optiarc AD-7173A	89	İyi	41	80	97	85	96	96	95	E-IDE	18/18
9	Sony NEC Optiarc AD-7170A	88	İyi	37	80	97	89	96	91	95	E-IDE	18/18
10	Asus DRW-1814BLT	88	Orta	49	79	93	81	96	96	100	SATA	18/18

MIO C720
Ekstra özelliklerle dolu; MIO, Bluetooth 2.0 desteğine sahip.

TEST DEĞERLERİ → TEKNİK VERİLER

SATA II sabit diskler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Okuma hızı (MB/sn)	Yazma hızı (MB/sn)	Beşleme erişim süresi (ms)	Stabilite (derece)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite (GB)	Ünbellek (MB)	Disk dönüş hızı (rpm)	
1	Samsung HD250HJ	97	çok iyi	51	86.6	13.5	33	51	0.20	250	8	7.200
2	Seagate ST3500320AS	95	Orta	100	79.1	12.4	37	100	0.20	500	32	7.200
3	Seagate Barrac. ST3750630AS	94	kötü	137	81.9	18.1	35	137	0.18	750	32	7.200
4	Seagate ST31000340AS	94	çok kötü	225	79.6	12.9	38	225	0.23	1000	32	7.200
5	Western Digital WD7500AAKS	88	kötü	130	75.9	13.5	43	130	0.17	750	16	7.200
6	Seagate ST3250410AS	87	İyi	64	69.9	13.4	31	64	0.09	750	16	7.200
7	Samsung HD320KJ	81	Orta	80	65.6	14.1	33	80	0.25	320	8	7.200
8	Western Digital WD5000AAKS	80	çok kötü	99	62.2	13.1	37	99	0.20	500	16	7.200
9	Seagate ST3750640AS	79	çok kötü	179	62.9	13.1	43	179	0.24	750	16	7.200
10	Western Digital WD10EACS	76	çok kötü	288	58.6	14.8	31	288	0.29	1000	16	7.200

Samsung HD250HJ
Gerek uygun fiyatı gerekse yüksek performansı ve az ısınmasıyla bu disk çok beğendik.

TEST DEĞERLERİ → TEKNİK VERİLER

Avuçlu PC'ler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Donanım özellikleri	Taahhüt	Ergonomi	Servis Dök	İşlemci	Dahili hafıza (RAM) (MB)	Genişleme yuvası	Ekran	Kamera	Ağırlık		
1	HTC Touch Cruise	88	Orta	849	100	99	75	100	Qualcomm MSM7200	256	128	microSD (SD)	2,8 inç TFT	3 MP	130 g
2	Asus P750	88	Orta	749	84	84	73	95	Marvell PXA270M 520	256	64	microSD (SDHC)	2,6 inç TFT	3 MP	130 g
3	i-mate Ultimate 8150	83	Orta	999	91	72	78	93	PXA270 520	256	128	microSD (SD)	2,6 inç TFT	2 MP	152 g
4	HTC Touch Dual	78	Orta	749	75	88	73	100	Qualcomm MSM7200	256	128	microSD (SD)	2,6 inç TFT	2 MP	120 g
5	HP iPAQ 614c	76	Orta	649	80	75	75	89	PXA270 520	256	128	microSD (SD)	2,8 inç TFT	3 MP	145 g
6	Toshiba Portege G900	76	Orta	643	77	67	100	88	Marvell PXA270M 520	128	128	microSD (SD)	3 inç TFT	2 MP	196 g
7	Asus M530w	76	Çok iyi	429	69	81	55	88	PXA270 416	256	64	microSD (SD)	2,4 inç TFT	2 MP	135 g
8	General Mobile	67	Orta	545	56	69	75	86	TI OMAP850 200	256	64	microSD (SD)	2,8 inç TFT	2 MP	144 g
9	DSTW1 Toshiba G500	60	Çok iyi	377	57	82	29	66	PXA270 312	64	64	microSD (SD)	2,3 inç TFT	2 MP	135 g
10	HP iPAQ 514	61	Orta	499	42	100	26	89	OMAP 850 200	64	64	microSD (SD)	2 inç TFT	1,3 MP	102 g

HTC Touch Cruise
Adından da anlaşılacağı gibi HTC Touch Cruise neredeyse gittiğini bilmek isteyenler için tasarlanmıştır.

TEST DEĞERLERİ → TEKNİK VERİLER

1.500 \$ altı dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Tasarım	Ses kalitesi	Servis ve dönüştürme	İşlemci	Yonga seti	Bellek (MB)	Grafik İşlemci	Ekran boyutu (inç)	Ağırlık (kg)	
1	BenQ S41	89	Orta	1499	100	81	94	80	T7300	GeForce 8600M GS 256 MB	2.048	GeForce 8600M GS 256 MB	140	14,1	2,393
2	Sony VAIO VGNFZ31E	86	Orta	1420	76	95	96	80	T5450	Intel Crestline PM965	2.048	GeForce 8400M GT	180	15,4	2,563
3	Monster T545FL901	85	İyi	1199	93	72	100	78	T5450	Intel Crestline PM965	2.048	GeForce 8600M GT	150	15,4	2,893
4	Crea NWS-83M	85	Orta	1399	92	71	75	94	T8300	Intel Crestline PM965	2.048	ATI Mobility Radeon HD 2400	150	15,4	2,755
5	PackardBell EasyNote MB65-U-057	80	İyi	1099	75	76	100	92	T2370	Intel Crestline PM965	2.048	GeForce 8400M G 128 MB DDR2	150	15,4	2,664
6	CASPER CPR2500-3F95B	80	Orta	1299	84	75	95	70	T9300	GeForce 8400M GS 256 MB	3.072	GeForce 8400M GS 256 MB	230	15,4	2,774
7	DATRON TW7A245FWFVR1	80	Orta	1499	83	70	92	69	T7700	Intel Crestline PM965	2.048	GeForce 8400M GS 256	150	15,4	2,779
8	LG R405S	78	Orta	1399	85	72	72	62	T7500	Intel Crestline PM965	2.048	GeForce 8400M GS 128 MB DDR2	150	14,1	2,468
9	Acer Aspire 5920G-3A1G16Mi	78	Çok iyi	999	81	63	77	100	T5450	Intel Crestline PM965	1.024	GeForce 8600M GS	140	15,4	3,158
10	Aidata ALTIMA N547700-17	77	İyi	1199	70	74	79	82	T7700	Intel Crestline PM965	2.048	GeForce 8400M G	180	15,4	2,569

BenQ Joybook S41
Performans, ergonomi, taşınabilirlik ve donanım özellikleri konusunda yüksek puanlar alıyor.

TEST DEĞERLERİ → TEKNİK VERİLER

Vista'da sorunsuz oyun keyfi

Nostalji yapmak için raftan indirdiğiniz oyun Windows Vista'da çalışmadı mı? CHIP **İSTEDİĞİNİZ OYUNU** Vista altında çalıştırabilmeniz için gerekli tüm adımları açıklıyor.

RECEP BALTAŞ

Her ne kadar Windows Vista, çıktığı ilk zamanlarda kullanıcılara oyunlar konusunda bazı sorunlar yaşatmış olsa da Microsoft'un bu konudaki yoğun çalışmaları ve yayınlanan yamalar sayesinde artık birçok oyunu yeni işletim sisteminizde sorunsuz bir biçimde çalıştırabilirsiniz. Fakat yine de bazı eski oyunlarla sorunlar yaşamanız işten bile değil. İşte bu gibi senaryoları önlemek için sizlere kapsamlı bir çözüm rehberi hazırladık.

DirectX sorunlarından sürücü problemlerine, yamalardan kopya koruma yöntemi ile ilgili sorunlara kadar bütün sorunları kapsamlı bir şekilde ele aldığımız bu çalışma sayesinde artık Windows Vista'da çalıştıramadığınız oyun kalmayacak. Çocukluk çağlarınızın favori oyununa tekrar can vermek için önerdiğimiz yöntemleri hemen denemeye başlayabilirsiniz.

Çözüm 1: DirectX hataları

Windows Vista beraberinde DirectX'in son sürümü olan DirectX 10 ile geliyor. Fakat Microsoft, işletim sisteminin içine DirectX 9 dosyalarını ekmediği için bu teknolojiye ihtiyaç duyan birçok oyun çalıştırılırken gerekli dosyaları bulmadığında karşınıza bununla ilgili hemen bir hata penceresi çıkartıyor ve »Tamam« dediğinizde de oyun

maalesef açılmıyor.

İşte bu durumda yapılması gereken ilk iş DirectX 9'u Vista'ya yüklemek. DirectX, Microsoft'un bir yazılımı olduğu için programı yine firmanın web sayfasından indirmek gerekiyor. Fakat genelde her ay yeni bir DirectX sürümü yayınlandığı için en son sürümü bulmak bazen çok kolay olmayabiliyor. İşte bu yüzden firma, her zaman en son sürümü indirdiğinizi garanti etmek için "DirectX End-User Runtime Web Installer" adlı bir araç hazırlamış. Yaklaşık 300 KB olan bu araç doğrudan Microsoft'un sunucularına bağlanarak en son DirectX 9 sürümünü buluyor ve indirmeye başlıyor. Yaklaşık 50 MB boyutundaki DirectX dosyaları indirildikten sonra da otomatik olarak sisteme kuruluyor. "DirectX End-User Runtime Web Installer" adlı aracı <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?familyid=2da43d38-db71-4c1b-bc6a-9b6652cd92a3&displaylang=en> adresinden temin edebilirsiniz. Aracı indirmeden önce işletim sisteminizde orijinallik doğrulaması yapıldığını da hatırlatalım.

Çözüm 2: Oyun yamaları

Birçok üretici zamanında piyasa sürdükleri oyunların Vista altında da sorunsuz çalışması için yamalar yayınladılar. Bu yamalar sayesinde oyunların Vista'da sorun yaratan

kısımları ya onarıyor ya da yenisi ile değiştiriliyor. Bu sayede oyunu çalıştırmak istediğinizde herhangi bir sorunla karşılaşmıyorsunuz. Bu yamaları indirmeniz gereken ilk adresler tabii ki oyunu geliştiren firmaların destek sayfaları oluyor. Örneğin Call of Duty'nin yaması için oyunu geliştiren firma Activision'ın web sayfasını ziyaret etmeniz gerekiyor. Yine aşağıdaki siteler de oyun yamalarını toplu bir şekilde bulabilmeniz için bir indeksleme hizmeti sunuyorlar. Bu sitelerden elinizdeki oyuna ait herhangi bir yama olup olmadığını öğrenebilirsiniz:

<http://www.gameupdates.org/index.php?cat=1> (Yamaları indirmek için uTorrent veya Azureus gibi bir Torrent istemcisi gerektiriyor)

<http://filelist.filefront.com/LatestGamePatches> (Doğrudan indirilebilir)

<http://chtserv.dlh.net/cgi-bin/pat.cgi?lang=eng&ref=&sys=#8745;=all&sort=date&count=25> (Doğrudan indirilebilir)

Dikkat: Oyunlar için çıkartılan yamalar sadece ve sadece orijinal oyunlarla birlikte çalışmaktadır. Yamalar yüklenirken oyunun ana çalıştırılabilir dosyasını (Main

Çalışıyor

Çalışmıyor

Çalışıyor

Çalışmıyor

Executable - EXE)

orijinallik doğrulaması

için kontrol eder. Bu dosya kırılmış

bir sürüm ile değiştirilmişse yama yüklenmeden hata verecektir.

Çözüm 3: XP uyumluluk modu

Bazı oyunları Vista altında çalıştırabilmek için çok basit bir yöntem mevcut. Windows Vista, programlara, güvenlik dolayısıyla birçok kısıtlama getirdiği için zamanında XP için yazılan oyunlar, Vista'da sistem dosyalarına erişmek istediklerinde bazı sorunlar baş gösteriyor. İşte bu sorunları kolayca çözmek için oyunları XP uyumluluk modunda çalıştırmak gerekiyor.

Bunun için oyunun simgesine sağ tıklayın, açılan içerik menüsünden »Özellikler«e tıklayın ve »Uyumluluk« sekmesinden uyumluluk modunu "Windows XP (Service Pack 2)" olarak seçin.

»Tamam« diyerek işlemi onaylayın. Bu sayede birçok oyunu sorunsuz bir biçimde çalıştırabilirsiniz.

Çözüm 4: Yönetici hakları

Yine Windows Vista'daki güvenlik kısıtlamaları dolayısıyla bazı oyunlar çalışamayabiliyor. Bu oyunları sorunsuz çalıştırabilmek için sisteme yönetici hakları ile giriş yapmanız gerekiyor.

Eğer kısıtlı bir hesapla oturum açmışsanız sorun yaşadığınız oyunun üstüne sağ tıklayın ve ardından da »Yönetici olarak çalıştır« seçeneğine tıklayın. Bu sayede oyun bütün dosyalara ve haklara sahip olacağından dolayı herhangi bir erişim hatası verme olasılığı da en aza inecektir.

Çözüm 5: Sürücü sorunları

Yeni işletim sistemi Vista için ekran kartı sürücülerinizi de güncellemeniz gerekiyor. Her ne kadar Windows Vista'nın kendi sürücü güncelleme özelliği olsa da bu özellik her zaman size en son sürücüyü sağlamıyor. İşte bu yüzden de sürücüyü kendiniz güncelleştirmek zorundasınız.

Unutmayın ki ekran kartınızı güncellemek kartınızdan aldığınız performansı bazen %50'lere varan oranlarda arttırılabilir.

DirectX Vista'daki oyun problemlerinin en başında eksik DirectX dosyaları geliyor.

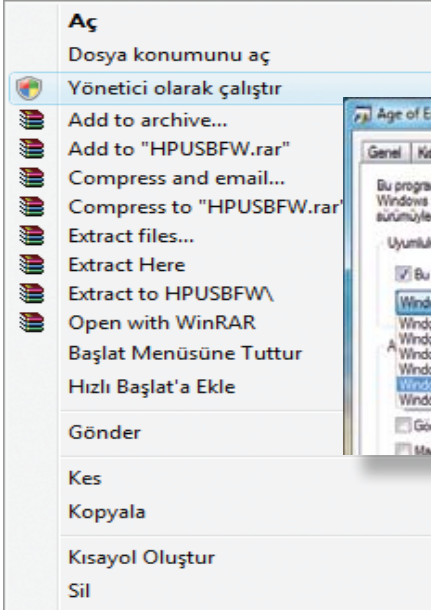

FileFront Piyasadaki binlerce oyunun yamasını bu web sayfasında bulabilirsiniz.

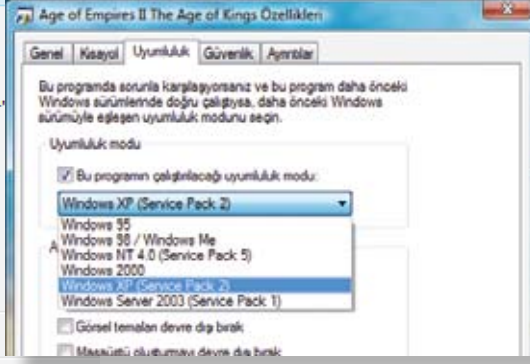
Bu durum özellikle ATI'nın "Performance Release" sürümlerinde görülebilmekteyken nVidia da sürücülerde genelde belirli aralıklarla performans optimizasyonuna gitmektedir.

Eğer bilgisayarınızda nVidia GeForce yongalı bir ekran kartı varsa fakat hangi sürücüyü indireceğiniz bilmiyorsanız <http://www.nvidia.com/Download/Scan.aspx?lang=en-us> adresine ziyaret etmeniz gerekiyor. Daha sonra ActiveX denetimini çalıştırın ve yüklenen programı kabul edin. Bu sayede nVidia, ekran kartınızı tanımlayıp en uygun sürücüyü seçmenize yardımcı olacaktır. Eğer sürücü modeliniz biliyorsanız doğrudan <http://www.nvidia.com/Download/index.aspx?lang=en-us> adresine gidebilirsiniz.

Ekran kartınız ATI ise en son sürücülerini http://game.amd.com/us-en/drivers_catalyst.aspx adresinden temin edebilirsiniz. Sisteminizde bütünleşik Intel marka bir ekran kartı varsa da bu aygıt için gerekli sürücülerini <http://downloadcenter.intel.com/> adresine girdikten sonra yonga seti modelinizi seçerek indirebilirsiniz.

Uyumluluk modu Bazı oyunların Vista altında çalışması için mecburi.

Yönetici Bazı oyunlar çalışabilmek için sistem üzerinde tam kontrol isteyebiliyor.

Ekran kartınızın hangi model olduğunu bilmiyorsanız <http://www.techpowerup.com/downloads/SysInfo/GPU-Z/> adresinden indirebileceğiniz GPU-Z adlı araç ile kartınızın modeli dâhil bütün özelliklerini öğrenebilirsiniz.

Çözüm 6: Service Pack 1

Vista artık bir servis paketine sahip. Microsoft, bu servis paketi ile birçok performans ve uyumluluk sorunları çözmüş durumda. Service Pack 1'i yükledikten sonra sadece uyumluluk değil, performans alanında da büyük artış olduğunu göreceksiniz. Service Pack 1'i indirmek için http://www.chip.com.tr/konu/Turkce-Vista-Service-Pack-1-indirin_6412.html adresini ziyaret edebilir veya işletim sistemi içindeki Windows Update aracını kullanabilirsiniz.

Çözüm 7: Vista yamaları ve makaleleri

Vista çıktığından bu yana Microsoft, oyunların uyumluluk sorunları için bazı özel yamalar çıkardı. Bu yamaları Windows Update üzerinden otomatik olarak indirmek mümkün olmadığı için aşağıda verdiğimiz bağlantılara tıklayıp kendiniz indirmeniz gerekiyor. Yine bazı oyunların sorunsuz çalışması için firmanın hazırlamış olduğu kapsamlı makaleler mevcut. İşte bu özel yamaların ve makalelerin bağlantıları:

Windows Vista Güncelleştirmesi (KB935280) (Orijinallik sınaması gerektirir) <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?displaylang=tr&FamilyID=618e24c1-8731-4d04-b0d8-3b4c703edee6>
Windows Vista Güncelleştirmesi (KB940105)

(Orijinallik sınaması gerektirir) <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?displaylang=tr&FamilyID=a156e265-40ff-468e-bba2-3d1e1929c416>

Windows Vista Güncelleştirmesi (KB938979) (Orijinallik sınaması gerektirir) <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?displaylang=tr&FamilyID=3fb80bb9-d832-425b-b42c-d3eb2071bbec>

Windows Vista Güncelleştirmesi (KB938194) (Orijinallik sınaması gerektirir) <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?displaylang=tr&FamilyID=ae2f819d-c33d-48db-a7e3-62eef7c1f7c2>

Bir Microsoft oyununu başlattığınızda veya oynadığınızda oyun yanıt vermiyor veya beklenmedik biçimde kapanıyor. Makale numarası: 303032

<http://support.microsoft.com/kb/303032/tr>
Oyunlar: Hata mesajı: Microsoft XML 4.0 is gerekli. Msxml dosyası düzgün yüklenmemiş ve bir dosya eksik. Makale numarası: 810209 (İngilizce) <http://support.microsoft.com/kb/810209>

Çözüm 8: Kopya koruma mekanizması sorunları

Bilgisayar oyunları sektörünün korsan kullanımını engellemek için oyunlara yerleştirdiği kopya koruma mekanizmaları bazen sorunlara yol açabiliyor. Söz konusu özellikle de eski oyunlar olunca bu teknolojiler sorunlu çalışarak oyununuz orijinal bile olsa açılmasını engelleyebiliyor.

Bu sorunlardan muzdarip olan oyunlardan biri de "Prince of Persia: The two Thrones". StarForce kopya korumasını kullanan oyunun beraberinde gelen koruma mekanizması sürücüleri Vista ile uyumlu olmadığı için sorun çıkartabiliyor. Bu sorunu çözmek için <http://www.star-force.com/support/sfdrvup.zip> adresindeki en son StarForce sürücülerini indirip gerekli güncelleştirmeyi yapmanız gerekiyor

Çözüm 9: Farklı dizin

Bazı oyunlar kurulum esnasında ısrarla Vista desteği olmadığı bildirmekte. Her ne kadar oyun Vista altında sorunsuz çalışsa da, oyun piyasaya çıktığında Vista henüz var olmadığı için oyun Vista'ya destek vermediğini söyleyip kurlumu gerçekleştiriyor. Bu oyunları kurulum esnasında C:\Program Files gibi bir klasöre değil, başka bir sürücüdeki başka bir dizine kurmayı deneyebilirsiniz. Bu sayede kurlumu gerçekleştirip oyunu çalıştırabilirsiniz. Örneğin

D:\Program Files

gibi...

Çözüm 10: Yeni sürümler

Oyuncuların beğenisini kazanmış birçok esanevi ve kaliteli oyunun yıllar geçtikten sonra özel sürümleri yayınlanmakta. Bu sürümler tamamen güncellenmiş oldukları için Vista altında sorunsuz çalışıyorlar. Ayrıca bu sürümlerin fiyatlarının çok ekonomik olduğunu ve arşivinizde mutlaka yer alması gerektiğini belirtmemizde de fayda var. Bunlara bir örnek olarak "Age of Empires Gold Edition"ı gösterebiliriz. Dünyanın en iyi strateji oyunu artık Windows Vista ile barışık. Eğer tüm bu yöntemlere karşın Vista altında çalıştıramadığınız oyun olursa <http://www.chip.com.tr/forum/> adresiniz ziyaret ederek CHIP Online Forum'larında sorununuzu bildirmeniz yeterli. Hatayı tespit edip sorunu çözmeye çalışacağız. Ayrıca Windows Vista altında çalışan ve çalışmayan oyunlar ve yazılımlar hakkında daha ayrıntılı bilgi almak için aşağıdaki bağlantılara bakabilirsiniz: Vista'nın ilk sürümüne ait yazılım ve oyunların uyumluluk listesi:

http://www.iexbeta.com/wiki/index.php/Windows_Vista_Software_Compatibility_List#Games

Microsoft'un Windows altında çalışan oyunları tanıttığı web sayfası "Games for Windows"

<http://www.gamesforwindows.com/en-US/Games/Pages/Catalog.aspx>

DirectX 10 destekleyen oyunların listesini barındıran wreb sayfası:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_games_with_DirectX_10_support

Ünlü oyun inceleme web sayfası GameSpot'un oyunlarla ilgili kapsamlı Vista uyumluluk listesi:

<http://www.gamespot.com/features/6154735/index.html>

MySpace şablonları

MySpace'in çehresini değiştirin

MySpace her geçen gün daha çok insanın katılımıyla genişleyen bir **SOSYAL AĞ SİTESİ**. İşte size yeni arkadaşlar edinip daha da sosyalleşebileceğiniz bu sitede en çekici profili yaratma yöntemleri.

BARIŞ EMRE ALKIM

Kullanıcılara arkadaşlarıyla etkileşime girme şansı tanıyan her sosyal ağ sitesi gibi, MySpace de iletişime renk katıyor, günümüz gençliğinin gözdesi e-postanın ve sohbetin bir adım ötesine geçiyor.

MySpace Profilleri

Alışıldık "N'aber? Nasılsın?" kısmından başkaca, MySpace, web günlüklerinin dünyasına girmenize de önayak oluyor. MySpace'in en güzel yanlarından biri, dışarı bakan yüzü, yani ana sayfası. Bu kısım "profil" diye anılıyor. Kullanıcı profili, kişiliğinizi ziyaretçilerinize fotoğraf albümleriyle, video ve şarkı galerileriyle, fotoğraf albümleriyle ve bilgilendirici sütunlarla tanıtıyor. MySpace'in varsayılan profil görünümlerinin internette dolaşan diğer sosyalleşme meraklılarının ilgisini çekecek kadar albenili olduğunu söyleyemeyiz. Ama profilini-

zi tepeden tırnağa yenilemek ve canlandırmak da elinizde.

Profilinizi süslemeniz için hazır şablonlar sunan siteler ve CSS kodlarının sihri sayesinde tek yapmanız gereken arkanıza yaslanmak. Üstelik bunun için tek satır programcılık bilgisine bile gerek yok.

Görünümünüzü renklendirin

Profiliniz ne kadar ayrıntılıysa internet dünyasına kendinizi o kadar iyi tanıtırınız. Neyse ki varsayılan ana sayfanın yalın görünümüyle yetinmeniz gerekmiyor. Profilinizi serbest öğelerle, harika arka plan görüntüleriyle renklendirecek birçok kaynak var. Böylelikle sıradan "Contact" ve "MySpace URL" gibi kutular tarz sahibi olacak, resimlerle süslenecek. Profil editörleri ise genellikle ikiye ayrılıyor:

- ▶ Özelleştirilmiş şablon üreticiler
- ▶ Hazır şablonlar

Özelleştirilmiş şablon üreticiler

Bunlar sayfanızı baştan aşağı tasarlayan ve ister inanın ister inanmayın, zerre kadar programlama bilgisi gerektirmeyen web siteleri. Profilinizin her bir ögesini özelleştirmenize izin veren bu sitelerden biri, <http://layoutgen.com> adresinde bulunuyor. Site iki çeşit görüntüleme imkanı sunuyor. Biri sadece temel kişiselleştirme özelliklerinin yer aldığı basit , diğeri ise hemen her şeyi değiştirebileceğiniz ileri düzenleme. »Choose your mode« açılır kutusundan »Simple« ya da »Advanced« i seçerek istedi-

Temel görünüm Basit görünüm profiliniz için çok fazla değişiklik şansı sunmuyor.

Gelişmiş İleri görünümde sayfanızdaki yazı tipi ve rengini değiştirebiliyorsunuz.

»Attachment« açılır kutusu, arka planın sabitleneceğini mi, yoksa sayfa kaydıçça hareket mi edeceğini belirlemenizi sağlıyor. Arka plan görüntüsünün sabit olması yaygın bir uygulama. Arka plan için seçtiğiniz görüntü ve bir deneme sayfası, bu sayfanın altında görüntülenecek.

Dikkat: Eğer arka plan görüntüsü olarak kullanabileceğiniz bir görseli internete yüklemiyorsanız, çok sayıda hazır resimden birini seçebilirsiniz. »Choose From Thousands of Background Image« açılır kutusundan »On« seçeneğini işaretleyin. Aynı adda bir düğme ekranınızda belirecek. Fakat web sitesinin bu kısmında kimi sorunlar çıkabildiği için bizim önerimiz kendi resimlerinizi bir web sitesine yüklemeniz.

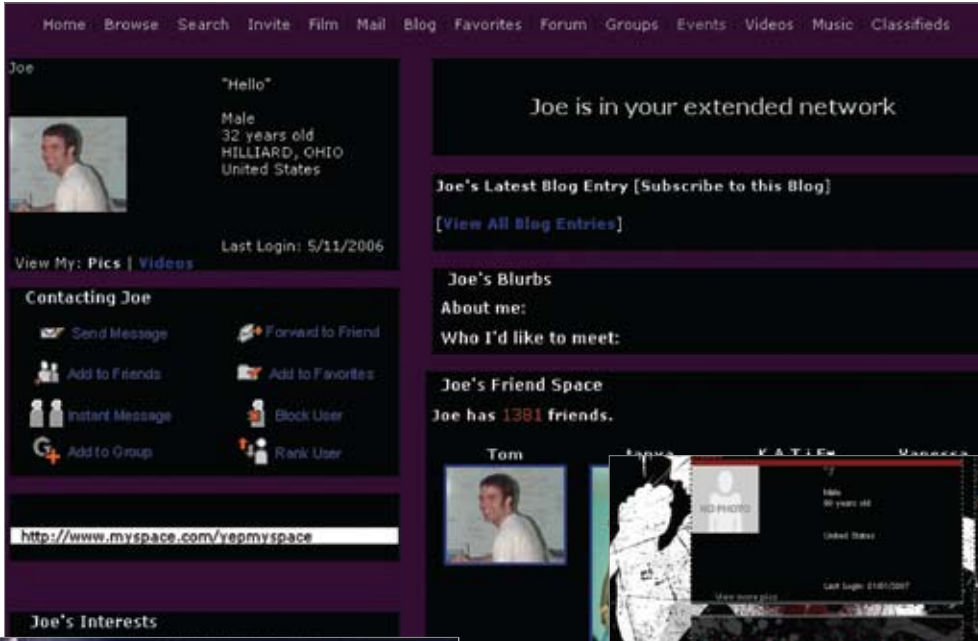
Profil sayfanıza arka plan müziği de ekleyebilirsiniz. Bunun için sadece »Background Music« açılır kutusundan »On«u seçin ve istediğiniz ses dosyasının URL'sini girin. Şarkının sürekli tekrarlanmasını sağlayabilirsiniz. Layoutgen.com yazıtipleri içinse tek bir seçenek sunuyor. Bu seçenek profilinizin her kısmında kullanılacağı için, siz siz olun, her boyuta ve tarza uygun bir yazıtipi belirleyin. Alt bölümlerdeki çeşitli metin öğelerinin renkleri, yanlarındaki »Choose»

Temel profil Resimde en popüler MySpace profillerinden biri görülüyor.

günüzü kullanabilirsiniz.

Burada bir arka plan rengi kullanıp kullanmayacağınızı da belirtebilirsiniz. Profilinizi tasarlarken doğru rengi seçmek kolay iş değil. Ne de olsa arka plan rengi, profilin havasını yansıtıyor. Ana tablo rengi de diğer alt bölümlerin dış hatlarını belirliyor. Çoğu kullanıcı, tek bir renk kullanmaktansa arka plan görüntülerini tercih ediyor. Bunun için, »Choose My Own Background Image« iletişim kutusundaki »On« seçeneğini işaretleyin ve ardından metin kutusuna istediğiniz resmin ya da fotoğrafın URL'sini girin.

Kontrol edin Yaptığınız tüm değişikliklerin bir önizlemesini sayfanın altında görebilirsiniz.

İçerik Profilinize her türlü içeriği düzenli bir şekilde ekleyebilirsiniz.

Renkli My Space'in sunduğu şablonlarla profilinizi çok daha renkli bir hale getirmeniz oldukça kolay.

Color« düğmeleriyle değiştirilebiliyor. Ayrıca metinleri yeniden boyutlandırabilir, kalın, altyazılı ya da eğik olmasını seçebilirsiniz. Yaptığınız her değişikliğin ardından sayfanın en altına inmeyi ve önizlemeye bakmayı unutmayın. Bu, hatalı karar vermenizi engelleyecektir. Ama bu önizlemenin sadece bir örnek olduğunu ve MySpace profilinizin daha farklı görünebileceğini de unutmayın.

Şimdiye kadar farkına varmamış olabilirsiniz: yaptığımız her bir özelleştirmede, sayfanın alt kısmındaki bir metin kutusunun içinde bir kod üretiliyor. Eğer daha önce bu tür bir kodla karşılaşmadıysanız size garip gelebilir. Ama gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra Internet Explorer kullanıyorsanız »Autocopy MySpace Code« düğmesine basabilir ya da bu kodu elle kopyalayabilirsiniz.

Şimdi MySpace hesabınıza giriş yapın. Ana sayfadan »Edit Profile«a tıklayın. Profil düzenleme sayfası kendinizle ilgili yazdıklarınızın bulunduğu çeşitli alanları görüntüleyecek. Şimdi »About Me« kısmından kopyaladığınız metni buraya yapıştırın. Değişikliklerin etkisini göstermesi için »Preview Profile«a tıklayın ve profilinizin nasıl

görüneceğine bakın. Sayfanın son halinden memnunsanız »Save all changes«a basın, yoksa geri dönün. Profilinizi, ana araç çubuğundaki »Profile« düğmesine tıklayarak görebilirsiniz.

Yaptığımız değişiklikler profil sayfasına hemen yansıtılacaktır. »Edit Profile« kısmına gidip ilgili alanları değiştirerek daima ilk baştaki profilinize dönebilirsiniz. Değişiklikleri tümüyle silmek için tek yapmanız gereken, »About Me« bölümüne yapıştırmış olduğunuz kodu silmek.

Hazır şablonlar

Özelleştirilebilir tasarımların yanı sıra, hazır kodları da kullanabilirsiniz. Bunlarda fantastik renkler ve görüntüler bir arada bulunuyor. Böyle sitelerden onlarcasını internette bulabilirsiniz. Birçoğu, yansıtmak istedikleri havaya göre kategorilere ayrılmış oluyor. Biz örnek olarak www.freecodesource.com'u kullanacağız. Sitede onlarca MySpace tasarımı ve profilinize renk katabilecek görsel öğeler var.

Önce www.freecodesource.com adresine gidin. Sayfanın sağ tarafındaki »Layouts« bağlantısına tıklayın. Burada ilgi çekici bazı seçenekler yer alıyor.

Sayfada listelenen »MySpace Categories«ten size uygun bir kategori seçin. Normalde sayfa başına dokuz tasarım görüntüleyebilirsiniz. Açılır listeden bu sayıyı artırabilirsiniz. Sayfanın içinde en fazla üç sayfa ve otuz tema gösterilebiliyor. Başka sayfalara geçmek için »Next«e tıklayın.

Size hoş gelen bir şablon bulduktan sonra temanın resmine tıklayın. Şimdi karşınızda daha büyük bir resim açılacak. Burada temaya puan da verebilirsiniz. Aynı zamanda, aynı tasarımcının yarattığı diğer temalar da görüntüleniyor.

Sayfanın aşağı kısmına inerken »Copy« tuşunu göreceksiniz. Buna basarak gerekli kodu kolayca kopyalayabilirsiniz. Profilinizi güncelleme işlemi yukarıda anlattığımız şekilde gerçekleşiyor. Profilinizi açın, »Edit Profile« seçeneğine tıklayın ve »About Me« kısmına az önce kopyaladığımız kodu yapıştırın.

Profiliniz önizleme resmindeki gibi değiştirilecek. URL kutusu, yorum kutusu, hakkında kısmı ve diğer birçok bölüm düzenlenecek. Sayfanızda göreceğiniz değişim sizin bile şaşıracağınızdan eminiz.

balkim@chip.com.tr

Reklâm almayayım lütfen

Bu kısa cümle, doldurduğunuz formlarda karşınıza çıkan bir seçenek ama yine de e-posta kutunuzun **SPAM POSTALARLA DOLMASINI** engellemiyor. CHIP olarak size nihai çözümü sunuyoruz.

CEM ŞANCI / MH

Farklı çözümler Bir çok farklı firma kendi çözümleriyle spam'e karşı savaş veriyor. İşinize yarayacak ve başınızı spam ağrısından kurtaracak pratik çözümleri bu yazımızda bulacaksınız.

Üç Mayıs 1978, kimsenin hatırlamak istemediği bir doğum günü. İlk defa bu tarihte gönderilen yığın postalar (spam) bu yıl 30. yaşını doldurdu. Gary Thuerk isimli bir kullanıcı, o zamanlar Arpanet adındaki internet omurgası üzerinden 400 kişiye aynı e-postayı gönderdi ki bu sayı o zamanlar için çok büyüktü ama dünyanın sonu değildi. Oysa 2008'deki sayılar çok farklı bir hikaye anlatıyor. Anti virüs üreticisi Sophos'a göre dünya çapında gönderilen yüz milyar e-posta'nın yüzde 92'si yığın posta. Yani e-posta altyapımızı neredeyse tamamıyla yığın teslim etmiş durumdayız. Ayrıca çok daha vahim bir gerçek var, yığın posta göndericilerinin büyük çoğunun tehlikeli suçlular olduğu ortaya çıkmış. Yani eli silahlı mafya örgütleri, uyuşturucu satıcıları, insan ticareti yapanlar...

Bu dijital saldırılardan korunmak ise farklı yöntemler ve akıllıca kurgulanmış filtreler gerektiriyor. Bunların bir kısmını sizin için DVD'mize yerleştirdik. Böylece, bilgisayarınızın ve e-posta kutunuzun kapısını, internet mafyasının suratına çarpaabilirsiniz.

Kafa yormayan çözüm: İnternet servis sağlayıcı

Pek çok popüler e-posta servis sağlayıcısı, kendi sunucularında yığın posta olarak listelenmiş adresleri yığın posta filtrenize eklemenizi sağlıyor. Örneğin Hotmail kullanırken, öncelikle yığın posta olduğunu düşündüğünüz mektupları işaretleyip sayfanın üzerindeki »junk« seçeneğine basarsanız bu adresten gelen postalar bir dahaki sefer »Junk« klasörünüze düşecektir. Ayrıca Hotmail hesabınızı açtığınızda otomatik

olarak Hotmail sunucularının yığın posta olarak kabul ettiği postaların da Junk klasörüne yönlendiği bir sisteme sahip olursunuz. Ancak düzenli olarak Junk klasörünü de takip edip, çöpe gitmesini istemediğiniz iletileri »Not Junk« olarak işaretleyip bir dahaki sefer posta kutunuza düşmesini sağlamalısınız.

Filtreleyin: Sadece arkadaşlar iznilin

Yığın posta göndericileri filtrelerden kurtulmak için adreslerini sık sık değiştiriyor. Böylece yığın posta filtresine yerleştirdiğiniz ve bu üçkâğıtçıları yakalayacak özel adres, işaret ve karakterlerden de kaçınarak, sıradan, olağan e-posta biçimleri oluşturuyorlar. Spamhiletör yazılımı, bu saldırıları tespit edip, gelecekteki değişimleri de algılayabilmek açısından başarılı bir yazılım. Ancak bu yazılım sadece Outlook ve Thun-

CHIP DVD

Yığın postasız günler dileriz

- Ad-aware 2007** ► Bilgisayara bulaşan reklâm yazılımlarını siler
- Adblock Plus** ► Firefox ile reklâmsız sörf
- Cloudmark Desktop** ► Spamnet'in başarılı bir uygulaması
- defNULLSpam** ► İmaj toplayan yığın postaları durdurur
- G-Lock Spam Combat** ► Her tür yığın postayla savaşır
- IE7pro** ► Internet Explorer ile reklâmsız sörf
- K9-Filter** ► Outlook inbox'ı temizler
- POPFile** ► Tüm e-posta hesaplarını düzenler
- SpamAssassin** ► Profesyoneller için yığın posta öldürücü
- SpamAware** ► Spamassassin ile çalışan bir yazılım
- SPAMfighter** ► Yığın posta ve yemlemeye karşı koruma
- Spamihilator** ► Gelen iletileri kontrol eder
- SpamPal** ► Yığın postaları belirleyip işaretler
- Spam Terrier** ► POP3 ve IMAP hareketlerini gözetler
- SpyBot S&D** ► Sabit diskteki casus yazılımları siler
- SuperSpamKiller Pro** ► Yığın posta düşmanı bir yazılım daha
- Thunderbird** ► Çeşitli yığın posta filtreleri
- WPoison** ► Adres hırsızlarının kafalarını karıştırır

► **CHIP DVD'DE:** Aradığınız tüm yazılımları CHIP-Code **ANTISPAM** altında bulabilirsiniz.

derbird e-posta yazılımları ile çalışıyor. Yazılım tüm e-postaları daha bilgisayarınıza düşmeden kontrol edip, filtresine takılan iletileri silerek size zamandan kazandırıyor. Böylece yığın postaları bilgisayarınıza indirmek için harcadığınız zamandan ve sabit diskinizde kaplayacakları yerden de kurtuluyorsunuz.

Organizasyon: Spamihilator'ı çalıştırmak

Eğer hala çalışıyorsa e-posta yazılımını kapatıp Spamihilator'u kurun. »Complete installation« seçeneğini işaretlemeyi unutmayın. Böylece tüm koruma biçimlerini yüklemiş olacaksınız. Kurulum aracı hangi e-posta aracını kullandığınızı tespit edecektir. Spamihilator ayrıca modern IMAPP protokolünü de destekliyor. Kurulum sırasında özel ayarlarda değişiklik yapmanıza gerek yok zira en önemli filtreler kurulum aracı tarafından otomatik olarak yükleniyor. Bunların arasında, bir hayli etkili bir filtre olan DCC Filter (Distributed Checksum Clearinghouse) de bulunuyor.

Kurulumdan sonra artık bir e-posta al-

dığınızda Spamihilator postayla ilgili adres ve anahtar kelime bilgilerini DCC sunucusuna gönderiyor. Diğer kullanıcılardan gelen verilerin de işlendiği bu sunucu, aynı zamanda bilgisayarınızda kurulu Spamihilator'e, edindiği bilgileri gönderiyor. Böylece bir e-postanın, adresin, anahtar kelimenin sizden başka kimlerin e-posta kutusuna indiğini tespit edebilen Spamihilator, hangi iletinin yığın posta olduğunu anlıyor.

İYİ Mİ KÖTÜ MÜ? DCC filtresinin ötesinde Spamihilator, diğer popüler güvenlik araçlarını da içeriyor. Örneğin, anahtar kelime filtresi veya ak-kara liste uygulaması gibi. Bunun için e-posta yazılımınızı çalıştırın ve Spamihilator simgesine sağ tuşla basın. »Training area« kısmını seçin. Bütün alınmış mektuplarınızı yeni bir pencerede göreceksiniz. Her yeni mesaja baktığınızdan mektuplarınız bu listeye eklenecektir. Eğer listedeki bir mesajı yığın posta olarak işa-

retlersiniz, Spamihilator, o kullanıcıdan gelen ve benzer içeriğe sahip e-postaları, yığın postalar olarak tespit edecektir. Ayrıca, bilgisayarları yığın posta gönderen internet mafyası tarafından Truva atlarıyla ele geçirilmiş bir arkadaşınızın e-posta adresi de, Spamihilator'un listesinde yer alabilir. Bu durumda, arkadaşınızı uyurup bir anti virüs yazılımı kullanmasını tavsiye etmeniz de yararlı olabilir.

Bir "beyaz liste" ise tanıdıklarınızdan gelen e-postaların hiçbir şekilde yığın posta olarak işaretlenmemesi için gerekli. Spamihilator'un »Senders« kısmındaki »Settings« seçeneği altında, »friends« sekmesine, adres kutunuzdaki tanıdık, güvenilir e-posta adreslerini ekleyebilirsiniz. Bunu el ile yazarak, kopyalayarak veya ilgili iletileri sürükleyerek de yapabilirsiniz. Eğer e-posta yazılımınız sürüklemeye izin vermiyorsa, »New« seçeneğindeki e-posta adresini elle girmeniz gerekiyor. **ÖZEL FİLTRELER** Şimdiye kadar bahsettiği-

E-postaların % 90'ından fazlası spam

miz güvenlik önlemleri ancak karşılaşacağınız standart yığın postalardan korunmanıza yardımcı olur. Ancak çok daha gelişmiş özel karakterlere sahip, PDF olarak veya başka biçimlerde hazırlanmış içeriğin okuması zor zararlılardan korunmak için özel filtreleme ihtiyacınız var.

»Settings«in altındaki »Plugins / Advanced plugins« seçeneğine girin. Burada »Alphabet Soup Filter« seçeneğini göreceksiniz. Bu filtre, karakter çorbası şeklindeki iletilerden korunmanızı sağlıyor. Ayrıca »Foreign Language Filter« ve »Mystic Signs« filtreleri de dünyayı ticaretle ele geçirmeye çalışan ve her yere yığın posta göndermeye başlayan Çinliler'in önüne ironik olarak anlamı olacak bir yığın posta seddi koyacaktır. Artık e-posta kutunuz ne olduğunuz anlamadığımız bir sürü Çince mektubun istilasına uğramak zorunda değil. Ayrıca Spamihilator, başka özel ihtiyaçlara da uygun filtreler için »download« seçeneği sunuyor ki, böylece yeni yığın posta trendlerinden korunmanıza yardımcı olacak filtreleri de indirebilirsiniz.

Etkili: E-posta yazılımınızı ayarlayın

Eğer hala reklâm ve yığın posta iletileri alıyorsanız, e-posta yazılımınızı biraz daha özelleştirmeniz gerekiyor. Yazılımın »Junk« filtreleri ve kural oluşturma seçenekleri işinizi kolaylaştıracaktır. CHIP şimdi bunları nasıl yapacağımızı anlatıyor.

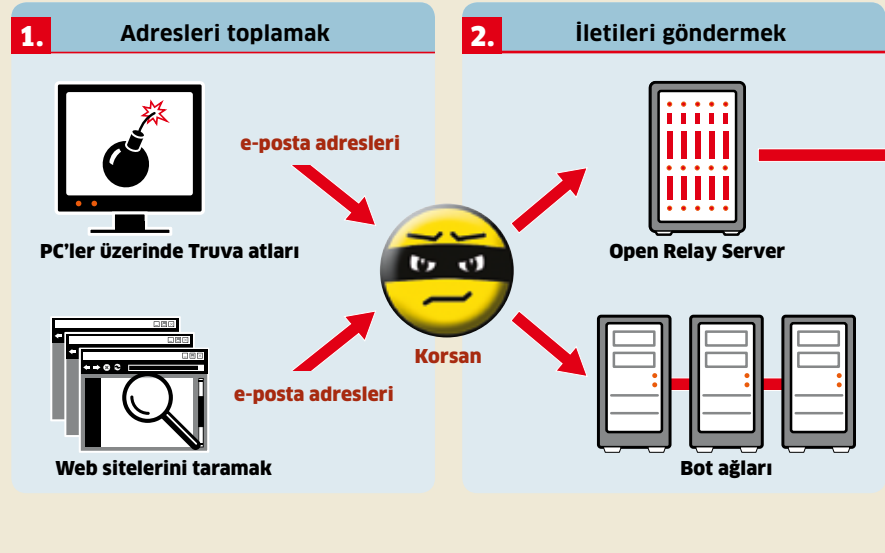
OUTLOOK: Microsoft'un e-posta yazılımını temiz tutmak için yapmanız gereken, »Actions / Junk E-Mail / Junk E-Mail options« seçeneklerini açmak. »Options« sekmesi altındaki özelliklerden »High«ı işaretleyin. Sonraki aşamada Outlook'un, çöp iletileri ne yapacağını belirlemelisiniz. Bu iletileri silebilir veya sizin için »Junk E-mail« isimli bir klasöre taşıyabilir, böylece aralarında önemli bir ileti olup olmadığını daha sonra

Spam Gourmet Harcanabilir e posta adresine ihtiyaç duyduğunuz da bu site size hem de Türkçe hizmet vererek bir adres oluşturuyor.

Yığın postalar bilgisayarınıza nasıl giriyor?

Korsanlar ilkin büyük sayıdaki e-posta adreslerini toplar. Ardından masum yabancı bilgisayarları ele geçirip üzerinden e-posta gönderirler.

kontrol edebilirsiniz. Ayrıca »Safe Senders« seçeneği ile iletileri yığın posta olarak algılanmayacak güvenilir e-posta adreslerini de belirtebilirsiniz.

THUNDERBIRD: Mozilla'nın e-posta yazılımı, sizin yığın posta olarak belirttiğiniz her iletinin kaydını tutuyor. Tek yapmanız gereken, yazılımı reklâm ve yığın posta olarak belirlediğiniz iletiler hakkında bilgilendirmek. Bunun için, »Tools / Settings / data protection« seçeneğini açın.

»When messages are marked as junk / Delete these message« özelliğini etkinleştirin. Artık yığın posta aldığınızda, sadece üzerine tıklayıp, junk olarak işaretlemeniz yeterli. Bunu ne kadar sık yaparsanız, Thunderbird zamanla o kadar çok yığın postayı yakalayacak ve rahatça iletilerinizi okumanızı sağlayacaktır.

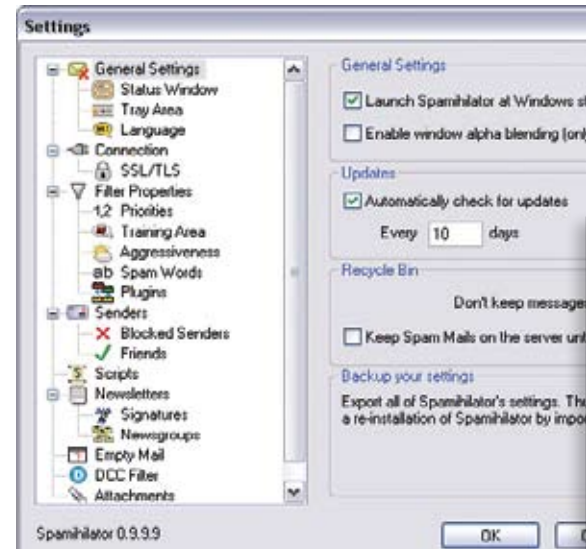
Akıllica: Uzman kullanıcılar için geliştirilmiş güvenlik

Elbette bilgisayarınız yukarıdaki önlemlerle yine de %100 korunmayacaktır. Korsanlar mutlaka yeni yollar icat edecek ve savunmaları geçmeye çalışacaktır. Posta kutunuzu reklâmlardan temizlemek için önemli bir yöntemse, e-posta adresinizi gizli tutmaktır. Böylece adres toplayıcılar, e-posta adresinize kolay kolay ulaşamayacaktır.

HARCANABİLİR ADRESLER: Eğer bir foruma üye olmak isterseniz, size muhtemelen e-posta adresinizi sorulacaktır. Korsanların bu verileri elde etmesi ve adresinizi kurban

listesine eklemeleri böylelikle çok kolaylaşır. Bu gibi durumlarda harcanabilir bir e-posta adresine ihtiyacınız var ve gideceğiniz ilk adres SpamGourmet olabilir (www.spamgourmet.com). Burada gerçek e-posta adresinizi vererek, sahte bir e-posta adresi alırsınız. Böylece, forum yöneticisinin veya forum üzerinden e-posta adresinizi ele geçiren korsanların gönderdiği bütün rahatsız edici yığın posta iletileri, sahte e-posta adresinizin posta kutusuna gider. Çok merak ediyorsanız, şifrenizi yazıp giderek yığın postalarınızı inceleyebilirsiniz.

WEB SİTENİZİ KORUYUN: Eğer bir web sitesi

Spamihilator Etketif bir spam'den korunma aracı olan Spamihilator bedava olmasıyla da kullanıcıların ilgisini çekiyor.

1. ADRESLERİ TOPLAMAK

Korsanlar web sitelerini tarayarak veya masum kullanıcıların bilgisayarlarına Truva yerleştirerek, adres defterlerindeki e-posta adreslerini kendileri için kopyalarlar.

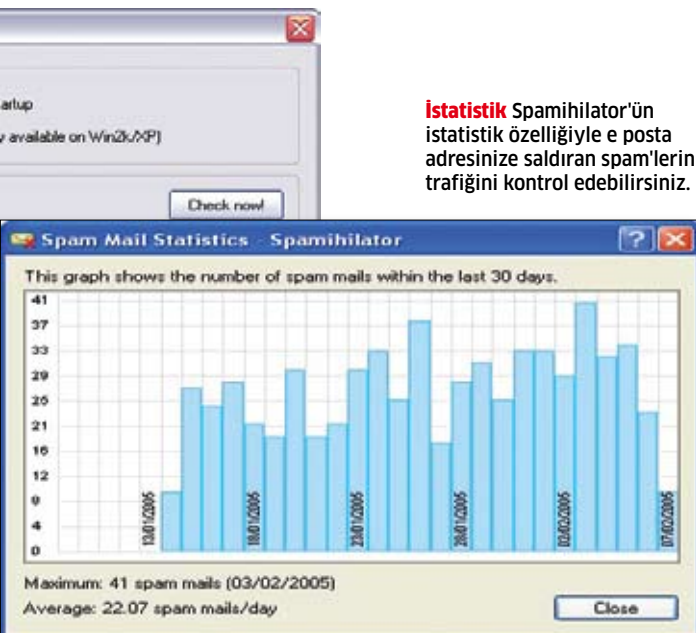
2. HAYALET SUNUCULAR

Korsanlar eskiden e-posta göndermek için bu işe adanmış özel sunucular kullanırlardı ancak artık Truva atları yardımıyla ele geçirdikleri büyük sayıdaki bilgisayarları, dev bir posta gönderim ağı olarak kullanıyorlar.

sahibiyseniz, okurlarınızın, ziyaretçilerinizin size ulaşabilmesi için web sayfanızda e-posta adresinizi yayınlıyorsunuzdur. Bütün interneti didik didik tarayıp, buldukları tüm e-posta adreslerini kaydeden robotlara sahip korsanların kurbanı olmak istemiyorsunuz, bu noktada biraz kurnaz davranmanız gerekiyor. E-posta adresinizi metin olarak değil, Jpeg veya Giff olarak sayfanıza yerleştirebilirsiniz ama bu bile kesin bir çözüm değil çünkü korsanlar görsellerin üzerindeki metinleri okumak için de gerekli yazılımlara sahip. Söz konusu imaj dosyasını ikiye bölüp e-posta adresinizin bir kısmını birinci imaja, diğer kısmını ise diğer imaja yazıp, bu iki imajı sayfanın üzerinde yan yanaya getirirseniz, imajları okuyan bot'ların aklı bir hayli karışacaktır. ☑

cem sancı@chip.com.tr

İstatistik Spamihilator'un istatistik özelliğiyle e posta adresinize saldıran spam'lerin trafiğini kontrol edebilirsiniz.

acme®

WE THINK THE SAME® "aynı düşüncedeyiz"

www.mahmutoglu.com

E-kart çılgınlığı!

Kargaşa ve stres dolu yaşamlarımız bizi sağlıklı sosyal ilişkiler aramaya sevk ediyor. Bir anda küçülüveren dünyamızda, sevdiğimizlere **KENDİLERİNİ ÖZEL HİSSETTİRMEK** ya da özel günleri kutlamak için yardımımıza internet koşuyor.

BARIŞ EMRE ALKIM

E-kartlar normal postayla gönderdiğimiz tebrik kartlarının sanal karşılığı. E-kartları hem gönderip alması daha çabuk, hem de dilediğiniz her olaya uygun bir tema bulabiliyorsunuz. Farklı gönderme seçenekleri sayesinde, kartları sevdiğinizlere aylar öncesinden yollayabilir, bundan sonra hiçbir yıldönümünü ya da doğumgününü kaçırmayabilirsiniz. Teknolojik gelişmeler sayesinde, kişiselleştirme ve özelleştirme seçenekleri

sınır tanımayan e-kartlar, çevrimiçi hediyelerle bir araya geliyor. Yazımızda tüm e-kart seçeneklerine değindik.

Arasından seçim yapabileceğiniz e-kart kategorilerine sahip onlarca site var. Başlangıçta e-kartların üzerinde sadece metin ve durağan resimler bulunurdu ve sadece üzerindeki mesajı değiştirme şansına sahiptiniz. Kimi e-kartlar ise müzik çalardı. Geçen zaman, ilerleyen teknoloji derken, e-kartların kişiselleştirilebilme ve özelleştirilebilme olanağı da arttı.

Arka plan renginden müziğine varıncaya değin, elinizdeki e-kartı tepeden tırnağa değiştirebilirsiniz. Elbette kartın ana şablonuna bağlı kalmak kaydıyla!

Son zamanlarda e-kart siteleri dünyanın herhangi bir yerindeki kişiye kişisel notlar, tebrik kartları, davetiyeler, çiçekler ve hediyeler gönderme olanağı da tanıyor. Kimi siteler küresel teslimat yapabilirken bazıları yerel çalışıyor. Şimdi küresel e-kart paza-

Hediyeli E-kart portalları, kart teknolojisindeki gelişimi yansıtan eksiksiz bir hediye verme deneyimi sunuyor.

Neşeyle anımsayın Sitede kaliteli ve müzikli kartların yanı sıra çok sayıda ücretsiz kart da gönderilme bekliyor.

ında kendine iyi yer edinmiş firmalara bir bakalım.

Hallmark.com

Geleneksel tebrik kartı piyasasının en bilindik isimlerinden olan Hallmark, 1910 yılından beri faaliyet gösteriyor ve 1928'den beri de bu ismi kullanıyor. Firma, yılbaşı ve sevgililer günü kartlarıyla tanınıyor ve artık e-kart pazarının da önemli oyuncularından. Ücretsiz e-kart sunmanın yanı sıra, anneler günü, sevgililer günü, yılbaşı gibi yılın özel vakitlerinde sevdiğiniz internetten çiçek gönderme uygulamasının da öncülerinden. Firmanın web sitesindeki kartlar ve e-kartlar kısmında, büyük kısmı-

nı ücretsiz gönderebileceğiniz e-kartlar var ve bunlar küçük bir ödeme gerektiren "Photo Cards" ve "Cards" kısmından ayrılmış. Fotoğraflı kartlarla sıradan kartlar arasındaki fark, sıradan kartlarda sadece mesajı değiştirebilirken fotoğraflılarda kendi fotoğraflarınızı ekleyebilirsiniz. Her iki kart da alıcıya basılı kart şeklinde ulaştırılıyor. Diğer kategorilerde müzikli kartlar, koleksiyonlar, tebrikler ve duyurular var. Site, genellikle flash tabanlı e-kartlar sunuyor.

Kartların dışında, sitede çeşitli kırtasiye ürünleri, not defterleri, farklı olay ve kaerogiler için hediyeler ve hatıralık eşyalar var. Site eskiden sipariş üzerine çiçek de yolluyormuş ama bu uygulamadan artık vazgeçilmiş.

Bununla beraber, siteye yeni "Hallmark Magazine" kısmı devreye sokulmuş. **www.hallmarkmagazine.com** adresinden erişilebilen dergi, bilgilendirici ve birçok yeni

Artıları:

- Bölümler ve alt bölümler çok düzenli
- Gezmesi çok kolay
- Göze hitap ediyor, çok renkli

Eksileri:

- Paralı ürünlerle bedava olanları ayırmak güç
- En gözde hediye olan çiçek artık yok
- Site yapısı ikide bir değişiyor.

ArchieOnline.com

Archies, Hindistan kökenli ve bu ülkede pazar payının yarısını elinde tutan bir firma. Dünya çapında altı ülkede faaliyet gösteren şirket, Archies Gallery serisi ürünleriyle biliniyor. 1976'da poster, nota defteri ve deri tasarımlarla yola çıkan firma, 1980'den bu yana tebrik kartı tasarlıyor ve Paramount Cards, Anne Geddes ve American Greeting gibi popüler uluslararası firmalarla çalışıyor. 2000 yılından beri de **archieonline.com** web sitesinden satış yapıyor.

E-karttan daha fazla Hallmark Magazine sayesinde, web sitesi okurlarıyla projeleri, yemek tariflerini ve püf noktalarını paylaşıyor.

Hallmark farkı Düzenli olarak güncellenen Hallmark.com'da muhtemelen bir hediye yelpazesi var. Kartpostallar web sitesinin yeni özelliği.

Bu web portalından e-kartların yanı sıra kişisel ya da kurumsal hediyeler ve moda aksesuarları satın alabilirsiniz. Bunlar şöyle kategorize edilmiş: Yumuşak oyuncaklar, özel hediyeler, hediye paketleri, belirli olaylar için hediyeler, parfüm ve deodorantlar, doğumgünü, hediye, ilişki (özel aile üyeleri için), fotoğraf albümleri, kırtasiye malzemesi, çocuklara özel, fotoğraf çerçeveleri, markalı ürünler, Stupid Cupid markalı moda aksesuarları, kurumsal hediyeler için Giftworks ürünleri ve Ginger Lemon marka kıyafetler. Siteden, örneğin çanta, gerdanlık ya da küpe almanız mümkün.

Bazı e-postalar ve hediyeler kesenin ağzını açmayı gerektirse de, çok sayıda ücretsiz e-kart da bulunuyor. "E-card" bağlantısını tıklar tıklamaz "egreeting" kısmına yönlendiriliyorsunuz. Burada olaylara ve günlere göre birçok alt kategori zengin seçeneklerle karşınıza çıkıyor. Sitenin Hint kökenli olmasından dolayı birçok yerel etkinliğe ilişkin kartlar da var. Kartların çoğu flash tabanlıyken bazıları durağan fotoğraf ve metin içeriyor.

Artıları:

- Çok cazip ana sayfa
- Geniş kurumsal hediye seçenekleri

Eksileri:

- Kartlar sofistike kullanıcılara göre değil
- Birçoğu bildiğiniz durağan kartpostallara benziyor
- Site yapısı çok zayıf

LakeCards.com

Java teknoloji e-kartlar, bu alanda nispeten yeni sayılır. Janim Applets denilen bir teknik sayesinde, yağan kar, dalgalanan su ve patlayan havai fişek gibi efektlerle süslenmiş kartlara rastlanıyor. Benzer hizmetler sunan bir sürü site olsa da, LakeCards.com aralarında en kolay gezilen ve en sıcak

Çift seçenek ArchiesOnline'in e-kart kısmı, ücretsiz ya da paralı e-kart gönderebileceğiniz bir siteye yönlendirilmiştir.

Bol seçenek Markalı ve mevsimlik ürünler "Keepsake" adıyla anılıyor. Aralarından örneğin muhteşem bir yeni yıl hediyesi beğenebilirsiniz.

görünenlerinden biri. Alt kategorilere şunları örnek verebiliriz: Sevgililer günü, doğumgünü, teşekkür, şelale, manzara, dağ, gün batımı, hayvan, çiçek, havai fişek, kar, karlı göl. Çoğu kart ilginç olsa da, vaktiniz darsa doğumgünü, sevgililer günü ve teşekkür kartlarını atlayabilirsiniz.

Janim applet'leri sayesinde, e-kartlar üzerinde çeşitli etkiler oluşturmak mümkün. Bunlara dalgalar, şelaleler, kar yağışı ve fişekler dahil.

Site tasarım ve tarz bakımından çok et-

kileyici değilse bile sunduğu e-kartlarla bu açığı kapatıyor.

Artıları:

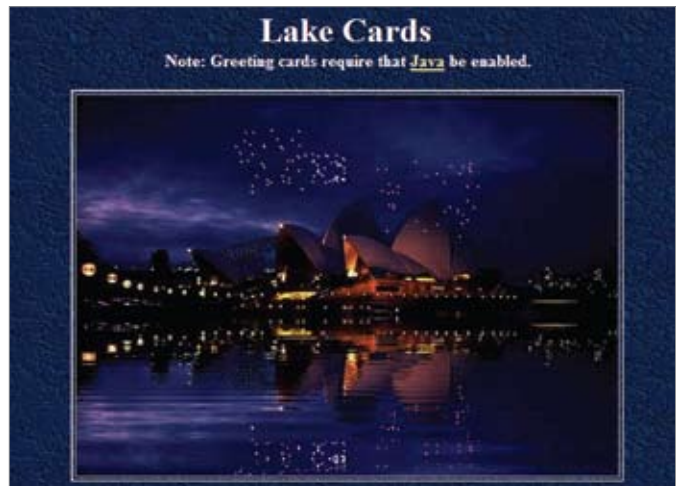
- İzlerken insanı dinlendiren kartlar
- Kartlara müzik eklenebiliyor
- Sitedeki tüm e-kartlar bedava

Eksileri:

- Eğer sisteminizde Java Runtime Environment yazılımının son sürümü yoksa kartlar görüntülenemiyor.
- Kart koleksiyonu biraz kısıtlı
- Sitedeki her kart Java tabanlı değil.

Zengin efektler Dalgalanan deniz, izleyiciler üzerinde dingin bir etki bırakıyor. LakeCards'ta bu tür kartlardan çok var!

Rengârenk LakeCards.com'da patlayan fişeklerin aşağıda dalgalanan denize yansıdığı bir e-kart yollayabilirsiniz.

SHIPPING BAG : (0) Items
[My Account] [Sign In / Register] [search]

ARCHIES®
The most special way to say you care

FRIENDSHIP DAY

on Sunday, the 3rd of August

Send Gifts

Official	Traditional Chess Set INR : 3,999.00 USD : 98.56 Buy	Soft Toys	Lion Hand Puppet with Sound INR : 899.00 USD : 22.43
Friends	Eternal Relationship INR : 393.00 USD : 14.88 Buy	Gift Packs	UKR Red Gift Set INR : 183.00 USD : 4.63

Friendship Day is on Sunday, the 3rd of August - Click to send Archies Greetings and Gifts to your Friends.

ARCHIES®
send GIFTS.
Archies Parfum. click to see video
ARCHIES INTRODUCES FUZZY MOOSE!
with the pink button click

AN OUT-OF-THE-BOX range of Gifts.

Hint estetiği
Archieonline kartlar ve hediyeler için tasarlanmış eğlenceli bir site. Portalın görünümünü olaylara ve mevsimlere göre değiştiriyor.

STUPID CUPID

Welcome to stupid cupid, the place where you can buy unique fashion jewelry & accessories.

Home necklace earrings bracelets belts bags other stuff my account view cart

ARCHIES®
FASHION ACCESSORIES

TRENDS

gifts here!!
chic earrings
fabrics leather wallets
glasses and pouches
perfumes
more...

visit us | store locations
secure shipping | Payment Options
FAQs | terms & conditions

Bayanlara özel StupidCupid, ArchiesOnline'in moda ayağı. Burada son derece seçkin ve çağdaş aksesuarlar satılıyor.

BİLGİ

E-kart teknolojisi

- Animasyon, ses veya etkileşim sunmayan kartlara genelde "kartpostal" deniyor.
- Flash tabanlı e-kartlar animasyonu, görüntüyü ve etkileşimi bir araya getiriyor.
- Flash kartlarda bazen durağan görüntüler, bazen de gerçekçiliği artırmak için 2B animasyonlar kullanılıyor.
- *.GIF uzantılı kartlar da animasyon içeriyor,, ama bunlarda etkileşim ya da ses bulunmuyor.
- JAVA kartlar ses desteği sağlasa da mevcut yazılım geliştirme çevresinde etkileşimi desteklemiyorlar.
- E-kartları WAP destekli cep telefonları üzerinden de alıp gönderebilirsiniz.

ELITEGROUP

Simply Smart

Black Series

Siyah Güçtür!

A790GXM-A AMD790GX + SB750

Çekici Güç

- AMD Phenom™ x4 / Athlon™ İşlemci Desteği
- ATI Hybrid Grafik Teknolojisi
- ATI CrossFireX™
- HT 3.0, DirectX® 10 Desteği
- Entegre ATI Radeon™ HD 3300 Grafik İşlemci
- 4x Çift Kanal DDR2 1066 MHz Bellek Desteği
- 2 PCIe Gen2 x16; 1 PCIe x1; 2 PCI
- 6 SATAII; 1 PATA
- HDMI; 2x Gigabit LAN; 8 Kanal HD Ses

A780GM-A AMD780G + SB700

Gücü Hissedin!

- AMD Phenom™ / Athlon / Sempron İşlemci Desteği
- ATI Hybrid Grafik Teknolojisi
- Çift kanal DDR2 1066 bellek (32 GB'a kadar)
- HT 3.0 Desteği
- 5 SATAII (RAID 0, 1, 10); 1 eSATA; 1 PATA
- 1 PCIe x16 (v2.0); 2 PCIe x1; 3 PCI
- 1x HDMI (HDCP destekli) ; 8 Kanal HD Ses, Gigabit LAN

GF8200A GeForce 8200

Akıllı bir çözümle hızınızı artırın

- AMD Phenom™ İşlemci Desteği
- HT 3.0 Desteği
- 4x Çift Kanal DDR2 1066 MHz Bellek Desteği (32GB'a kadar)
- 5 SATAII (RAID 0, 1, 0+1, 5); 1 eSATA; 1 PATA,
- 1 PCIe x16; 2 PCIe x1; 3 PCI
- HDMI; Gigabit LAN; 8 Kanal HD Ses

PLATO BİLGİSAYAR SAN.VE DİŞ TİC.A.Ş.

Gülbahar Cad. Şukran Apt. No:13/2-4 Gülbağ, Mecidiyeköy,Şişli - İstanbul
Tel : 90 212 2133311-2125038 Fax : 90 212 2170140
www.plato.com.tr E-mail : mail@plato.com.tr

MINİ ATÖLYE

Kendi e-kartlarınızı yaratın

Dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, sevdiğinizinizi sizi anımsaması için onlara bir e-kart göndermeniz yeter. İşte e-kart oluşturmanın altı temel adımı.

1 Kurulum <http://www.photo-card-maker.com/download.html> adresine gidip »Download Now!«a tıklayın. »Save File« için "PhotoCardMaker.exe" dosyasına çift tıklayın.

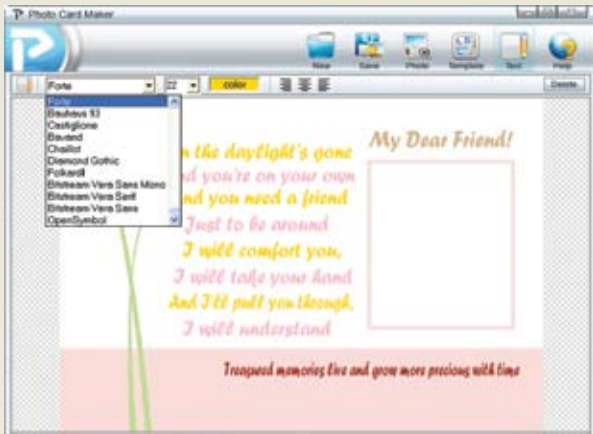
4 Resim Her şablona özelleştirdiğiniz görüntüleri yerleştirebilirsiniz. Bunun için »Photo«ya tıklayıp istediğiniz resmi seçin, dilediğiniz gibi boyutlandırın. Sonra resmin dışına tıklayın.

2 Şablon Uygulamayı başlatın. »Select Template«e tıklayın. »Category« açılır menüsünden bir şablon seçin. Ana pencere-deki bir şablona tıklayın. »OK«e basın.

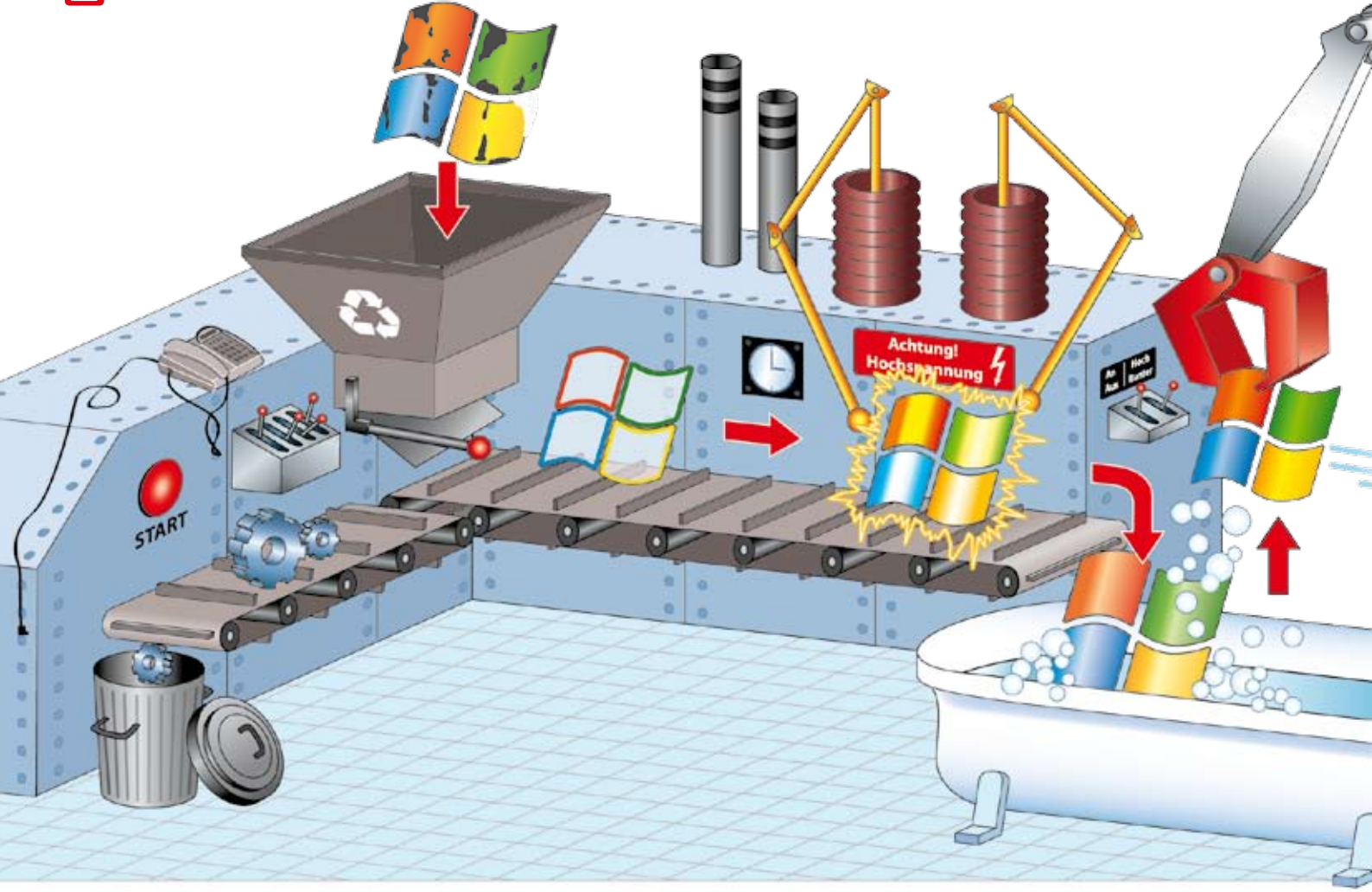
5 Kaydedin Kaldığınız yerden devam etmek için »Template / Save Template« yolunu izleyin. Görüntü değilse bile metin kaydedilecektir.

3 Metin Kartın üstündeki metni değiştirmek için »Text«e tıklayın. Şimdi yeni metin ekleyebilir, yazı tipini, boyutunu ve rengini seçebilirsiniz. »Delete«e tıklayarak metni silmek de elinizde.

6 Son Bir kartı *.JPG dosyası olarak kaydetmek için »Save«e basın. Konumu belirleyin ve uygun bir dosya adı belirleyin. Kartınız yollanmaya hazır! 📧

Windows'unuza bah

Kayıt defteri çöplüğünden ve **SİSTEMİNİZİ YAVAŞLATAN** tüm ayak bağlarından kurtulun. Windows'unuz ilk günkü hızına ve kararlılığına kavuşsun.

BARIŞ EMRE ALKIM

Sıfır byte'lık dosyalar, geçici dosyalar, sürücü artıkları. Windows aklınıza gelebilecek her türden çöplüğü topluyor, sabit diski tıka basa bunlarla dolduruyor, sonra da tıkanıp kalıyor. Üstelik yeni PC'lerde bunun için beklemek bile gerekmiyor, artık çoğu bilgisayar ağzına kadar araç çubuklarıyla ve deneme sürümleriyle dolu geliyor. Sonucu hepimiz biliyoruz: Durduk yere çöken sistem, azalan sistem kaynakları.

Bu durumu sadece Windows'u köşe bucak temizleyerek düzeltebilirsiniz. Gereksiz yazılımların yanı sıra veri çöplüğünü sisteminizden kaldırmanız, son aşamada ise en tehlikeli çöpler olan virüsleri ve zararlı yazılımları kapının önüne koymanız gerekiyor. Bu çabalarınızın meyvesini, tıpkı kurulduğu ilk günkü kadar hızlı ve so-

runsuz çalışan bir sistem şeklinde alacaksınız. Temizlik operasyonu için gereken her şeyi CHIP DVD'de bulabilir, bazılarını da kolayca internetten indirebilirsiniz.

1. ADIM

Yaz temizliği: Yazılımlardan ve sürücülerden başlayın

Büyük temizliğe eski sürücülerini ve gereksiz yazılımlarını kaldırarak girişin.

Gereksiz yere şişen yazılımlarını daha ince ve çevik alternatifleriyle değiştirin.

Eski yazılımların kökünü kazıyın ▶

(XP ve Vista) Araç: Revo Uninstaller

Bazen insanın gözünü açlık bürür, yarın

öbür gün işime yarar diye gereksiz yazılımları bilgisayarınıza yüklersiniz. Çok geçmeden, sabit diskiniz belki bir kez çalıştırdığınız belki de bir daha çalıştırmayacağınız yazılımlardan geçilmez olur.

Bu işgalcilerin icabına Revo Uninstaller'la (CHIP DVD'de) kolayca bakabilirsiniz. Araç, çalışır çalışmaz bilgisayarınızdaki tüm kurulu programları alt alta sıralıyor. İşinize yaramayan ne varsa işaretleyin, sonra »Uninstall« komutuyla söküp atın.

Eski sürücülerini yenileyin ▶

(XP ve Vista) Araç: Driver Magician Lite

Çoğu zaman sistem çökmelerinin altında modası geçmiş ya da arızalı sürücüler yatar. CHIP DVD'de shareware sürümünü bulabileceğiniz Driver Magician Lite, sistemi-

ar temizliği

nizi güncelliyor.

Araç çalışır çalışmaz bulduğu tüm sürücülerini bir listede topluyor. Bunları »Select All« komutuyla seçip, »Start Backup« komutuyla bir USB bellekte toplayabilirsiniz. Test PC'mizde bu iş için sadece 25 MB disk alanı gerekti. Ardından tekrar tüm sürücülerini seçip »Update« düğmesine basın. Yazılım web'de tüm sürücülerini arama ve en son sürümlerini indirmeniz için sunma özelliğine sahipse de, ücretsiz sürümde bu özellik tümüyle çalışmıyor. Yine de üretici ismini ve sürüm numarasını verdiği için, bu bilgilerle internette sürücülerini kendiniz de indirebilir ya da 30 dolar ödeyip programın güncelleme işlevini etkinleştirebilirsiniz.

Şişen programları söndürün ▶

(XP ve Vista) Araç: Ne gerekirse

Her tarafından bir başka özellik fişkıran yazılımlar Windows'taki yavaşlığın başlıca

sebebi. Örneğin bir zamanların atik ve küçük yazılımı Nero, artık standart kurulumda bile sabit diskte tek başına 1,2 GB kapla-

yan bir multimedya canavarına dönüştü.

Çaresi ne mi? Ücretsiz yazılım dünyasına bakıp, şişman yazılımların yerine zayıf

CHIP DVD'DE

Denetim ve temizleme araçları

- CCleaner** ▶ Windows sistemlerini analiz edip temizliyor
- NTRegOpt** ▶ Kayıt Defterini düzenliyor
- Autostart-Manager** ▶ Sistem açılışını hızlandırıyor
- Foxit Reader** ▶ Hantal Adobe Reader'ın yerine geçiyor
- CDBurnerXP** ▶ Hantal Nero'nun yerine geçiyor
- Driver Magician Lite** ▶ Gereksiz sürücülerini bildiriyor
- CleverCleaner** ▶ Disk alanı kazandırıyor
- ClearProg** ▶ Sörf izlerini kapatıyor
- Revo Uninstaller** ▶ Eski yazılımlardan iz bırakmıyor
- PC Decrapifier** ▶ Enfekte olmuş PC'leri temizliyor

- SpyBot S&D** ▶ Casusları bulup siliyor
- AntiVir Pers. Free Antivirus** ▶ Truva atlarını ve virüsleri engelliyor
- McAfee Rootkit Detective** ▶ Kendiniz gizleyen zararlıları ortaya çıkarıyor
- xpy** ▶ XP'nin Microsoft'a bilgi sızdırmasını önüyor
- xp-Iso-Builder** ▶ Kurtarma ve OEM CD'lerini güncelliyor
- Duplicate File Finder** ▶ Birbirinin aynı dosyaları bulup siliyor
- Vispa** ▶ Vista'nın Microsoft'a bilgi sızdırmasını önüyor
- CHIP Update-Manager** ▶ Windows'u güncelliyor
- SiSoft Sandra Lite** ▶ Donanım hatalarını tespit ediyor

▶ **CHIP DVD'DE:** Tüm bu yazılımlara CHIP-Code **PC KONTROLÜ** ile erişebilirsiniz.

alternatifler bulmak. CHIP DVD'de bunlardan bir çifti var: Nero yerine CDBurnerXP, Adobe PDF Reader yerine de Foxit Reader.

Benzer diğer alternatifleri web sitemizden indirebilirsiniz.

2. ADIM

Veri çöplüğünden kurtulun

Windows'unuzu küvete sokun, sonra CHIP DVD'mizdeki temizleyicileri boca edin.

Eski Windows'lar pırl pırl oluyor ▶

(XP ve Vista) Araç: CCleaner

Eğer Windows'unuzu uzun zamandır kullanıyorsanız hiç şüphesiz bilgisayarınızı yavaşlatan düzinelerce gereksiz dosya oluşmuştur. Bunlardan CCleaner'la kurtulabilirsiniz.

Yazılımı kurup çalıştırdıktan sonra »Analyze« düğmesine basın. Çok geçmeden hangi dosyaların silineceğini ve ne kadar yer kazanacağınızı göreceksiniz. »Start CCleaner« komutuyla temizliği başlatabilirsiniz.

Kayıt Defteri'ni zayıflatın ▶

(XP ve Vista) araçları: CCleaner, NTRegOpt

Vista kullanıcıları CCleaner'ın »Registry« kısmından tüm hatalı ve eksik girişleri silebilirler. Windows XP kullanıcılarıysa NTRegOpt aracını tavsiye ediyoruz, çünkü temizlik sonrası açık kalan girişleri de kapatıyor ve Kayıt Defteri'ni yeni baştan yazıyor.

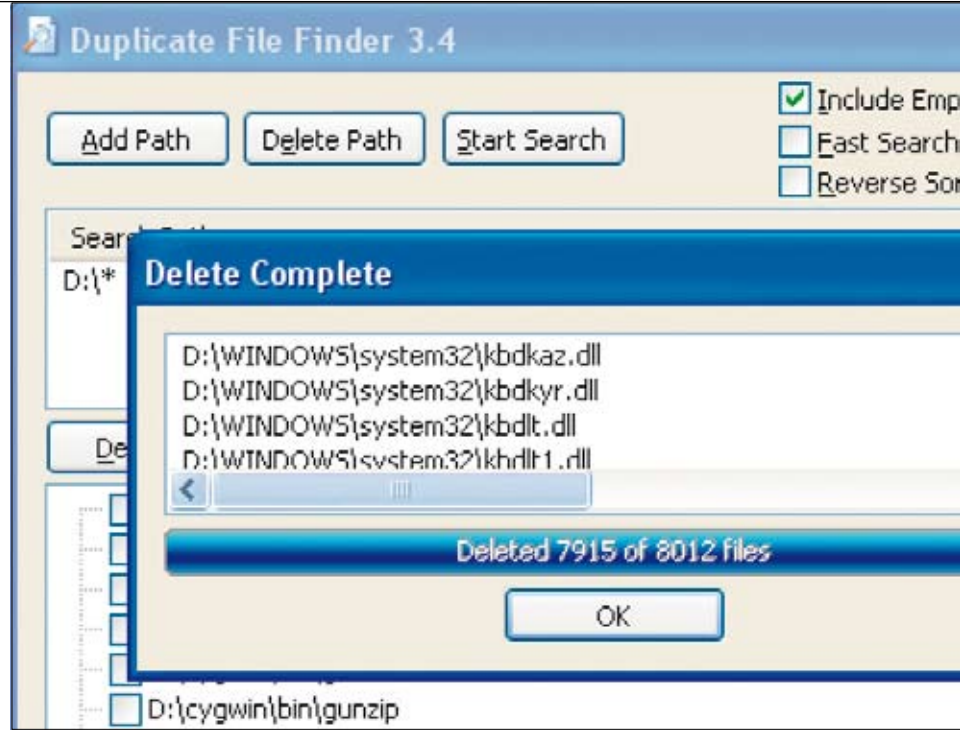
NTRegOpt'un kullanımı da CCleaner'ınki kadar basit. Kurulum sonrasında yazılımı başlatın ve araç işini tamamlayınca sisteminizi yeniden başlatın. Bu açılış eskisine kıyasla daha uzun sürecek, çünkü Kayıt Defteri açılış sırasında düzenleniyor. Ancak sistemin daha hızlı çalıştığını fark edeceksiniz.

Hatalı güncellemelerden kurtulun ▶

(XP ve Vista) Araç: Yok

Sadece Windows değil, indirdiği güncellemeler de hatalı olabilir. Denetim Masası'nı kullanarak hatalı yamalardan ve güncellemelerden kurtulabilirsiniz.

»Başlat / Ayarlar / Denetim Masası / Program Ekle veya Kaldır« komutunu verin ve açılan pencerede »Güncelleştirmeleri Göster« seçeneğini işaretleyin. Gerisi, bilgisayarınızdaki soruna göre değişiyor. Örneğin Internet Explorer'iniz artık sorun çıkarıyorsa onunla ilgili güncellemeleri işaretleyebilir, sorunun başlangıcından önceki güncelleştirmeyi »Kaldır« tuşuna ba-

arak kaldırabilirsiniz. Eğer kafanızda bir şüphe varsa buradaki bağlantıya tıklayarak o güncelleştirme ya da yamayla ilgili ayrıntılı bilgi veren Microsoft Knowledge Base sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Windows açılışını hızlandırın ▶

(XP ve Vista) Araç: Autostart Manager

Yazılımların Windows açılışında kendiliğinden çalışmasının avantajları var: Güvenlik duvarları ve virüs tarayıcılar anında etkinleşiyor ve sıkça kullandığınız uygulamalar hemen karşınıza çıkıyor. Ama bazıları, örneğin AntiVir Personal karşınıza reklam pencereleri açıyor ya da Shareware yazılımlar para ödemeniz için talepte bulunuyor. Autostart Manager'la, otomatik

başlangıcın faydalarından ödün vermeden duruma bir son verebilirsiniz.

Autostart Manager, CHIP DVD'den kurduğunuz anda çalışmaya başlıyor ve Windows'la birlikte başlatılan programları listeliyor. Tam bir tanımı bulunan gereksiz yazılımlardan hemen kurtulun. Örneğin Winamp Agent'tan. Bazı programlarda ise nwiz.exe gibi, ne olduğunu ele vermeyen isimler kullanılıyor. Bu gibi girişleri işaretleyip »Test Start«a basın. Büyük ihtimalle programın ne işe yaradığını hemen göreceksiniz. Eğer böyle olmazsa »Open«a basıp dosyanın bulunduğu klasörü açın ve buradan özelliklerine bakın. Bu da işe yaramazsa yazılımı devre dışı bırakıp bilgisayarını yeniden başlatın. Eğer bir sorun çıkmaz-

BİLGİ

Yeni bilgisayarlar bile temiz değil

Kutusundan çıkarıp açtığınız bilgisayarınız temiz mi sanıyorsunuz? Gereksiz yazılımlar yeni PC'leri de tehdit ediyor.

Tarayıcınız gereksiz araç çubuklarıyla doluyorsa, yazılımlar satın almanız için üzerinizde manevi baskı kuruyorsa, bunun sebebi PC'nizi daha ucuza alabilmeniz için üreticinin sponsorlu yazılım şirketleriyle yaptığı anlaşmadır. Küçük bir araç ile sisteminizi bunların hepsinden arındırabilirsiniz.

XP VE VISTA'YI GEREKSİZ YAZILIMLARDAN KURTARIN

CHIP DVD'yle gelen PC Decrapifier, gereksiz yazılımları kolayca ve güvenilir şekilde kaldırıyor. Yazılımı kurmanız gerekmiyor, üzerine çift tıklamanız yeterli.

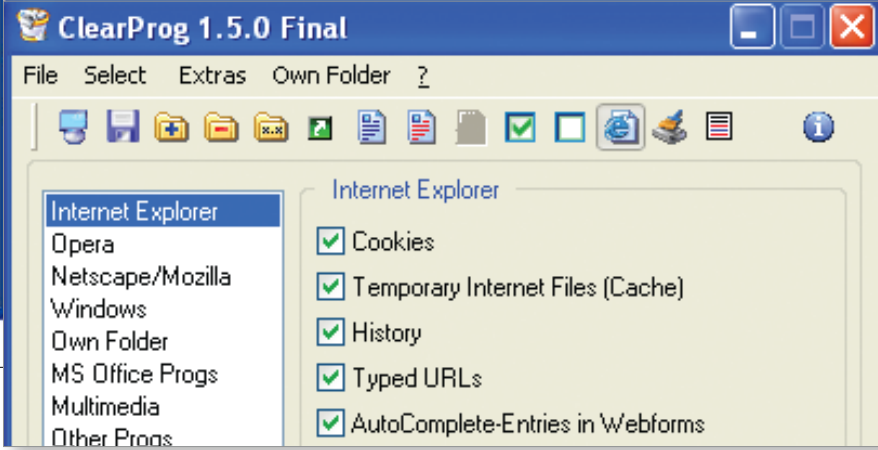
İşe başlamadan bir geri alma noktası oluşturmanızda yarar var. Ardından listeden istemediğiniz programları ve araç çubuklarını seçin. Tarayıcının iki iletişim penceresini onayladıktan sonra bu programlardan tümüyle kurtuluyorsunuz.

ARAÇ NELERİ SİLİYOR

PC Decrapifier'in tanıyıp sildiği programların listesi için, aracın resmi sitesi olan www.pcdecrapifier.com'u ziyaret etmelisiniz. "Crapapplications" başlığı altında sıralanan programların ismine tıklayarak haklarında ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

Pırlı pırlı oldu Test bilgisayarımızda Duplicate File Finder birbirinin aynı yaklaşık 8.000 dosya buldu ve sabit diskte GB'lar dolusu yer açtı.

Kuru temizleme ClearProg yazılımıyla internet geçmişi ve her türlü izinizi temizleyebilirsiniz.

sa dosyayı silebilirsiniz. Autostart Manager'ı Startup Monitor'le birlikte daha etkili kullanabilirsiniz.

Boş dosyaları ve birbirinin aynı dosyaları bulun ▶

(XP ve Vista) Araç: Duplicate File Finder

Sıfır byte'lık dosyalar kullanıcının kafasını karıştırır, birbirinin aynı dosyalarsa boş yere depolama alanınızdan çalar. Bu derdin devası şu: Silin gitsin!

Dergi DVD'sinden "dupfinder" arşivini bulup masaüstünüze açın ve çift tıklayarak Duplicate File Finder aracını başlatın. Aracın kurulması gerekmiyor. »Add Path« kısmından Windows kurulumunun bulunduğu disk bölümünü (örneğin C:\) belirtin ve boş dosyaları da dahil etmek için »Include empty files in search(i)« işaret koyun, sonra da »Start Search« ile taramayı başlatın. Bu işlem biraz vakit alıyor. Test PC'mizde yazılım 8.012 birbirinin aynı dosya ve 65 boş dosya buldu. Eğer korumalı sistem dosyaları söz konusu değilse, »Delete all duplicates« komutuyla mükerrer dosyalardan kurtulabilirsiniz. Şimdi de »View and delete empty files« komutuyla boş dosyaları silebilirsiniz. Bu işlem size disk alanı kazandırmasa da, karışıklığı engelliyor.

Kurulum dosyalarından ve ISO'lardan kurtulun ▶

(XP ve Vista) Araç: Yok

Sürekli yeni programlar mı kuruyorsunuz?

Öyleyse kurulum dosyalarının birçoğunu indirdikten sonra silmeyi unutuyorsunuzdur. Aynıysa bir zamanlar sanal CD sürücünüzde kullandığınız ISO dosyaları için de geçerli. Bu dosyaları silerek diskinizde epey yer açabilirsiniz.

Windows'un arama penceresine "setup.exe", "*.iso" ya da "*.img" yazarak bu tür dosyaları bulabilirsiniz. Dikkat: Sadece tanıdığınız kurulum dosyalarını silin ve Windows\System32 gibi klasörlere dokunmayın.

Elbette sabit diskinizi yedekledikten sonra, ne işe yaradığını bilemediğiniz dos-

yaları silebilirsiniz. Eğer Windows'un işleminde aksaklıklar baş gösterirse bu yedek sayesinde eski duruma dönmeyiz mümkün. Yedek almak için, www.educ.umu.se/~cobian/index.htm adresinden erişebileceğiniz Cobian Backup aracını kullanabilirsiniz.

3. ADIM

Kuru temizleme: Virüs temizliği

Büyük temizliğin son adımı, zehirli atıkları uzaklaştırmak ve Windows'u virüslerden, casuslardan, kısıtlamalardan ve çetele dosyalarından arındırmak.

Sizi ele veren izlerden kurtulun

(XP ve Vista) Araç: ClearProg

Gözetleme vakaları arttıkça, sörf izlerini yok etmenin önemi de büyüyor. ClearProg, sisteminizin meraklı gözlerden uzak kalmasını sağlıyor.

Araç kurulum sırasında eBay'e iki bağlantı veriyor. Bu özelliği seçin ve kurulum sihirbazının önerilerine tıklayın. ClearProg çalışınca tarayıcınızı ve silinecek sörf izlerini, örneğin formlardaki otomatik tamamlama verilerini, kaydedilmiş adresleri vb. belirtin. Ne olursa olsun, index.dat'ın silinmesi seçeneğini işaretleyin. Çünkü buradaki bilgiler sürekli yeniden oluşturuluyor. »Tools / File deletion method« kısmından aracın dosyaları ne şekilde sileceğini belirleyebilirsiniz. Normal silme, geri dönüşüm kutusuna koyma ve güvenli silme seçenekleriniz var.

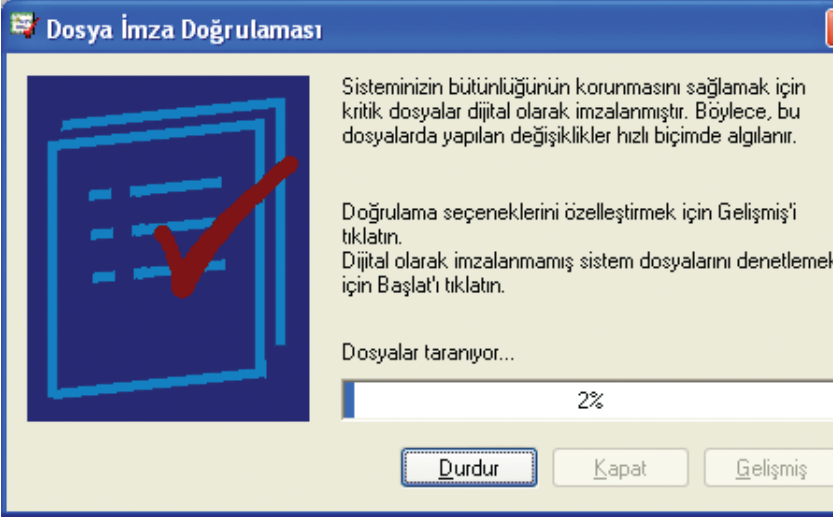
Casus araçlara elveda ▶

(XP ve Vista) Araç: SpyBot Search & Destroy

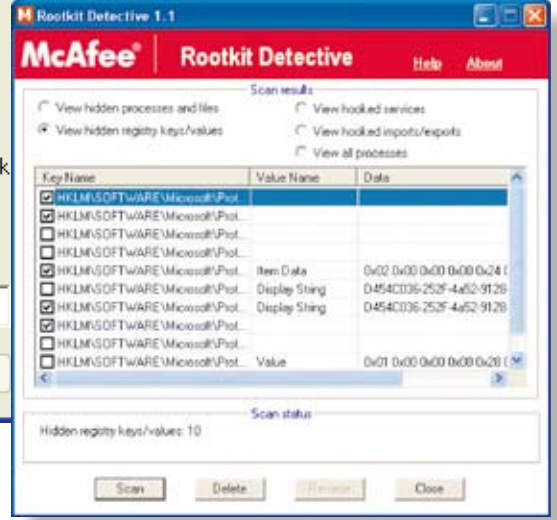
Geride bıraktığınız izleri silmekle iş bit- →

Telekulak araçları Casus yazılımlar güvenlik duvarını atlatıp, kurbanın bireysel ve işle ilgili bilgilerini başkalarıyla paylaşıyor. Bu derdin devası SpyBot S&D.

İmza denetleme Windows'un sigverif aracı, imzasız sistem dosyalarını buluyor. Bunların yerine elinizdeki Windows kurulum diskinden orijinallerini yükleyebilir, böylece işletim sisteminizi ilk günkü haline döndürebilirsiniz.

Rootkit peşinde McAfee Rootkit Detective ile kayıt defterindeki gizlenmiş girişleri bulabilirsiniz. Yazılım, isimlerini değiştirerek bu zararlıları devre dışı bırakıyor.

miyor, daha casuslarla mücadele var. SpyBot Search & Destroy bu işi sizin yerinize yükleniyor.

CHIP DVD'den aracı kurun. Kurulum sırasında araç internette birkaç dosya indirecek. Öncelikle, hemen Kayıt Defteri'nizin bir yedeğini alın. Zira kullandığınız uygulamalara casus yazılım bulaşmışsa, SpyBot artık çalıştırmanıza izin vermeyecektir. Eğer bu yazılımlarda mühim verileriniz varsa, Kayıt Defteri yedeğini yükleyerek tekrar erişebilirsiniz. Ardından bir sihirbaz SpyBot güncellemelerini yapacak. Program çalışınca sabit diskte casus aratabilirsiniz ama disk ne kadar büyüksün bu işlem de o kadar uzuyor. SpyBot bir soruna rastlarsa işaretleyin ve dosyayı tamir ettirin. Temizlik bitince de »İmmunize« seçeneğiyle bilgisayarınızı virüslere karşı aşılayabilirsiniz.

XP kullanıcının her hareketini gözlüyor

Gizli çetele dosyalarını kapatın ►

(XP) Araç: Regedit

Ne yazık ki bilgisayarınızdaki casusların en büyüğünü silemiyorsunuz, yani XP'yi. User Tracking (Kullanıcı takip) sistemi sayesinde Windows açtığınız dosyalar ve başlattığınız programlara ilişkin bilgileri kaydediyor. Kayıt defterini kullanarak bunu önleyebilirsiniz. »Başlat / Çalıştır / "regedit"« ile Kayıt Defteri düzenleyicisini açın ve "HKEY_CURRENT_USER \ Software \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Policies \ Explorer" anahtarını bulun. Burada

»Yeni / DWord değeri« komutuyla "No Instrumentation" adlı bir değer oluşturun. Çift tıklayarak açın ve "1" değerini verin. Bilgisayar açılıp kapatıldıktan sonra kullanıcı takibi devre dışı bırakılacaktır.

İmzasız dosyaları takibe alın ►

(XP) Araç: McAfee Rootkit Detective, sigverif

Sistem dosyalarını değiştiren yazılımlar çoğu zaman tehlikelidir. Ama kullanıcı dosyayı tehlikeli bir RootKit mi değiştirdi, yoksa Acrobat Reader mı değiştirdi nereden bilecek? Vista bu durumu daha en baştan engellerken, XP'de her şeyi kendiniz yapmak zorundasınız.

Önce McAfee Rootkit Detective'i çalıştırıp sisteminizde Rootkit var mı diye bakın. Bulunan dosyaların adını değiştirip farklı bir klasöre koyabilirsiniz. Şimdi PC'nizi yeniden başlatıp Windows'un doğru dürüst çalışıp çalışmadığını denetleyin.

Bir prosese ya da Kayıt Defteri girdisine dair ayrıntılı bilgi arıyorsanız Google imdadınıza koşacaktır.

Eğer aradığınız şey gerçekten bir Rootkit'e aitse, vakit yitirmeden silin. Rootkitler tehlikeli olmakla kalmaz, eğer ustaca programlanmamışlarsa Windows'un çökmesine de neden olabilirler.

İmzalanmamış sürücü dosyalarını silmek için »Başlat / Çalıştır« seçeneğini kullanın ve açılan pencerede "sigverif" komu-

tunu verin. Şimdi »Gelişmiş« düğmesine basın, »Dijital olarak imzalanmamış diğer dosyaları ara« kısmını ve »Alt klasörleri de ara« seçeneğini etkinleştirin. »Gözet« ile "windows\system32" klasörünü seçin ve »Başlat« komutuyla işlemi başlatın. Eğer araç işini bitirdiyse »Kapat«ı tıklayın ve »Gelişmiş / Günlük« seçeneğiyle "sigverif.txt" rapor dosyasını okuyun.

Gerisi size kalmış. İsterseniz sabit diskin yedeğini alın ve imzalanmamış tüm dosyaları silin. Sonra Windows Kurulum DVD'sinin orijinal sistem dosyalarının bulunduğu diske kopyalayın.

Şimdi bilgisayarınızı yeniden çalıştırın, her şeyin yolunda olup olmadığına bakın. Değilse, programın yerine önemli sistem dosyalarının üzerine yazmayan bir tanesini kurun.

Windows'u tamamen güvenceye alın ►

(XP ve Vista) Araç: CHIP Update Manager

Eğer sisteminiz on dakika sonra eski haline dönecekse, o zaman temizlemenin bir anlamı yok demektir. Sisteminizin tüm açıklarını kapamalısınız ki zararlı yazılımlar diskinize ulaşmasın.

Bu yüzden, CHIP DVD'den CHIP Update Manager'ı kurun ve güvenlik konulu tüm Windows yamalarını indirin. Sonra bu yamaları da kurun. Update Manager'da bunu yapmak için tek tuşa basmak yetiyor. Eğer bu iş için ek bir araç kullanmayı istemiyorsanız Windows'un otomatik güncelleştirme seçeneğini etkinleştirebilirsiniz. ☑

balkim@chip.com.tr

Vitamini PC'nizin bünyesini güçlendirin

Sadece **MÜKEMMEL VE KAPSAMLI BİR KORUMA** internetten gelebilecek tehlikelere karşı yardımcı olabilir. CHIP'in tedavi paketi ile güvenlik duvarı kullanmadan PC'nizi hızlı ve güvenli bir hale getirebilirsiniz.

MAHMUT KARSLIOĞLU / FK

Her ne kadar soğuk algınlıklarının %20'si yılın en sıcak günlerinde ortaya çıkıyor olsa da, yaz aylarında nedense hiç kimse hastalanmanın düşüncesini bile aklına getirmiyor. Oysaki bunun sıcakla ilgisi yok. Vücudunuzu virüslerden korumak istiyorsanız bağışıklık sisteminizin güçlü olması gerekiyor. PC'lerde de buna benzer bir durum söz konusu: Sadece başarılı bir korumaya sahip sistemler web'den gelen tehlikelere karşı korunabiliyor. Bilgisayarınızın bağışıklık sistemini güçlendirmek için bu ay size sunduğumuz C vitamini kullanabilirsiniz. Böylelikle sisteminiz bir spyware web sayfası ya da başka bir yerden bulaş-

maya çalışacak her tür virüse karşı yıl boyunca güven içinde olacaktır.

CHIP tarafından sağlanan tedavinin en büyük avantajı: ► **S. 104**'deki kutuda yer alan ipuçları ile ek sisteminizin performansınızı da arttıracaksınız.

Windows penisilini: Virüs saldırılarına karşı koruyor

Yağmur yağarken doğal olarak üzerinize bir ceket alır ve şemsiyenizi de unutmazsınız. Ancak XP kullanıcıları yağmurda üzerlerinde bir tişört ile hiçbir koruma olmadan yürüyor ve dolayısıyla virüsleri de çekiyorlar. Çünkü XP altında kullanıcılar yönetici haklarına sahipler. Bu durumda eğer bir kullanıcı örneğin Outlook Express'i başlatıp virüslü bir e-posta açarsa, virüs de bir yöneticinin gibi her şeyi yapabilir.

Yağmur altında yürürken virüs kapmak istemeyen XP kullanıcılarının kısıtlı bir kullanıcı hesabı açmaları en doğru seçim olacaktır. Vista kullanıcıları ise zaten UAC (kullanıcı hesap denetimi) şemsiyesi vasıtasıyla otomatik olarak korundukları için bir şey yapmalarına gerek yok. Sistem şu şekilde işliyor: Her kullanıcının sadece kısıtlı hakları vardır ve herhangi bir program sistemle ilgili bir ayarı değiştirmeye çalıştığında detaylı bir şekilde onay verilmesi gerekir.

Yine de Vista kullanıcılarının da her ihtimale karşı güvenliği elde bırakmamalarında yarar var. Yazının devamındaki ipuçlarından yeni işletim sistemi kullanıcıları da yararlanabilir.

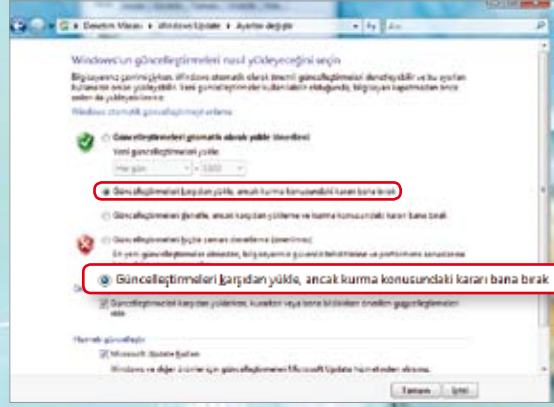
YAZILIMLARI GÜNCELLEMEK Evet, konu zararlılardan korunmak olunca en son sürüm Windows en önemli avantaj sayılabilir. Ancak yine de bunun çok uzun sürmesi pek mümkün değil. Saldırganlar, genellikle

CHIP DVD

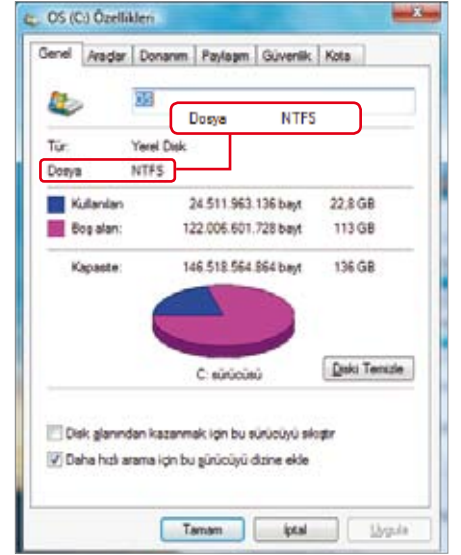
En iyi savunma araçları

- AntiVir Personal** ► Virüslere karşı sizi koruyor
- SpyBot - Search & Destroy** ► Spyware'leri temizliyor
- Spamihilator** ► İstenmeyen postaları filtreliyor
- Switching off services** ► Gereksiz ağ servislerini kapatıyor
- Process Monitor** ► Windows işlemlerinin kaydını tutuyor
- Mozilla Firefox 3** ► Internet Explorer'ın yerini alıyor
- Mozilla Thunderbird** ► E-postaları yönetiyor
- NoScript-Plug-in** ► İnternette gelebilecek betik saldırılarına karşı Firefox'u koruyor
- Spyware Terminator** ► Spyware'leri bulup temizliyor
- IE7 Pro** ► IE 7'nin özelliklerini yararlı eklentilerle güçlendiriyor

► **CHIP DVD: CHIP-Code FIREWALL'SUZ GÜVENLİK** kodu ile güvenlik araçlarına ulaşabilirsiniz.

Güvenli işletim sistemi Kontrolü bırakmadan XP ve Vista'nın gerekli güncellemeleri gerçekleştirilmesine izin verin.

Daha iyi dosya sistemi NTFS şeklinde biçimlendirilmiş disk bölümleri mükemmel korunuyor.

üçüncü parti yazılımların içindeki programcılık hatalarını bilgisayarınıza geçiş yapmak için bir kapı olarak kullanıyorlar. Geçtiğimiz yıllarda çok sık kullanılan uygulamalar içinde tam 150 adet bu türde açık tespit edilmişti. Eğer örneğin Adobe Reader ya da Skype gibi yazılımların en son sürümlerini kullanmıyorsanız siz de bu açıkların kurbanı olabilirsiniz.

Bu yüzden tüm uygulamalarınızı sık sık güncelleyin! En iyisi bir otomatik güncelleme yazılımı kullanmak olacaktır. Bu yazılımlar yüklü olan yazılımları bulacak ve yeni sürümlerinin çıkıp çıkmadığını kontrol edecektir. Bu noktada SUMO www.kcsoftwares.com yazılımını tavsiye ediyoruz. Bu yazılım gerçekten de rakipleri arasında bir numarada olmayı hak edecek özellikler içeriyor. Eğer yazılım başlangıçta herhangi bir uygulamayı otomatik olarak tanımayacak olursa, daha sonra »Add« tuşunu kullanarak ekleyebilirsiniz. Eğer beta sürümleri için de güncellemeleri almak istiyorsanız bunu da aynı şekilde sonradan ayarlayabilirsiniz. Bunun için »Options / Setting« altından »Allow beta versions« seçeneğini etkinleştirmeniz yeterli olacaktır. Ardından »OK« tuşuna basın.

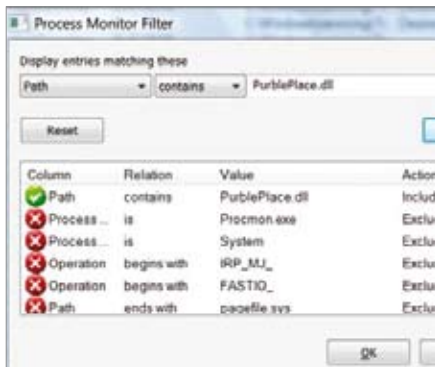
OTOMATİK GÜNCELLEMELERİ YÜKLEMEK Aynı zamanda Windows için otomatik güncellemeleri de etkinleştirin. XP altında, [Windows]+[Pause] tuşlarına basın ve karşınıza gelecek pencerede "Otomatik Güncelleştirmeler" sekmesini açın. Ardından »Güncelleştirmeleri benim için karıştırmaya izin ver, ancak ne zaman yükleneceğini benim seçmeme izin ver« seçeneğini işaretleyin. Bu şekilde hangi yazılımların PC'nize yerleşeceğine karar verip bağımsızlık sistemini her daim üst düzeyde tutabilirsiniz. Eğer Vista kullanıyorsanız Denetim Masa-

sında altından »Secuirty« simgesine ardından da »Security center« altından »Automatic updating on or off« seçeneğine tıklayın. Son olarak »Download updates, but install manually« seçeneğini işaretleyin.

VİRÜS TARAYICININ KURULUMU Bilgisayarınızda yüklü olan iyi bir anti virüs yazılımını insan vücudundaki yardımcı hücrelere eş değer bir şekilde çalışır. AntiVir Classic Personal Editon, şu anda en iyi ücretsiz çözüm. Ancak tabii bu sürümde spyware koruması bulunmuyor. Dolayısıyla ek olarak Spybot – Search & Destroy yazılımını da birlikte kullanmanız iyi olacaktır.

DOSYA SİSTEMİ OPTİMİZASYONU Tam bir başışıklık için hala bir adım eksik. Sistem bölümü NTFS ile biçimlendirilmiş olmalı. Bu şekilde kullanıcı hesaplarına uygulanan kısıtlamalar sorunsuz bir şekilde çalışabilir. Diskinizin bu güvenli dosya sistemine sahip olup olmadığını öğrenmek için Bilgisayarım içinde sabit disk simgesine sağ tuş ile tıklayın ve »Özellikler«i seçin. Dosya sisteminin yanında diskin NTFS olup olmadığını görebilirsiniz. Eğer XP ya da Vista'yı bir FAT-32 dosya sistemi üzerine kurmuşsanız bunu değiştirmeniz de mümkündür. Ama tabii önce her ihtimale karşı tüm önemli verilerinizin bir yedeğini almalısınız. Dosya sistemi dönüştürme işlemi her ne kadar sorunsuz olsa da güvenliği elden bırakmamak gerekiyor. Yedeğinizi oluşturduktan sonra »Başlat / Tüm Programlar / Donatılar« altında yer alan Komut istemini çalıştırın. Vista altında simgeye sağ tuş ile tıklayıp »Run as administrator« komutu ile çalıştırmak gerekmektedir. Şimdi komut satırına şunu yazın:

```
convert-c:/fs:ntfs
```


Eksik hak »Process monitor« hangi aracın yetki problemleri yüzünden NTFS dosya sistemi üzerinde çalışmayacağını gösteriyor.

Tavsiye: Güvenlik duvarını kapatın

Masaüstü güvenlik duvarları tam koruma sağlamaz ve PC'nizi yavaşlatır. Çözüm: Hepsini kapatın ve etkili bir yönlendiriciye yönelin.

Tavsiyemize kulak verin. U şekilde sistem kaynaklarınız boşa gitmeyecek, uyarı mesajlarına boğulmayacaksınız ve üstelik hala güvenli bir şekilde sörf yapabileceksiniz. Masaüstü güvenlik duvarı yazılımınızı güvenli bir şekilde kapatabilirsiniz: Bu bilgisayarınızın genel performansını artıracaktır. Bunun yerine yeni ADSL yönlendiricinizdeki SPI (Stateful Packet Inspection) güvenlik duvarını kullanın. Bunlar normal masaüstü güvenlik duvarlarından farklıdır. Yönlendiriciler veri trafiğini bir yazılıma yönlendirmez. Onun yerine her veri paketinin yolunu kendileri kontrol ederler. Örneğin bilgisayarınız http üzerinden bir web sayfasına ulaşmaya çalıştığında, karşı taraf aradaki SPI güvenlik duvarının da sayesinde, cevap olarak sadece http veri paketleri gönderebilecektir. PC'nizin veri isteğinde

bulmadığı durumda bir saldırgan bilgisayara erişmeye çalışırsa güvenlik duvarı onu engelleyecektir. Şimdi size bu tamamen ücretsiz güvenlik duvarını nasıl etkinleştireceğinizi anlatacağız.

Örnek olarak Netgear WNR854T modeli bir yönlendirici kullandık. Diğer üreticilere ait modelleri de üç aşağı beş yukarı benzer şekilde ayarlayabilirsiniz.

Sistem nasıl çalışıyor: Bir internet tarayıcıya yönlendiricinizin adresini yazın. Bu genelde »192.168.1.1« gibi bir adrestir. Arabirim karşınıza geldiğinde »WAN konfigürasyonu« sekmesinde »Deactivate SPI firewall« seçeneğini iptal edin.

Eğer BitTorrent ya da eMule gibi araçlar ile P2P ağlarından yararlanıyorsanız SPI güvenlik duvarı size bağlantı problemleri yaratabilir.

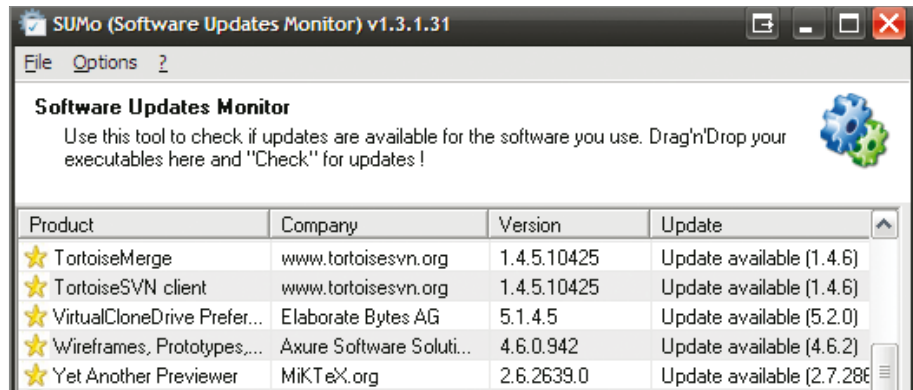
DİKKAT Bu işlem disk boyutunun büyüklüğüne göre uzun dakikalar sürebilir.

Dönüştürme işleminin ardından XP kullanıcıları için yapılacaklar oldukça basit: »Başlat / Denetim Masası« altında Kullanıcı hesapları'nı çalıştırıp yeni bir yönetici kullanıcı tanımlayın. Oluşturulmuş hesap »Sınırlı hesap« olarak ayarlayın. Artık güvenlik sorunu korkunuz olmadan istediğiniz gibi çalışıp sörf yapabilirsiniz.

PÜRÜZ ÇIKABİLİR Birçok yazılım administrator (yönetici) ve sistem için ayrılmış kaynaklara erişmek isteyebilir. Bu gereksiz ve aynı zamanda Microsoft'un programcılara izin verdiği sınırları aşan bir davranış. Bu tür yazılımlarda kurulum sırasında problem çıkacaktır.

ÇÖZÜM Kısıtlı kullanım hakkına sahip kullanıcılar kurulumla başlamak için dosyaya sağ tuş ile tıklayıp menüdeki »Farklı çalıştır...« seçeneğini seçmelidir. Açılacak pencerede yönetici kullanıcıyı seçip şifrenizi girerek kurulumla başlayabilirsiniz. Sorun çıkıyorsa, bu kurulumu yönetici hesabınız açıkken tüm kullanıcılar için yapmanız ve sonra tekrar kısıtlı kullanıcı hesabına dönmeyi gerekebilir. Eğer sorun devam ederse bu durumda iki seçeneğiniz var:

İsterseniz bu problemleri yazılımı kullanacağınız her seferde sistemi yönetici kullanıcı ile açabilirsiniz. Bunun için »Başlat / Bilgisayarı kapat« seçeneğini seçtikten sonra »Kullanıcı değiştir« özelliğini kullanabilirsiniz. Bu durumda siz diğer program ile çalışırken masaüstünüz ve çalışmalarını

Her zaman güncel SUMo gibi otomatik güncelleme araçları, PC'nizde kurulu olan yazılımları bulup otomatik olarak yeni bir sürümünün çıkıp çıkmadığını kontrol ediyor.

Bu durumda tüm korumayı devre dışı bırakmanız gerekmez. Sadece ilgili bilgisayar ayarlamak yeterli olacaktır. İhtiyacınız olan IP numarasını öğrenmek için Denetim Masasında Ağ bağlantıları seçeneğini açın. Ağ bağlantısı üzerine tıkladığınızda sol bölümdeki Durum penceresinde Ayrıntıların en altında IP adresini görebilirsiniz. Şimdi yönlendirici ayarlarına geri dönün. »WAN configuration« seçeneğine tıklayın. »Default DMZ server« seçeneğini etkinleştirip hemen sağına yönlendiricinin SPI güvenlik duvarı ayarını devre dışı bırakarak istediğiniz bilgisayarınızın IP adresini yazın.

UZMANLARDAN TAVSİYELER: Eğer bir FTP sunucu servisine sahipseniz standart olarak kullanılan port adreslerini kullanmayın. FTP için bu 21'dir. Onun yerine 5677 gibi hiç kullanılmayan bir port numarası seçin. Arkaplan: Saldırganlar bilgisayarlara girmek için önce her zaman standart port'ları denerler. Yönlendiricideki "Forward port" yardımı ile harici 5677 port'unu dâhili 21 port'u ile bağlayın. Bu şekilde dışardan da rahatlıkla FTP sunucunuza ulaşabilirsiniz.

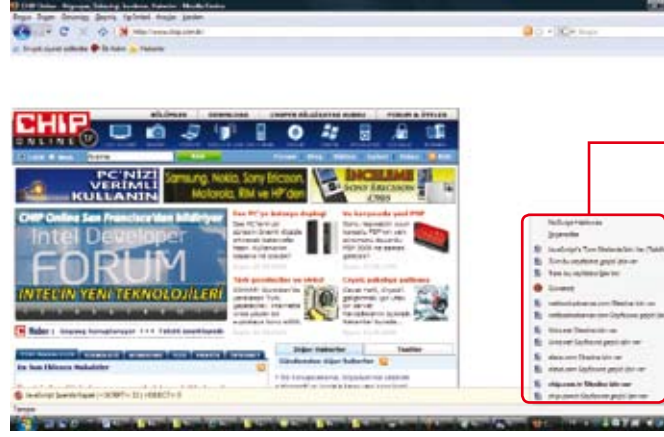
nız değişmeden güvende kalacaktır.

İkinci seçenek ise daha çok profesyonellere göre. www.microsoft.com/technet/sysinternals/utilities/processmonitor.msp adresinde indirebileceğiniz ücretsiz "Sysinternals Process Monitor" yazılımının hangi noktada tıkandığını bulmanıza yardımcı olacaktır. Araç şu şekilde çalışıyor: Yazılımı yönetici haklarınızı kullanmak için »Farklı çalıştır...« seçeneği ile çalıştırın. Daha sonra problem çıkartan yazılımı çalıştırın. Hata oluşur oluşmaz hemen Process Monitor yazılımına geçiş yapın ve protokolü [CTR + E] tuş kombinasyonu yardımıyla durdurun. Bu durumu filtrelemek için [CTRL + L] tuş kombinasyonunu kullanın ve ardından "Result, contains, Access Denied" ile bir filtre oluşturun. »Add« ve ardından »OK« tuşuna basarak bunu onaylayın.

Bu durumda yazılım sadece reddedilen bağlantıları görüntüleyecektir.

Bu girişlere sağ tuş ile tıkladıktan sonra »Jump to« komutunu seçtiğinizde hatanın olduğu klasörlere ya da Kayıt Defteri bölümüne doğrudan geçiş yapabilirsiniz.

Eğer sorun bir klasörde ise üzerine sağ

Korunmuş internet tarayıcı Bir Firefox eklentisi olan "NoScript" sizi JavaScript saldırılarına karşı koruyacaktır. Bu araç sizi internetten gelebilecek tehlikeli kodlara karşı uyarıyor.

tuş ile tıklayın ve »Özellikler« seçeneğini seçin. Güvenlik sekmesinde »Group or user names« altından kendi kullanıcı adınızı seçin. Ardından da son olarak »Authorizations for« kutusu altında örneğin Okuma ve Yazma için gerekli yetkileri işaretleyin. Erişim hakları ile ilgili sorunlar Process Monitör yazılımının »Operations« sütunundan izlenebilir. Kayıt Defteri'nde de yetkiler dosya ve klasörlerdekine benzer bir şekilde işler. »Jump to« komutu ile doğru kayda ulaştıktan sonra üzerine sağ tuş ile tıklayıp »Authorizations...« seçeneği ile gerekli erişim yetkileri sağlanabilir.

İnternet gezgini: Bu araçlar tüm gün boyunca bilgisayarınızı sağlıklı tutacak

İnternet mafyasının zehiri ölümcül olabilir. Güvenlik bültenleri ortaya çıkarıyor: Çoğunlukla saldırganlar Internet Explorer ve eklentilerini kullanıyorlar. Çünkü açıklar genellikle buralarda bulunuyor.

ARKAPLAN Kurban, bir e-postada yer alan çekici bir metin ile görünüm olarak çok zararsız bir web sitesine çekiliyor. Zararlı web sayfası bu site

inde dâhili olarak yer alıyor. Önce sistem konfigürasyonu kontrol ediliyor ardından da uygun saldırılar belirleniyor. Kurban farkında olmadan bir Truva atı indirici gönderiliyor. Dosya indirme bileşeni çok farklı yapılarda olabiliyor. Dolayısıyla anti-virüs yazılımlarının bunu

tanıması çok zor oluyor. Dosya indirici bir kez etkinleştiginde ise tüm güvenlik yazılımlarını devre dışı bırakıyor.

ÇÖZÜM Acımasız bir tavsiye olabilir ama en akıllıca yol bu: Internet Explorer'ı unuttun ve Firefox kullanmaya başlayın. Yazılımın CHIP DVD'de en son sürümü bulabilirsiniz. Ya da isterseniz www.mozilla-europe.org adresinden indirebilirsiniz. Bu açık kaynak kodlu internet tarayıcı kusursuz olmasa da en azından bulunan açıklar çok kısa bir sürede sadece birkaç günde kapatılabiliyor.

Dahası, bu internet tarayıcıyı daha güvenli yapacak eklentiler de mevcut. Örneğin pratik NoScript eklentisi en temel sorunu çözüyor: Birçok saldırının temelinde JavaScript yatıyor. Ancak bunu tamamen kapatmak da çözüm değil. Çünkü birçok zararsız popüler web sitesi de sayfa tasarımlarında daha rahat etmek için bu dili kullanıyorlar. Anahtar kelime: Web 2.0. Bu noktada NoScript devreye giriyor. Genel olarak betikleri (script) engelliyor ama güvenilir siteler için tekrar etkinleştirmek için kullanımı basit bir seçenek de sunuyor. Bu eklenti CHIP DVD'sinde yer alıyor. İsterseniz <https://addons.mozilla.org> adresinden de indirebilirsiniz. Kurmak için XPI dosyasını tarayıcı içinde »File / Open file« seçeneği ile açmanız gerekiyor.

NoScript aktif halde iken tarayıcının sağ alt köşesinde bir simge yer alıyor. Varsayılan ayarlar geçerli iken alt tarafta her engellenen betik için bir uyarı mesajı görüntülenecektir. Belli etki alanındaki betikleri her zaman, hiçbir zaman ya da geçici olarak engellemek için »Settings« seçeneğine tıklayın. Örneğin güvenilir chip.com.tr adresindeki tüm betikleri her zaman başlatmayı seçmek için "Allow chip.com.tr" seçeneğini seçin ve tüm diğer ayarları olduğu gibi bırakın. 📧

mkars@chip.com.tr

CHIP vitamini PC savunmasını güçlendiriyor

Pırlı pırlı PC'ler

ESKİMİŞ BİR PROGRAM kadar sisteminizin sağlığını tehdit eden başka bir şey yoktur. Eski yazılımlardaki güvenlik açıkları Windows'unuzu harabeye çevirir. Ancak güncelleme araçları bu delikleri yamıyor.

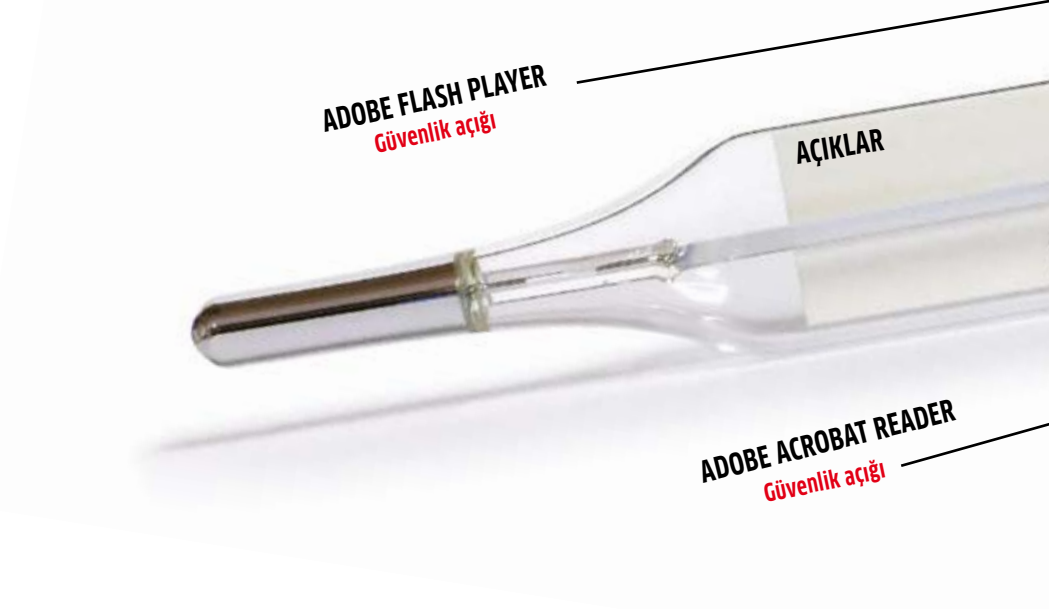
CEM ŞANCI / MM

Eğer yazılımlarınıza düzenli güncelleme yapıyorsanız sizin bilgisayarınızda fazla bir sorun yok demektir. Windows Update'i çalıştırırsınız. Güvenlik duvarınız daima açık ve virüs korumanız da sürekli etkin olsa bile, bu tam anlamıyla koruma altında olduğunuz anlamına gelmez. Çünkü virüs yaratıcıları artık yeni bir yöntem deniyor. Hacker'lar anti virüs yazılımları tarafından sıkı sıkıya korunan Windows'a doğrudan saldırmak yerine, neredeyse her bilgisayarda bulunan, pek çok açığı olan ve yamanması pek önemsenmeyen başka yazılımlara yöneliyorlar. Örneğin Adobe Flash Player, Acrobat Reader gibi... Ancak yazılımlarının son güncelleme tarihlerini her gün takip etmeniz mümkün değil. Yine de normal bir kullanıcı bile bu saldırıların altından kolayca kalkabilir. Otomatik bir güncelleme programı kurmanız halinde, Windows'un otomatik güncelleme özelliği gibi, bu araç bilgisayarda kurulu yazılımların son sürümlerini araştırıp sizin için yükleyecektir. İnceleyeceğimiz altı güncelleme yazılımı arasında 100 ile 90.000 programa kadar desteklenen seçenekler mevcut. Ama bir özellik ortak, hepsi bedava! Ayrıca sizin için hepsini DVD'mize yerleştirdik.

SUMo

Güncelleme başarısı: ★★★★★☆
Kullanışlılık: ★★★★★☆

Bir güncelleme aracı, öncelikle PC üzerindeki tüm yazılımları tanıyabilmeli. Ancak böylece bu yazılımların güncellemelerini kurarak görevini yerine getirebilir. Dolayısıyla iş tanımaya gelince SUMo liderliği kimseye kaptırmıyor. Araç tanıma işinde o kadar başarılı ki, ancak bir avuç bilgisayar uzmanının ne olduğunu bildiği Hex editörü HxD'yi dahi görüyor. Oysa HxD sadece bir EXE dosyasından oluşuyor ve çalışmak için kendini sisteme kurmuyor bile. Buna rağmen SUMo onu çalıştırdığınızı anlayıp güncellemeyi yapıyor. Bu güzel tanıma özelliği 90 bin değişik yazılım

BİLGİ

Güncellenmenin önemi

Video oynatıcılar, sıkıştırma yazılımları veya güvenlik duvarları sık sık virüslerin hedefi oluyor. Yöntemse hep aynı: Yazılımdaki açığı kullanmak.

MALWARE'İ YÜKLEMELİK: Bilgisayarınıza sızmak isteyen bir malware yazılımı, öncelikle bir bellek taşması oluşturmak için, bir program hatasına ihtiyaç duyar. Bellek taşması (buffer overflow) sırasında, bellek (RAM) içinde bir programa ayrılan bölgeye çok fazla veri yazılır. Hafıza bölümü çok dolduğunda bilgisayar gerekli veriyi komşu hafıza bölgelerine kaydırmaya çalışır.

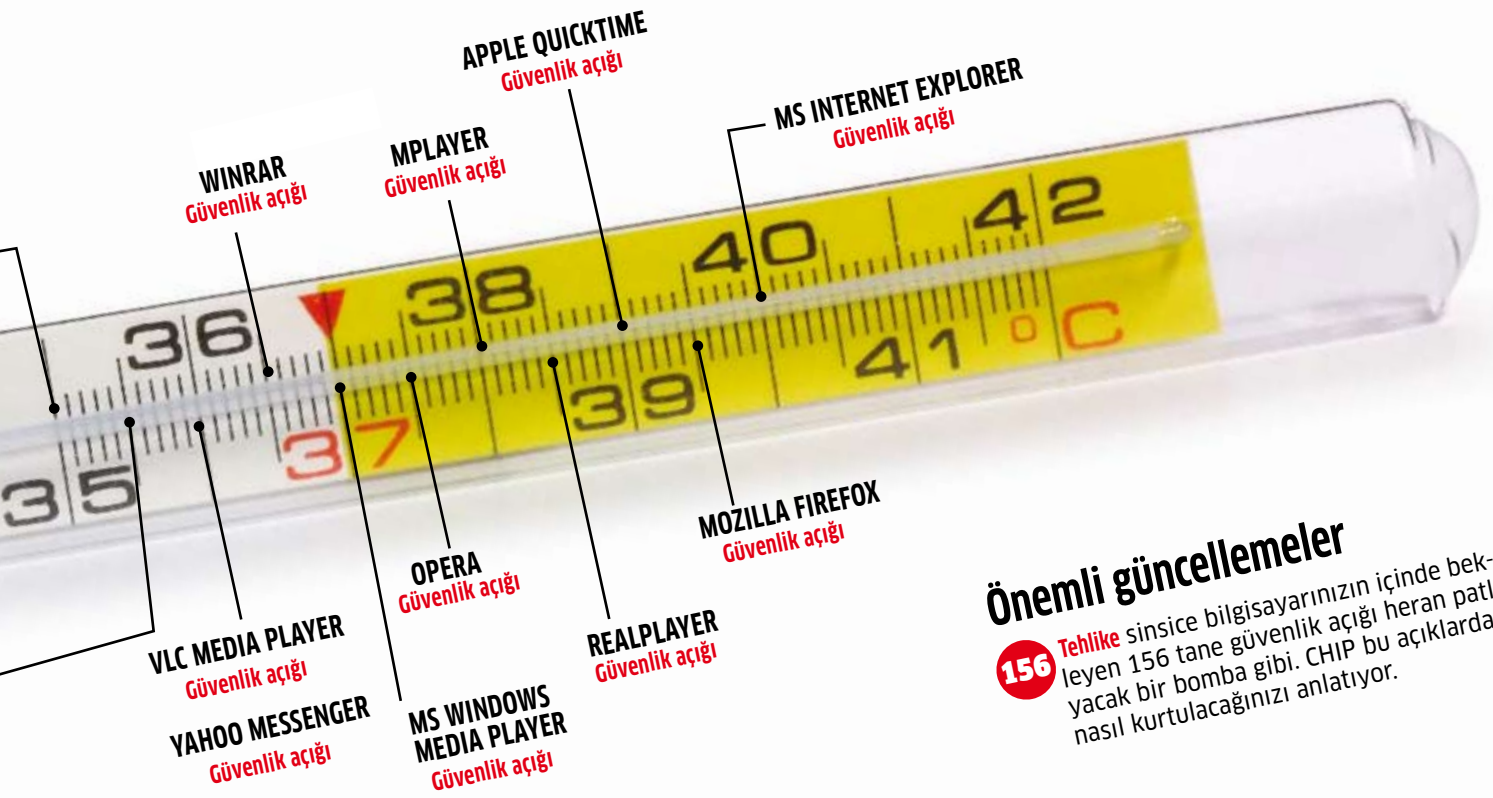
MALWARE'İ ÇALIŞTIRMAK: Diğer tüm bilgilerin yanında, dönüş adresleri de bu bölgede yer alır. Böylece bir malware çalıştırdıktan sonra, kodun içine yerleştirilen

anahtarlar, bazı programların içinde ikincil görevler yükleyebiliyor. Eğer malware'i yazan korsan taşma sırasında doğru dönüş adreslerini işaret edebilmişse, infekte olan bilgisayarın içinde rahatça çalışmaya devam edebilir. Bu yöntem sayesinde, örneğin, VLC medya oynatıcıda seyrettiğiniz bir film için çalıştırdığınız alt yazı dosyasının içine saklanmış bir malware kolayca harekete geçip bilgisayarınıza sızabilir. Program üreticileri, yazılımlarında buldukları açıkları yamayıp kapattıkça, kullanıcılar da bu tehditlerden kurtulur. Dolayısıyla programlarınızı güncellemek güvenliğiniz açısından çok önemlidir.

için geçerli. Böylece neredeyse sabit disk içindeki her şeyi devamlı güncelleyen bir robotunuz oluyor. Ancak SUMo kullanıcılarının yine de biraz boş vaktinin olması gerekiyor çünkü yazılım güncellemeleri doğrudan yapmıyor. Çıkardığı bir liste üzerinden güncellenmesi gereken programları görüp, üzerine tıklayarak, gerekli güncellemelerin yer aldığı web sitesine gi-

dip, burada ilgili download bağlantısını bulmanız gerekiyor. Aslında bunun için bir yazılıma gerek yok. Google gibi popüler bir arama motorunda küçük bir arama yaparak da kendiniz güncellemeleri bulabilirsiniz.

İPUÇU: İsterseniz özellikle taranmasını istediğiniz yazılımları siz de SUMo'ya belirtirsiniz. Bunun için yazılımın .EXE dosya-

Önemli güncellemeler

156

Tehlike sinsice bilgisayarınızın içinde bekleyen 156 tane güvenlik açığı her an patlayacak bir bomba gibi. CHIP bu açıklardan nasıl kurtulacağınızı anlatıyor.

sını SUMo penceresine sürüklemeniz yeterli.

Personal Software Inspector

Güncelleme başarısı: ★★★★★☆
Kullanışlılık: ★★★★★☆

Güvenlik uzmanı Secunia, yazılımlardaki zayıf noktaları bulmasıyla ünlü. Bu yüzden Personal Software Inspector de popüler yazılımların önemli açıklarının ilk önce yamanması gibi bir özellikte geliyor. Bunun için PSI, Secunia'nın 4.000'den fazla yazılımı izlediği online bir veri tabanını kullanıyor.

Ama PSI, denetimi kendi ele alıyor. Tüm sabit diski EXE dosyaları ve DLL dosyaları için tarıyor ve ilgili yazılımların sürüm numaralarının yer aldığı kütüphaneleri okuyup karşılaştırmalar yapıyor. Ayrıca araç her yazılım için bir imza oluşturup bunu Secunia'nın sunucusuna göndererek, veri tabanındaki kayıtlarla karşılaştırma yapıyor. Ardından PSI bir rapor çıkarıyor ve bilgisayarda yüklü yazılımların kaçının tehlikeli bir açığa sahip olduğunu gösteriyor. Akabinde PSI, gerekli güncellemeleri indirmek için tam bir çözüm öneriyor. Bir sihirbaz ve gerekli güncellemelerin download bağlantısını barındıran bir pencere tek bir tıklama ile işleminizi başlatıp tamamlıyor.

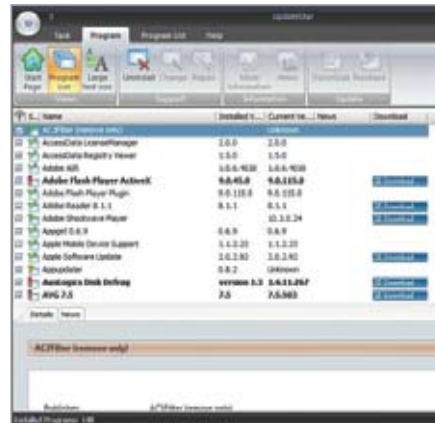
İPUÇU: »Setting« sekmesinden »Only disp-

lay easy update programs« seçeneğinin yanındaki işareti kaldırın. Böylece PSI, güncelleme için download bağlantılarını sunmayan bazı özel yazılımların bile açık durumunu gösterecektir. Örneğin, Microsoft'un Core XML Service'i gibi.

UpdateStar

Güncelleme başarısı: ★★★★★☆
Kullanışlılık: ★★★★★☆

Mükemmel tereyağını hayal edin. Daima yumuşak ve sürülmeye hazırdır ve buna rağmen tereyağının o eşsiz lezzetini, soğukken sahip olduğu o serin tadı muhafaza

UpdateStar Yazılım, uygun güncellemeleri listeliyor ve ilgili bağlantıları görüntülüyor. Yazılımı kapatmak ise biraz zor.

eder. Tek bir parmak hareketinizle lezzetin doruğuna ulaşırsınız. Uptade Star da işte bunun gibi çalışıyor. Araç tam otomatik bir güncelleme sistemi sunuyor ve tek yapmanız gereken bir iki tık için parmağınızı yormak. Temiz ve şirin arayüzünde kurulu yazılımlarınızın son sürümlerini görebiliyorsunuz.

Programın tek rahatsız edici yanı, kapasanız dahi yazılımın arka planda çalışmaması. Gerçekten kapamak için görev barındaki küçük simgesinin üzerinden kapatma işlemini yapmanız gerekiyor. Ancak daha da kötüsü, eğer kurulumu sırasında bu sembolün görünmesini engelleyen özelliği açtıysanız, Uptade Star'ı bulup kapatmak için görev yöneticisini açmanız gerekiyor. Bu da güncelleme işlemi için harca yacağınız ekstra bir zaman anlamına geliyor.

80 bin programlık dev veri tabanı ile bu araç ortalama bir tanıma oranı sunuyor. Bu da sadece sistem kontrol yazılım dizinine kayıtlı olan programları tanıyor olmasından kaynaklanıyor. Dolayısıyla, bu dizine kayıtlı olmayan Media Player Classic gibi çok bilinen ama az kullanılan yazılımları tanımadığı anlamına geliyor. UpdateStar'ın tek eksiği bir Kayıt Defteri taraması ki, Personal Software Inspector bu taramayı gerçekleştiriyor.

İPUCU: »Display Filtler« altındaki »System Programs« seçeneğini işaretleyin. Böylece UpdateStar, Microsoft programlarının da bir listesini yapacaktır. Örneğin Net-Framework gibi.

Software-UpToDate

Güncelleme başarısı: ★★★★★
Kullanışlılık: ★★★★★

Software-UpToDate, otomatik olarak, ait olduğu online veri tabanı projesinin bir parçası olan yazılım. Bilgisayarınızdaki taramanın ardından bu online veri tabanı ile yaptığı karşılaştırmaya göre, güncellemeye ihtiyacı olan yazılımlar belirlenip sıralanıyor.

Araç sisteminizde kurulu olan yazılımları tespit etmek için iki yöntem kullanıyor. İlki, Windows Installer aracının iz bilgilerine bakarak o güne dek kurulu veya kaldırılmış yazılımları tespit etmesi. Ancak elbette pek çok program kendi kurulum rutinleri ile geliyor ve Windows Installer'ı kullanmayı tercih etmiyor. Bu durumda da güncelleme yazılımı, Kayıt Defteri log'larını kontrol ediyor; sisteme giren yazılımları tespit ediyor. Ancak yazılımın önemli bir eksiği var: Kurulu programların üreticisini tespit etmekte çoğu zaman başarısız oluyor ve haliyle güncellemeleri indirmek için bir download bağlantısı bulmak mümkün olmuyor.

İPUCU: »Extras / Options« sekmesine gidip, »Display upgrades« ve »Alpha / Beta / Rele-

ase candidates« seçeneklerini işaretleyin. Böylece bu özellikler de listede belirecektir.

Update Checker

Güncelleme başarısı: ★★★★★
Kullanışlılık: ★★★★★

Bu araç güncellemeleri, Web 2.0 stiliyle sunuyor. Başlatıldıktan sonra kurulu programları tarayan yazılım, dinamik olarak oluşturulan bir web sayfasına yönlendiriliyor. Standart ayarlarında sadece "program" dizinini tarıyor olduğundan, aracın diğer yazılımları bulma oranı çok yüksek değil. Ayrıca zaten güncelleme aracı sadece 200 programı tanıyabiliyor ki, bu yazılımlar FileHippo.com adresinde sıralanıyor.

Bu sınırlama aslında sinir bozucu ama FileHippo.com kullanışlı bir kaynak ve sıkça probleme neden olan popüler yazılımların güncellemelerini takip ediyor. Ayrıca, sitede yer alan download bağlantıları da tam isabet kaydediliyor.

İPUCU: Program ayarına girmek için »Setting« sekmesine gidip »Custom Locations« bölümündeki »Add« seçeneği ile bilgisayarınızdaki kurulu yazılımlar arasından güncellemelerini takip etmesini istediklerinizi belirleyebilirsiniz.

Automatic Update Client

Güncelleme başarısı: ★★★★★
Kullanışlılık: ★★★★★

Bu araç, sadece bir avuç programı takip etmek üzere hazırlanmış. Veri tabanında 100'e

10 Updates Detected	
	CCleaner 2.02.527 Installed Version: 1.40.0.520
	Flash Player 9.0.47.0 (IE) Installed Version: 9.0.28.0
	Foxit Reader 2.2.2129 Installed Version: 2.0.2007.1606
	Google Earth 4.1.7087 Installed Version: 4.1.7076.4450
	Java Runtime Environment 1.6.0.3 Installed Version: 1.6.0.1
	Pidgin 2.2.2 Installed Version: 2.2.0.0
	QuickTime Player 7.3 Installed Version: 7.2.0.240
	RealPlayer 10.5 (6.0.12.1741) Installed Version: 6.0.12.1053
	Shockwave Player 10.2.0.023 Installed Version: 10.2.0.21
	Windows Live Messenger 8.5.1302 Installed Version: 8.1.178.0

Software-UpToDate Bu araç, Microsoft uygulamalarını listelemede başarılı ancak kısıtlı bir güncelleme seçeneği sunuyor.

yakın program bulunuyor. Eğer bu programlar hâlihazırda bilgisayarınızda yüklü programlarla uyuyorsa, sizin için anlamlı olabilir. Ancak »File / Update all programs« seçeneği ile tüm listelenen programların güncellenmesini gerçekleştirebilirsiniz. Yeni bir program eklendiğinde ise yazılım tam bir servis sunuyor. Ayrıca beta sürümleri de gösteriyor ve doğrudan download'a izin veriyor.

İPUCU: »Downloads / Use AUC downloader« sekmesi altındaki »Automatically download and install updates« seçeneğini işaretleyin. Yazılım artık tüm güncellemeleri sizin peşinde koşturmanıza gerek kalmaksızın otomatik olarak tespit edip indirip yükleyecektir. cemsanci@chip.com.tr

SIRALAMA	1	2	3	4	5	6
Ürün	SUMo 1.8.0.44	Personal Software Inspector 0.9	UpdateStar 2.1	Software-UpToDate 1.1	Update Checker 1.021	Automatic Update Client 0.8.6
Web sitesi	www.kcsoftwares.com	https://psi.secunia.com	www.updatestar.com	www.software-uptodate.de	www.filehippo.com	www.updater.de.vu
İşletim Sistemi	Windows 98/ME/NT/2000/XP/Vista	Windows 2000/XP/Vista	Windows 2000/XP/Vista	Windows 2000/XP	Windows 98/ME/2000/XP/Vista	Windows XP/Vista
Program sayısı	90 000'den fazla	4.000'den fazla	80.000'den fazla	16.000'den fazla	200'den fazla	100'den fazla
Beta sürümler	●	-	-	●	●	●
MS araçları ve Windows güncellemesi	●	●	Sadece Microsoft araçları	- (Sadece görüntülenen)	Sadece Microsoft araçları	-
Derinlemesine tarama	● (Manuel ayarlanabilir)	●	-	-	● (Manuel ayarlanabilir)	-
Otomatik güncelleme araması	-	●	●	●	●	●
Genişletilebilir veri tabanı	●	●	● (Kullanıcı değerlendirmesiyle)	-	-	-
Ayrıcalıklar belirleyebilme	●	●	-	-	● (manuel seçilebilir)	-
Güncelleme indirmesi	-	●	●	-	●	●
Güvenlik kontrolleri	-	●	-	-	-	-
Windows ile başlama	●	●	●	-	-	●
Aracın kendini güncellemesi	●	-	●	-	-	●
Web bağlantısı ayarlama	Proxy girme	-	Proxy girme	Proxy girme	Proxy girme	-
Kullanışlılık	Yardımcı ile daha kolay	Yardımcı ile daha kolay	Yardımcı ile daha kolay	Çok kolay	Karmaşık. Sadece tarama sırasında mümkün.	Çok kolay
Program içi yardım	Sadece bir online forum	Derinlemesine ve entegre edilmiş açılır pencere arayüzü ile	Çok bilgilendirici değil, sadece online yardım.	-	-	Sadece bir online forum

● var - yok

Veri casusluğu Başkalarının bilgisayarları

Windows, ispiyoncuların şahı. **GİZLİ KAYIT DOSYALARI** hakkınızda her şeyi ele veriyor. Ama eliniz kolunuz bağlı değil. Paylaşacağımız tecrübe ve tanıtacağımız araçlarla PC'nizi güvenli hale getirebilir, hatta karşı saldırıya geçebilirsiniz.

BARIŞ EMRE ALKIM / MH

Artık hiçbir şey gizli değil. Windows tüm kirlî çamaşırlarınızdan haberdar ve bilmek isteyen herkesin önüne seriyor. Şayet bir korsan bilgisayarınıza girer de bilgi kanallarını açarsa, yanıtları almak için geriye sadece Windows'a doğru soruları sormak kalıyor. Kullanıcı adı hala en zararsız şeylerden biri. Kaydedilmiş banka hesap num-

raları, mahrem e-postalar ve yönetici hesabı parolası söz konusu olunca iş daha ciddiye biniyor. Korsan bunları ele geçirdi mi, bilgisayarınızın dizginlerini eline alıyor. Bunun önüne geçmek için, sizin de casusluğa soyunmanız gerekiyor. Zira korsanların ve Truva atlarının nasıl çalıştığını öğrenir öğrenmez gerekli önlemleri alabilir, PC'nizi rahatça koruyabilirsiniz.

NOT: Anlatacağımız araçlardan bazıları kanunlardaki belirsizliklerden ötürü sorun çıkarabilir. O yüzden iyisi mi, siz bu programları sadece ve sadece kendi bilgisayarınız üzerinde kullanın.

Kulak misafiri: İsimler ve parolalar

Bir casus bilgisayarınıza sızmak ve bunu size belli etmemek istiyorsa, ihtiyacı olan şey kullanıcı ismi ve paroladır. Bunları elde etmek için de, Windows'un açık bıraktığı arka kapıların birinden usulca girmesi gerekiyor.

Kullanıcı adını tespit etmek ►

Araçlar: Cmd.exe, PsTools

PC'nizdeki gizli yönetici hesabına erişmek

için birkaç komut yetiyor da artıyor bile. Eğer casus başarıyla oturum açarsa, normal ağ yönetim araçlarıyla tüm diğer kullanıcı isimlerine ulaşabiliyor.

İşte şimdi ajanlık rolüne soyunma sırası sizde. Komut satırını başlatıp aşağıda gördüğünüz şekilde bir ağ ya da internet adresi yazın.

```
Ping www.alanadi.com
```

Böylelikle hedefinizin IP adresine erişebileceksiniz.

Ping komutuyla ilgili bilgisayarın erişilebilir durumda olup olmadığını da öğreneceksiniz. Eğer erişilebilir durumdaysa, gizli bir yönetici hesabı kullanarak sızmayı deneyebilirsiniz. Bunun için şu komutu girmeniz gerekiyor:

```
net use \\IP-Adres\ipc$ /  
user:administrator
```

Buradaki IP adresi kısmına, az önce ping komutuyla elde ettiğiniz adresi gireceksiniz. Eğer komutun başarıyla yerine getiril-

CHIP DVD

ThumbsDbExtractor ► Thumbs.db dosyasını okuyor

WinHex ► DLL'eri ve sistem dosyalarını araştırıyor

Free PDF XP ► Ofis dokümanlarını bilgi hırsızlığının daha az olası olduğu PDF'e çeviriyor

PageSpy ► Çerezlere güvenlik

AxCrypt ► Verilerinizi şifreliyor

Vispa ► Vista'nın Microsoft'a bilgi aktarmasını önüyor

xpy ► XP'nin Microsoft'a bilgi aktarmasını önüyor

► **CHIP DVD: CHIP-Code VERİ CASUSLUĞU** ile diğer anti casusluk araçlarına ulaşın.

gerçekleştirilebiliyor. Engellemek için ilk adım, XP kullanıcılarının Service Pack 2'yi kurması.

SP2'nin geliştirilmiş güvenlik duvarı birisi internetten oturum açmak istediği zaman null session saldırılarını önüyor. Yerel ağlardaki bilgisayarlar içinse açık portları bir güvenlik duvarıyla korumalısınız. Bunun içinse Kayıt Defteri düzenleyicisini çalıştırıp "HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Services\lanmanserver\parameters" anahtarını bulun ve içinde, her ikisi de DWord değeri olan "AutoShareServer" ile "AutoShareWks" anahtarlarını yaratın. Her iki değere de 0 verin ve bilgisayarı yeniden başlatın. Böylelikle saldırımızda kullandığımız yönetsel araç devre dışı bırakılmış olacak.

Windows parolaları da ele veriyor ►

Araç: WinHex

Elbette kullanıcı adı için sadece bir kısmı. Eğer casus sisteme başarıyla sızdıysa atacağı bir sonraki adım parolayı elde etmek olacaktır.

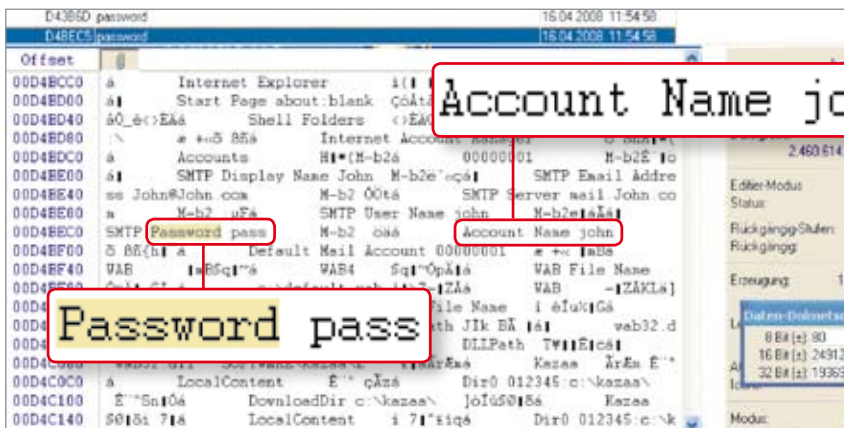
Bunun en kolay yolu, Windows'un arama işlevini kullanarak "*.pwd", "*.ped", "*.psr", "*.psx" ve "*.db" uzantısına ait dosyaları bulmak. Böylelikle en bilinen parola koruma araçlarının, örneğin Password Safe'in dosyalarını bulmuş olacaksınız. "Key" ya da "secmod" gibi dosya yönetim isimleri de ilginizi çekebilir.

Bunları, dergi CD/DVD'sinden bulabileceğiniz WinHex ile açabilirsiniz. Eğer dosyalar şifreliyse yapacağınız bir şey yok. Eğer şifresizse kaydedilmiş tüm parolalar önünüze gelecek.

WinHex daha birçok şey yapabiliyor. Windows'un takas dosyası (pagefile.sys) bu araç ile taranabiliyor. Ne var ki bu sadece bir başka Windows disk bölümünde ya da mevcut bölümün bir kopyasında yapılabiliyor, zira Windows dosya koruması takas dosyasının açılmasına izin vermiyor.

Örneğin, PC'nizi Vista'yla başlatırsanız mevcut XP kurulumunun takas dosyasını WinHex ile açabilirsiniz. Takas dosyasını ilgili Windows disk bölümünün kök dizininde bulabilirsiniz. Programın »Search« menüsünden »Search Text« komutunu verdikten sonra, "password", "admin" ya da "user" gibi anahtar sözcükleri aratabilirsiniz. Denememizde, bizim pagefile.sys dosyamızdan neler çıktığına inanamazsınız. Windows parolaları bir yana, tüm forum parolaları ve şifreli PDF dosyalarının parolaları da elde edilebiliyordu.

KENDİNİZİ ŞU ŞEKİLDE KORUYABİLİRSİNİZ: Çoğu parola koruma aracı farklı dosya →

Vetersiz koruma Yaygın rastlanan isimleri çok zayıf parolalarla bir arada kullanmamalısınız.

diğine ilişkin bir ileti alırsanız yolunuz açık demektir.

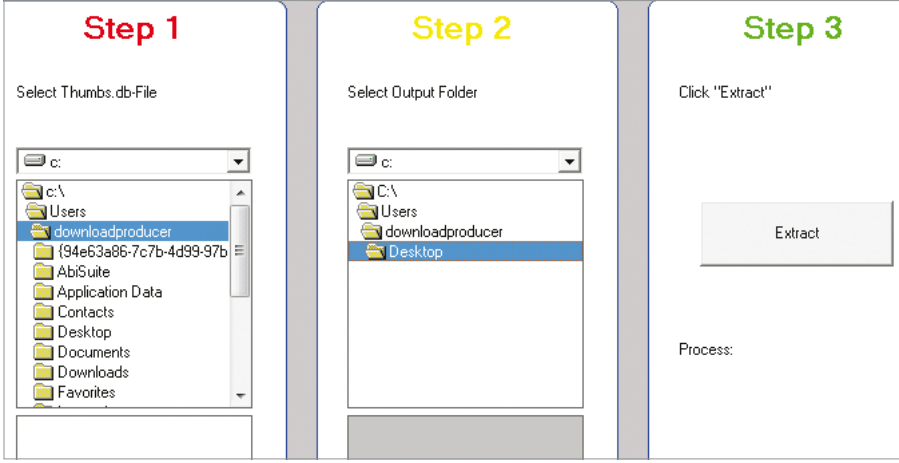
Sysinternals'in PsTools adlı aracı Microsoft'un web sitesi (b)www.microsoft.com(b) adresinden ulaşabilirsiniz. İndirdiğiniz ZIP dosyasını açın ve komut satırından çalıştırılabilen "psexec" ve "psloggedon" araçlarını "Windows\system32" klasörüne taşıyın.

Ardından şu komutu yazın:

```
psexec \\IP-Adresi-u=administrator-  
psloggedon \\IP-Adresi
```

Eğer bilgisayar yeterince iyi korunmuyorsa, bu sistemde oturum açmış tüm kullanıcıların ismi gözler önüne serilecektir.

KENDİNİZİ ŞU ŞEKİLDE KORUYABİLİRSİNİZ: Sizde burada gönderdiğimiz saldırı şekline "null session attack" deniyor. Bu saldırılar 137, 138, 139 ve 445 numaralı portlardan

Fotoğrafları yeniden oluşturma Google'dan bulduğumuz bir Thumbs.db dosyasından yola çıkarak, kaydedilmiş fotoğraflara Thumbsdbextractor aracılığıyla erişebildik.

uzantılarının kullanılmasına izin veriyor. Asla ne olduğu hemen anlaşılan bir uzantı kullanmayın ve verileri saklarken asla programın size önerdiği varsayılan konumu kabul etmeyin. Zira RoboForm ya da Password Safe gibi programlar korsan camiasında da çok iyi biliniyor. Bir Kayıt Defteri hilesiyle pagefile.sys'i güvenceye alabilirsiniz:

Regedit'i çalıştırın ve "HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Control\SessionManager\Memory Management" anahtarına geçin. »ClearPageFileAtShutdown« maddesine çift tıklayıp "1" değerini atayın. Bundan böyle Windows'un her kapanışında takas dosyası sıfırlarla doldurulacak ve WinHex'le açıldığında hassas verileriniz görülmeyecek.

Fotoğraflar, e-postalar, dokümanlar

Windows'un kendi tehlikeleri bir yana, kaydedilen dosyalar da sahipleri hakkında çok şey söyleyebilir.

Fotoğrafları yeniden ve gizlice oluşturmak ▶

Araçlar: ThumbsDbExtractor, ExifReader

Çılgın partilerde çekilmiş fotoğrafların her meraklı gözün hedefi olmaması gerekir. Bir yabancıнын sisteminizden "thumbs.db" dosyasını çaldığını ve buradan son derece özel fotoğraflara ulaşabildiğini bir düşünün. Biz benzer bir senaryoyu şu şekilde ele aldık. Öncelikle, yabancı bir bilgisayardan alınmış "thumbs.db" dosyasına ihtiyaç var. İşi şansa devredip Google'da

filetype:db:thumbs

Komutunu veriyoruz. Birçoğu FTP sunucusu olan en az 23.000 web sitesi bize bu dos-

yağı sunuyor. Birkaç can sıkıcı denemeden sonra, nihayet yolumuz Fransızca bir web forumuna düşüyor ve buradan bir thumbs.db dosyası indiriyoruz. Ardından dosyayı ThumbsDbExtractor ile açıyor ve muhtemelen öğrenci olan üç gencin fotoğraflarını görüyoruz. URL'den çıkarttığımız kadıyla, içeriklerinden birinin adı Alex.

Yola devam edip fotoğrafları ExifReader'la açıyoruz. Şayet akıllılık edip EXIF bilgisini kaydetmediyseniz, kullandığınız makineye ve fotoğrafın çekildiği tarihe kadar varan bilgilere kimse erişemeyecek demektir.

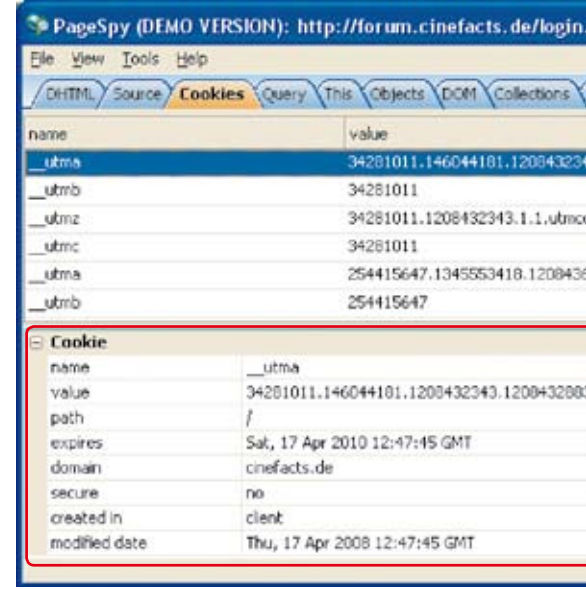
KENDİNİZİ ŞU ŞEKİLDE KORUYABİLİRSİNİZ:

Sadece Google size dair hiçbir şey bilmiyorsa kendinizi koruyabilirsiniz. Yoksa Windows'un arama işlevini kullanarak sabit disklerde "thumbs.db" dosyası arayabilir ve bulduğunuz tüm dosyaları silebilirsiniz. Windows'un bu dosyaları tekrar tekrar yaratmasını engellemek içinse Windows Gezgini'nin çalıştırın, »Araçlar / Klasör Seçenekleri / Görünüm« menüsünden »Küçük resimleri önbelleğe alma« seçeneğini işaretleyin. Ancak bu korumanın bedeli Windows Faks ve Resim Görüntüleyici işlevinin devre dışı kalması.

E-postalar hakkınızda neleri ele veriyor ▶

Araçlar: Outlook, Outlook Express

Bir e-posta göndermeden önce iki kez düşünün. Elektronik postalar aklınıza bile gelmeyecek kadar çok şeyi ortaya seriyor. Üstelik bunun için herhangi bir araca da ge-

rek yok. Sadece e-posta istemcisi bunun için yeterli.

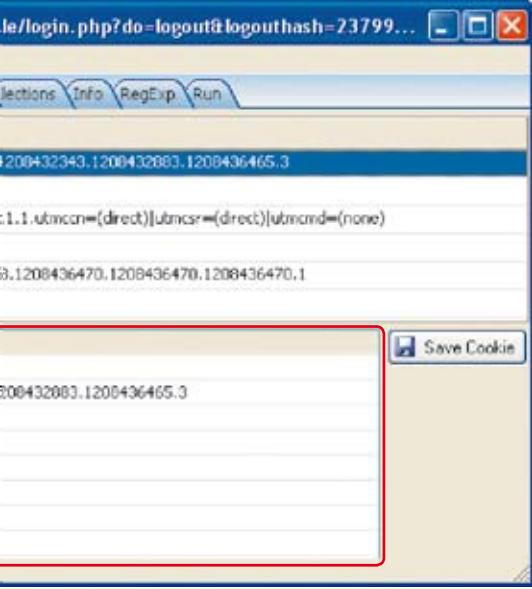
Casusluk yönteminin tüm sırrı e-posta başlığında yatıyor. Açmak için, Outlook'ta istediğiniz bir e-postaya farenin sağ tuşuyla tıklayıp »Options(i)« a basın. »Internet Header« alanında başlığı göreceksiniz. Outlook Express'te ise »Properties / Details(i)« a basın. Başlığın içerdiği bilgi birçok etkene,

örneğin e-posta istemcisine bağlı. Biz, iz sürülebilirlik ve kimliğin belirlenmesi ile ilgili ortak etkenler üzerinde yoğunlaşacağız.

Sağ üst kısımdaki »Return Path« alanı casusların işine pek de yaramıyor çünkü bu

alandaki değişiklik yapmak çok kolay. Asıl gerçekte »Received« satırından sonra yüzleşeceksiniz. Postanın iletilmesine müdahalede bulunan her e-posta sunucusu kendi imzasını atıyor. Sunucunun eklediği not, sağ üst kısımda görünüyor ve sizin e-posta sunucunuza ya da Hotmail gibi bir posta hizmetine ait. İşte bu son kısım, göndericinin sistemine dair bilgi verdiği için casusların gözünde değerli.

Bir örnek verelim: Rastgele seçtiğimiz bir test postasının son alınan satırında şöyle yazıyor. "from [217.238.186.232] (helo=192.168.178.20) by smtp08.web.de" İlk olarak bu şifreden farksız IP adresinin ardında kimin gizlendiğini öğrenmek istiyoruz. Bu amaçla da <http://samspade.org> adresini ziyaret edip iki IP adresini de aratıyoruz. İlki, Alman Telekom firması Deutsche Telekom'a ait "DTAG-Dial17" numaralı bilgisayara ait, diğerinde ise "Error: IP Range Reserved by IANA.org" hata mesajını al-

Her şey meydana Çerez hangi siteleri ne zaman ziyaret ettiğinizi, geçerlilik süresini ve bunun sizin bilgisayarınız olup olmadığını başkalarına söylüyor.

MS Office ispiyonculara yeşil ışık yakıyor ▶

Araç: Notepad

Office belgeleri, yararlanmasını bilenler için gereğinden fazla bilgi içeriyor. Kullanıcı adını, dosya yollarını ve iş sırlarını da kapsayan gizli bilgiler içeriyor.

Bu bilgilerin nasıl okunabileceğini görmek için bir kez daha ajan rolüne soyunuyoruz. Eğer size bir Word belgesi ulaşırsa üzerine sağ tuşa tıklayın. »Properties / File Info / Expand« komutuyla dosyanın üzerinde en son kimin çalıştığını, hangi Word sürümünün ve dosya şeklinin kullanıldığını, dosyayı yaratan kişinin hangi firmada çalıştığını öğrenebilirsiniz. En önemlisi, »Author« kısmından sonra şirket ağına giriş için oturum açma isminin yer alması. Bu da demek oluyor ki, içeri sızmak için tek eksik parola.

Word, dosyayı Notepad ile açarsanız daha da fazlasını ortaya döküyor. Gördüğünüz karmakarışık harfler arasında belge için tüm saklama yolu ve hatta kullanılan yazı tipleri bile bulunuyor.

Daha fazlasına da erişmek mümkün. Bir Word belgesini WinHex'le açtığımızda, test dosyamızda bir web bağlantısına denk geldik. Ama bu adres kesinlikle Word belgesinde yer almıyordu. Birkaç aramadan sonra farkına vardık ki, Word arka planda çalışırken Firefox internet adresini panoya kopyalamıştı. Otomatik kayıt seçeneği açık olduğunda, Word sadece açık olan belgeyi değil, panonun içeriğini de kaydediyor.

yoruz. İkinci adresi bu sefer de Google'da aratıyoruz.

Araştırmamız, 192.168.178.20'den 200'e kadar olan IP adreslerinin FritzBox markalı yönlendiricilere ait olduğunu gösteriyor. »From« ve »Date« kısımları ise mesajın kimden ve hangi tarihte gönderildiğini belirtiyor. Örnek e-postamızın başlık analizinin özeti şu şekilde: Kullanıcı e-postayı 19 Nisan 2008'de saat 15.10'da, »User-Agent« kısmından da anlaşılabilir gibi, Mozilla Thunderbird 1.5.0.14 e-posta istemcisini kullanarak gönderiyor.

Veri iletişimi www.web.de adresindeki Telekom ara firmasının üzerinden gerçekleşiyor.

Bu firma ADSL sözleşmelerinde hediye olarak FritzBox Fon WLAN 7050 modeli yönlendirici verdiği ve IANA değerleri üzerinden bir FritzBox kullanıldığı sonucunu elde ettiğimize göre, kullanıcının bu tür bir ağıta sahip olduğunu varsayabiliriz. Mesajı gönderen, kulak misafirlerinden de korkuyor olmalı ki »Received« satırında "TLSv1:AES256- SHA256" ibaresi görünüyor. E-posta muhtemelen Thunderbird tarafından şifrelenmiş ve servis sağlayıcı web.de'nin eline ve oradan da bize ulaşmadan önce TOR ağı üzerinden yollanmış.

KENDİNİZİ ŞU ŞEKİLDE KORUYABİLİRSİNİZ:

www.anonymousspeech.com adresinde yer alan Secure Anonymous E-mail gibi hizmetler ellerinden geleni ardına koymasada, e-posta iletişimde yüzde yüz anonim kalmak mümkün değil. Bu karmaşık konunun içyüzüne dair daha ayrıntılı bilgiye ve "Anonymizer" yazılımlarından Cypherpunk aracılığıyla açıklamasını www.iks-jena.de/mitarb/lutz/anon/remailer-essay.html adresinden erişebilirsiniz.

Eğer burada bir parola olsaydı o da casusun eline geçecekti. Eğer RoboForm gibi bir araç parolayı kısa süreliğine, örneğin bir kullanıcının web forumunda oturum açması için deşifre ederse, bahsettiğimiz senaryo gerçekleşebilir. Word belgesi, Kopyala / Yapıştır komutuyla panoya aktardığımız her şeyi içerebilir.

KENDİNİZİ ŞU ŞEKİLDE KORUYABİLİRSİNİZ:

Microsoft web sitesinden RHD aracını indirin. Bu araç, Office 2002/2003 belgelerinden kritik bilgileri ayıklayan bir de eklenti barındırıyor. Diğer Office sürümlerini kullananlara, dosyalarını PDF biçimine çevirmelerini (örneğin <http://sh.box.de> adresinden bulabileceğiniz FreePDF XP) öneriyoruz. Eğer bu mümkün değilse, Word belgelerini sadece yüzde yüz güvendiğiniz kişilere göndermelisiniz.

Çerezler: Hırsızlık mümkün ▶

Araç: PageSpy

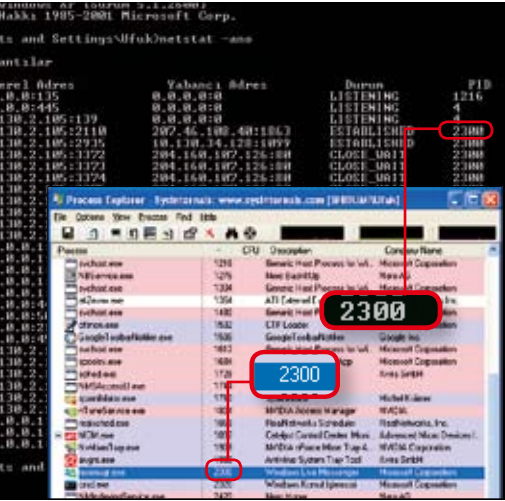
Çerezler ne kadar güvenli? İnternette ve PC dergilerinde web sitelerinden gönderilen bu metin dosyalarını düzenli olarak silmeniz öneriliyor. Yanıtı bulmak için tekrar ajanlığa girişelim.

Bir çerezi test etmek için, ilk önce elimizde bir tane olması lazım. Gerçekten kötü niyetli bir casus, herhangi bir web sunucusuna zararlı bir kod sızdırabilir ve sunucuyu ziyaretçiye yönlendiren çerezi çalabilir. Teknik jargonda ise buna "Cross Site Script Attack" (Çapraz site betik saldırısı) deniyor.

Biz kanuni sınırlar içinde kalıp PageSpy'ı alternatif olarak kullanmayı tercih ettik. <http://www.sembel.net> adresinde bulunan bu araç sadece Internet Explorer'la çalışıyor. PageSpy'ı bilgisayarınıza kurun ve Microsoft'un tarayıcısını kullanarak dilediğiniz bir web sitesini açın. Biz kullanıcı adı →

☐	Ölçek	Hayır
☐	Bağlantılar Kirli mi?	0
☒	Açıklamalar	
Kaynak		
☒	Yazan	shibumi
☐	En Son Kaydeden	shibumi
☒	Değişiklik Sayısı	3
☒	Uygulama Adı	Microsoft Office Word
☒	Şirket	CHIP
☐	Oluşturulma Tarihi	18.08.2008 18:18
☒	Son Kaydetme Tarihi	18.08.2008 18:19

Casus için hazine
Word belgelerinde hırsız ne ararsa var: Dosya yolu, kullanıcı adı, şirket bilgileri, hatta Windows panosunun içeriği.

Casusun kimliğini açığa çıkarın PID yardımıyla hangi uygulamanın açık portlardan veri aktardığını öğrenebileceksiniz.

ve parola vermeniz gereken bir forumu öneriyoruz. Sonuçta tüm bilmek istediğimiz bir saldırganın bu bilgiyi çalıntı çerez yoluyla okuyup okuyamayacağı.

Alıştığınız gibi forumda oturum açın. Eğer "Beni hatırla" gibi bir seçenek varsa etkinleştirin. Bu durumda otomatik olarak, yaklaşık 14 gün boyunca parolasız oturum açmaya izin veren bir çerez gönderilecek. Eğer çerezi okumak istiyorsanız web sitesinin üzerine sağ tuşa tıklayın. Tarayıcının bağlam menüsünde yeni eklenen "PageSpy" komutunu göreceksiniz. Bunu seçerek casus aracı çalıştırın. Daha sonra PageSpy arabirimindeki »Cookies« kısmına gidin. Burada söz konusu web sitesinin gönderdiği bütün dosyaları göreceksiniz.

Şimdi ilk sıradaki çereze tıklayın. Eğer »Value« alanında kullanıcı adınız ve parolanız görüntüleniyorsa, en iyisi bu siteyi bir daha ziyaret etmemek. Ama çoğu durumda karşınıza çıkan MD5 şifresi diye de bilinen bir dizi karma karışık rakam olacaktır. Bu şekilde korunmuş bir metin ise RainbowCrack gibi bir araçla okunur hale getirilebiliyor. Ancak bu işlem zahmetli ve yüksek işlem gücü gerektiriyor. Bu yüzden, sıradan kişilerin bu şekilde gözetlenmeyeceği neredeyse kesin.

Çerez hırsızının bu şekilde ele geçirebilecekleri ise şöyle: Ziyaret edilen web sitesi (alan adı), ziyaretin günü ve saati, çerezin güvenli olup olmadığı ve geçerlilik süresi.

KENDİNİZİ ŞU ŞEKİLDE KORUYABİLİRSİNİZ: »Value« değerinin şifrelenip şifrelenmediğini görmek için, üyesi olduğunuz bütün forumları ziyaret edin. Eğer şifresizse o forumdaki üyeliğinizi sonlandırın.

Çapraz site saldırılarından korunmak içinse tarayıcınızın Java Script komutlarını

BİLGİ

PC'nizi hedef alan saldırılar baş ağrıtıyor

Truva atları hesap bilgilerinizi ve parolaları çalıyor. CHIP bunun nasıl gerçekleştiğini simule ediyor.

Komşunuz casusluğu seviyorsa ve bilgisayarınıza ağ kartınızdan gerçekleşen tüm alışverişini kaydeden bir zararlı yazılım yüklediyse kulağı sizde demektir. Bu tarz saldırılara yönelik benzetimini Wireshark adlı ağ aracıyla (www.wireshark.org) yapabilir ve parolaların nasıl tereyağından kıl çeker gibi çalındığına şahit olabilirsiniz.

AĞ İLETİŞİMİNE KULAK MISAFİRİ OLMAK

Wireshark'ı kurup çalıştırdıktan sonra »Capture / Interfaces« seçeneğinden PC'nizin ağ kartını belirtin ve veri akışını kaydetmek için »Start« a tıklayın. Sonra tarayıcınızı açıp parola isteyen bir siteye

gidin. Bu maksat için web forumları biçilmiş kaftan. Oturum aç'n, sonra Wireshark hala kayıt halindeyken oturumu kapatın.

PAROLA HIRSIZLIĞI

Şimdi çalınan bilgiler arasından sadece önemli olanları süzmelisiniz. Bunun için »Edit / Find Packet« komutunu kullanabilir, »String« seçeneğini girdikten sonra arama terimi olarak "login"i seçebilirsiniz. Wireshark »Analyze / Follow TCP Stream« seçeneği kullanıldığında kullanıcı adını ve parolayı metin biçiminde kaydediyor ve bu da test ettiğimiz sitede işe yaradı. Eğer işe yarar bir şey bulamadıysanız „pass“ ya da „user“ gibi sözcükleri de aratabilirsiniz.

işletmesini engellemelisiniz. Bunu Internet Explorer 7'de »Araçlar / İnternet Seçenekleri / Güvenlik / Özel Düzey / Java programcıklarının çalıştırılması / Devre dışı bırak« kısmından yapabilirsiniz.

Gözünüzü dört açın: Windows işlemleri

Dikkat! Bir casus gizlice sızdı ve dışarıya bilgi yollamaya başladı bile. Peki, kime ve nasıl? Çalışan işlemleri keşfedebilir ve port taraması yaparak açık kalmış bilgi kanallarını saptayabilirsiniz.

Kablosuz iletişimde tele kulak ►

Araç: Process Explorer

Bu sefer değişiklik olsun diye iyi adamı oynayalım. Zaten söz konusu olan kendi bilgisayarımızın güvenliği değil mi? Görev yöneticisi sayesinde yabancıların PC'nize hangi şekilde eriştiklerini ve verileri gizlice nasıl yolladıklarını öğrenebilirsiniz. İlk önce bir port taraması yaparak açık kapıları tespit edin. Bunun için komut istemini başlatın ve şu komutu girin:

```
netstat -ano
```

Karşınıza şu an etkin olan ağ bağlantılarının bir listesi gelecek. »Durum« kısmında »Listening« notunu gördüğünüzde buradaki portların açık olduğunu ve bu port aracılığıyla bilgisayarınızın dinlenebileceğini unutmayın.

Eğer açık portlarınız varsa bir casusu su-

çüstü yakalamış olabilirsiniz. »Yabancı Adres« sütununa bakın. Eğer burada "0:0:0:0:0" değeri varsa, bu portlardan herhangi bir veri aktarımı yapamazsınız, yani casus sessizdir. Eğer burada bir IP adresi varsa işler ilginçleşebilir. Bu durumda, işlem numarasını kullanarak, hangi programın veri aktardığını görüntüleyebilirsiniz. Görev yöneticisini [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuş birleşimiyle çalıştırın ve »Görünüm / Sütun Seç« komutuyla açılan pencereden »PID (İşlem Tanımlayıcı)(i)'yi seçin. Şimdi görüntülenen işlem tanımlayıcı sayesinde netstat'tan elde ettiğiniz PID'in hangi programa ait olduğunu öğrenebilirsiniz. Bir örnek verelim: Eğer netstat PID'i 2904 olan açık bir bağlantı gösterdiyse, Görev Yöneticisi'nde de aynı değeri bulmanız gerekiyor. Test makinemizde bu değer "alg.exe" adlı Windows hizmetine ait. Kolektif işlemlerde (svchost.exe) iş daha zor. Bu amaçla Sysinternal'in Process Explorer'ını kullanabilirsiniz. Araç <http://technet.microsoft.com/en-us/sysinternals/bb896653.aspx> adresinden indirebilir ve işlem tanımlayıcılarına bakarak şüphe uyandıran casusları enseleyebilirsiniz.

KENDİNİZİ ŞU ŞEKİLDE KORUYABİLİRSİNİZ:

Netstat'ta »Yerel Adres« sütununda programların hangi portlardan veri gönderdiğini görebilirsiniz. Eğer buradaki IP adresi 127.0.0.1:1031 ise casusun"hevesini kursağında bırakmak için güvenlik duvarından 1031 numaralı portu kapatmalısınız.

balkim@chip.com.tr

Ücretsiz yazılımlar

Her ay
YENİ

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

1 **CROSSLOOP 2.20**

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN 2000, VISTA
İNGİLİZCE

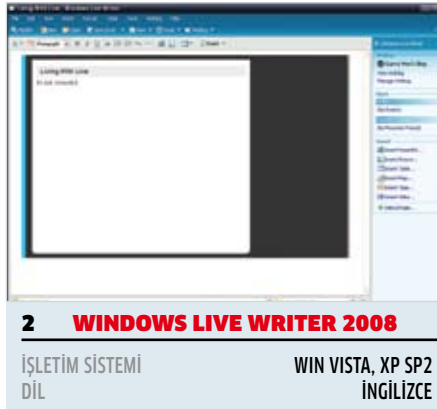
Uzak masaüstü bağlantısı

Ücretsiz bir araç olan CrossLoop sayesinde, internet üzerindeki bir bilgisayar ile uzak masaüstü bağlantısı kurabilirsiniz. Ancak bunu yaparken hem istemci, hem de sunucu olacak bilgisayarda CrossLoop'un kurulu olması gerekiyor.

İpucu 1 ► İstemci bilgisayarın sunucu bilgisayara bağlanabilmesi için, sunucuda kurulu bulunan CrossLoop'un Host kısmına gelinerek, bu pencerenin alt kısmındaki alanlarda bir bağlantı ismi ve erişim kodu belirlendikten sonra, bu bölümlerdeki bilgiler alınıp istemciye verilmeli. İstemci tarafı, bu ismi ve kodu Join penceresindeki yerine yazıp »Connect« butonuna bastığında, iki taraf arasındaki bağlantı kuruluyor.

İpucu 2 ► Sunucu olacak olan bilgisayar tarafından istemciye verilecek isim ve kodun, yaklaşık iki dakika içinde istemci tarafından girilmemesi durumunda herhangi bir güvenlik açığı doğmaması için bilgilerin güncellenmesi gerekiyor.

Bilgi için: www.crossloop.com

2 **WINDOWS LIVE WRITER 2008**

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN VISTA, XP SP2
İNGİLİZCE

Weblog yazarlarına

Windows Live paketinde bulunan Windows Live Writer yazılımı sayesinde, Windows Live Space'inize girmeden yeni Weblog yazılarınızı yazabilir ve bu yazılarınızı hızlı bir şekilde Windows Live Space'inizdeki Weblog kısmına yükleyebilirsiniz.

İpucu 1 ► Daha önce MSN Space üzerinden belirlediğiniz bir Weblog yoksa kurulum aşamasındaki ilk seçeneği işaretleyerek bir Weblog oluşturmak için ilk adımı atabilirsiniz. Adımları takip ederek, kullanmakta olduğunuz e-posta hesabınızı, ardından da bir Weblog ismi belirlemelisiniz.

İpucu 2 ► Paket içinde Windows Live Writer dışında; Messenger, Mail, Toolbar, Photo Gallery, Family Safety eklentileri de mevcut. Kurulum aşamasında bunların arasından istediklerinizi belirleyerek bilgisayarınıza kurulmasını sağlayabilirsiniz. Yazılım, Windows Live Space dışında SharePoint, Wordpress ve Blogger'a da destek veriyor.

Bilgi: <http://get.live.com/writer/overview>

BİLGİ

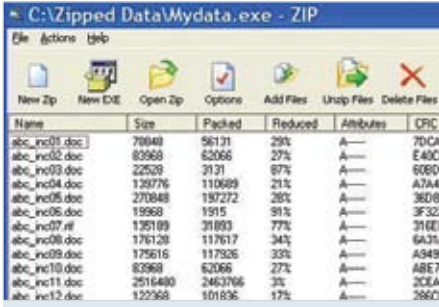
Tüm programlar ücretsiz

- 1 CrossLoop 2.20 ► Uzaktan yönetim
- 2 Windows Live Writer 2008 ► MSN günlüğü
- 3 SimplyZip 1.1 Beta 71 ► Dosya sıkıştırma
- 4 ProgDVB 5.15.7 ► Uydu kanalları oynatıcı
- 5 nCleaner 2.3.4 ► Sistem temizliği
- 6 PeaZip 2.2 ► Arşiv yazılımı
- 7 SUPER v2008 ► Video dönüştürücü
- 8 Some PDF Image Extract 1.3 ► PDF'den resim
- 9 **AYIN ARACI**
IBM Lotus Symphony ► Office'e güçlü rakip
- 10 Total Organizer Pro 2.41 ► PC ajandası
- 11 Driver Sweeper 1.5.5 ► Sürücü temizliği
- 12 Ripples 1.0 ► Ekran koruyucu

Güncellemeler

- 1 Crypt4Free 4.8.0
- 2 WinRAR 3.80 Türkçe
- 3 VirtualDub 1.8.4

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilir ve kurabilirsiniz.

3 SIMPLYZIP 1.1 BETA 71

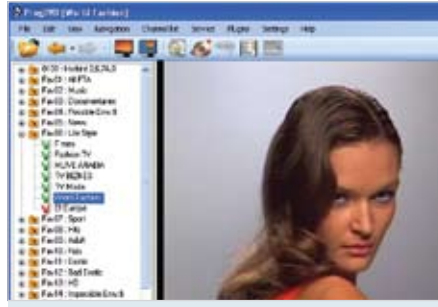
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, 2003, NT, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Sıkışmış dosya kalmasın

Dokümanları açmak için kullanabileceğiniz ve WinZIP, WinRAR gibi diğer popüler arşiv yazılımlarına bir alternatif olarak gösterilebilecek olan Simplyzip sayesinde; ZIP, ACE, CAB, RAR, ARJ, TAR, GZIP, BZ2, TGZ, LZH, SQX, reSource ve 7Z gibi biçimlerdeki dosyaları hızlı bir şekilde açabilirsiniz.

ipucu ► Simplyzip aslında birçok avantajı sahip, fakat yazılımın bu sürümünde sıkıştırılmış dosyaları açma özelliğinin dışında ki birçok özelliği kapalı durumda.

Bilgi için: www.paehl.de

4 PROGTVB 5.15.7

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K, XP, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Uydu yayınlarını izleyin

Sky Star ve FLY gibi popüler dijital uydu alıcı kartları dışında daha pek çok karta destek veren ProgDVB ile neredeyse tüm uydu kanallarını izleyebilirsiniz. Oldukça kolay bir kullanıma sahip olan bu yazılım sayesinde, önceden izleyemediğiniz birçok kanalı eklenmeleri yükleyerek izleyebilirsiniz.

ipucu ► Uydu kanallarını izlemenize fırsat veren yazılım bunun yanı sıra; MPEG, MPG, AVI, MP4, MPA, MP3, WAV gibi biçimlerdeki dosyaları açmanıza olanak tanıyor.

Bilgi için: www.progdvb.com

5 NCLEANER 2.3.4

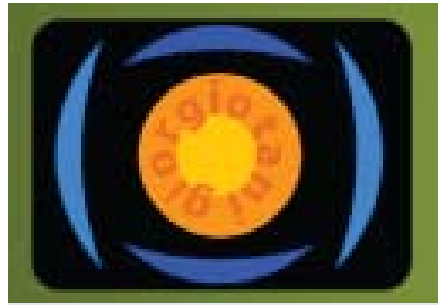
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2003, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Sistem temizliği

Registry Cleaner, Tweak Manager, Startup Manager ve Junk Finder gibi araçlar içeren bir sistem bakım yazılımı olan nCleaner sayesinde, sisteminizi gereksiz yere meşgul eden ve bu nedenle performans kaybına neden olan dosyalardan kurtularak sisteminizin performansını arttırabilirsiniz.

ipucu ► Yazılımın ana sayfasında bulunan Find Junk bölümünde sağ tarafta göreceğiniz boş alana, taranmasını istediğiniz dosya biçimlerini yazıp »Add« butonuna basarak, taranmasını istediğiniz biçimlere yeni ekleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.nkprods.com/ncleaner

6 PEAZIP 2.2

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, 2003, NT, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Arşiv yazılımı

PeaZip, birçok sıkıştırma teknolojisine destek veren ve neredeyse tüm biçimlerle uyumlu çalışan pratik bir sıkıştırma aracı. Bilgisayarınıza kurduktan sonra kendisini otomatik olarak farenin sağ tuş menüsüne ekleyen yazılım, kendi biçimi olan Pea'nin yanı sıra ZIP, 7Z, 7-Zip sfx, split Tar ve Gzip gibi geniş bir biçim yelpazesini destekliyor.

ipucu ► PeaZip, CAB, ACE, ARJ, OOo, RAR, TAR, WIM/SWM, XPI ve Z/TZ gibi biçimlere yalnızca açmak için destek veriyor. Bu formatlarda sıkıştırma yapmak maalesef mümkün değil.

Bilgi için: <http://peazip.sourceforge.net>

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

CRYPT4FREE 4.8.0

Ücretsiz bir dosya ve e-posta şifreleme yazılımı olan Crypt4Free, sıkıştırılmış ZIP dosyalarına tam destek sunuyor. Yazılım ayrıca, Outlook, Eudora ve MSN Messenger gibi yazılımların tuttuğu kayıtları da şifreliyor.

Bilgi için: www.secureaction.com/encryption_free

WINRAR 3.80 TÜRKÇE

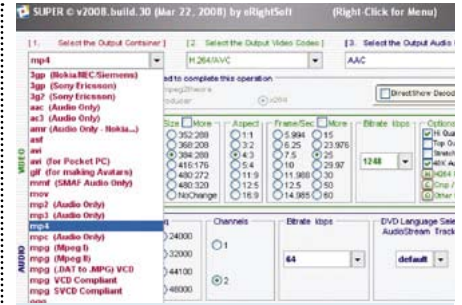
WinZIP'in en büyük rakibi olan WinRAR, ZIP'in yanı sıra RAR, ISO, CAB, ACE, TAR, LZH, ARJ ve GZip gibi birçok sıkıştırma biçimini destekliyor.

Bilgi için: www.win-rar.com

VIRTUALDUB 1.8.4

Piyasadaki ücretli video editörlerine alternatif olarak kullanabileceğiniz ücretsiz ve oldukça güçlü bir yazılım olan VirtualDub, tüm standart codec'lerle uyumlu olarak çalışıyor.

Bilgi: <http://virtualdub.sourceforge.net>

7 SUPER V2008

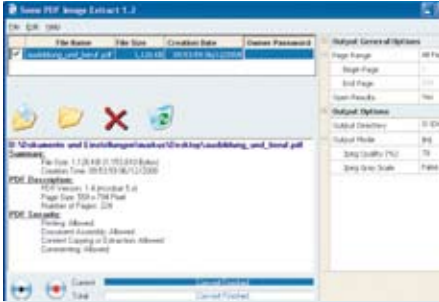
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98, ME, XP, 2000, 2003, NT, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Video dönüştürücü

Video dosyaları ile fazlasıyla ilgileniyor ve video biçimlerini kolay bir şekilde dönüştürmeye ihtiyaç duyuyorsanız bu yazılım işinize bir hayli yarayacak türde. Yazılım; AAC, MP3, MOV, MPG, AC3, WAV MP4, WMA biçimlerinin yanı sıra, pek çok ses codec'ini destekleyerek sinema severlerin imdadına koşuyor.

ipucu ► Görüntü ayarlarını yapmak için alt kısımda bulunan Player Options, DirectShow ayarlarını yapmak için de üst kısımda bulunan DirectShow Options bölümünü kullanabilirsiniz.

Bilgi için: www.erightsoft.net/super.html

8 SOME PDF IMAGE EXTRACT 1.3

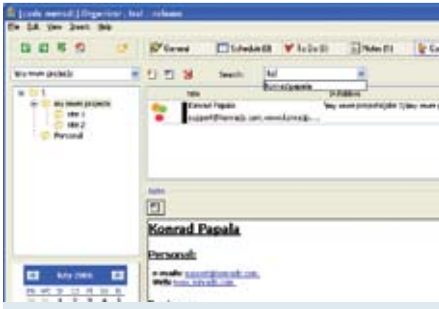
İŞLETİM SİSTEMİ WIN NT, 2000, XP, 2003, VISTA
DİL İNGİLİZCE

PDF'deki resimleri alın

İçinde birçok resim barındıran PDF dosyaları var ve sizin bu dosyadaki resimleri alıp, ayrı ayrı birer resim dosyası olarak toplamamız gerekiyor. Bu işlem tek tek yapılmaya çalışıldığında oldukça zaman alıyor.

İpucu ► »File / Open File« yolunu izleyerek içindeki resimleri almak istediğiniz PDF'i açtıktan sonra, yazılımın alt kısmında bulunan »Play« tuşuna basabilir ve resimleri bir klasör halinde bulabilirsiniz.

Bilgi için: www.somepdf.com

10 TOTAL ORGANIZER PRO 2.41

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP/NT
DİL İNGİLİZCE

Hayatınızı planlayın

Yapmanız gereken işleri, katılmanız gereken toplantıları not edebileceğiniz, yakın ve iş çevrenizin iletişim bilgilerini kaydedebileceğiniz bir yazılım olan Total Organizer Pro ile hayatınızı kolayca düzenleyebilirsiniz.

İpucu ► Eğer Microsoft Outlook kullanıyor ve oradaki iletişim bilgilerini Total Organizer Pro'ya taşınmayacağını sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Microsoft Outlook üzerindeki bilgilerinizi CSV biçiminde bir yere kaydettikten sonra, Total Organizer Pro'nun, »File / Import / Contacs / CSV« yolunu izleyerek bu bilgileri yazılıma taşıyabilirsiniz.

Bilgi için: www.konradp.com

9 IBM LOTUS SYMPHONY

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, VISTA
DİL TÜRKÇE

9 IBM LOTUS SYMPHONY: Rekabet kızıışıyor

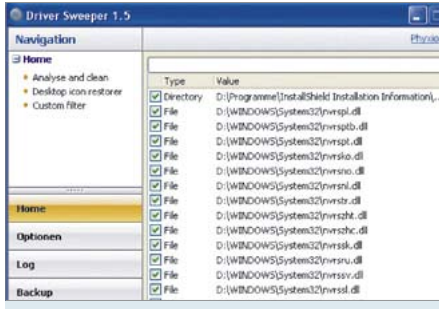
IBM Lotus Symphony Documents, IBM Lotus Symphony Presentations ve IBM Lotus Symphony Spreadsheets adlı üç bileşenden oluşan IBM Lotus Symphony, yapı ve işleyiş olarak Microsoft Office'in Word, PowerPoint ve Excel uygulamalarıyla benzerlik gösteriyor. Ancak Microsoft Office'te bu bileşenlerin her biri, ayrı ayrı birer uygulama olarak tanımlanmışken, IBM Lotus

Symphony'de hepsini tek bir uygulama altında açabiliyorsunuz. Bu sayede Documents, Presentations ve Spreadsheets bileşenlerini bir arada kullanabiliyor ve verimli bir şekilde çalışabiliyorsunuz.

İpucu 1 ► IBM Lotus Symphony'i kullanmak istiyor, ancak daha önce Microsoft Office üzerinde hazırlanmış olduğunuz dokümanlarınızı çöpe atmak zorunda kalacağınızı düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Zira IBM Lotus Symphony, Microsoft Office üzerinde hazırladığınız dosyaları açabilmenize ve işinize kaldığınız yerden devam edebilmenize imkân tanıyor.

İpucu 2 ► Birçok doküman açtınız ve bu kalabalığın arasında o an ihtiyacınız olan dokümanı bulmakta güçlük mü çekiyorsunuz? [CTRL] + [Shift] + [T] tuş bileşimini kullanarak o an açık olan dokümanların tümünü görebilir ve bu sayede aralarından ihtiyaç duyduğunuz dokümana hızlı bir şekilde geçiş yapabilirsiniz.

Bilgi: <http://symphony.lotus.com>

11 DRIVER SWEEPER 1.5

İŞLETİM SİSTEMİ 2K/XP/2003/VISTA
DİL İNGİLİZCE

Sürücü temizliği

Driver Sweeper sayesinde, sisteminizden kaldırdığınız sürücülerin geride bıraktıkları ve bir zaman sonra sistem kararlılığını bozarak sistem sorunlarına neden olabilecek olan parçacıkları temizleyebilir, kullandığımız sürücülerini en son sürümlerine yükseltebilirsiniz. Yazılım, ATI, Creative, nVidia, Realtek, Microsoft ve Ageia sürücülerini destekliyor.

İpucu ► Sisteminizden kaldırmak istediğiniz sürücülerini, öncelikle kendi kaldırma yazılımını kullanarak sisteminizden temizlemeniz ve ardından bu yazılım ile geride kalan atıkları temizlemeniz daha sağlıklı bir hakim sağlayacaktır.

Bilgi için: <http://phyxion.net>

12 RIPPLES 1.0

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K/XP/VISTA
DİL İNGİLİZCE

Ekran koruyucu

İşletim sisteminizin sunduğu ekran koruyuculardan sıkıldıysanız ve farklı bir şeyler arıyorsanız, Ripples tam size göre. Yazılım, »Ripples Settings« bölümünden değiştirerek beraberinde getirdiği ya da BMP, JPG ve GIF biçiminde yükleyeceğimiz resimlerin üzerlerinde dalgalanmalar yaparak resimlere bir animasyon efekti katıyor.

İpucu ► »Ripples Settings« bölümünü kullanarak, dalgaların resmin hangi bölümlerini etkilemesi gerektiğini, dalga boy ve frekanslarını düzenlemeniz oldukça kolay. Ayrıca, »Load Profile« seçeneğini kullanarak hazır ve birbirinden farklı ayarlara ulaşabilirsiniz.

Bilgi için: www.to-load.de

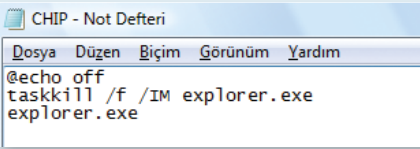
Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. XP, Vista: Explorer'ı yeniden başlatarak programları daha hızlı yükleyin

Bazı programları bilgisayarınıza yükledikten sonra sistemi yeniden başlatmak gerekiyor. Fakat çoğu durumda Explorer'ın yeniden başlatılması da aynı işlevi gördüğü için buna gerek kalmıyor. Uygulama işlem sistemini yeniden başlatmaktan çok daha hızlı.

Başlangıç yardımı Bu toplu komut dosyasının yardımı ile Windows gezginini yeniden başlatabilir ve bu sayede programları hemen yükledikten sonra çalıştırabilirsiniz.

İPUCU ► Yüklenen bazı programlar gerekli kayıtların yapılabilmesi için sistemin yeniden başlatılmasını isteyebiliyor. Fakat aslında Windows gezgini yeniden başlatmak da bu sorunu çözebilir. Sadece bazı sürücü ve Service Pack yüklemelerinde sistemin yeniden başlatılması zorunlu bir durum. Windows Gezginini yeniden başlatmak için [Ctrl] + [Alt] + [Del] tuşlarına basın ve açılan menüden »Görev Yöneticisi'ni Başlat« komutunu verin. Açılan pencereden »İşlemler« sekmesine geçin. Burada "explorer.exe" adlı işlemi bulun ve [Del] tuşuna basın. Şimdi Windows Gezginini kapatacağız ve yeniden açılacaktır. Eğer otomatik olarak yeniden açılmazsa »Dosya / Yeni Görev (Çalıştır)« komutunu verdikten sonra açılan kutuya "explorer.exe" yazarak işlemi tekrar başlatabilirsiniz. Bu işlemleri daha hızlı bir biçimde gerçekleştirmek için aşağıdaki gibi bir toplu komut dosyası hazırlayabilirsiniz:

@echo off

taskkill /f /IM explorer.exe

explorer.exe

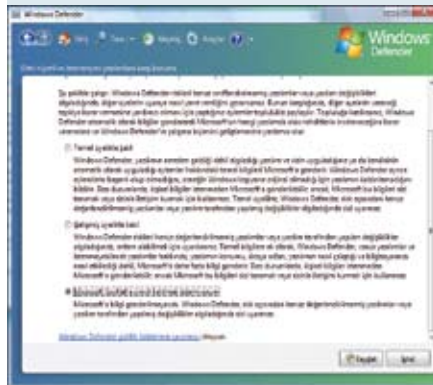
Bunun için yukarıdaki komutları bir me-

tin belgesi yaratıp içine yazmanız ve daha sonra »Dosya / Farklı Kaydet« komutunu kullanarak bu dosyayı ".bat" biçiminde kaydetmeniz yeterli. Dosya içindeki komutlar Explorer.exe görevinin kapatılmasına ve hemen ardından da yeniden başlatılmasına yarar.

Dikkat: Bu işlemi gerçekleştirmeden önce çalışmalarınızı kaydetmeyi unutmayın. Yine eğer herhangi bir kopyalama işlemi yapıyorsanız Explorer'ı sonlandırmak bu işlemi iptal edecektir. Her ne kadar Explorer yeniden başladığında açık olan programlar tekrar belirse de yaptığınız çalışmalarınızı kaydetmekte yarar var.

2. Windows XP, Vista: Windows Defender'ı doğru biçimde ayarlayın

Windows Defender, Microsoft'a otomatik olarak bazı veriler gönderiyor. Fakat bu verilerin tam olarak boyutu bilinmiyor. Üstelik bu işlemin nasıl gizleneceği veya devre dışı bırakılacağı da belirtilmiyor.

Tasma Bu sayfa üzerinden yapacağınız ayarlama sayesinde Windows Defender'ın verileri SpyNet'e gönderip göndermeyeceğini ayarlayabilirsiniz.

İPUCU ► Verilerin gönderilmesi Microsoft SpyNet'e yardımcı oluyor. Bu kullanıcılar topluluğu zararlı yazılımların davranışları hakkında detaylı bilgi toplamak için oluşturulmuş. Windows Defender yeni bir zararlı keştiğinde bu yeni zararlıya ait bir

İçindekiler

WINDOWS ► SAYFA 168

1. **XP, Vista:** Explorer'ı yeniden başlatarak programları daha hızlı yükleyin
2. **Windows XP, Vista Windows:** Defender'ı doğru biçimde ayarlayın
3. **Windows 2000, XP:** Başlangıçta çalışan uygulamaları kontrol edin
4. **Pratik ipuçları:** Kullanıcı hesapları, hızlı başlangıç listesi, Explorer, sistem denetleme, Vista masaüstü, bağlantılar
5. **Windows XP:** İçerik menüsünü bir program yardımı ile düzene sokun
6. **Windows XP:** Thumbs.db dosyalarını düzenleyin ve disk alanı kazanın
7. **Windows XP:** Windows Yardım'a erişimi onarın
8. **CHIP Online forumlarından:** Windows XP'yi otomatik çalıştırın

UYGULAMALAR ► SAYFA 172

9. **Word XP, 2003, 2007:** Dosya içindeki fotoğraf ve grafikleri ayrı bir yere çıkartın
10. **iPod:** YouTube videolarını dönüştürme aracı ile iPod'a atın
11. **Pratik ipuçları:** Excel, Outlook, Word, Firefox

İLETİŞİM VE İNTERNET ► SAYFA 172

12. **Skype:** Müzik yayını otomatik olarak durdurun
13. **Internet Explorer 6, 7:** Bazı arama girdilerini otomatik tanımlama kutucuğundan silin

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (><<) ile belirtiliyor.

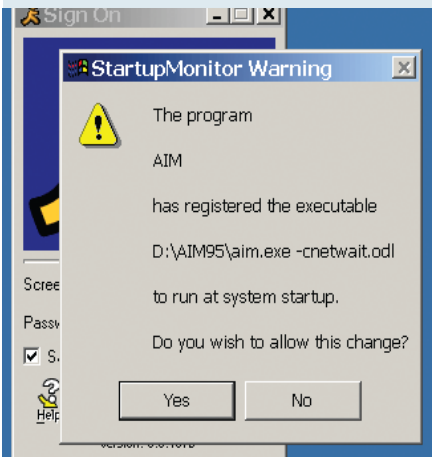
raporu anında Microsoft'a gönderiyor. Raporun içinde zararlının adı, boyutu, oluşturulma tarihi ve yapımcısı gibi bilgiler mevcut. Bunların yanında toplanan bağlantılar ve IP adresleri, işletim sistemi, taramacı, arama sorguları ve form tabloları gibi bilgiler de Microsoft'a gönderilen veriler arasında yerini alıyor. Standart bir yüklemde Windows Defender kendini otomatik olarak SpyNet'e dâhil ediyor. Tabii ki daha sonra siz verileri Microsoft'a gönderip göndermeyeceğiniz konusunda kendiniz karar verebiliyorsunuz.

Eğer SpyNet ile ilgili tercihinizde değişiklik yapmak istiyorsanız Windows Defender'ı açın ve »Araçlar« seçeneğine tıklayın. Ardından karşınıza gelen pencereden »Microsoft SpyNet«e tıklayın. Eğer Microsoft'a herhangi bir veri gönderilmesini istemiyorsanız »Microsoft SpyNet'e şimdi katılmak istemiyorum« seçeneğini işaretleyin ve »Kaydet«e tıklayın. Bu sayede yazılım artık hiçbir şekilde Microsoft'a veri göndermeyecektir. Eğer »Gelişmiş üyelikle katıl« seçeneğini seçerseniz zararlılarla ilgili bütün ayrıntılar Microsoft'a gönderilecektir.

Yazılımın gizlilik ilkesi hakkında daha fazla bilgi almak için ise <http://www.microsoft.com/turkiye/athome/security/spyware/software/privacypolicy.msp> adresini ziyaret etmeniz yeterli.

3. Windows 2000, XP Başlangıçta çalışan uygulamaları kontrol edin

Yüklenen birçok program maalesef kendini bilgisayarınızın başlangıcına da ekliyor. Üstelik sistemin farklı konumlarına yüklenen ek bileşenler de, bilgisayarınızı yavaşlatıyor. İşte bu gibi durumlarda otomatik olarak başlayan programları sonlandırmak ise bir başka sinir bozucu iş.

Sistem bekçisi StartupMonitor sistemin başlangıcına yerleşmek isteyen uygulamaları hemen tespit ediyor ve sizin onayınıza sunuyor.

4. Pratik ipuçları

KULLANICI HESABI YÖNETİMİ

Kullanıcı hesaplarına hızlıca erişmek için Windows XP ve Vista'da [Win] + [R] tuşlarına basın. Açılan pencereye »control userpasswords« yazın ve »Tamam«a tıklayın.

PROGRAMLARI HIZLI BAŞLATIN

Hızlı başlangıç listesini görebilmek için Windows XP veya Vista altında görev çubuğuna sağ tıklayın ve açılan menüden »Araç Çubukları / Hızlı Başlat« komutunu verin.

EXPLORER'DA DOSYA MENÜSÜNÜ GÖSTERİN

Windows Vista altında görünmeyen dosya menüsünü geçici olarak göstermek için [Alt] tuşuna basabilirsiniz.

SİSTEM DENETLEME

»Başlat / Çalıştır« komutunu verdikten sonra açılan kutucuğa "eventvwr.msc" yazın ve »Tamam«a tıklayın. Artık kullanıcıların giriş çıkış zamanlarına ve sistemde gerçekleşen işlemlere bakabilirsiniz.

FOTOĞRAFI MASAÜSTÜNDE ARKA PLAN YAPMAK

Vista masaüstünde boş bir yere sağ tıkladıktan sonra açılan menüden »Kişiselleştirme / Masaüstü arka planı / Gözet« yolunu izleyerek istediğiniz fotoğrafı masaüstü arka planı yapabilirsiniz.

BAĞLANTILARI KALDIRMAK

Yazdığınız Word belgesindeki herhangi bir bağlantıyı kaldırmak için bağlantıya sağ tıkladıktan sonra »Köprüyü Kaldır« seçeneğine tıklamanız yeterli.

İPUÇU ► Windows'un kendi karmaşık araçlarıyla uğraşmak veya programın içinde otomatik başlangıç ayarlarını arayarak vakit kaybetmek yerine ücretsiz bir araç olan "StartupMonitor"u deneyebilirsiniz. Aracı »www.mlin.net/StartupMonitor.shtml« adresinden indirebilir veya CHIP DVD'den de bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Aracı yükledikten ve bilgisayarınızı da yeniden başlattıktan sonra, arka planda işlemleri kontrol ettiğini görebilirsiniz. Eğer yüklediğiniz herhangi bir program kendisi sistem başlangıcına eklemek isterse, araç hemen bu durumu size bildiren bir uyarı verecektir.

Eğer »Yes« seçeneğine basarsanız yüklenen programın otomatik başlamasına izin vermiş olursunuz. »No« diyerek programın sistem başlangıcına kendisini yerleştirmesini engelleyebilirsiniz. Benzer şekilde kendisini sistem başlangıcına yerleştirmek isteyen zararlı uygulamalar veya virüsler için de StartupMonitor uyarı verecektir.

Bu programın eklentisi olan yardımcı bir başka aracı ise yine programın kendi sitesinden temin edebilirsiniz. Eklentiye indirmek için www.mlin.net/StartupCPL.shtml adresini ziyaret etmeniz yeterli. Bu ufak eklenti, farkı sekmelerde başlangıç programlarını ve Kayıt Defteri girdilerini gösteriyor. Burada listelenen girdileri devre dışı bırakabilir veya tamamen silebilirsiniz. İlginç olan bir şey var ki otomatik başlangıç girdilerini taşıyabiliyorsunuz. Örneğin bir uygulamanın tüm kullanıcılar için devreye girmesini istiyorsanız bu girdiyi ortak başlangıç bölümüne sürüklemeniz yeterli. Bunun için istediğiniz girdinin üzerine gelip sağ tıkladıktan sonra "Send To / Start up (common)" komutunu vermeniz yeterli.

Dikkat! Aracı Windows Vista altında çalıştırabilmek için yönetici haklarına sahip olmanız gerekiyor. Fakat hâlihazırda Vista'nın içinde kendi aracı olduğu için bu aracı kullanmanıza gerek yok. Vista'nın kendi aracına ulaşmak için ise "Denetim Masası/Sistem ve Bakım/Başlangıç programlarını değiştir" yolunu izleyebilirsiniz.

5. Windows XP İçerik menüsünü bir program yardımı ile düzene sokun

O kadar çok program beraberinde getirdiği özellikleri içerik menüsüne ekliyor ki bir süre sonra burada standart Windows işlemleri için yer kalmıyor. Her ne kadar bu seçeneklerden bazılarının çok sık kullansanız da, aralarında hiç kullanmadıklarınız da yok değil.

Düzenli Mmm Free adlı eklenti sayesinde Windows'un içerik menüsündeki karmaşıklığa bir dur diyebilirsiniz.

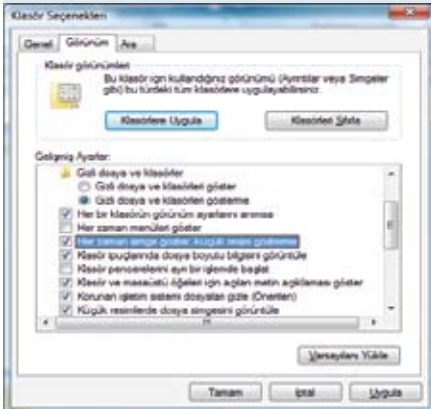
İPUCU ► Windows XP altında ücretsiz araç Mmm Free ile içerik menüsüne istediğiniz gibi şekil verebilirsiniz.

ARACI YÜKELEME Öncelikle aracı indirmek için <http://hace-software.com/mmm.shtml> adresine girin veya CHIP DVD'den yüklemeyi başlatın. Kurulum yönergelerini uygulayıp işlemi bitirdikten sonra yazılımla ilgili ipuçlarının yer aldığı bir web sayfası açılacaktır. Daha sonra bilgisayarınızı yeniden başlattığımızda uygulama devreye girecektir.

MENÜYÜ DÜZENLE SOKMAK: Herhangi bir nesnenin üstüne sağ tıkladığınızda artık açılan içerik menüsünde Mmm Free'yi sol kısımda görebilirsiniz. Şimdi yukarıdaki yuvarlak sembole tıklayın. Bu menü karşınıza içerik menüsünü düzenleyebileceğiniz bir pencere getirecektir. Burada sık kullanılan ve çok nadir kullanılan seçenekleri göreceksiniz. Sürükle-bırak yöntemiyle komutları bir bölümden bir diğerine aktarabilirsiniz. Menüden çıkarmak istediğiniz komutlar »Hidden Items« bölümüne yollayabilirsiniz. »Apply« butonu ile değişiklikleri uyguladıktan sonra »X« butonu ile pencereyi kapatabilirsiniz. Artık içerik menüsüne yüklediğiniz programlar değil, bizzat kendiniz hâkim olacaksınız.

6. Windows XP Thumbs.db dosyalarını düzenlemek ve disk alanı kazanmak

Windows Explorer bildiğiniz gibi resim dosyaları için bir önizleme seçeneği sunuyor. Bu ufak kareleri yine daha sonra hızlı bir biçimde karşınıza çıkarabilmek için ise "Thumbs.db" adlı dosyalarda depoluyor. Fakat zamanla birken bu dosyalar artık büyük orada yer kaplamaya başlıyor.

Ön izleme Bu özelliği devre dışı bırakarak sabit disk alanınızı daha faydalı bir biçimde kullanabilirsiniz.

İPUCU ► Aslında Kayıt Defteri yoluyla yapacağınız değişiklikler sayesinde "Thumbs.db" dosyalarının içeriği ile oynayarak bu resimlerin boyutlarını, kalitelerini değiştirebilirsiniz. Bunun için »Başlat / Çalıştır« komutunu verince açılan kutucuğa "regedit" yazıp [Enter]a basın. Kayıt Defteri açıldıktan sonra »HKEY_LOCAL_MACHINE/SOFTWARE/Microsoft/Windows/CurrentVersion/Explorer« anahtarına gidin. Daha sonra »Düzen / Yeni / DWORD Değeri« komutunu vererek "ThumbnailQuality" adında bir girdi oluşturun. Bu girdi sayesinde oluşturulan küçük resimlerin kalitesini belirlemek mümkün olacak. Şimdi çift tıklayarak oluşturduğunuz bu girdiyi açtıktan sonra 50 ila 100 arası bir değer atayarak kaliteyi belirleyebilirsiniz. Tabii ki rakam ne kadar yüksek olursa kalite de o kadar yüksek oluyor fakat unutmamak gerek ki bununla beraber dosya boyutu da aynı seviyede artıyor. Standart değer 90 olduğunu da hatırlatalım.

Yine buradaki aynı anahtar altında "ThumbnailSize" adında bir başka girdi oluşturun. Bu girdiyi küçük resmin boyutunu belirlemek için kullanacaksınız. En düşük boyuttaki resimler için 32 değerini, en büyük boyut için ise 255 değerini verelim. Yaptığınız bu değişikliklerden sonra sistem artık bu dosyaları Kayıt Defteri'ne bakarak oluşturacağı için eski "Thumbs.db" dosyalarını silmenizi öneriyoruz.

Bir başka alternatif ise bu dosyaların oluşturulmasını tamamen devre dışı bırakmak. Bunun için ise herhangi bir klasörü açtıktan sonra »Araçlar / Klasör Seçenekleri / Görünüm« yolunu izleyin ve açılan menüden »Her zaman simge göster, küçük resim gösterme« seçeneğini işaretleyip »Tamam« diyerek ayarları kaydedin. Bu sayede artık Windows, Thumbs.db dosyalarını yaratmayacaktır. Bu işlemin dezavantajı ise zaman kaybıdır. Zira artık Windows her defasında resimleriniz için yeniden ufak resimler oluşturmaya çalışacaktır.

DİKKAT! Normalde bu dosyalar işletim sistemine ait oldukları için görünmez durumdadırlar. »Araçlar / Klasör Seçenekleri / Görünüm« yolunu izledikten sonra »Gizli dosya ve klasörleri göster« seçeneğini etkinleştirip, ardından da »Korunan işletim sistemi dosyalarını gizle« seçeneğini devre dışı bıraktıktan sonra bu dosyaları görebilirsiniz. Artık dosyaları istediğiniz gibi silebilirsiniz.

7. Windows XP Windows Yardım'a erişimi onarım

7. Windows XP Windows Yardım'a erişimi onarım

Windows'u kullanırken herhangi bir konuda yardım almak istiyorsunuz fakat her defasında karşınıza "Yardım ve Destek merkezi hizmet çalıştırılmadığı için kullanılamıyor" türünden bir hata çıkıyor. Sorun nerde?

Hizmet durumu Yardım ve Destek hizmeti başlamadığı sürece Windows'un Yardım ve Destek merkezini çalıştıramıyorsunuz.

İPUCU ► Bu hatayı almanızdaki en büyük neden, Windows'un Yardım ve Destek hizmetinin sistemin başlaması ile birlikte otomatik olarak devreye girmemesidir. Bu hizmeti tekrar devreye sokmak için ise »Bilgisayarım«a sağ tıklayın ve »Yönet« komutunu verin. Açılan pencereden »Hizmetler ve Uygulamalar« bölümünden »Hizmetler« alt bölümüne gelin. Burada sayfayı en alta çektiğinizde »Yardım ve Destek« hizmetini görebilirsiniz. Daha sonra bu servisin özelliklerine bakarak sistem başlangıcında devreye girip girmediğini kontrol ederek, eğer otomatik olarak devreye girmiyorsa ayarlarını değiştirebilirsiniz. Bunun için hizmetin üstüne çift tıkladıktan sonra açılan pencereden başlangıç türünü »Otomatik« olarak değiştirmeniz yeterli. »Tamam« diyerek yaptığımız değişiklikleri onaylayın. Bir sonraki sistem açılışından itibaren artık »Yardım ve Destek« hizmetini sorunsuz bir şekilde kullanabileceksiniz.

8. CHIP ONLINE FORUMUNDAN

Windows XP'yi otomatik çalıştırın

hsnshyn06'nın sorusu:

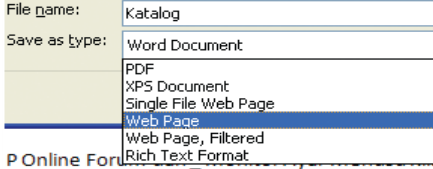
CD taktığımda zaman bir eylem seçimi yapmam isteniyordu ama şimdi bu menü yok.

Mehmet KAPLAN'ın cevabı:

»Bilgisayarım«a girip otomatik başlamasını istediğiniz CD ya da DVD sürücüsünün üzerinde sağ tıklayıp, »Özellikler«e girin. Üst tarafta »Otomatik Kullan« seçeneğini göreceksiniz. Oradan istediğiniz eylemi seçebilirsiniz. Siz burada bir değişiklik yapmazsanız, Windows otomatik tanımlanan şekilde yapar. Örneğin DVD içeriği müzik ise Media Player'ın çalıştırılması gibi.

9. Word XP, 2003, 2007 Dosya içindeki fotoğraf ve grafikleri ayrı bir yere çıkartın

Çok karmaşık durumlarda dokümanlarınıza eklediğiniz resimler sayesinde anlatmak istediklerinizi çok daha kolay bir biçimde ifade edebilirsiniz. Fakat doküman içindeki bazı fotoğraf veya grafikleri tek başına kullanmak istiyorsanız, bu verileri uygulamanın dışına alabilmek için Word'ün uzun ve yorucu menüleriyle boğuşmak zorunda kalabilirsiniz.

kye'nin sorusu:

laşlar benim bilgisayarımın gözlerimin bozulmamı pekran ayarları tuşuna tıklayıp açıyordu sonra k bu sefer de ekran ayarlarına giremiyorum. Şu ya:

Otomatik ayırma Dokümanların web sayfası olarak kaydedilebilmesi sayesinde görsel içeriği otomatik olarak ayırabilirsiniz.

İPUCU ► Word'ün içinde aslında çok pratik bir otomatik kaydetme özelliği yer var. Üstelik bu özelliği kullandığımızda tüm grafikler ve fotoğraflar ayrı bir klasöre kaydediliyor. Her hangi bir dokümanı açın ve HTML biçiminde kaydedin. Bu sayede metin içeriği web sayfası olarak kaydedilirken belgedeki diğer tüm görsel öğeler ayrı bir klasöre kaydedilecektir. Artık bu klasörden istediğiniz görseli alabilirsiniz.

10. iPod YouTube videolarını dönüştürme aracı ile iPod'a atmak

YouTube'da zaman geçirmek ve neşenizi bulmak için birçok video mevcut. Fakat sitedeki flash tabanlı videoları iPod'unuzda oynatmak maalesef mümkün değil.

Metamofoz Bu araç YouTube'daki videoları alıyor ve iPod'unuzla uyumlu bir biçime dönüştürüyor.

İPUCU ► iPod'un flash tabanlı videoları oynatabilmesi için ilk olarak bu videoları dönüştürmeniz gerekiyor. Dönüştürme iş-

11. Pratik ipuçları

EXCEL ÇERÇEVELERİNDEKİ HÜCRE GENİŞLİKLERİ

[Ctrl] + [Shift] + [-] tuş kombinasyonunu kullanarak seçili olan hücrelere bir sıra atayabilirsiniz. [Ctrl] + [Shift] + [Alt] + [-] tuş kombinasyonu da bu sıraları silebilirsiniz.

GELEN KUTUSUNU ANINDA ÇAĞIRMAK

»Araçlar / Seçenekler / Genel« yolunu izleyip »Başlangıçta gelen kutusuna git« seçeneğini işaretledikten sonra, Outlook açıldığında doğrudan gelen kutusu karşınıza çıkacak.

WORD'DE NESNELERİ KOPYALAMAK

İşaretlenmiş grafikleri ve metin kutularını [Ctrl] tuşuna basılı tutarak hızlı bir biçimde istediğiniz yere sürükleyebilirsiniz.

EXCEL TABLOLARINI HIZLI ÇAĞIRMAK

[Ctrl] + [Page Up] veya [Ctrl] + [Page Down] tuş kombinasyonlarını kullanarak çalışma sayfaları arasında geçiş yapabilirsiniz.

FIREFOX'TA ARAMALARI GÜVENE ALMAK

Açık olan her sekmelerin tümünü kaydetmek istiyorsanız, "Tüm sekmeleri yer imlerine ekle" komutunu verebilirsiniz.

WORD'DE HIZLI DOLAŞMA

Herhangi bir Word dosyasını açtıktan sonra üzerinde ne son değişiklik yaptığınız sayfaya ulaşmak için [Shift] + [F5] tuş kombinasyonunu kullanın.

lemi için gerekli olan "Free YouTube to iPod Converter" adlı aracı ister CHIP DVD'den yükleyebilir isterseniz de www.dvdvideosoft.com/products/dvd/Free-YouTube-to-iPod-Converter.htm adresinden indirebilirsiniz. Programı yükledikten sonra doğrudan çalıştırabilirsiniz. Şimdi yapmanız gereken YouTube'da beğendiğiniz filmlerin bulunduğu adresleri kopyalayıp yazılımın panosuna yapıştırmak. Daha sonra »Preset« bölümünden iPod modelinize uygun video biçimini seçin ve »Devices« bölümünden de cihaz olarak iPod'u işaretleyin. Son olarak da »Download & Convert« komutunu vererek işlemi başlatın. Oluşturulan MP4 dosyasını artık iPod'unuza atıp izleyebilirsiniz.

12. Skype Müzik yayını otomatik olarak durdurmak

Bilgisayarınızda çalışırken genelde arka planda müzik dinlersiniz. Fakat Skype kullanıyorsanız herhangi bir arama esnasında müziği durdurmak uzun sürebilir. Konuşma esnasında karşınızdakini anlamak ise bu gibi durumlarda çok zor olabilir.

Sessizlik MuteForSkype bilgisayarınızın telefon servisini kullanarak herhangi bir arama durumunda müziği kısabiliyor.

İPUCU ► Çalışmanıza izin verecek bir araç edinin: Winamp'ta veya Windows Media Player'da müzik dinliyorsanız herhangi bir telefon aramasında söz konusu müziğin sesini otomatik olarak anında kısıyor. Yazılımı CHIP DVD'sinden yükleyebilir veya en son sürümünü <http://blog.vyvojaz.cz/michal/archive/tags/MuteForSkype/default.aspx> adresinden indirebilirsiniz. Yükleme işlemi bittikten sonra bilgisayarınızı yeniden başlatın. Skype, harici bir programın erişim yapmak istediğini belirtecektir. Erişime izin verin ve ardından da »OK« ile işlemi onaylayın. Programın başka hiçbir ayarı bulunmuyor. Herhangi bir arama geldiğinde uygulama çalışan programın sesini kısıyor. Konuşma bittiğinde ise az önce durdurulan şarkı baştan başlatılıyor.

13. Internet Explorer 6, 7 Bazı arama girdilerini otomatik tanımlama kutucuğundan silmek

Arama esnasında ve formların doldurulması esnasında otomatik tanımlama büyük kolaylık sağlayabiliyor. Fakat yaptığımız diğer yanlış arama sorguları da kaydedildiği için bu özellik bazen sinir bozucu bir hal alabiliyor.

İPUCU ► Internet Explorer'da »Internet Seçenekleri« bölümünde yer alan »Form bilgisini sil« seçeneği ile isterseniz bu listeyi boşaltabilirsiniz. Bu işlemin dezavantajı bütün girdileri silmesidir. Fakat eğer sadece istemediğiniz girdiyi silmek istiyorsanız bu girdiyi ekranda belirtecek olan arama sorgusunu yazın, aşağıda istemediğiniz sorgu belirlediğinde ise fare ile bu sorgunun üzerine gelip [Del] tuşuna basın. Bu sayede sadece istediğiniz sorguyu silmiş olacaksınız.

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini uguronur@oyunbara.com e-posta adresine gönderin.

1 www.inovasyon.com

Teknoloji yaşamı

Eğer yeni tarzda teknoloji ve tasarıma meraklıysanız inovasyon.com tam size göre bir site. inovasyon kelimesinin tam karşılığı yok ancak kısaca teknolojinin geliştirilmesi veya sürecin değişmesi gibi bir anlam yükleyebiliriz. Sitede çoğunlukla mevcut olan bir teknolojinin daha geliştirilmiş bir sürümü veya daha farklı yeni teknolojileri görebilirsiniz. Bunun yanında açılan yeni teknoloji merkezleri, teknoloji yarışmaları ve etkinlikler de sitede yer alıyor. Site bir tür blog tarzı gibi görünse de profesyonel yaklaşımlara ve araştırmalara da yer veriyor. Örneğin; Singapur, Hindistan ve Türkiye'nin inovasyon modelleri hakkında yapılan bir araştırmayı bile bulabilirsiniz. Sitenin bağlantıları kullanarak değişik blog sitelerine geçiş yapabilir hatta Türkiye'nin ulusal inovasyon planını bile indirebilirsiniz. Teknoloji, tasarım ve yeni süreçler ilginizi çekiorsa www.inovasyon.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

2 www.sineport.com

Vizyondakiler

Sineport, "Sinema rehberiniz" sloganıyla yayın hayatını sürdüren başarılı bir Sinema portalı. Sitede vizyondaki filmler, film rehberi ve fragmanları, film posterler, en çok izlenen filmler, Oscar ödülleri gibi birçok bilgiye ulaşmanız mümkün. Ayrıca "Oyuncular ve Yönetmenler" bölümlerine girerek, merak ettiğiniz oyuncu ve yönetmenlerin hayatlarını okuyabilir, filmlerine ulaşabilir ve ödülleri bulabilirsiniz.

3 www.sendegit.com

Gezginlere

SenDeGit.com web sitesi, yeni yerler görmeyi, yeni kültürlerle tanışmayı seven insanların birbirlerine öneri yapabilecekleri bir platform. Siteye üye olarak, gezip gördüğünüz yerlerle ilgili gezi notları yazabilir ve fotoğraf ekleyebilirsiniz. Ayrıca SenDeGit.com, gezi notlarına yapılan oylamalar sonucunda, her ay en yüksek puan alan 5 gezginine de karınca kararınca hediyeler vererek interaktif bir ortam sağlıyor.

4 www.bilimadamlari.net

Bilen hayatlar

Günümüz teknoloji ve rahatlığına ulaşabilmemizdeki kuşkusuz en büyük pay, üstün yetenekleri ve buluşları ile Bilim Adamları'nındır. Bilimadamlari.net web sayfasını ziyaret ederek, gelmiş geçmiş en büyük Bilim Adamları hakkında bilgilere ve icatlarına ulaşabilirsiniz. Başta Albert Einstein olmak üzere birçok bilim adamının azimli hayat öyküleri gerçekten çok etkileyici. İlham verici bu siteyi kaçırmayın.

5 www.gereksiz.net

Bilmeyen hayatlar

Amerikalılar her yıl sadece golf topları için 630 milyon dolar harcarlar! Limonda, portakaldan daha çok şeker vardır. Diyet Cola 1983 yılında keşfedilmiştir. Bütün bu bilgiler ne işime yarayacak mı diyorsunuz? Gereksiz.net web sitesinde bu ve buna benzer birçok gereksiz ve ilginç bilgiye ulaşabilirsiniz. Ayrıca siteye üye olarak, gereksiz bulduğunuz bilgileri diğer ziyaretçileriyle paylaşabilirsiniz.

6 www.sacimdokuluyor.com

Kellere müjde

Saçınız mı dökülüyor? Hiç neden olabileceğini araştırıp önlemlerinizi aldınız mı? SacimDokuluyor.com web sitesi bu aşamada yardımınıza yetişiyor. Web sayfasında saç dökülmesinin nedenleri ve tedavi yöntemleriyle ilgili birçok makaleye ulaşabilir, bu can sıkıcı durumdan kurtulmanın yollarını deneyebilirsiniz. Ayrıca soru cevap bölümüne girerek soru sorabilir ve önceden sorulmuş soruların cevaplarını okuyabilirsiniz.

7 www.sarkisozum.gen.tr

Tekrar çalsam!

SarkiSozum.gen.tr web sayfası adından da anlaşılacağı gibi şarkı sözlerine ulaşabileceğiniz çok geniş bir kaynak. Sitede istediğiniz şarkı veya şarkıcının adını aratabileceğiniz gibi alfabetik listeleri de kullanabilirsiniz. Web sitesinde İngilizce şarkı sözlerine de ulaşabileceğiniz gibi, Şarkı Sözü İsteği bölümüne girerek bulamadığınız şarkıların sözlerinin yayınlanmasını isteyebilirsiniz. Aklınıza takılan mırıldandığınız şarkılar için birebir.

8 www.photoshop-tr.com

Bilmeyen kalmasın

Photoshop-TR, bilgisayar kullanıcılarının bu hayli marifetli grafik yazılımı öğrenmesini kolaylaştırmak için hazırlanmış bir web sitesi. Türkçe Photoshop derslerine yer veren sitede, program detaylı olarak tanıtılıyor ve örnek uygulamalarla efektler nasıl oluşturulur gösteriliyor. Photoshop yazılımını kullanmayı öğrenmek ve kendi görsel içeriğini hazırlamak isteyenlerin ziyaret edebileceği bir web adresi.

9 www.medyamoda.com

Bayanlara

Medya Moda, moda gündemini an be an takip ederek ziyaretçilerini yeni ürün ve kampanyalardan haberdar eden ve ünlü moda markalarını güncel koleksiyonlarıyla sayfalarına konuk eden başarılı bir web sayfası. Moda, giyim, güzellik, estetik, diyet, kozmetik ve kadın dünyasıyla ilgili her şeyi internet kullanıcılarına sunmayı hedefleyen site özellikle bayanların oldukça ilgisini çekecek bir içerik yelpazesine sahip.

10 www.biyografi.info

Kayıp hayatlar

Kendini "Türkiye'nin en çok okunan biyografi tabanlı ansiklopedi sitesi" olarak lanse eden bu başarılı site, çok geniş bir biyografi arşivine sahip. Filozof, gazeteci, din adamı, doktor ve bu sınırlara sığdıramayacağımız meslek kategorileri altında binlerce ünlü ismin hayat hikâyesine ulaşabilir ve onların yaşamlarıyla ilgili bilgilere erişebilirsiniz. Sitede ayrıca "Bunu biliyor muydunuz?" başlığı altında ilginç bilgiler veriliyor.

11 www.siniroldum.com

Sinirlisine

"Sinirlenmek; evde, işte, sokakta, sevgiliyle, başkalarıyla, kısacası, her an yanı başımızda. Nereye kızıyoruz? Neden kızıyoruz? Sinirlenince ne yapıyoruz? Komik mi oluyoruz? Anti depresanlara mı saldırıyoruz? Hemen bir arkadaş arayıp ona mı anlatıyoruz? Hatta burada ne arıyoruz..." Bu satırlarla ziyaretçilerini karşılayan sitede sinir olduğunuz her türlü konuyu diğer üyelerle paylaşabilir üzerine konuşabilirsiniz.

12 www.incefikir.com

Fikrim geldi

incefikir.com kendini, aklınızdaki her şeyi sorabileceğiniz veya varolan soruları cevaplayabileceğiniz bir paylaşım fikri olarak tanımlıyor. Web sayfasına üye olan ziyaretçiler kendi sorularını yazarak sisteme kaydediyor ve diğer üyeler de konuyla ilgili cevaplarını yazabiliyorlar. Her kesimden kullanıcıya hitap eden site, internet kullanıcılarına fikirlerini rahatça paylaşabilecekleri bir ortam sunuyor. Bakmadan geçmeyin.

13 www.amerikanaraba.com

Amerikan arabaları

Chevrolet, Dodge, Chrysler, Cadillac, Mustang, Pontiac... Araba meraklı olup da eski Amerikan arabalarına hayranlık duymayan çok az kişi vardır herhalde. Meraklılarına iyi bir haberimiz var zira bu siteyi ziyaret ederek bu eski şaheserleri daha da yakından tanıyabileceksiniz. Site içeriğinde eski Amerikan arabalarıyla ilgili fotoğraf galerileri, makaleler, broşürler gibi birçok detaylı bilgi yer alıyor. Kaçırmanız gereken bir site. 📌

DVD'de göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR: Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

ZEMANA ANTILOGGER Güvenlik aracı

TAM SÜRÜM

Antilogger sayesinde bilgisayarınızı kötü amaçlı saldırılara karşı koruyabilirsiniz.

Yazılım, popüler olan çeşitli güvenlik yazılımlarının bile yakalayamadığı bilinmeyen zararlılara karşı güçlü bir koruma sağlar. Yazılımın kurulumu ve kullanımı ile ilgili bilgiler (► S. 180)de.

- 11,9 MB
- Windows XP / 2003 / Vista

HACKER ARAÇLARI

ACCENT OFFICE PASSWORD RECOVERY 2.61 Şifre çözücü

DENEME SÜRÜMÜ

Office belgenizi başkalarından korumak için şifrelediyseniz ve daha sonra bu şifreyi unuttuysanız paniğe kapılmayın. Zira Accent Office Password Recovery sayesinde şifreyi hemen çözebilirsiniz.

- 648 KB
- Windows 98 / ME / 2000 / 2003 / XP / Vista

JAP Güvenlik programı

ÜCRETSİZ

JAP ile internette ziyaret etmek istediğiniz sayfaya, rastgele erişimli JAP sunucuları üzerinden giriyorsunuz. Bu sayede ziyaret etmiş olduğunuz web siteleri takip edilemiyor.

- 15 MB
- Win 98 / ME / NT / 2000 / 2003 / XP / Vista

ASHAMPOO WINOPTIMIZER 2009 Sistem dostu

TAM SÜRÜM

Ashampoo WinOptimizer, sisteminizden en iyi verimi alabilmeniz için gerekli iyileştirmeleri yapar ve size daha kararlı çalışan bir sistem sunar. Yazılımın kurulumu ve pratik kullanımı ile ilgili bilgiler (► S. 179) da.

- 8,57 MB
- Windows 2K / XP / Vista

AIRSNARE 1.5 Ağ yazılımı

ÜCRETSİZ

Kablosuz bir ağ kullanıyor ve ağınıza başkaları tarafından giriş yapıldığından şüpheleniyorsanız, bu yazılım sayesinde bu şüpheleri ortadan kaldırabilirsiniz. AirSnare, ağınıza istenmeyen girişlerden sizi haberdar ediyor.

- 15,8 MB
- 98/2000/XP/Vista

TESTDISK & PHOTOREC 6.10 Kurtarma yazılımı

ÜCRETSİZ

Elektrik kesilmeleri ve bilgisayarınıza giren virüslerin verdiği zararlar nedeni ile bozulan sabit disk MBR kaydını tamir edebileceğiniz, kaybolmuş sürücülerinizi kurtarabileceğiniz bir araç.

- 1,51 MB
- 2000 / XP / Vista / 2003

RISING ANTIVIRUS Güvenlik yazılımı

TAM SÜRÜM

Son teknolojiyi içeren özellikleri sayesinde, bilgisayarınızı tehdit eden kötü amaçlı yazılımlara karşı komple bir koruma sağlayabileceğiniz kullanışlı bir yazılım.

- 53,6 MB
- Windows 98 / ME / 2000 / 2003 / XP / Vista

PASSWORD SPECTATOR 3.20 Şifre görüntüleyici

ÜCRETSİZ

İnternet siteleri ve programların üye giriş bölümlerindeki *** türünde maskelenen karakterleri görünür hale getiren bir yazılım.

- 563 KB
- Win 98 / ME / 2000 / 2003 / XP / Vista

AVIRA ANTIVIR PERSONAL 8.1.0.326 Anti virüs yazılımı

ÜCRETSİZ

Bilgisayarınızı virüslerden korumak için bir bütçe ayırmadıysanız AntiVir, size yardımcı olabilir. Güncellemeleri ve anında kontrol ile oldukça başarılı. Üstelik ücretsiz.

- 23,8 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

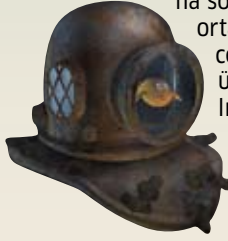

TRUESPACE 7.6

Grafik aracı

TAM SÜRÜM

Üç boyutlu modeller yapabileceğiniz, profesyonel çizimler gerçekleştirebileceğiniz ve bu çizimlerinizi daha sonra üç boyutlu ortama taşıyabileceğiniz güçlü ve ücretsiz bir yazılım.

► 127 MB
► Windows 98 / 2000 / XP

RISING PERSONAL FIREWALL

Güvenlik duvarı

TAM SÜRÜM

Rising Software tarafından geliştirilmiş olan, oldukça kullanışlı bir güvenlik duvarı yazılımı. Bu yazılım sayesinde bilgisayarınızı daha güvenli bir hale getirebilirsiniz.

► 53,6 MB
► 98 / ME / 2000 / 2003 / XP / Vista

RISING
LION-STRONG SECURITY

SUPER V2008

Video dönüştürücü

ÜCRETSİZ

Her biçim için ayrı dönüştürücü aramaya son! Bu becerikli program sayesinde tüm video biçimlerini birbirine dönüştürebiliyorsunuz.

► 27,6 MB
► Win 98 / ME / XP / 2000 / 2003 / NT / Vista

UPDATESTAR 2.2

Update yazılımı

ÜCRETSİZ

Ücretsiz bir program olan UpdateStar, bilgisayarınızda kullandığınız tüm kişisel programlarınızın her zaman en güncel şekilde kalmasını sağlıyor.

► 3,12 MB
► Windows 2000 / XP / Vista

DVD program kütüphanesi

TAM SÜRÜM ► CHIP CODE: TAM SURUM

AntiLogger
Ashampoo WinOptimizer 2009
Rising Antivirus
Rising Personal Firewall
TrueSpace 7.6

DEMO OYUN ► CHIP CODE: DEMO

Romance of the Three Kingdoms XI
Pro Cycling Manager/Tour de France 2008
Wall-E
Death Track: Resurrection
Crash Time

HACKER ARAÇLARI ►

Accent Office Password Recovery 2.61
Advanced Archive Password Recovery 4.0
Advanced PDF Password Recovery 4.0
AirSnare 1.5
Ethereal 0.99.0
MSN Sniffer 2
Office Cyber Alert 3.16
Password Spectator 3.20
BackTrack 3.0

PC KONTROLÜ ► CHIP CODE: PC KONTROLU

Avira AntiVir Personal 8.1.0.326
CCleaner 2.10.618
CDBurnerXP 4.2.1.864
ClearProg 1,5
CleverCleaner 2.0
Driver Magician Lite 3.41
Duplicate Files Finder 3.3
Foxit Reader 2.3 Build 3201
McAfee Rootkit Detective 1.1
NTRegOpt 1.1j
PC Decrapifier 1.9.1
Revo Uninstaller 1.71
SiSoft Sandra Lite XII.2008.SP2c v14.24
SpyBot - Search & Destroy 1.6.0.30 Final
Vispa 0.2.8
XP-IsoBuilder 3.0.7
xpy 0.10.8

VERİ CANUSLUĞU ► CHIP CODE: GİZLİ

AxCrypt 1.6.4.4
Challenger 2.3.13
Eraser
FreePDF XP 3.24
JAP
JonDoFox
PageSpy 2.1.8
Steganos LockNote 1.0.4
ThumbsdbExtractor 1.0
Torpark 2.0.0.3
Vispa 0.2.6
WinHex 15.0
xpy 0.10.6

VERİ KURTARMA YAZILIMI ►

DivFix++ 0.30a
dvdiaser 0.71
IsoPuzzle 1.7 Beta
Object FIX ZIP 1.7
Partition Find and Mount 2.3
PC Inspector File Recovery 4
Recuva 1.17.339
TestDisk & PhotoRec 6.10
Undelete Plus Portable 2,97
Unstoppable Copier 3,51
VCDGear 3,55
VirtualDub 1.8.4

FIREWALL'SUZ GÜVENLİK ►

Avira AntiVir Personal 8.1.0.326
CCleaner 2.10.618
Firefox 3.0
IE7pro 2.3
Thunderbird 2.0.0.16 Türkçe
NoScript 1.7.8
Process Monitor 1.37
SpyBot - Search & Destroy 1.6.0.30 Final
Spyware Terminator 2.3.0.487

UPDATE ARAÇLARI ►

Secunia Personal Software Inspector 0.9.0.3 RC2
SUMo 2.3.0.56

SPYBOT - SEARCH & DESTROY 1.6.0.30 FINAL

Güvenlik yazılımı

ÜCRETSİZ

Casus ve reklam yazılımı, hi-jacker'lar ve diğer zararlı yazılımların taranması için kullanabileceğiniz ücretsiz ve Türkçe dil desteği bulunan yararlı bir program.

► 14,3 MB
► Windows 98 / ME / 2000 / XP / NT4 / Vista

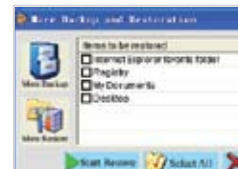
DRIVER MAGICIAN LITE 3.41

Sürücü yazılımı

ÜCRETSİZ

Driver Magician Lite; sistemdeki bütün donanımı belirler, aygıt sürücülerini sabit diskten toplar ve sizin seçtiğiniz bir dosyaya aynen orijinali gibi yedekler.

► 1,55 MB
► Windows 98 / ME / XP / 2000 / Vista

Tam sürüm

Learn to Speak French

İçerdiği 100'ü aşkın ders ve yüzlerce alıştırmaya sayesinde Learn to Speak French ile Fransızca'yı öğrenmek artık çok kolay ve eğlenceli.

RECEP BALTAŞ

Learn to Speak French eğitim seti, Fransızca öğrenmeniz için hazırlanmış kapsamlı bir eğitim seti. 100'ü aşkın ders ve yüzlerce alıştırmaya barındıran bu set sayesinde Fransızca okuma, yazma, konuşma ve duyduğunu anlama becerilerinde kendiniz geliştirebilirsiniz. Bu makale ise yazılımı kullanmaya başlamak için hazırlanmış bir hızlı başlangıç kılavuzudur. Yazılımını bütün özelliklerini kullanabilmek için CHIP DVD içerisindeki PDF biçimindeki kapsamlı kullanım kitapçığını okumanız gerekiyor. Bu kitaba DVD arabirimindeki tam sürümler bölümünde programın kurulum alanından ulaşabilirsiniz. Kurulum için gerekli bilgi CHIP DVD arabirimde detaylı olarak yer almaktadır. Adımları sırası ile izlediğinizde bir sorun çıkmayacaktır.

Arabirimin öğelerini tanıyın

Eğitim penceresi açıldıktan sonra ekranın üstünde, program içinde sizi yönlendirecek bir başlık çubuğu göreceksiniz. Bu çubuğun altında, Progress (Değerlendirme), Customization (Kişileştirme), Dictionary (Sözlük), Grammar (Dilbilgisi), Software Support (Program

Eğitim düzeyi İlk düzeyi bitirdikten sonra günlük yaşam, iş ve seyahat dili üzerine pratik yapabilirsiniz.

Kapsamlı eğitim 100'den fazla ders Fransızca'yı A'dan Z'ye öğrenmenize yardımcı olabiliyor.

Fransa'yı tanıyalım Yazılım paketi dil eğitimi değil Fransız kültürü ile ilgili bilgiler de içeriyor.

Desteği) Online ve Help (Yardım) bölümlerine ulaşmanızı sağlayacak Menu Bar (menü çubuğu) bulunuyor. Bu menünün altında ise çalışmalarınıza başlayacağınız ana ekranı bulabilirsiniz. Konular Language Essentials (Temel Dil Bilgileri), Basic Course (Temel Kurs), Comprehensive Courses (Ayrıntılı Kurslar), Extended Prac-

tice (Geliştirilmiş Pratik) ve Cultural Movies (Kültürel Filmler) olarak başlıklara ayrılmış durumda. Bu sıralama gelişmeyi amaçlayan bir düzene göre yapılmıştır.

Artık eğitime başlayabiliriz

Gerekli ayarları yaptıktan sonra artık Fransızca öğrenmeye başlayabilirsiniz. Öncelikle

Fransızca alfabeyi öğrenmekle başlayabilirsiniz. Bunun için LANGUAGE ESSENTIALS (TEMEL DİL BİLGİLERİ) bölümüne girin. Daha sonra Pronunciation (Telaffuz) bölümüne giderek İngilizce alfabeyi, sesli ve sessiz harflerini bu bölümde görebilirsiniz. Örneğin ABC ekranında harflerin üzerine tıklayarak o harfin telaffuzunu dinleyebilirken Vowels (Sesli), Vowel Combinations (Sesli kombinasyonları), Consonants (Sessizler) ve Consonant Combinations (Sessiz Kombinasyonları) menüleri yoluyla sesli ve sessiz harfleri dinleyebilir, kendiniz de telaffuz edebilirsiniz. »Back« butonu ile geri gelip »Basic Words« seçeneğine tıkladığınızda ise sayılar, saatler, yıllık takvim ve renkler gibi temel sözcükleri tanıyabilirsiniz.

Buradaki »Drill« butonu sayesinde rakamları, günleri veya diğer herhangi bir kategoriyi sırayla telaffuz ederek telaffuzunuzu ölçerek geliştirebilirsiniz. Yazılımı keşfederken yapacağınız denemelerle kısa zamanda alışacaksınız.

Tam sürüm

Ashampoo Winoptimizer 09

Windows'un ilk günkü performansından eser kalmadıysa Ashampoo imdadınıza yetişiyor. Yazılım zengin özellikleriyle göz dolduruyor.

Windows iyice hantallaştı ve ilk günkü performansından çok uzak. Sorun değil! Ashampoo'nun Windows için ürettiği Winoptimizer 2009 yazılımı sayesinde sisteminizi ilk aldığınız zamanki performansına kavuşturabilirsiniz. Winoptimizer 2009, normalde sistemin derilerine inmenizi gerektiren ayarları birkaç tık ile yapmanıza olanak tanıyor. Öncelikle yazılımının kurulumunu açıklayalım

1. Kurulum

CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın yönergeleri iz-

leyerek kurulumu tamamlayın. İşlem bitince Ashampoo web sayfası açılacaktır. Burada e-posta adresinizi girdikten sonra yazılımın seri numarası e-posta adresinize gönderilecektir.

Daha sonra yazılımı ilk defa çalıştırdığınızda »Enter Code« dedikten sonra size gelen seri numarasını girmeniz yeterli. Artık yazılımı kullanabilirsiniz.

2. Kullanım

Tüm Ashampoo uygulamalarında olduğu gibi Winoptimizer 2009'un kullanımı da son derece basit. Programı ilk defa

kullanacaksanız masaüstüne simgesi yerleşen »One-Click-Optimizer« kullanabilirsiniz. Bu simgeye tıkladığınızda yazılım otomatik olarak bütün sistem optimizasyon prosedürlerini sırasıyla geçekleştirmeye

başlayacaktır. İşlem bitiminde ise Windows'un hızına siz bile yetişemeyebilirsiniz.

Ayarları kendiniz yapmak istiyorsanız da yazılımı çalıştırarak menüleri kullanabilirsiniz.

Kolay kullanım
WinOptimizer 2009'un kullanıcı dostu arabirimi sayesinde Windows'u anında hızlandırabilirsiniz.

Tam sürüm

Rising Anti Virüs ve güvenlik duvarı

Verilerimizin güvenliği hayati önem taşıyor. Önemli dosyalarınızı hacker'ların eline teslim etmek istemiyorsanız, Rising AntiVirus bu konudaki en büyük yardımcınız olacak.

Günümüzde artık her şey internet ortamında gerçekleşiyor. Banka hesaplarımız, kişisel bilgilerimiz ve hatta en oneli dosyalarımız bile internet ortamında. Bu bilgileri sakıncalı kişilerden korumanın yolu ise sağlam bir anti virüs kullanmaktan geçiyor. İşte tam bu noktada Rising AntiVirus imdadınıza yetişiyor. Güvenliğiniz için yazılımı hemen kurmaya başlayın.

1. Kurulum

DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın. Dil olarak »English«

seçin ve »OK«e tıklayın. Yönergeleri takip edin ve kurulumu tamamladıktan sonra Windows'u yeniden başlatın. Gerekli ayarları yaptıktan sonra yazılımı kullanmaya başlayabilirsiniz.

2. Kullanım

Rising Antivirüs ve Rising Firewall sisteminizde etkin koruma sağlayacaktır. Eğer siz yine de belirli görevleri kendiniz gerçekleştirmek istiyorsanız bu işlemleri yazılımın arabiriminden kolaylıkla yapabilirsiniz. Örneğin içinde virüs olduğunu

düşündüğünüz flash belleğini taratmak için yazılımın »Scan« sekmesini açtıktan sonra, söz konusu belleği işaretleyip »Start« butonuna basmanız yeterli. Yine yazılımı güncellemek için ana menüdeki »Upda-

te« butonuna basmanız gerekiyor. Bu işlemden sonra yazılım geriye kalan güncelleme işlemlerini gerçekleştirecek ve eğer işlem sonunda gerekiyorsa sistemi yeniden başlatıp başlatmayacağınıza soracaktır.

Renkli arabirim
Birçok anti virüsün aksine Rising'in arabirimi renkli ve kullanımı da kolay.

Tam sürüm trueSpace 7.6

Profesyonellerin kullandığı türde bir 3B tasarım programınız olsun istemez miydiniz? trueSpace'in yenilikçi arabirimi ve gelişmiş araçları sayesinde yaratıcılığınızı ortaya çıkartın.

Yüksek işlevselliğe sahip 3B modelleri cebinizden para çıkmadan hazırlamak artık çok daha kolay. trueSpace, sunduğu profesyonel araçlar sayesinde binalardan devasa şehirlere kadar her türlü 3B tasarımı yapmanıza olanak tanıyor. Üstelik bu tasarımlarınızı sadece durağan bir şekilde ortada bırakmayarak onlara hareket de katabiliyorsunuz.

1. Kurulum

DVD arabiriminden kurlumu çalıştırın. Daha sonra yönergeleri izleyin. Kurulum esnasında »Name« kısmına bir isim gir-

meniz gerekiyor. İsmi girdikten sonra kurulumu devam edin. Tüm işlemler bitince yazılım otomatik olarak çalışacaktır.

2. Kullanım

Programı çalıştırdıktan sonra sol kısımdaki araçlar yardımı ile gerekli modellemeleri yapabilirsiniz. Sağ kısımdaki menüden hazır materyalleri, karakterleri veya dokuları kullanabileceğiniz gibi sol alt kısımdaki menüyü kullanarak da kendi çizimlerinizi oluşturabilirsiniz. Üst kısımdaki menüler yardımı ile de aynı anda dört farklı noktadan görüş açısı elde edebilir-

siniz. Bu sayede modelleriniz üzerindeki ışık efektlerini rahatlıkla görebilir ve doğru açıyı daha kolay bir şekilde ayarlayabilirsiniz.

Profesyonellere TrueSpace gelişmiş arabirimi ve sunduğu özellikleri ile üst düzey bir araç.

Tam sürüm Zemana Antilogger

Şifrelerinizi çalmak isteyen saldırganların sayısı her geçen gün artarken tüm bu saldırılara dur demek için ihtiyacınız olan tek yazılım Zemana Antilogger.

İster internet şubenize giriş yapın isterseniz de Facebook hesabınıza; eğer bilgisayarınızda bir keylogger varsa bütün şifreleriniz saldırganların eline geçebilir. İşte bu tip sorunlardan daha en başında kurtulmak için bilgisayarınızda gerekli önlemleri almalısınız. Zemana Antilogger da tam burada devreye giriyor ve şifre hırsızlarına göz açtırmıyor. Öncelikle yazılımı bilgisayarınıza kurun.

1. Kurulum

DVD arabiriminden kurulum dosyasını çalıştırın. Yönergeleri

takip ederek kurulumu gerçekleştirin. İşlem sonunda yazılım Windows'u tekrar başlatmak isteyecektir. Sistemi tekrar başlattıktan, artık Antilogger'ı kullanmaya başlayabilirsiniz.

2. Kullanım

Zemana Antilogger daha ilk başlangıcında sistemdeki şüpheli yazılımları size bildirecektir. Eğer bu yazılımları tanıyorsanız izin verebilirsiniz. Fakat bu yazılımların bilginiz dışında sisteme girdiğini düşünüyorsanız »Engelle« butonuna tıklamanız yeterli. Zemana aynı za-

manda sadece bir Antilogger değil, aynı zamanda çoklu koruma yazılımı. Örneğin ekranınızda görüntü almaya çalışan yazılımlar veya web kamerasından görüntü kaydetmeye çalışan uygulamalar da Zemana'nın gözünden kaçmı-

yor. Hatta yazılım, panoya kopyaladıklarınızı çalmaya uğraşan Clipboardlogger'ları bile tanımlayabilecek kadar gelişmiş. Siz işinize devam edin, Zemana arka planda gereken bütün önlemleri alacaktır.

rbaltas@chip.com.tr

Erken teşhis

Zemana daha sistem açılır açılmaz şüpheli gördüğü yazılımları kontrol ediyor.

Windows 7: Microsoft'un gelecek görevi

Vista'nın yarattığı hüsranın ardından Microsoft'un geliştiricileri en **SON İŞLETİM SİSTEMİ** olan Windows 7 üzerinde harıl harıl çalışıyor. Bir buçuk yıl içinde hazırlanacak olan işletim sisteminin ilk ayrıntıları karşınızda.

BARIŞ EMRE ALKIM /AH

Haziran'ın 30'u Microsoft için bir dönüm noktasıydı. Firmanın kurucu ortağı, beyni ve yazılım devlerinin yüzü olan Bill Gates, Microsoft'tan elini çekti. Gates, ayrılacağını yıllar öncesinden duyurmuş, geçtiğimiz Eylül ayındaki bir şirket toplantısında resmen emekliye ayrıldığını söylemişti. Ancak ofisini toplayıp ayrılması bu güne denk geliyor. Elbette hala yönetimde sözü var ve Microsoft'un da hisyelerinin büyük kısmı onun elinde, ama artık firmanın günlük işleriyle o ilgilenmeyecek.

"İşi tadında bırakmalı" derler, fakat Bill Gates bu noktayı biraz geçirdi. Microsoft şu anda hemen her cephede mücadele veriyor. Ancak çok da başarılı olduğunu söylemek mümkün değil.

Her şeyden önce, önemi gittikçe artan yeni pazarlar olan web araması, video portal ve sosyal ağ alanlarında Microsoft'un pazar payı çok düşük. Yahoo'yu satın almak işleri değiştirebilirdi, ancak bu da şu an için söz konusu değil. Üstelik asıl faaliyet alanında da Office paketinin başarısı haricinde durum pek parlak görünmüyor. Windows Vista'nın satışları vasat ve dahası, işletim sistemi Microsoft'un adını duyuracağına, firmayı alay konusu hale getiriyor.

Kafa karıştıran ekran görüntüleri: Windows 7'nin ilk beta sürümü

Ama daha umut var. Redmond'da geliştiriciler hummalı bir faaliyet içinde Vista'nın yerini alacak işletim sistemi üzerinde çalışıyorlar. Ürün şimdilik sadece Windows 7

kod adını taşıyor ve eğer söylentiler doğruysa, 2010 başında görücüye çıkacak.

Yeni sistemin vaatleri artık kanıksadığımız şeyler: Windows 7, Vista'dan daha hızlı çalışacak; RAM'i daha tutumlu kullanacak ve zayıf sistemlerde de kullanılabilir. Pe ki, bu Windows verdiği sözleri yerine getirebilecek mi?

Windows 7'nin ekran görüntüleri daha şimdiden internette kol geziyor. Bunlar incelendiğinde, Media Player'da ve fotoğraf albümlerinde akıllı denetim unsurları göze çarpıyor. Uzmanlar bu görüntülerin gerçek olup olmadığı konusunda bir hayli kararsız. İlk beta sürümlerinde yapılan teknik değişiklikler neredeyse tamamen kod düzeyinde kalıyor ve grafiksel yenilikler gelişimin son aşamasına bırakılıyor. O yüzden,

Ayrıntılı bilgi Vista'nın takipçisi Windows 7'nin beta sürümünün ilk ekran görüntüleri daha şimdiden internette elden ele geziyor. Eklenmiş birtakım özelliklere bakılırsa bunlarda gerçeklik payı var.

Windows 7'nin şu anda görünürde Vista'dan bir farkı olmaması normal.

Birkaç haftadır web'de elden ele geçen bir beta sürümü ise daha inandırıcı. Sistemin "Değerlendirme sürümü" olduğu belirtiliyor. Bu, ürünü test edip değerlendirmesi için geliştiricilere dağıtılan kopyalara verilen isim. Dahası, Windows 7 olduğu id-

dia edilen işletim sistemi, geliştiricilerin deneyimlerini ve buldukları hataları Microsoft'la paylaşmaları için bir de hata iletim kutusu içeriyor. Vista'dan farklılaştığı noktalar hemen göze çarpıyor. Daha kurulum sırasında bilgisayar çalışma gruplarına veya ağlara katılabilir.

Kurulumdan sonrası daha da ilginç,

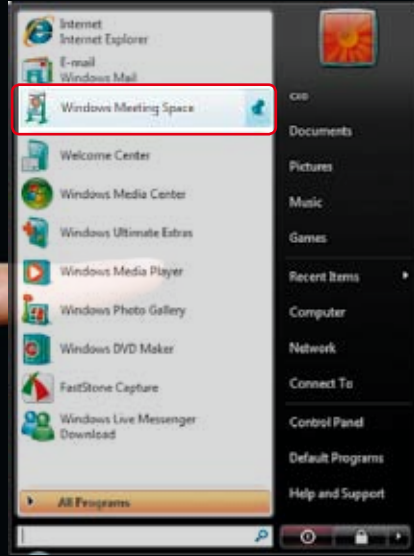
çünkü Başlat menüsünde değişiklikler var. Burada, Vista'dan farklı olarak yeni tasarlanmış ve belgeleri ve klasörleri internette tutmaya yarayan bir tür denetim merkezi olan "Windows Meeting Space" dikkat çekiyor. Böylelikle daha önce belirlenmiş bir kullanıcı grubu içinde web üzerinden fotoğraf, müzik ve dosya alışverişi yapılabilir.

Hizmetten yararlanabilmek için kayıt olmak lazım. Microsoft'un Meeting Space kullanıcılarına bir Windows Live ID vermesi ve böylelikle kendi ağ hizmetini güçlendirmesi akla yatkın geliyor. Windows Live'in çok kullanıcısı var ve Microsoft'un CEO'su Steve Ballmer'in "hizmet amaçlı yazılım" tanımına bakılırsa, muhteşem bir pazarlama kanalı. Bu ilerde yazılım pazar

"Vista'dan sonra her şeyi daha iyi yapabiliriz"

Bill Gates, Microsoft'un kurucusu

İlk bakış Windows 7'nin ekran görüntülerinde basitleştirilmiş kurulum (üstte) göze çarpıyor. Ayrıca Microsoft kullanıcılara daha geliştirilebilir bir Windows sunuyor. Örneğin dinamik başlangıç menüsünde uygulamalar raptiyeyle sabitlenebiliyor.

Haziran'ın 30'u Microsoft için bir dönüm noktasıydı. Firmanın kurucu ortağı, beyni ve yazılım devlerinin yüzü olan Bill Gates, Microsoft'tan elini çekti. Gates, ayrılacağını yıllar öncesinden duyurmuş, geçtiğimiz Eylül ayındaki bir şirket toplantısında resmen emekliye ayrıldığını söylemişti. Ancak ofisini toplayıp ayrılması bu güne denk geliyor. Elbette hala yönetimde sözü var ve Microsoft'un da hisselerinin büyük kısmı onun elinde, ama artık firmanın günlük işleriyle o ilgilenmeyecek.

"İşi tadında bırakmalı" derler, fakat Bill Gates bu noktayı biraz geçirdi. Microsoft şu anda hemen her cephede mücadele veriyor. Ancak çok da başarılı olduğunu söylemek mümkün değil.

Her şeyden önce, önemi gittikçe artan yeni pazarlar olan web araması, video portal ve sosyal ağ alanlarında Microsoft'un pazar payı çok düşük. Yahoo'yu satın almak işleri değiştirebilirdi, ancak bu da şu an için söz konusu değil. Üstelik asıl faaliyet alanında da Office paketinin başarısı haricinde durum pek parlak görünmüyor. Windows Vista'nın satışları vasat ve dahası, işletim sistemi Microsoft'un adını duyuracağına, firmayı alay konusu hale getiriyor.

Kafa karıştıran ekran görüntüleri: Windows 7'nin ilk beta sürümü

Ama daha umut var. Redmond'da geliştiriciler hummalı bir faaliyet içinde Vista'nın

yerini alacak işletim sistemi üzerinde çalışıyorlar. Ürün şimdilik sadece Windows 7 kod adını taşıyor ve eğer söylentiler doğruysa, 2010 başında görücüye çıkacak.

Yeni sistemin vaatleri artık kanıksadığımız şeyler: Windows 7, Vista'dan daha hızlı çalışacak; RAM'i daha tutumlu kullanacak ve zayıf sistemlerde de kullanılabilir. Peki, bu Windows verdiği sözleri yerine getirebilecek mi?

Windows 7'nin ekran görüntüleri daha şimdiden internette kol geziyor. Bunlar incelendiğinde, Media Player'da ve fotoğraf albümlerinde akıllı denetim unsurları göze çarpıyor. Uzmanlar bu görüntülerin gerçek olup olmadığı konusunda bir hayli kararsız. İlk beta sürümlerinde yapılan teknik değişiklikler neredeyse tamamen kod dü-

zeyinde kalıyor ve grafiksel yenilikler gelişimin son aşamasına bırakılıyor. O yüzden, Windows 7'nin şu anda görünürde Vista'dan bir farkı olmaması normal.

Birkaç haftadır web'de elden ele gezen bir beta sürümü ise daha inandırıcı. Sistemin "Değerlendirme sürümü" olduğu belirtiliyor. Bu, ürünü test edip değerlendirmesi için geliştiricilere dağıtılan kopyalara verilen isim. Dahası, Windows 7 olduğu iddia edilen işletim sistemi, geliştiricilerin deneyimlerini ve buldukları hataları Microsoft'la paylaşmaları için bir de hata iletim kutusu içeriyor. Vista'dan farklılaştığı noktalar hemen göze çarpıyor. Daha kurulum sırasında bilgisayar çalışma gruplarına veya ağlara katılabilir.

Kurulumdan sonrası daha da ilginç,

Dokunmak serbest
Windows 7 dokunmatik ekranları destekliyor. Bu sayede dosyaları parmağınızla taşıyabilir ya da biraz piyano çalabilirsiniz.

çünkü Başlat menüsünde değişiklikler var. Burada, Vista'dan farklı olarak yeni tasarlanmış ve belgeleri ve klasörleri internette tutmaya yarayan bir tür denetim merkezi olan "Windows Meeting Space" dikkat çekiyor. Böylelikle daha önce belirlenmiş bir kullanıcı grubu içinde web üzerinden fotoğraf, müzik ve dosya alışverişi yapılabiliyor.

Hizmetten yararlanabilmek için kayıt olmak lazım. Microsoft'un Meeting Space kullanıcılarına bir Windows Live ID vermesi ve böylelikle kendi ağ hizmetini güçlendirmesi akla yatkın geliyor. Windows Live'in çok kullanıcısı var ve Microsoft'un CEO'su Steve Ballmer'in "hizmet amaçlı yazılım" tanımına bakılırsa, muhteşem bir pazarlama kanalı. Bu ilerde yazılım pazarlama için bir model oluşturabilir. Program kullanıcıları artık yazılımları satın alıp kurmak zorunda kalmayacak ve uygulamalar doğrudan tarayıcı üzerinden çalıştırılacak. Ücretli hizmetler içinse kullanım başına para alınacak.

Kendini koruyan sistem: Windows 7 güvenlik açığı varsa alarm veriyor

Başlat menüsündeki diğer bir küçük ayrıntı ise Microsoft geliştiricilerinin Vista'yla

nizde bir açık tespit eder etmez bir alarm sesi duyuluyor. İyi haberler de var: Makyajlanmış "Recovery Center" yedeklerin yaratılmasını ve geri alınmasını şu anki haline kıyasla çok daha kolaylaştırmış.

Bu yüzden, ilk izlenimlerin umut verici olduğunu söyleyebiliriz. Zaten böyle de olmak zorunda. Zira başarılı olma baskısı yüksek ve Microsoft yönetimine duyulan hisler ortada. Geçmişte yaptıkları hataları, Vista'nın çıkış tarihi konusunda yaşanan karmaşayı, Vista'nın uyum sorunlarını ve bunların bir daha tekrarlanamayacağını hepimiz biliyoruz. Bill Gates birkaç hafta önce, Wallstreet Journal'ın düzenlediği D6 konferansında bu durumu tüm açıklığıyla kabul etti. "Felsefemiz 'bir şeyleri daha iyi yapmak'tır. Vista sayesinde kendimize epey fırsat yaratık." Bu yüzden, Windows 7'nin sadece yeni bir işletim sistemi olmadığını, aynı zamanda Vista'nın sorunlarını telafi niteliğini taşıdığını söyleyebiliriz. Windows 7, 80.000 çalışanı ve nispeten katı yapısı olan devasa bir grubun da yenilikçi ürünler yaratabileceğini ispatlamak için bir girişim.

Windows 7'den sorumlu kişi Steven Sinofsky. Office kısmını yıllardır başarıyla yöneten ve Microsoft'un başaramadığı bir

"Vista'da çalışan her şey Windows 7'de de çalışacak"

Steven Sinofsky, Windows Geliştirme Müdürü

gelen Aero kullanıcı arabirimini şimdiye kadar yaptıkları en akıllıca iş olarak gördüklerinin bir işareti. Vista'nın dinamik başlangıç menüsü, programları kullanım sıklığına göre sıralıyordu. Oysa Windows 7'de programları bu menüde sabitlemek ve ender kullanılan yazılımlara da hızlıca erişmek olanaklı. Toplamda, Microsoft, Windows 7 kullanıcılarına masaüstlerini düzenlemede daha büyük kolaylık tanımış. Arama maskeleri kolayca ölçeklendirilebiliyor, karakter boyutları ve masaüstü duvar kağıdı zevkinize göre değiştirilebiliyor.

"Windows Health Center" ise bu küçük yeniliklerden çok daha önemli bir özellik. Buradan bilgisayarınızın genel sağlık durumunu görebiliyorsunuz. Yaygın güncellemeleri henüz indirmediniz mi? Hangi kullanıcı hesapları hangi haklara sahip ve hangileri tehlike yaratıyor? Windows sistemi-

şeyi, yani ürünleri düzenli ve zamanında çıkarmayı başaran, üstelik de müşterilerin beğenisini kazanan ürünler ortaya koyan Sinofsky'nin, bu becerisini Windows'ta da göstermesi bekleniyor. Sinofsky, sıkı bir disiplin uyguluyor. Görevin başına geçtikten birkaç ay sonra Microsoft'un henüz çıkmamış ya da özellikleri kesinlikle belirlenmemiş ürünler konusunda bu güne kadar sergilediği şeffaflığı sorgulayan ve profesyonel gizliliği ön plana çıkaran açıklamalar yapıyor.

Vista Service Pack 1'e ilgili ayrıntılar kamuoyuna sızdığına, Sinofsky web günlüğüne şöyle yazdı: "Lütfen bunu yapmayın! [...] Çoğu kişinin böylesi bir gizliliği "modası geçmiş" gördüğünü biliyorum, ama firmalar tümüyle şeffaf değildir, olsa olsa biraz geçirendir. Büyük kısmını görürsünüz ama geri kalanı görünmezdir." Belli ki Si-

MICROSOFT'UN İCATLARI

Bir dizi yeni program ve hizmet Windows 7'yi bile beklemeden çıkıyor. En önemlilerine burada değiniyoruz.

Live Mesh Live Mesh ile Microsoft kullanıcıları PC, dizüstü ve cep telefonu gibi farklı aygıtlar arasında veri eşlemesi yapabilecekleri bir web sabit diski sunuyor.

Silverlight 2.0 Zengin internet uygulamaları için üretilen tarayıcı eklentisi, Adobe'nin Flash'ına kafa tutuyor. Bu sürüm yaz sonunda çıkacak.

Internet Explorer 8 IE pazarda kan kaybediyor. Tarayıcının yeni sürümünün buna son vermesi gerek. IE8'in Beta 2 sürümü piyasada.

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Berk Ergin, berk@chip.com.tr
Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Ercan Uğurlu, Onur Seven, Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FVK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP), Nedim Şahin, Garo Antikacıoğlu

Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

İzmir Temsilcisi Ziynet Atilla, 0 232 463 78 30

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar

CHIP Reklam Satış Müdürü Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 49, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

İzmir Reklam Tel. 0 232 463 78 30

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336- 53 91

Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
Tel: 0 212 798 28 40

Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,

Faks: 0 212 410 35 12 - 13

abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

AMD	67	INWIN	41
ASUS	57	INDEX	55
AVITEC	78.79	İNTEL	7.9
BIOXIN	61	KOYUNCU	ÖKİ,3,5
BİMEL	33	LOGOSOFT	29
BIOMEEN	27	MAHMUTOĞLU	137
BROTHER	63	MSI	37
CANON	21	PASİFİK BİLGİSAYAR	107
CEBİT	171	PUPA BİLİŞİM	35
ÇÖZÜM	13.133	SAMSUNG	16.17
DAĞI	65	SEGMENT	49
DERİNDERE	129	SNC	109
DOLAN KARTUŞ	83	YEMEK SEPETİ	23
DSMART	143	ZYXEL	69
ECS	141		
EIZO	59	MARKET	
EVCİLER	77	SARFNET	184
FASHION TV	43	MORFARE	185
FUJITSU SIEMENS	19	İSTANBUL BİLİŞİM	186.187
GIGABYTE	31		

Dizüstülere doping

DONANIM

Dizüstü PC'nizi daha yeni aldınız, ancak performansından memnun değil misiniz? CHIP'in gençlik kürüyle yavaşlayan dizüstü PC'nizi tekrar forma sokabilirsiniz. Üstelik %200'e varan bir performans artışıyla.

Sabit disklere check-up

PRATİK

Sabit diskinizin sağlığı yerinde, verileriniz güvende mi? CHIP'in profesyonel araçlarıyla sabit diskinizi kontrol ve tamir edebilir, düzgün bir şekilde bölümleyebilirsiniz. Ayrıca bu sayede sisteminiz de daha hızlı ve kararlı olacak.

DIĞERLERİ

► İŞYERİNDE CASUSLUK

Patronunuz yaptığınız her şeyden haberdar olabilir

► GOOGLE'IN FORMÜLÜ

Küçük bir algoritma web sayfalarının kaderini belirliyor

► ANONİM SÖRF

Web'de kimliğinizi gizleyen en iyi araçlar testte

► WINDOWS XP TAMİRİ

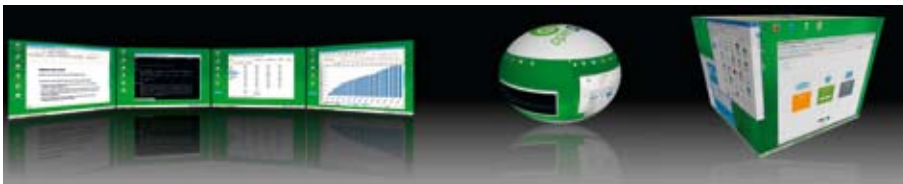
Windows'a asla yapmamanız gereken 10 şey

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

Linux de Luxe

YAZILIM

Yepyeni medya yönetimi, iyileştirilmiş kullanıcı arayüzü, etkileyici masaüstü: Yeni Opensuse 11 dağıtımı, Windows kullanıcılarının ancak hayal edebileceği özellikler sunuyor. Üstelik hepsi bedava ve CHIP DVD'de.

DÜZELTME

Ağustos sayımızda sayfa 100'de ayın ürünü seçilen MSI Wind Netbook'a grafik hatası sonucu yanlışlıkla Test Birincisi logosu konmuştur. Düzeltir, okurlarımızdan ve ilgili firmadan özür dileriz.